

Evropska
komisija

Ključni podatki o poučevanju langages v šolah v Evropi

Izdaja 2023 | Eurydice
poročilo

Šport
Jean Monnet
Mladina
Visokošolsko
izobraževanje
Poklicno izobraževanje in
usposabljanje
Izobraževanje odraslih

Erasmus+

Obogatitev življenja, odpiranje misli **Šolsko izobraževanje**

Več informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urad za publikacije Evropske unije, 2023

Tiskanje ISBN 978–92–9488–108–3 ISSN 1830–2076 doi:10.2797/737474 EC-XA-22–001-EN-C

PDF ISBN 978–92–9488–107–6 doi:10.2797/529032 EC-XA-22–001-EN-N

© **Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo, 2023**

Politika Komisije za ponovno uporabo se izvaja s Sklepom Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Če ni navedeno drugače, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena pod licenco Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, pod pogojem, da so dane ustrezne olajšave in so navedene vse spremembe.

Za kakršno koli uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti EU, bo morda treba pridobiti dovoljenje neposredno od zadevnih imetnikov pravic. EU ni lastnica avtorskih pravic v zvezi s slikami, ki nimajo kazalnika avtorskih pravic © Evropska unija.

KREDITI

Naslovna fotografija: © Julia Tim/stock.adobe.com; © vse bagel/stock.adobe.com;

© Alice/stock.adobe.com; © VectorPunks/stock.adobe.com;

© OK_creation/stock.adobe.com.

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Evropo-demokracijo-Esperanto](#)

Namen tega „začasnega“ dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznanijo z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo iz njihovih davkov). **Brez prevodov so ljudje izključeni iz razprave.**

Dokumentje bil [le v angleščini v datoteki pdf](#). Iz te začetne datoteke smo naredili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. [Rezultati so zdaj na voljo v vseh uradnih jezikih.](#)

Zaželeno je, da uprava EU prevzame prevajanje pomembnih dokumentov. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik Esperanto zelo uporaben zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Stopite v stik z nami:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi Izdaja 2023

Poročilo Eurydice

Evropska izvajalska
agencija za izobraževanje
in kulturo

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Ta dokument je objavila Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA; Enota za platforme, študije in analize).

Prosimo, da to publikacijo navedete kot:

Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2023. *Ključni podatki o poučevanju jezikov v šoli v Evropi – izdaja 2023*, Eurydice Report, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Rokopis je bil končan februarja 2023.

© Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo, 2023

Razmnoževanje je dovoljeno pod pogojem, da je vir potrjen.

Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo

Enota za platforme, študije in analize

Avenue du Bourget 1 (J-70 – Enota A6)

BE-1049 Bruselj

Tel. +32 22995058

Faks +32 22921971

E-pošta: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Spletna stran: <http://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

PREGOVOR

Znani filozof je nekoč rekel: Meje mojega jezika pomenijo meje mojega sveta. Ko pa vaš jezik postane dva jezika, trije jeziki ali deset jezikov, se meje resnično zabrišejo. V jezikih razmišljamo, čutimo, si predstavljamo in načrtujemo. Narekujejo, kako sporočamo svoje znanje, verovanje, izkušnje, želje. Jezik je način, kako se razkrivamo in kako razumemo druge. Navsezadnje uporabljamo jezike, ki prinašajo spremembe v družbi in izumljajo našo prihodnost.

Jeziki so tako osrednjega pomena za naše življenje in igrajo temeljno vlogo v izobraževanju. Evropa je jezikovno raznolika celina. Jezikovna raznolikost je tudi aktualnost v mnogih naših

šolah. Ta realnost vsem študentom prinaša bogate priložnosti, zlasti s spodbujanjem njihovega zanimanja za ves svet in razvijanjem njihovih medkulturnih spretnosti. Kljub temu moramo biti pozorni na ustrezno podporo učencem, ki se učijo v šoli v jeziku, ki ni njihov dom ali prvi jezik.

Podpora jezikovni raznolikosti in učenju jezikov je stalna politična usmeritev Evropske unije (EU). Lastna jezikovna raznolikost Evrope in zgodnja ambicija EU, da ustvari skupni prostor, v katerem bodo ljudje lahko prosto krožili prek meja, sta odločno pozvala k močnim zavezam pri spodbujanju učenja jezikov.

V izobraževanju, natančneje, naš cilj je vzpostaviti evropski izobraževalni prostor, v katerem bodo vsi mladi deležni kakovostnega izobraževanja. V tem okviru je obvladovanje jezikov ključna kompetenca, ki odpira vrata neprimerljivim učnim izkušnjam v Evropi in zunaj nje. Pravzaprav že vrsto let izvajamo politiko, ki vse mlade spodbuja k pridobivanju znanja tujih jezikov že od zgodnjega otroštva, tako da bodo do konca srednješolskega izobraževanja poleg jezika šolanja sposobni obvladati še dva jezika. Prizadevanja se morajo nadaljevati in celo pospešiti v tej smeri.

Za uspešno zagotavljanje kakovostnega jezikovnega izobraževanja v šolah se zavzemamo za celovit pristop k poučevanju in učenju jezikov. Naš pristop zajema večjezičnost v šolah in spodbuja razvoj splošne jezikovne ozaveščenosti med vzgojitelji. Spodbuja na primer skupno poučevanje med učitelji jezikov in drugimi učitelji, pri čemer uporablja inovativne, vključujoče in večjezične učne pristope ter spodbuja učne izkušnje v tujini za študente in učitelje prek programa Erasmus+.

To poročilo vsebuje podatke in primerjalne analize za poučni vpogled v poučevanje jezikov v evropskih državah. Ugotovite lahko na primer, da se osnovnošolci po vsej EU učijo tujega jezika od mlajše starosti kot kdaj koli prej. Angleščina je najbolj naučen tuji jezik, saj se več kot 98 % dijakov nižjega srednješolskega izobraževanja uči na ravni EU.

Vendar pa so v zvezi z drugim tujim jezikom potrebna dodatna prizadevanja, saj ne vidimo opaznega izboljšanja.

Prepričan sem, da bo to poročilo v veliko podporo oblikovalcem politik na področju izobraževanja in zainteresiranim stranem, oblikovanju in izvajanju politik na tem področju ter prizadevanju za izboljšanje poučevanja jezikov v naših šolah in aktivno spodbujanje jezikovne raznolikosti.

Mariya Gabriel

Komisarka, pristojna za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade

Kazalo vsebine

PREDGOVOR.....	5
KODE IN OKRAJŠAVE.....	10
UVOD.....	12
POVZETEK POVZETKA.....	15
POGLAVJE A: KONTEKST.....	22
POGLAVJE B – ORGANIZACIJA.....	31
ODDELEK I – STRUKTURE.....	31
ODDELEK II – RAZNOLIKOST PONUJENIH JEZIKOV.....	44
POGLAVJE C SODELOVANJE.....	60
ODDELEK I – ŠTEVILO TUJIH JEZIKOV, KI SO SE JIH NAUČILI UČENCI.....	60
ODDELEK II – TUJI JEZIKI, KI SO SE JIH NAUČILI UČENCI.....	74
POGLAVJE D UČITELJI.....	91
ODDELEK I – KVALIFIKACIJE IN USPOSABLJANJE.....	91
ODDELEK II – TRANSNACIONALNA MOBILNOST.....	101
POGLAVJE E POUČEVALNI PROCESI.....	111
ODDELEK I – ČAS POUČEVANJA IN UČNI REZULTATI.....	111
ODDELEK II – PRESKUSNI UKREPI IN PODPORNİ UKREPI ZA UČENJE JEZIKOV.....	130
REFERENCE.....	137
GLOSAR.....	139
STATISTIČNE ZBIRKE PODATKOV IN TERMINOLOGIJA.....	143
PRILOGE.....	145
PRILOGA 1: PODROBNI STATISTIČNI PODATKI.....	145
PRILOGA 2: CLIL V OSNOVNEM IN SPLOŠNEM SREDNJEŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU.....	162
PRIZNANJA.....	167

Številčni indeks

Slika A1: Državni jeziki in regionalni, manjšinski ali neozemeljski jeziki z uradnim statusom, 2021/2022.....	23
Slika A2: Odstotek 15-letnih učencev, ki doma večinoma govorijo drugačen jezik od jezika šolanja, 2018....	26
Slika A3: Odstotek 15-letnikov priseljencev in nepriseljencev, po jeziku, ki se govori doma, 2018.....	28
Slika A4: Odstotek 15-letnikov, ki obiskujejo šole, kjer več kot 25 % učencev doma govori drugačen jezik od jezika šolanja, 2018.....	29
Slika B1: Začetne starosti, pri katerih sta prvi in drugi tuji jezik obvezni predmet za vse študente v predšolskem, primarnem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 0–3), 2021/2022.....	33
Slika B2: Obdobje, v katerem je bilo učenje tujega jezika obvezno v predšolskem, primarnem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 0–3) v obdobju 2021/2022, in razlike od leta 2002/2003.....	35
Slika B3: Obdobje, v katerem je bilo učenje dveh tujih jezikov obvezno v osnovnošolskem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3) v obdobju 2021/2022, in razlike v primerjavi z letom 2002/2003.....	37
Slika B4: Tuji jeziki, zagotovljeni kot upravičeni in obvezni predmeti za vse študente primarnega in/ali splošnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 1–3), 2021/2022.....	39
Slika B5: Razlika med študenti splošnega izobraževanja in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v številu let učenja enega tujega jezika kot obveznega predmeta, 2021/2022.....	41
Slika B6: Razlika med študenti splošnega izobraževanja in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v številu let učenja dveh tujih jezikov hkrati kot obveznih predmetov, 2021/2022.....	42
Slika B7: Obvezni posebni tuji jeziki za vse študente osnovnošolskega in nižjega sekundarnega izobraževanja (ISCED 1–2), 2021/2022.....	45
Slika B8: Tuji jeziki, določeni v usmerjevalnih dokumentih najvišje ravni za osnovnošolsko in splošno srednješolsko izobraževanje (ISCED 1–3), 2021/2022.....	47
Slika B9: Regionalni ali manjšinski jeziki, izrecno navedeni v usmerjevalnih dokumentih najvišje ravni za osnovnošolsko in splošno srednješolsko izobraževanje (ISCED 1–3), 2021/2022.....	50
Slika B9: Regionalni ali manjšinski jeziki, izrecno navedeni v usmerjevalnih dokumentih najvišje ravni za osnovnošolsko in splošno srednješolsko izobraževanje (ISCED 1–3), 2021/2022.....	51
Slika B10: Študij klasične grščine in latinščine v splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 2–3), 2021/2022.....	54
Slika B11: Pravica do poučevanja v domačem jeziku za študente migrantskega porekla v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022.....	56
Slika B12: Obstoj programov CLIL in status jezikov, ki se uporabljajo v KLIL v primarnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022.....	58
Slika C1a: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), po številu jezikov, 2020.....	62
Slika C1b: Odstotek učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), po starosti, 2020.....	62
Slika C2: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), 2013 in 2020.....	64
Slika C3: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), po številu jezikov, 2020.....	65
Slika C4: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), 2013 in 2020.....	67
Slika C5: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov v višjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 3), po številu jezikov, 2020.....	69

Slika C6: Trendi v odstotku učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov v višjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 3), 2013 in 2020.....	71
Slika C7: Povprečno število preučenih tujih jezikov na študenta v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020.....	72
Slika C8: Najbolj učeni tuji jezik v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020....	75
Slika C9: Države z visokim odstotkom učencev (več kot 90 %) učenja angleščine v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020.....	76
Slika C10: Drugi najbolj učeni tuji jezik v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020.....	78
Slika C11: Tuji jeziki, razen angleščine, francoščine, nemščine in španščine, ki se jih je naučilo vsaj 10 % učencev v osnovnošolskem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020.....	80
Slika C12: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo angleščine v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020.....	82
Slika C13: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo francoščino v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020.....	84
Slika C14: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo nemščine v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020.....	86
Slika C15: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo španščine v splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 2–3), 2013 in 2020.....	88
Slika C16: Razlike v odstotkih učencev, ki se učijo angleščine na splošno in poklicnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 3), 2020.....	90
Slika D1: Diploma predmetne specializacije učiteljev tujih jezikov v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), 2021/2022.....	92
Slika D2: Kvalifikacije, potrebne za delo v šolah, ki izvajajo poučevanje CLIL tipa A v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022.....	94
Slika D3: Odstotek učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so se usposabljali za poučevanje v večjezičnem ali večkulturnem okolju, 2018.....	97
Slika D4: Primeri ključnih izrazov, ki opisujejo dejavnosti CPD, povezane z „jezikovno ozaveščenostjo v šolah“, 2021/2022.....	100
Slika D5: Obstoj priporočil na najvišji ravni o vsebini ITE za bodoče učitelje tujih jezikov in obdobju, ki ga je treba preživeti v ciljni državi, 2021/2022.....	102
Slika D6: Delež učiteljev sodobnih tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so bili v tujini za poklicne namene, 2013 in 2018.....	103
Slika D7: Sheme financiranja, ki jih zagotavljajo organi na najvišji ravni za podporo nadnacionalni mobilnosti učiteljev tujih jezikov v osnovnem in splošnem sekundarnem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022.....	105
Slika D8: Odstotek mobilnih učiteljev sodobnih tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so s podporo programa mobilnosti odšli v tujino za poklicne namene, 2018.....	107
Slika D9: Odstotek mobilnih učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2) po poklicnih razlogih za odhod v tujino, raven EU, 2018.....	108
Slika D10: Odstotek mobilnih učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2) o dolgem in kratkoročnem bivanju v tujini, 2018.....	110
Slika E1: Število ur obveznega poučevanja tujih jezikov v hipotetičnem letu v osnovnem in rednem obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju, 2020/2021.....	113
Slika E2: Število ur na hipotetično leto, dodeljenih za poučevanje prvega in drugega tujega jezika kot obveznih predmetov v rednem obveznem splošnem izobraževanju, 2020/2021.....	116

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Slika E3: Razmerje med časom poučevanja prvega tujega jezika in številom ocen, v katerih se ta jezik poučuje v rednem obveznem splošnem izobraževanju, 2020/2021.....	118
Slika E4: Čas poučevanja, dodeljen tujim jezikom kot obvezni predmeti, kot delež skupnega časa poučevanja v osnovnem in rednem obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju, 2020/2021.....	121
Slika E5: Spremembe (v odstotkih) priporočenega minimalnega časa poučevanja na nominalno leto, dodeljenega tujim jezikom kot obvezni predmeti med letoma 2013/2014 in 2020/2021.....	123
Slika E6: Pričakovana minimalna stopnja dosežene izobrazbe za prvi in drugi tuji jezik ob koncu nižjega in splošnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 2–3), 2021/2022.....	127
Slika E7: Tuji jeziki, preizkušeni z nacionalnimi testi v splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 3), 2021/2022.....	131
Slika E8: Testiranje jezika šolanja ob koncu predšolske vzgoje (ISCED 0) in/ali začetka osnovnošolskega izobraževanja (ISCED 1), 2021/2022.....	134
Slika E9: Ukrepi za podporo učenju jezikov za novo prispele migrante v osnovnošolskem in nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 1–2), 2021/2022.....	136

KODE IN OKRAJŠAVE

Kode držav

Evropska unija	VSE JE V REDU. Italija	Evropsko združenje za prosto trgovino in države kandidatke
	CY Ciper	AL Albanija
Države članice	LV Latvija	B) Bosna in Hercegovina
POSTANITE Belgija	LT Litva	CH Švica
Bodi fr Belgija – Francoska skupnost	LU Luksemburg	JE Islandija
Postanite de Belgija – nemško govoreča comunost	GDČ. Madžarska	LI Lihtenštajn
Be nl Belgija – flamska skupnost	MT Malta	JAZ Črna gora
BG Bolgarija	NL Nizozemska	MK Severna Makedonija
CZ Češka	NA Avstrija	NE Norveška
DK Danska	PL Poljska	RS Srbija
DE Nemčija	PT Portugalska	TR Turkiye
E-POŠTA Estonija	RO Romunija	
IE Irska	SI Slovenija	
EL Grčija	SK Slovaška	
ES Španija	FI Finska	
FR Francija	SE Švedska	
HR Hrvaška		

Druge kode

(:) ali: Podatki niso na voljo

Ne sodeluje pri zbiranju podatkov

(-) ali – se ne uporablja

Kratice in kratice

CEFR Skupni evropski referenčni okvir za jezike

CLIL Integrirano učenje vsebin in jezikov

CPD nadaljnji strokovni razvoj

ECTS Evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk

ISCED Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

ISO Mednarodna organizacija za standardizacijo

KAJ JE TO? začetno izobraževanje učiteljev

OECD Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj

PISA Program za mednarodno ocenjevanje študentov

TALIS Mednarodna raziskava o poučevanju in učenju

VETERINARJI poklicno izobraževanje in usposabljanje

UVOD

Jeziki so del kulture. Kot taki v celoti prispevajo k oblikovanju osebne in kolektivne identitete. Pravzaprav vsak jezik ponuja posebno vizijo življenja. Zato je jezikovna raznolikost cenjena in cenjena v demokratičnih družbah. Jeziki so tudi sofisticirana orodja, ki ljudem omogočajo, da sodelujejo v smiselnih medsebojnih odnosih in se povezujejo s svetom na splošno. Znanje jezikov je torej prava pot do bogatejših izkušenj in priložnosti v življenju.

Evropa je jezikovno raznolika celina. Ta raznolikost vključuje ne le uradne jezike držav, temveč tudi regionalne ali manjšinske jezike, ki se že stoletja govorijo na evropskem ozemlju, da ne omenjamo jezikov, ki jih prinašajo migranti. Spoštovanje jezikovne raznolikosti že od samega začetka velja za ključno načelo Evropske unije in je zapisano v njenem najbolj temeljnem pravu, Pogodbi o Evropski¹uniji.

KONTEKST POLITIKE

Učenje jezikov ima ključno vlogo pri uresničevanju evropskega projekta. Učinkovite kompetence v več kot enem jeziku neposredno vplivajo na zmožnost evropskih državljanov, da izkoristijo priložnosti za izobraževanje, usposabljanje in delo po vsej Evropi (²). Učenje jezikov lahko tudi okrepi evropsko razsežnost v izobraževanju in usposabljanju: razvija zanimanje učencev za druge kulture, njihovo razumevanje in spoštovanje ter navsezadnje spodbuja evropsko identiteto, ki je vključujoča in odprta za druge kulture.

Jezikovne kompetence so v središču vizije evropskega izobraževalnega prostora, določene v sporočilu Evropske komisije z naslovom Krepitev evropske identitete z izobraževanjem in usposabljanjem. V skladu s tem navdihujočim pogledom bi morala biti Evropa prostor, kjer „učjenja, študija in raziskovanja ne ovirajo meje. Celina, na kateri sta poleg maternega jezika postala norma še dva druga³ jezika. Spodbujanje učenja jezikov in večjezičnosti je tudi del vizije visokokakovostnega izobraževanja ter ključnega pomena za čezmejno mobilnost, sodelovanje in medsebojno razumevanje.

Pismenost in večjezične kompetence so dejansko med osmimi ključnimi kompetencami za vseživljenjsko učenje, ki so vključene v evropski referenčni okvir (⁴).

Zagotavljanje, da imajo vsi študenti koristi od poučevanja dveh tujih jezikov od zgodnjega otroštva, je ambiciozen cilj, ki so ga voditelji držav ali vlad, zbrani v Barceloni, prvič oblikovali leta 2002⁵. Ta cilj je bil nedavno ponovljen v priporočilu Sveta iz maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov. Natančneje, priporočilo poziva države članice, naj „razglašajo načine za pomoč vsem mladim, da pred koncem srednješolskega izobraževanja in usposabljanja – poleg jezikov šolanja – pridobijo, kjer je to mogoče, raven usposobljenosti v vsaj enem drugem evropskem jeziku, ki jim omogoča učinkovito uporabo jezika za socialne, učne in poklicne namene, ter spodbujajo učenje dodatnega (tretjega) jezika na ravni, ki jim omogoča, da komunicirajo s stopnjo tekoče komunikacije“ (v nadaljevanju:⁶).

---

1 Unija „spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter zagotavlja varovanje in krepitev evropske kulturne dediščine“ (člen 3(4)).

2 „Kompetence so opredeljene kot kombinacija znanja, spretnosti in odnosov“ (Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, UL C 189, 4.6.2018).

3 Sporočilo Komisije – Krepitev evropske identitete z izobraževanjem in kulturo, COM(2017) 673 final, str. 11.

4 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, UL C 189, 4.6.2018.

5 Sklepi predsedstva – Evropski svet v Barceloni 15. in 16. marca 2002, C/02/930.

Dejansko je cilj priporočila Sveta iz leta 2019 korak naprej, saj je njegov namen spremeniti miselnost oblikovalcev politik in izobraževalnih delavcev ter jih spodbuditi k sprejetju celovitih politik za jezikovno izobraževanje ter inovativnih in vključujočih metod in strategij poučevanja jezikov. Cilj je okrepiti splošne jezikovne kompetence učencev, to je njihove kompetence v jeziku šolanja, tujih jezikih (⁷) in domačih jezikih v posebnem primeru otrok z večjezičnim ozadjem.

Ta celovit pristop k poučevanju in učenju jezikov je mogoče doseči zlasti s podpiranjem razvoja jezikovne ozaveščenosti v šolah, za kar je treba vse šolsko osebje vključiti v nenehno razmišljanje o jezikovni razsežnosti v vseh vidikih šolskega življenja. Šole, ki poznajo jezik, bi morale zagotoviti vključujoč okvir za učenje jezikov, ki bi cenil jezikovno raznolikost učencev in jo uporabljal kot učni vir, hkrati pa bi moral v jezikovno izobraževanje vključiti tudi starše, druge oskrbovalce in širšo lokalno skupnost.

Nedavno je bila v resoluciji Sveta o novem strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju v smeri evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030), ki je bila sprejeta februarja 2021⁸, podpora poučevanju in učenju jezikov ter večjezičnosti opredeljena kot konkreten ukrep za evropsko sodelovanje, da se zagotovijo kakovost, pravičnost, vključenost in uspeh v izobraževanju in usposabljanju.

Nazadnje, nedavno sprejeto priporočilo Sveta o poteh do šolskega uspeha (⁹) je namenjeno spodbujanju boljših rezultatov izobraževanja za vse učence, ne glede na njihove posebne okoliščine (npr. socialno-ekonomsko ozadje), in dobro počutje v šoli. V zvezi s tem so poudarjene posebne potrebe učencev iz migrantskih okolij, zlasti glede podpore pri učenju jezikov.

VSEBINA POROČILA

Ta peta izdaja *ključnih podatkov o poučevanju jezikov v šolah v Evropi*, ki seveda temelji na prejšnji izdaji, zagotavlja zanesljive podatke o številnih vprašanih, povezanih s poučevanjem jezikov v šolah v Evropi. Osrednja točka te publikacije so tuji jeziki, čeprav se upoštevajo tudi drugi jeziki (regionalni ali manjšinski jeziki, klasični jeziki itd.). V središču preiskave je politični okvir, v katerem poteka dejansko poučevanje tujih jezikov. Vendar pa statistični podatki, ko so na voljo, pomagajo zagotoviti bolj utemeljeno sliko.

To poročilo vsebuje 51 kazalnikov. Vsaka od njih vsebuje grafiko, pojasnjevalno besedilo in naslov, ki povzema glavno ugotovitev. Kazalniki so organizirani v petih poglavjih:

Poglavje A se začne z opisom vseh uradnih jezikov v Evropi in nadaljuje z razpravo o jezikovni raznolikosti v današnjih učilnicah.

Poglavje B obravnava zagotavljanje tujega jezika v učnem načrtu. Prvi del se osredotoča na število zagotovljenih tujih jezikov, v drugem pa so opisani določeni jeziki, ki so na voljo.

Poglavje C se osredotoča na stopnje udeležbe učencev pri učenju jezikov. Prvi del raziskuje število tujih jezikov, ki so se jih učenci naučili glede na stopnjo izobrazbe in pot, drugi pa raziskuje, katere tuje jezike se

---

6 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov (UL C 189, 5.6.2019, str. 17).

7 Raziskava Evropske unije o kompetencah študentov v tujih jezikih je pokazala, da je le 42 % 15-letnikov preizkusilo raven „neodvisnega uporabnika“ (B1/B2 v skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike) v prvem tujem jeziku, 25 % pa jih je doseglo to raven v drugem tujem jeziku. Poleg tega znatno število študentov (14 % za prvi tuji jezik in 20 % za drugi tuji jezik) ni doseglo ravni „osnovnega uporabnika“ (tj. raven pred A1 v skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike) (Evropska komisija, 2012).

8 Resolucija Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju za evropski izobraževalni prostor in širše (2021–2030), UL C 66, 26.2.2021.

9 Priporočilo Sveta z dne 28. novembra 2022 o poteh do šolskega uspeha in nadomestitvi Priporočila Sveta z dne 28. junija 2011 o politikah za zmanjšanje osipa (UL C 469, 9.12.2022).

učijo učenci.

Poglavje D je namenjeno učiteljem (tujih jezikov). Prvi del obravnava vrsto vprašanj, povezanih s kvalifikacijami učiteljev, njihovo stopnjo specializacije predmetov in možnostmi usposabljanja, ki jih imajo. Drugi del obravnava nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov.

Poglavje E se začne s preučevanjem časa poučevanja, namenjenega tujim jezikom, in pričakovanih učnih rezultatov prvih dveh učencev tujih jezikov. Obravnava tudi jezikovno testiranje in podporne ukrepe za migrante v rednem izobraževanju.

Poglavjem je priložen glosar, ki pojasnjuje ključne pojme, ki se uporabljajo. V prilogah so navedene dodatne informacije o različnih vidikih poročila.

VIRI PODATKOV IN METODOLOGIJA

Glavni vir podatkov za to poročilo je mreža Eurydice, ki je zagotavljala kvalitativne informacije o politikah in ukrepih na področju poučevanja tujih jezikov v šolah. Te informacije so nacionalni strokovnjaki/predstavniki mreže zbrali z vprašalnikom, ki so ga januarja in februarja 2022 izpolnili. Glavni vir informacij so predpisi/priporočila, učni načrti in drugi usmerjevalni dokumenti, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje. Referenčno leto je šolsko leto 2021/2022. Uporabljene so bile tudi informacije iz skupnega zbiranja podatkov Eurydice-Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) o času navodil za obdobje 2020/2021 (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2021a).

Podatke Eurydice dopolnjujejo Eurostatovi podatki in podatki iz dveh mednarodnih raziskav, ki ju je izvedla OECD: 2018 Program za mednarodno ocenjevanje učencev (PISA) in Mednarodna raziskava o poučevanju in učenju 2018 (TALIS). Statistični podatki Eurostata z referenčnim letom 2019/2020 zagotavljajo informacije o stopnjah udeležbe učencev v učenju jezikov v šolah. Študentski vprašalnik za leto 2018 je bil uporabljen za izračun deleža učencev, ki doma govorijo jezik, ki ni jezik šolanja. Vprašalnik za učitelje za program TALIS 2018 je bil uporabljen za vpogled v nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov in njihove možnosti za usposabljanje za poučevanje v večjezičnih šolah.

To poročilo se osredotoča predvsem na osnovno in splošno srednješolsko izobraževanje. Vendar nekateri kazalniki zajemajo predšolsko in poklicno srednješolsko izobraževanje. V večini primerov so vključene samo javne šole (razen v Belgiji, na Irskem in Nizozemskem, kjer se upoštevajo zasebne šole, odvisne od vlade).

Poročilo zajema 39 sistemov izobraževanja in usposabljanja v 37 državah članicah mreže¹⁰Eurydice (27 držav članic Evropske unije in Albanija, Bosna in Hercegovina, Švica, Islandija, Lihtenštajn, Črna gora, Severna Makedonija, Norveška, Srbija in Turkiye).

V šolskem letu 2021/2022, ki je referenčno leto za večino kazalnikov, so posebni ukrepi, izvedeni v odziv na pandemijo COVID-19, vplivali na organizacijo šolanja v številnih evropskih državah. Začasni ukrepi niso navedeni v tej publikaciji, ki predstavlja „običajen“ kontekst, v katerem se učenci učijo (tujih) jezikov.

---

10 Število sistemov izobraževanja in usposabljanja je večje od števila držav. Belgija namreč šteje za tri sisteme izobraževanja in usposabljanja (Francoska skupnost Belgije, flamska skupnost Belgije in nemško govoreča skupnost Belgije).

POVZETEK POVZETKA

Jezikovna raznolikost je del evropskega DNK. Mozaik evropskih jezikov ne vključuje le uradnih državnih jezikov držav, temveč tudi regionalne ali manjšinske jezike, ki se že stoletja govorijo na evropskem ozemlju, da ne omenjamo jezikov, ki jih prinašajo migranti. Glede na to je učenje jezikov za mnoge ljudi nujno; še več, to je priložnost za vse, ki vodi do novega dela ali priložnosti za študij. Poleg tega jeziki kot del kulture prispevajo k oblikovanju osebne in kolektivne identitete. Pravzaprav vsak jezik ponuja posebno vizijo življenja. Zato je jezikovna raznolikost cenjena in cenjena v demokratičnih družbah.

Učenje jezikov ima ključno vlogo pri uresničevanju evropskega projekta, zlasti pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora ⁽¹¹⁾, resničnega skupnega prostora za visokokakovostno izobraževanje in vseživljenjsko učenje za vse, prek meja. V zvezi s tem je večjezičnost priznana kot ena od osmih ključnih kompetenc, potrebnih za osebno izpolnitev, zdrav in trajnosten življenjski slog, zaposljivost, aktivno državljanstvo in socialno vključenost, kot je navedeno v priporočilu Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje ⁽¹²⁾.

Cilj priporočila Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov je izboljšati splošne jezikovne kompetence študentov. Pomemben cilj je tudi izboljšanje učenja tujih jezikov v šolah. Glede na ta cilj priporočilo poziva države članice, naj „pomočjo vsem mladim, da pred koncem srednješolskega izobraževanja in usposabljanja – poleg jezikov šolanja – pridobijo, kjer je to mogoče, raven usposobljenosti v vsaj enem drugem evropskem jeziku, ki jim omogoča učinkovito uporabo jezika za socialne, učne in poklicne namene, ter spodbujajo učenje dodatnega (tretjega) jezika na ravni, ki jim omogoča tekoče interakcije“ ⁽¹³⁾.

Leto 2023 je peta izdaja poročila *Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi*. Seveda temelji na štirih prejšnjih publikacijah. Tako kot v preteklih izdajah naj bi tudi ta nova izdaja prispevala k spremljanju razvoja politik na področju (tujega) poučevanja jezikov v šolah v Evropi. Medtem ko so tuji jeziki v središču raziskovanja, se upoštevajo tudi drugi jeziki (regionalni ali manjšinski jeziki, klasični jeziki itd.).

Natančneje, to poročilo vključuje 51 kazalnikov, ki zajemajo najrazličnejše teme, pomembne za (tuyo) jezikovno politiko na ravni Evropske unije (EU) in nacionalni ravni, kot so:

- zagotavljanje (tujih) jezikov v učnem načrtu;
- število in obseg jezikov, ki jih študirajo študenti;
- čas poučevanja, namenjen poučevanju tujih jezikov;
- pričakovane stopnje izobrazbe za prvi in drugi tuji jezik;
- jezikovna podpora novo prispelim študentom migrantov in poučevanje v domačem jeziku;
- profili in kvalifikacije učiteljev tujih jezikov;
- nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov.

Glavni vir podatkov poročila je mreža Eurydice, ki je zagotavljala kvalitativne informacije o politikah in ukrepih na področju poučevanja tujih jezikov v¹⁴šolah. Podatke Eurydice dopolnjujejo Eurostatovi podatki in podatki

---

11 Več informacij o evropskem izobraževalnem prostoru je na voljo na spletni strani Komisije (<https://education.ec.europa.eu/about-eea>).

12 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, UL C 189, 4.6.2018.

13 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov (UL C 189, 5.6.2019, str. 17).

14 Referenčno leto je 2021/2022, razen podatkov o času poučevanja, za katere je to obdobje 2020/2021. Ti podatki se večinoma nanašajo na splošno izobraževanje.

iz dveh mednarodnih raziskav, ki ju je izvedla Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj: program za mednarodno ocenjevanje učencev 2018 in mednarodna raziskava o poučevanju in učenju 2018 ⁽¹⁵⁾.

Poročilo zajema 39 izobraževalnih sistemov v 37 državah članicah mreže¹⁶Eurydice (27 držav članic EU in Albanija, Bosna in Hercegovina, Švica, Islandija, Lihtenštajn, Črna gora, Severna Makedonija, Norveška, Srbija in Turkiye).

V primerjavi s pred skoraj dvema desetletjema se osnovnošolci v veliki večini izobraževalnih sistemov učijo tujega jezika od mlajše starosti.

V večini izobraževalnih sistemov se morajo vsi učenci začeti učiti tujega jezika med 6. in 8. letom starosti. V šestih izobraževalnih sistemih (nemško govoreča skupnost Belgije, Grčije, Cipra, Luksemburga, Malte in Poljske) je ta zahteva uvedena še prej (glej sliko B1). V zadnjih dveh desetletjih je približno dve tretjini izobraževalnih sistemov podaljšalo trajanje obveznega učenja tujih jezikov za 1 do 7 let. V vseh primerih je to povečanje posledica znižanja začetne starosti, pri kateri je prvi tuji jezik obvezen predmet (glej sliko B2). Ta trend odraža poziv Evropskega sveta na zasedanju v Barceloni leta 2002, ki je države EU pozval, naj sprejmejo ukrepe za „izboljšanje obvladovanja osnovnih znanj, zlasti s poučevanjem vsaj dveh tujih jezikov od zgodnjega otroštva¹⁷“.

Obveznost učenja vsaj enega tujega jezika od zgodnjih let osnovnošolskega izobraževanja (ali celo predšolskega izobraževanja) v večini izobraževalnih sistemov pojasnjuje zelo visok odstotek osnovnošolcev na ravni EU, ki se učijo vsaj enega tujega jezika (86,1 %) v letu 2020 (glej sliko C1a). V primerjavi z letom 2013 je to povečanje za 6,7 odstotne točke (glej sliko C2). Leta 2020 se je manj kot polovica vseh študentov, ki obiskujejo osnovnošolsko izobraževanje, učila vsaj en tuji jezik v samo treh izobraževalnih sistemih (francoski in flamski skupnosti v Belgiji in na Nizozemskem) (glej sliko C1). V teh izobraževalnih sistemih se učenje tujega jezika kot obveznega predmeta začne razmeroma pozno v osnovnošolskem izobraževanju (glej sliko B1). To pojasnjuje, zakaj je delež, ki zadeva študente v celotnem osnovnošolskem izobraževanju, razmeroma majhen.

Učenje drugega tujega jezika se običajno začne ob koncu osnovnošolskega izobraževanja ali v nižjem sekundarnem izobraževanju.

Leta 2020 se je na ravni EU 59,2 % učencev v celotnem nižjem sekundarnem izobraževanju učilo dva ali več tujih jezikov (glej sliko C3). Študenti se začnejo učiti drugega tujega jezika kot obvezni predmet v poznih letih osnovnošolskega izobraževanja ali v zgodnjih letih nižjega sekundarnega izobraževanja v večini izobraževalnih sistemov (glej sliko B1). Vendar obstajajo drugi vzorci, ki lahko delno pojasnijo relativno nizko splošno stopnjo študentov, ki na tej stopnji izobraževanja na ravni EU študirajo vsaj dva tuja jezika. V osmih izobraževalnih sistemih (Bolgarija, Madžarska, Avstrija, Slovenija, Slovaška, Lihtenštajn, Norveška in Turkiye) je učenje dveh tujih jezikov obvezno za vse študente splošnega izobraževanja šole, ko dosežejo višjo sekundarno raven. Poleg tega v sedmih izobraževalnih sistemih (francoska skupnost Belgije, Nemčije, Irske, Španije, Hrvaške, Švedske in Albanije) ni politike, zaradi katere bi bilo učenje dveh tujih jezikov obvezno za vse študente (glej sliko B1).

V nekaterih državah je učenje dveh jezikov pravica in ne obveznost.

Namesto da bi bila dva tuja jezika obvezna za vse študente, lahko nacionalni učni načrti zagotovijo druge načine za zagotovitev, da imajo vsi učenci možnost učenja dveh ali več tujih jezikov. Na primer, v Španiji, na Hrvaškem in Švedskem se učenje dveh tujih jezikov nikoli ne zahteva za vse študente. Vendar pa imajo vsi učenci splošnega izobraževanja pravico, da to storijo med šolanjem. Ta možnost se prvič zagotovi na

15 Za statistične podatke Eurostata je leto 2019/2020 referenčno leto, razen za časovne vrste, za katere sta referenčni leti 2012/2013 in 2019/2020. Statistični podatki Eurostata zagotavljajo informacije o stopnjah udeležbe učencev v šolah pri učenju jezikov. Kontekstualni vprašalniki raziskav Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj so bili uporabljeni za obravnavo vprašanj jezika, ki ni jezik šolanja doma (Program za mednarodno ocenjevanje učencev) in (tuje) nadnacionalne mobilnosti učiteljev jezikov ter možnosti usposabljanja za poučevanje v večjezičnih šolah (Mednarodna raziskava o poučevanju in učenju).

16 Število sistemov izobraževanja in usposabljanja je večje od števila držav. Belgija ima namreč tri sisteme izobraževanja in usposabljanja (Francoska skupnost Belgije, flamska skupnost Belgije in nemško govoreča skupnost Belgije).

17 Sklepi predsedstva – Evropski svet v Barceloni 15. in 16. marca 2002, C/02/930, str. 19.

začetku nižjega sekundarnega izobraževanja (v Španiji) ali ob koncu primarnega izobraževanja (na Hrvaškem in Švedskem) (glej sliko B4).

Med letoma 2013 in 2020 se na ravni Evropske unije delež učencev, ki se učijo vsaj dva tuja jezika v nižjem sekundarnem izobraževanju, skoraj ni spremenil.

Na ravni EU se je delež učencev, ki se učijo vsaj dveh tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju, med letoma 2013 in 2020 povečal le za 0,8 odstotne točke. Razlika je bila v večini držav manjša od 10 odstotnih točk. Med temi državami (tj. z razliko manj kot 10 odstotnih točk) je bil delež nekoliko več kot polovica leta 2020 še vedno nižji od 90 %, kar kaže na možnosti za izboljšanje stopnje udeležbe učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov (glej sliko C4).

V treh izobraževalnih sistemih, in sicer flamski skupnosti Belgije, Češke in Francije, se je odstotek povečal za vsaj 15 odstotnih točk. V drugih dveh državah (Sloveniji in Slovaški) je bil trend obraten: delež učencev nižje srednje šole, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov, se je zmanjšal za več kot 25 odstotnih točk¹⁸). Za te spremembe je mogoče ugotoviti različne razloge. Na Slovaškem je na primer zmanjšanje lahko povezano z odpravo zahteve, da se mora vsak študent med nižjim sekundarnim izobraževanjem učiti dveh tujih jezikov (glej sliko B3).

Študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja nimajo enakih možnosti za učenje dveh tujih jezikov kot njihovi kolegi v splošnem izobraževanju.

Leta 2020 je na ravni EU delež dijakov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v višjem sekundarnem izobraževanju, ki so se učili dva ali več jezikov, znašal 35,1 %. To je skoraj 25 odstotnih točk manj kot njihovi kolegi v splošnem izobraževanju (60,0 %). V splošnem srednješolskem izobraževanju se je vsaj 90 % študentov v 13 izobraževalnih sistemih učilo dva ali več tujih jezikov, v poklicnem srednješolskem izobraževanju pa je bil ta odstotek dosežen le v Romuniji. Podobno obstaja samo ena država, v kateri se več kot 30,0 % študentov v celotnem splošnem srednješolskem izobraževanju ne uči tujih jezikov (Portugalska), v primerjavi s šestimi v poklicnem višjem sekundarnem izobraževanju (Danska, Nemčija, Estonija, Španija, Litva in Islandija) (glej sliko C5). V primerjavi z letom 2013 je delež dijakov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v višjem sekundarnem izobraževanju, ki so se učili dva ali več jezikov, v večini držav ostal precej stabilen (glej sliko C6).

Ti statistični podatki resnično odražajo razlike v zagotavljanju jezikov, kot so določene v uradnih učnih načrtih za študente splošnega izobraževanja na eni strani ter študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja na drugi strani. V 19 izobraževalnih sistemih se bodo učenci do konca srednješolskega izobraževanja in usposabljanja kot obvezni predmeti učili manj let kot njihovi kolegi v splošnem izobraževanju (glej sliko B6).

Angleščina, kot tuji jezik, je ena od vrst

V skoraj vseh evropskih državah je angleščina tuji jezik, ki se ga študenti najpogosteje učijo med osnovnošolskim in srednješolskim izobraževanjem (glej sliko C8). Leta 2020 se je v skoraj vseh evropskih državah več kot 90 % študentov učilo angleščine na vsaj eni stopnji izobraževanja (tj. osnovnošolsko, nižje ali višje sekundarno izobraževanje). V 11 državah se je več kot 90 % študentov naučilo angleščine na vseh zajetih ravneh izobraževanja (glej sliko C9).

Visok odstotek učencev, ki se učijo angleščine, je povezan z dejstvom, da je angleščina obvezni tuji jezik v 21 izobraževalnih sistemih na osnovni in/ali nižji sekundarni ravni (glej sliko B7). V še več izobraževalnih sistemih mora biti v učnem načrtu na posebnih ravneh izobraževanja v vseh šolah (glej sliko B8a).

Med letoma 2013 in 2020 se je stopnja udeležbe učencev, ki se učijo angleščine, znatno povečala v osnovnem izobraževanju.

Leta 2020 je na ravni EU delež učencev, ki se učijo angleščine, znašal 98,3 % v nižjem sekundarnem izobraževanju in 95,7 % v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju. Leta 2013 se je v veliki večini izobraževalnih sistemov 90 % ali več študentov nižjega in splošnega srednješolskega izobraževanja učilo

---

18 Na Poljskem se je znatno zmanjšal tudi delež učencev nižje srednje šole, ki se učijo dva ali več tujih jezikov. To zmanjšanje je posledica reorganizacije šolskih ocen po stopnjah izobraževanja, pri čemer je nižje srednješolsko izobraževanje zdaj sestavljeno iz štirih razredov, od katerih dva ne vključujeta obveznega drugega učenja tujih jezikov. Vendar začetni razred in število let obveznega učenja drugega tujega jezika ostajata nespremenjena (glej sliko C4).

tudi angleščine. To pomeni, da so na teh dveh ravneh izobraževanja stopnje učencev, ki se učijo angleščine, stabilne in visoke (glej sliko C12b in C12c).

V osnovnem izobraževanju je slika nekoliko drugačna: v samo eni tretjini izobraževalnih sistemov se je v letih 2013 in 2020 vsaj 90 % vseh učencev naučilo angleščine. Med tema referenčnima letoma se je učenje angleščine v osmih izobraževalnih sistemih (Danska, Grčija, Latvija, Portugalska, Romunija, Slovenija, Finska in Švedska) povečalo za vsaj 10 odstotnih točk (glej sliko C12a). To povečanje je mogoče pojasniti z dvema zgoraj navedenima dejstvom: študenti se začnejo učiti tujega jezika v zgodnejši starosti, angleščina pa je najbolj naučeni tuj jezik v skoraj vseh državah.

Leta 2020 sta bila na ravni Evropske unije francoščina in nemščina najbolj priljubljena izbira za drugi tuji jezik.

Francoščina in/ali nemščina morata biti v šolskem učnem načrtu vključena v približno četrtno izobraževalnih sistemov (glej sliko B8a). Poleg tega je zaradi nekaterih izobraževalnih sistemov obvezna francoščina in/ali nemščina (glej sliko B7). To velja zlasti za večjezične države, v katerih so državni jeziki, na primer v Belgiji, Luksemburgu in Švici (glej sliko A1). Uradni dokumenti se pogosto sklicujejo tudi na francoščino in/ali nemščino med jeziki, za katere se lahko šole odločijo, da jih bodo vključile v svojo ponudbo učenja (glej sliko B8b).

Leta 2020 je bil na ravni EU francoščina drugi najpogosteje naučeni tuj jezik v osnovnošolskem in nižjem sekundarnem izobraževanju. Na teh dveh ravneh se je naučilo 5,5 % oziroma 30,6 % študentov. Nemščina je bila drugi najpogosteje naučeni tuji jezik v EU v višjem sekundarnem izobraževanju, saj ga je kot predmet vzelo 20,0 % študentov (glej sliko C10).

V primerjavi z letom 2013 je delež učencev, ki se učijo francoščine ali nemščine, v večini držav ostal nespremenjen (glej sliko C13 in C14).

Leta 2020 je bil španščina drugi najbolj učeni tuji jezik v petih državah.

Izobraževalni organi v večini evropskih držav dajejo manj poudarka španščini kot angleščini, francoščini ali nemščini. Dejansko nobena evropska država ne določa španščine kot obveznega tujega jezika za vse učence v vsaj enem šolskem letu (glej sliko B7), samo dve državi (Švedska in Norveška) pa zahtevata, da vse šole na posebnih stopnjah izobraževanja učencem omogočijo učenje španščine (glej sliko B8a).

Leta 2020 se je na ravni EU naučilo 17,7 % učencev nižjega sekundarnega izobraževanja in 18,0 % dijakov višjega sekundarnega izobraževanja. To je bil drugi najbolj učeni tuji jezik (z vsaj 10 % učencev, ki se ga učijo) v nižjem sekundarnem izobraževanju na Irskem, v višjem sekundarnem izobraževanju v Nemčiji ter v nižjem sekundarnem izobraževanju in višjem sekundarnem izobraževanju v Franciji, na Švedskem in Norveškem (glej sliko C10).

Tako kot opaženi trendi učenja francoščine in nemščine je tudi delež učencev, ki se učijo španščine, ostal stabilen v večini držav v primerjavi z letom 2013 (glej sliko C15).

Leta 2020 so se tuji jeziki, ki niso angleščina, francoščina, nemščina in španščina, v Evropi veliko manj učili.

Leta 2020 so se jeziki, ki niso angleščina, francoščina, nemščina in španščina, pogosto preučevali le v nekaj državah, večinoma iz zgodovinskih razlogov ali zaradi geografske bližine (glej sliko C11). Italijanščina (na Hrvaškem, Malti, v Avstriji in Sloveniji), ruščina (v Bolgariji, na Češkem, v Estoniji, Latviji, Litvi, na Poljskem in Slovaškem), danščina (na Islandiji), nizozemščina (v francoski skupnosti Belgija), estonsščina (v Estoniji) in švedščina (na Finskem) so bili edini drugi tuji jeziki, ki so se jih naučilo najmanj 10 % študentov v osnovnošolskem ali splošnem srednješolskem izobraževanju v kateri koli evropski državi (glej sliko C11).

Vendar pa v več državah učni načrt določa druge jezike, ki jih šole lahko zagotavljajo, kot so kitajščina, arabščina, turščina, japonščina in portugalščina. Razpon določenih tujih jezikov je najvišji v splošnem srednješolskem izobraževanju (glej sliko B8b). Poleg tega na tej stopnji izobraževanja obstajajo nacionalni testi v manj izobraženih jezikih, ki vodijo do potrdila, v več državah po Evropi. To na primer velja za kitajski jezik, za katerega je v približno četrtni držav na voljo nacionalni test, ki vodi do potrdila. Francija, Norveška in Nemčija so tri države z največjim številom tujih jezikov, za katere se izvaja tak nacionalni preizkus: 60, 45 oziroma 24 (glej sliko E7).

V osnovnem izobraževanju je čas poučevanja, namenjen tujim jezikom, majhen delež skupnega časa poučevanja v večini držav.

V osnovnošolskem izobraževanju je v večini izobraževalnih sistemov čas poučevanja, namenjen tujim jezikom kot obveznim predmetom, med 5 % in 10 % skupnega časa poučevanja, namenjenega poučevanju celotnega obveznega učnega načrta. Ta delež doseže 10 % do 19 % v obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja, v katerem se učenci učijo enega ali večkrat dveh tujih jezikov (glej sliko E4).

V osnovnem izobraževanju je v večini izobraževalnih sistemov število ur, namenjenih poučevanju tujih jezikov kot obveznih predmetov, med 30 in 69 ur na nominalno leto (glej sliko E1a). Relativno majhno število ur, opaženih v nekaterih izobraževalnih sistemih, je mogoče delno pojasniti z dejstvom, da poučevanje tujih jezikov ni obvezno v vseh razredih osnovnega izobraževanja.

V obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja se število ur poučevanja na hipotetično leto giblje od približno 75 ur (na Hrvaškem, v Albaniji in na Norveškem) do približno 185 ur (v Bolgariji, na Danskem, v Franciji in Lihtenštajnu (*Gimnazija*)) (glej sliko E1b). S 373 urami je Luksemburg (enseignement secondaire classique) izjemen primer: Francoščina in nemščina, dva od treh državnih jezikov, ki se jih učenci učijo že od zgodnjega otroštva (glej sliko B1), se v učnem načrtu štejeta za tuja jezika.

Med letoma 2014 in 2021 je le v manjšini držav prišlo do opaznih sprememb v času poučevanja tujih jezikov.

Med letoma 2014 in 2021 je čas poučevanja, namenjen tujim jezikom kot obveznim predmetom, v večini izobraževalnih sistemov ostal razmeroma stabilen. V osnovnošolskem izobraževanju se je med izobraževalnimi sistemi, ki se med referenčnima letoma razlikujejo, v večini primerov povečal čas poučevanja, namenjen tujim jezikom. Največja povečanja, ki so večja od 50 %, so ugotovljena na Danskem in Finskem (glej sliko E5).

Če pogledamo obvezne ocene splošnega srednješolskega izobraževanja, je število držav z opaznimi spremembami v številu poučevanih ur precej podobno številu držav brez ali skoraj nobenih sprememb. Med državami z razliko se ne pojavi jasen trend. Poleg tega so razlike manjše od tistih v osnovnošolskem izobraževanju. Danska je edina država s posebej velikim povečanjem (100 %) (glej sliko E5). V tej državi je študij drugega tujega jezika postal obvezen za vse študente, preden je bil neobvezen (glej sliko B3).

Pričakuje se, da bodo študenti dosegli stopnjo B2 skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike v svojem prvem tujem jeziku do konca splošnega srednješolskega izobraževanja.

Skoraj vse države uporabljajo skupni evropski referenčni okvir za jezike, ki ga je vzpostavil Svet Evrope, da bi določil mednarodno primerljive ravni izobrazbe za tuje jezike. Za prvi tuji jezik večina držav od študentov zahteva, da dosežejo stopnjo A2 ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja in stopnjo B2 ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja. V učnih načrtih v Grčiji in na Islandiji je stopnja C1 določena kot najvišja stopnja izobrazbe ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja. Za drugi tuji jezik so v večini držav minimalne zahteve raven A2 ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja in stopnja B1 ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja. Samo Italija in Islandija sta določili minimalno zahtevo na višji ravni kot B1 za študente splošnega izobraževanja ob koncu šolanja (B2 oziroma C1) (glej sliko E6).

Če primerjamo dosežene ravni učencev v prvem in drugem tujem jeziku, se na splošno pričakuje, da bo dosežen v prvem tujem jeziku višji kot pri drugem. Le v manjšini držav se pričakujejo rezultati za prvi in drugi jezik, ki sta enaka na isti referenčni točki. Ta razlika v stopnji izobrazbe med prvim in drugim tujim jezikom ni presenetljivo, saj se drugi tuji jezik uči manj let v vseh izobraževalnih sistemih (glej sliko B2 in B3). Krajši je tudi čas poučevanja za drugi tuji jezik (glej sliko E2).

V številnih državah so v učnem načrtu vključeni tudi regionalni ali manjšinski jeziki in klasični jeziki.

V večini evropskih držav zakonodaja uradno priznava vsaj en regionalni ali manjšinski jezik (glej sliko A1). To uradno priznanje pogosto zahteva spodbujanje uporabe teh jezikov na različnih področjih javnega življenja, tudi v izobraževanju. Vendar pa nekatere države, kot je Francija, ne priznavajo regionalnih in manjšinskih jezikov kot uradnih jezikov, vendar pa te jezike določajo v svojih usmerjevalnih dokumentih na najvišji ravni, povezanih z izobraževanjem (glej sliko B9). Poleg tega programi za celovito učenje vsebin in jezikov (CLIL) v skoraj polovici držav poleg državnih jezikov vključujejo regionalne ali manjšinske jezike kot jezike poučevanja (glej sliko B12).

Na podlagi vsebine učnega načrta se poučevanje klasične grščine in/ali latinščine večinoma izvaja v splošnem srednješolskem izobraževanju. Ti jeziki so zelo redko obvezni predmeti. Klasična grščina je

obvezna le za vse študente v Grčiji in na Cipru v nižjem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Latinščina je obvezen predmet za vse študente v Romuniji (nižje srednješolsko izobraževanje) in na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori in Srbiji (splošno srednješolsko izobraževanje). V številnih dodatnih izobraževalnih sistemih sta klasična grščina in/ali latinščina obvezna le za študente, ki sledijo posebnim učnim potom (glej sliko B10).

Na ravni Evropske unije približno eden od sedmih 15-letnikov obiskuje jezikovno heterogeno šolo.

Jezikovno heterogene šole, ki so v tem poročilu opredeljene kot šole, v katerih več kot 25 % učencev doma govori drugačen jezik kot šolski jezik, so v številnih evropskih državah precej pogoste. Leta 2018 je 13,3 % 15-letnikov na ravni EU obiskovalo jezikovne heterogene šole (glej sliko A4). To je mogoče delno pojasniti z nacionalnim jezikovnim kontekstom: nekatere države imajo več državnih jezikov in/ali regionalnih, manjšinskih ali neozemeljskih jezikov (glej sliko A1). Ta ugotovitev je tesno povezana tudi z deležem učencev migrantskega porekla, ki doma ne govorijo jezika šolanja (glej sliko A3).

Leta 2018 je le manjšina učiteljev na ravni EU poročala, da so se usposabljali za poučevanje v večjezičnih razredih med začetnim izobraževanjem učiteljev (24,5 %) ali nadaljnjim poklicnim razvojem (20,1 %). Ciper je imel največji delež učiteljev, ki so se usposabljali za poučevanje takih razredov med začetnim izobraževanjem učiteljev (48,0 %) in nadaljnjim poklicnim razvojem (37,7 %) (glej sliko D3).

Poučevanje v domačem jeziku spodbuja ali finančno podpira manjšina držav

Številni organi za izobraževanje na najvišji ravni v Evropi sprejemajo ukrepe za podporo učenju jezikov za novo prispelle migrante v osnovnošolskem in nižjem srednješolskem izobraževanju. Najbolj priljubljen ukrep so dodatni razredi v jeziku šolanja; te se spodbujajo ali finančno podpirajo v skoraj vseh izobraževalnih sistemih (glej sliko E9). Organi na najvišji ravni priporočajo ali zahtevajo diagnostične teste jezika šolanja ob koncu predšolske vzgoje ali začetka osnovnošolskega izobraževanja v nekaj manj kot polovici izobraževalnih sistemov. V manjši večini teh priporočil ali zahtev se ta priporočila ali zahteve nanašajo na celotno šolsko populacijo in ne le na posebne skupine učencev (na novo prispeli migrantski učenci, tisti, ki govorijo doma, jezik, ki se razlikuje od jezika šolanja itd.) (glej sliko E8).

Spodbujanje ali finančna podpora pouka maternega jezika novo prispelih študentov migrantov je veliko manj pogosta kot dodatni pouk v jeziku šolanja, saj to počne le ena tretjina držav (glej sliko E9). V manjšem številu držav (Estonija, Litva, Avstrija, Slovenija, Švedska in Norveška) so študenti migrantskega porekla upravičeni do poučevanja v domačem jeziku s pogoji (glej sliko B11).

Potreba po usposobljenih učiteljih tujih jezikov v osnovnem izobraževanju ter programih za celostno učenje vsebin in jezikov je privedla do različnih odzivov politike po vsej Evropi.

V zadnjih dveh desetletjih se je poučevanje tujih jezikov uveljavilo v osnovnem izobraževanju (glej sliko B2). Zato se je v številnih državah pojavilo vprašanje kompetenc primarnih učiteljev pri poučevanju tujih jezikov. To vprašanje se nanaša zlasti na stopnjo specializacije tistih, ki poučujejo tuje jezike, saj običajno učitelji generalistov (tj. tisti, ki poučujejo vse ali večino predmetov) izvajajo učni načrt na tej ravni.

Po vsej Evropi obstajajo trije pristopi za dodeljevanje učiteljev za poučevanje tujih jezikov v osnovnošolskem izobraževanju; vsaka od njih se nahaja v približno eni tretjini držav. Prvič, odgovornost za poučevanje tujih jezikov je dodeljena le specializiranim učiteljem (tj. tistim, ki so specializirani za poučevanje omejenega števila predmetov). Drugič, ta odgovornost je postavljena v roke generalističnih učiteljev. Poleg tega lahko poučujejo tuje jezike tako splošni kot specializirani učitelji (glej sliko D1).

V približno dveh tretjinah držav, ki zagotavljajo programe CLIL, kjer se vsaj nekateri predmeti poučujejo v tujem jeziku, morajo imeti učitelji, ki izvajajo tovrstne programe, posebne (dodatne) kvalifikacije. Najpogosteje morajo ti učitelji dokazati, da imajo zadostno znanje jezika, v katerem se izvaja program CLIL. Minimalno zahtevano znanje tujega jezika običajno ustreza stopnji B2 ali stopnji C1 skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike (glej sliko D2).

Med letoma 2013 in 2018 se je na ravni Evropske unije odstotek učiteljev tujih jezikov, ki so bili v tujini za poklicne namene, povečal za 14,6 odstotne točke.

Študij ali poučevanje v tujini je obogatitev za vsakega učitelja ali bodočega učitelja. To še toliko bolj velja za učitelje tujih jezikov, saj obiski v tujini prispevajo k razvoju njihovih jezikovnih spretnosti ter znanja in razumevanja kulture države, v kateri se govori jezik, ki ga poučujejo.

Leta 2018 je na ravni EU približno 70 % učiteljev tujih jezikov, ki poučujejo v nižjem sekundarnem izobraževanju, poročalo, da so bili vsaj enkrat v tujini za poklicne namene med začetnim izobraževanjem učiteljev ali med delom. Največji delež učiteljev mobilnih tujih jezikov so imele Španija, Nizozemska in Islandija, od tega jih je več kot 80 % poročalo o transnacionalni mobilnosti (glej sliko D6).

V vseh državah se je ta delež v primerjavi z letom 2013 povečal. Na ravni EU se je povečala za 14,6 odstotne točke. Največje povečanje je bilo zabeleženo na Nizozemskem (26 odstotnih točk) (glej sliko D6).

Na ravni Evropske unije je nadnacionalno mobilnost več kot enega od štirih mobilnih učiteljev tujih jezikov podprl program Evropske unije.

Programi EU imajo pomembno vlogo pri nadnacionalni mobilnosti učiteljev tujih jezikov. Leta 2018 je bil v večini izobraževalnih sistemov odstotek mobilnih učiteljev tujih jezikov v nižjem srednješolskem izobraževanju, ki so bili v tujini v okviru programa EU za poklicne namene, znatno višji od deleža tistih, ki so šli v tujino prek nacionalnega ali regionalnega programa. Na ravni EU sta bila ta odstotka 27,4 % oziroma 15,7 % (glej sliko D8).

V nasprotju s tem trendom je bil prispevek programov EU in nacionalnih ali regionalnih programov k transnacionalni mobilnosti učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju približno podoben v flamski skupnosti Belgije, Francije, Hrvaške, Cipra in Madžarske (glej sliko D8).

Na ravni Evropske unije ena tretjina mobilnih učiteljev tujih jezikov poroča, da je poučevanje v tujini poklicni razlog za odhod v tujino.

Leta 2018 so bili na ravni EU glavni poklicni razlogi za odhod v tujino (ki jih je poročala več kot polovica mobilnih učiteljev nižjih sekundarnih tujih jezikov) „učenje jezikov“, „študija v okviru izobraževanja učiteljev“ in „spremljanje gostujočih študentov“. Drugi manj pogosti poklicni razlogi za odhod v tujino (okoli 40 % ali manj učiteljev nižjega sekundarnega tujega jezika) so bili „vzpostavitev stikov s šolami v tujini“, „učenje“ in „učenje drugih tematskih področij“ (glej sliko D9).

Leta 2018 je v skoraj vseh državah večina mobilnih učiteljev tujih jezikov poročala, da bivajo v tujini manj kot tri mesece (tj. kratkotrajno bivanje). Španija, Francija in Italija so izjeme od tega vzorca, saj je večina učiteljev mobilnih tujih jezikov navedla, da so v tujini ostali dlje (glej sliko D10).

POGLAVJE A: KONTEKST

Za Evropo je značilen bogat mozaik jezikov, ki vsak od njih uteleša posebno kulturno zgodovino. Jeziki se lahko govorijo v celotnih državah ali pa imajo regionalno podlago znotraj držav. Prav tako je običajno, da države delijo jezike s svojimi sosedami okoli svojih meja, kar odraža njihovo skupno zgodovino.

K večjezičnosti Evrope je mogoče pristopiti iz različnih zornih kotov, med katerimi je tudi uradno priznavanje jezikov s strani evropskih ali nacionalnih organov. To poglavje se zato začne z opisom vseh uradnih jezikov 37 evropskih držav, ki sodelujejo v tem poročilu (glej sliko A1). Te informacije temeljijo na podatkih, ki jih je posredovala mreža Eurydice.

Da bi poudarili nadaljnjo jezikovno raznolikost v Evropi, je v poglavju obravnavan tudi odstotek učencev v evropskih državah, ki ne govorijo jezika šolanja doma (glej sliko A2 in A3), in stopnja jezikovne raznolikosti v šolah v Evropi (glej sliko A4). Ti kazalniki temeljijo na podatkih iz Programa za mednarodno ocenjevanje dosežkov učencev (PISA) 2018 ⁽¹⁹⁾. Prikazujejo podatke za vse države, ki sodelujejo v tem poročilu, razen Lihtenštajna, ki ni sodeloval v raziskavi PISA iz leta 2018.

POLEG DRŽAVNEGA JEZIKA (ALI JEZIKOV) VEČINA EVROPSKIH DRŽAV URADNO PRIZNAVA DODATNE JEZIKE.

Evropska unija (EU) ima 24 uradnih jezikov, od katerih so vsi državni jeziki v vsaj eni od njenih držav²⁰članic. Uredbe in drugi dokumenti, ki se splošno uporabljajo, so napisani v 24 uradnih jezikih. Uradnih jezikov EU je manj kot držav članic, saj imajo nekatere skupne jezike: Nemščina, grščina, angleščina, francoščina, nizozemščina in švedščina so uradni državni jeziki v več kot eni državi. Poleg 24 uradnih jezikov EU sta še dva dodatna jezika v državah članicah EU (turščina je eden od dveh državnih jezikov na Cipru, luksemburščina pa je eden od treh državnih jezikov v Luksemburgu). Tako imajo države članice EU skupaj 26 državnih jezikov.

V večini evropskih držav (države članice EU in države, ki niso²¹članice EU) je samo en jezik priznan kot državni jezik (slika A1). Irska, Ciper, Malta in Finska imajo dva državna jezika. V Belgiji, Luksemburgu ter Bosni in Hercegovini obstajajo trije državni jeziki. Vendar se v Belgiji državni jeziki uporabljajo na omejenih jezikovnih območjih in niso priznani kot administrativni jeziki na celotnem ozemlju države (samo regija Bruselj – glavno mesto je dvojezična z uporabo nizozemščine in francoščine). Čeprav ima Švica štiri uradne državne jezike, je večina kantonov enojezičnih. Nemščina je edini uradni jezik v 17 švicarskih kantonih, 4 kantoni govorijo francosko in en kanton govori italijansko. Poleg tega so trije kantoni dvojezični (nemški in francoski), medtem ko je 1 trijezični (nemški, italijanski in rimski).

Več kot polovica držav, ki jih zajema to poročilo, uradno priznava regionalne ali manjšinske jezike znotraj svojih meja za pravne ali upravne namene. Prisotnost teh jezikov (in njihovo število) je odvisna od različnih dejavnikov, kot so kulturna in politična zgodovina vsake države, njen geografski položaj, velikost in/ali število državnih jezikov. Status uradno priznanega regionalnega ali manjšinskega jezika je običajno dodeljen jezikom na določenem geografskem območju – pogosto v regiji – v katerem se pogosto govorijo. Običajno mora določen delež prebivalstva govoriti manjšinski jezik, da bi bil jezik razvrščen kot uradni jezik. Na primer, na Slovaškem in v Srbiji je manjšinski jezik uradno priznan in se lahko uporablja za pravne in upravne namene v kateri koli lokalni upravni enoti, kjer manjšinsko prebivalstvo predstavlja vsaj 15 % skupnega števila prebivalcev. Na Poljskem, v Romuniji in Severni Makedoniji je prag določen na 20 %. Če na Madžarskem manjšinsko prebivalstvo preseže 10 %, lahko samoupravni organ lokalne manjšine zahteva, da se manjšinski jezik uporablja poleg državnega jezika na odlokih lokalnih oblasti, uradnih oblikah in javnih oglasnih deskah ter v lokalnih medijih. Če manjšinsko prebivalstvo presega 20 % skupnega števila

---

19 Za podrobnosti raziskave PISA glej oddelek „Statistične podatkovne zbirke in terminologija“.

20 Angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, nemščina, finščina, francoščina, grščina, madžarščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, malteščina, poljščina, portugalščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina.

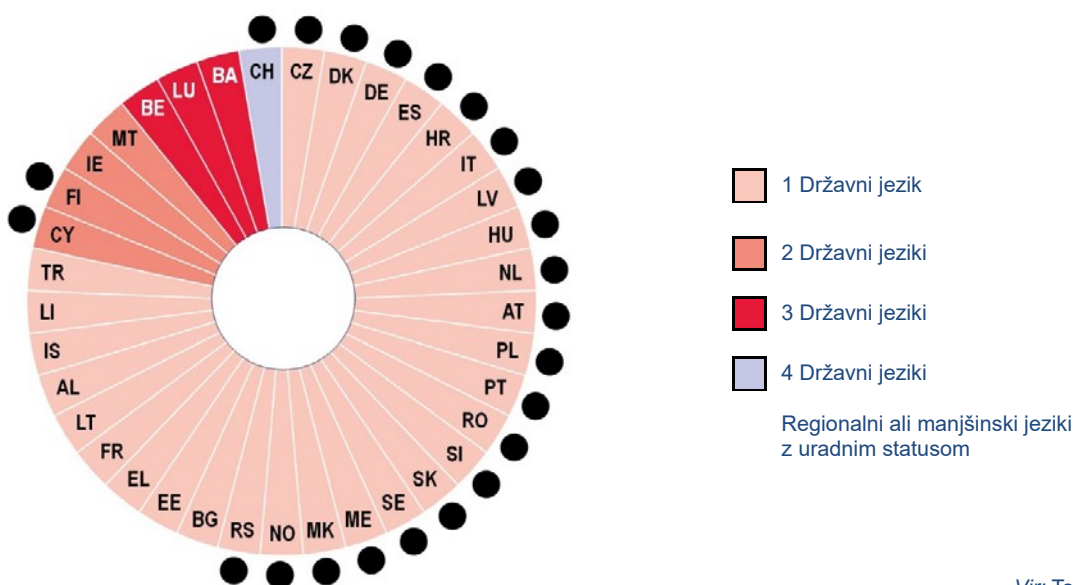
21 Obseg tega poročila po državah presega države EU. Za podrobnosti o pokritosti države glej uvod v poročilo.

prebivalcev, se lahko na zahtevo dodelijo dodatne pravice. Na primer, lahko se zaposlijo lokalni javni uslužbenci, ki govorijo manjšinski jezik.

Število uradno priznanih regionalnih ali manjšinskih jezikov se med državami razlikuje. Latvija, Nizozemska in Portugalska imajo samo en uradni regionalni jezik. Nasprotno pa imajo Italija, Madžarska, Poljska, Romunija in Srbija več kot 10 uradnih regionalnih ali manjšinskih jezikov. Nekateri regionalni ali manjšinski jeziki so uradno priznani v več državah. Natančneje, nekateri slovanski jeziki (češčina, hrvaščina, poljščina, slovaščina in ukrajinščina) ter nemščina in madžarščina so priznani kot regionalni ali manjšinski jeziki v več kot treh državah EU.

Drugi del jezikovne podobe v Evropi je obstoj neozemeljskih jezikov, in sicer „jezikov, ki jih uporabljajo državljani države in se razlikujejo od jezika ali jezikov, ki jih uporablja preostalo prebivalstvo države, vendar jih, čeprav se tradicionalno uporabljajo na ozemlju države, ni mogoče identificirati z določenim območjem“ (Svet Evrope, 1992). Romanija je tipičen primer neozemeljskega jezika. Je uradno priznan jezik v 11 evropskih državah, in sicer na Češkem, v Nemčiji, na Madžarskem, v Avstriji, na Poljskem, v Romuniji, na Slovaškem, Finskem, Švedskem, v Severni Makedoniji in Srbiji.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 1 Slika A1: Državni jeziki in regionalni, manjšinski ali neozemeljski jeziki z uradnim statusom, 2021/2022

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	Državni jezik(i)	Regionalni in/ali manjšinski jeziki z uradnim statusom		Državni jezik(i)	Regionalni in/ali manjšinski jeziki z uradnim statusom
POST ANITE	Nemščina, francoščina nizozemščina		PL	Poljščina	Beloruščina, češčina, kašubščina, nemščina, hebrejščina, armenščina, karaim, litovščina, romanščina, ruščina, slovaščina, Tatar, ukrajnščina, jodiš
BG	Bolgarščina		PT	Portugalščina	Mirandese
CZ	Češčina	Nemščina, poljščina, romanščina, slovaščina	RO	Romunščina	Bolgarščina, češčina, nemščina, grščina, hrvaščina, madžarščina, italijanščina, poljščina, romanščina, ruščina, slovaščina, srbsščina, turščina, ukrajnščina
DK	Danščina	Nemščina, Ferski otoki, Grenlandija	SI	Slovenščina	Madžarščina, italijanščina
DE	Nemščina	Danski, frizjski, nizkonemški, romanski, lužiški, lužiški	SK	Slovenščina	Bolgarščina, češčina, nemščina, hrvaščina, madžarščina, poljščina, romanje, Rusyn, ukrajnščina
E-POŠTA	Estonščina		FI	Finščina, švedščina	Romanje, Samija
IE	Angleščina, irščina		SE	Švedščina	Finščina, Meänkieli, Romany, Sami, Yiddish
EL	Grščina		AL	Albanski	
ES	Španščina	Katalonščina, Valencian, baskovščina, galicijščina, okcitanščina	B)	Bosanščina, hrvaška srbsščina	
FR	Francoščina		CH	Nemščina, francoščina, italijanščina, romanščina	Francoprovençal, Yenish
HR	Hrvaščina	Češčina, madžarščina, italijanščina, slovaščina, srbsščina			
VSE JE V REDU	Italijanščina	Katalonščina, nemščina, grščina, francoščina, Francoprovençal, Friulian, hrvaščina, ladinščina, okcitanščina, slovenščina, albanščina, sardinščina	JE	Islandščina	
CY	Grščina, turščina	Ciprski arabski, armenski	LI	Nemščina	
LV	Latvijščina	Liv (Livonian)	JAZ	Črnogorski	Bosanščina, hrvaščina, albanski, srbski
LT	Litovščina		MK	Makedonščina	Bosanski, romanski, albanski, srbski, turški
LU	Nemščina, francoščina luksemburščina		NE	Norveščina (dva obrazca: Bokmål in Nynorsk)	Finščina, Kven, Sami
GDČ.	Madžarščina	Bolgarščina, nemščina, grščina, hrvaščina, armenščina, poljščina, roman, romunščina, Rusyn, slovaščina, slovenščina, srbsščina, ukrajnščina	RS	Srbsščina	Bosanščina, bolgarska, češka, črnogorska, hrvaška, madžarščina, makedonščina, romunščina, romunščina, Rusyn, slovaščina, albanska
MT	Angleščina, malteščina		TR	Turščina	
NL	Nizozemščina	Frisian			
NA	Nemščina	Češčina, hrvaščina, madžarščina, romanščina, slovaščina, slovenščina			

Slika A1 (nadaljevanje): Državni jeziki in regionalni, manjšinski ali neozemeljski jeziki z uradnim statusom, 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Ta številka združuje regionalne, manjšinske in neteritorialne jezike z uradnim statusom pod naslovom „regionalni ali manjšinski jeziki z uradnim statusom“.

Jeziki v tabeli so navedeni po abecednem vrstnem redu glede na kodo Mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO) 639–3 (glej <http://www.sil.org/iso639-3/>, zadnji dostop: 27. junij 2022). Jeziki, ki nimajo oznake ISO 639–3, so navedeni v opombah za posamezno državo.

Za opredelitve pojmov „neozemeljski jezik“, „uradni jezik“, „regionalni ali manjšinski jezik“ in „državni jezik“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr, BE nl), Bolgarija, Češka, Danska, Nemčija, Estonija, Irska, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nizozemska, Avstrija, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska, Bosna in Hercegovina, Islandija, Norveška in Turkiye: vse te države so svojim znakovnim jezikom podelile status uradnega jezika.

Belgija: različni državni jeziki se uporabljajo samo na razmejenih območjih.

Španija: državni jezik španščina obstaja skupaj z drugimi jeziki v nekaterih avtonomnih skupnostih (glej jezike, navedene v tabeli) in z njimi deli status uradnega jezika. Uradni jeziki so tudi jeziki šolanja. Poleg navedenih jezikov je asturščina, jezik, ki nima uradnega statusa, zaščiten z zakonom. Poučuje se v primarnem in splošnem srednješolskem izobraževanju v avtonomni skupnosti Asturija (glej sliko B9).

Madžarska: Boyash, romansko narečje, je tudi uradno priznan jezik.

Avstrija: regionalni/manjšinski jezik hrvaščina se nanaša na Gradiščansko hrvaščino.

Poljska: poleg jezikov, navedenih v tabeli, je Lemko tudi uradno priznan manjšinski jezik.

Slovaška: poleg jezikov, navedenih v tabeli, sta bila v obdobju 2014–2015 uradno priznana ruščina in srbščina. Vendar ta dva jezika še nista bila dodana v ključni pravni okvir o uporabi jezikov narodnih manjšin (Zakon 184/1999) in zato nista prikazana v tabeli.

Finska: Finsko pravo ne priznava uradnih manjšinskih jezikov, vendar imata Roman in Sami (glej navedene jezike) status zaščite v različnih pravnih dokumentih.

Švica: različni državni jeziki se uporabljajo samo na razmejenih območjih. Kar zadeva regionalne in manjšinske jezike, je Frainc-Comtou poleg jezikov, navedenih v tabeli, tudi uradno priznan manjšinski jezik.

Mozaik evropskih jezikov ne bi bil popoln brez omembe znakovnih jezikov. Trenutno večina držav, ki jih zajema to poročilo, uradno priznava svoj znakovni jezik (-e²²). V državah, kjer takega priznanja ni, običajno obstajajo pravni okviri, ki določajo pravico ljudi z motnjami sluha ali govora do sporazumevanja v znakovnem jeziku (npr. na Poljskem in v Srbiji).

PRIBLIŽNO EDEN OD DESETIH 15-LETNIKOV V EU NE GOVORI JEZIKA ŠOLANJA DOMA

Raziskava PISA omogoča oceno odstotka 15-letnih učencev, ki govorijo (in ne govorijo) jezika testa PISA doma, kar se šteje za približek za govorjenje jezika šolanja.

Na ravni EU 88,5 % 15-letnikov večinoma govori jezik šolanja doma, 11,5 % pa drug jezik.

Na sliki A2 so prikazani odstotki 15-letnih učencev v evropskih državah (državah članicah EU in državah, ki niso članice EU), ki doma večinoma govorijo drug jezik kot jezik šolanja.

Med državami z najvišjim deležem (20 % ali več) 15-letnikov, ki govorijo doma, jezik, ki se razlikuje od jezika šolanja, imata Luksemburg in Malta največji delež učencev, ki to počnejo. V Luksemburgu 82,9 % 15-letnikov ne govori jezika šolanja doma. V tej državi 40,3 % študentov navaja, da doma večinoma govorijo luksemburški ⁽²³⁾, germanski jezik, ki je eden od treh uradnih jezikov Luksemburga (glej sliko A1), vendar se v soli ne uporablja. Na Malti, ki je dvojezična država, so vsi učenci opravili test PISA v angleščini, ki je eden od dveh jezikov, ki se pogosto uporabljata v okviru šolanja. 82,8 % učencev govori drug jezik doma. Večina študentov (75,2 %) govori malteščino doma.

22 Glej opombe za posamezne države v zvezi s sliko A1.

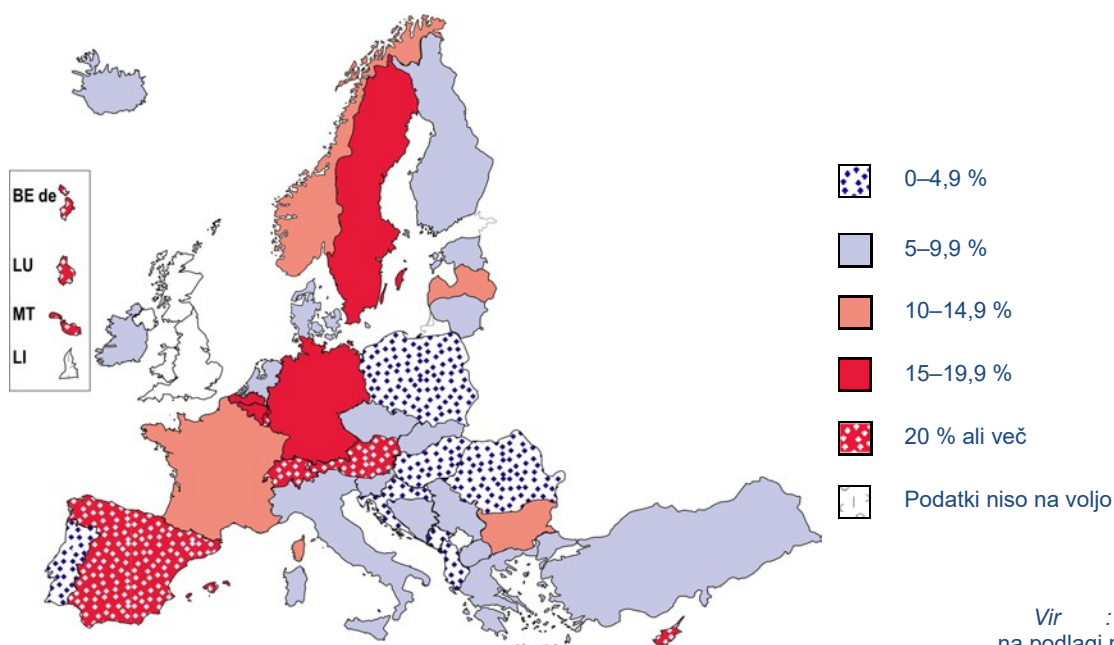
23 Delež študentov, ki govorijo določene jezike doma in je predstavljen v besedilu, temelji na informacijah iz raziskave PISA (za povezavo do podatkovne zbirke PISA glej razdelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“). Ti podatki niso prikazani na sliki ali Prilogi 1.

Švica ima tudi razmeroma visok odstotek 15-letnikov, ki doma večinoma govorijo jezik, ki se razlikuje od jezika šolanja (27,0 %). V tej večjezični državi večina študentov, ki govorijo nemško, francosko ali italijansko (ali njihova narečja), govorijo isti jezik doma in v šoli. Kljub temu mnogi učenci govorijo doma jezik, ki se razlikuje od jezika šolanja.

Druge države (ali izobraževalni sistemi), v katerih 20 % ali več 15-letnih učencev doma večinoma govori drugačen jezik kot šolski jezik, so nemško govoreča skupnost Belgije (24,1 %), Ciper (22,3 %), Španija (20,6 %) in Avstrija (20,5 %). Sledijo jima še dva druga belgijska izobraževalna sistema (francoska in flamska skupnost), Nemčija in Švedska, kjer 17 % do 18 % učencev doma večinoma govori drug jezik kot jezik šolanja.

V nasprotju z vsemi zgoraj navedenimi državami ima Poljska še posebej jezikovno homologno 15-letno populacijo, saj samo 1,7 % učencev govori drug jezik kot jezik šolanja. Odstotek je tudi razmeroma nizek – pod 5 % – na Hrvaškem, Madžarskem, Portugalskem, v Romuniji, Albaniji in Črni gori.

V več kot polovici držav s podatki (20 držav) med 5 % in 15 % 15-letnikov govori predvsem doma jezik, ki se razlikuje od jezika šolanja.

Vir : Eurydice,
na podlagi raziskave PISA 2018.

Slika 2 Slika A2: Odstotek 15-letnih učencev, ki doma večinoma govorijo drugačen jezik od jezika šolanja, 2018

Pojasnjevalne opombe

Podatki so izračunani na podlagi anketnega vprašanja PISA „Kateri jezik govorite doma večino časa?“ (ST022Q01TA). Kategorija raziskave „Jezik testa“ (jezik 1) se uporablja kot približek za govorjenje istega jezika doma kot v šoli.

Govorjenje narečja določenega jezika doma se šteje za govorjenje standardnega jezika. Ta pristop je bil uporabljen v večini držav, ki sodelujejo v raziskavi PISA. Ker ta pristop še ni bil uporabljen za nemško govorečo skupnost v Belgiji in Italiji, so bila narečja ustrezno ponovno kodirana.

Za podatke in standardne napake (S.E.s) glej Prilogo 1. Za več informacij o PISA glej oddelek „Statistične podatkovne zbirke in terminologija“.

Če pogledamo razvoj med letoma 2003 in 2018, se je delež učencev, ki večinoma govorijo jezik, ki ni jezik šolanja, v Švici najbolj povečal (za 14,9 odstotne točke) (glej Prilogo 1). Povečanje je bilo opazno tudi v francoski skupnosti Belgije, Nemčije in Švedske (približno 10 odstotnih točk). V večini teh držav je do povečanja prišlo predvsem med letoma 2003 in 2015. V Nemčiji pa se je delež učencev, ki doma večinoma govorijo drugačen jezik kot jezik šolanja, med letoma 2003 in 2015 povečal za 4,1 odstotne točke, med letoma 2015 in 2018 pa za 6,0 odstotne točke. To je mogoče pojasniti z dejstvom, da je država v letih 2015 in 2016 sprejela več kot milijon prosilcev za azil, predvsem ljudi, ki so bežali pred vojno v Afganistanu, Iraku in Siriji.

UČENCI, KI NE GOVORJO JEZIKA ŠOLANJA DOMA, NISO LE MED PRISELJENCI.

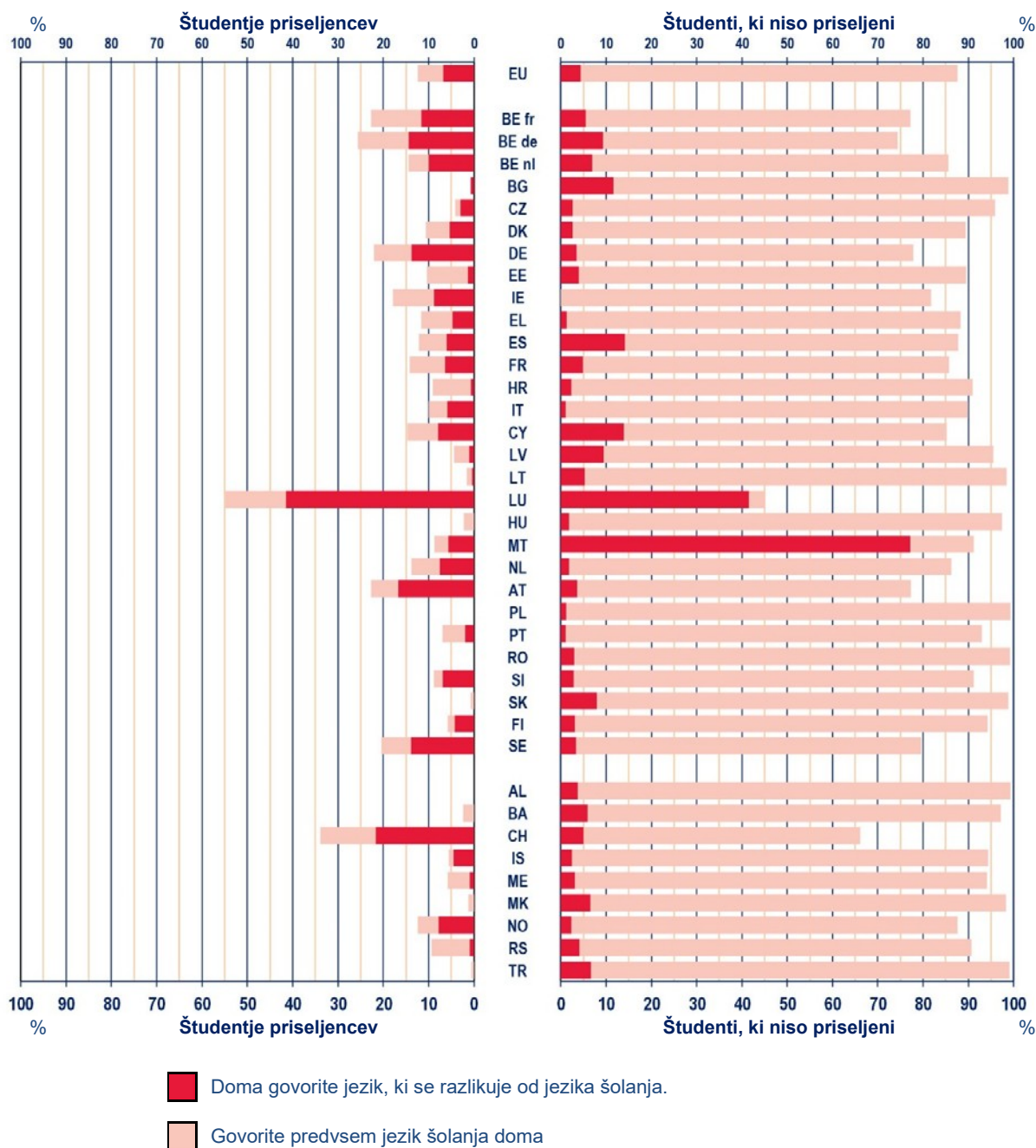
Prepoznavanje prebivalstva, ki ne govori jezika šolanja doma, lahko pomaga pri zagotavljanju ustrežnejših ukrepov za jezikovno podporo. Slika A3 prikazuje odstotek učencev, ki govorijo in ne govorijo isti jezik v šoli in doma med priseljenci in nepriseljenci. Priseljenci in nepriseljenci so opredeljeni na podlagi rojstnega kraja staršev. Študent je opredeljen kot „priseljenc“, če sta bila oba starša rojena v tujini. Priseljenski študenti se lahko rodijo v državi prebivališča (migranti druge generacije) ali v tujini rojeni priseljenci (prve generacije priseljencev). Študent se šteje za „nepriseljenc“, če je bil vsaj eden od njegovih staršev rojen v državi njihovega stalnega prebivališča.

Kot je razvidno iz številke, starši, ki so se rodili v tujini, ne pomenijo neizogibno, da študent ne govori jezika šolanja doma. Na ravni EU je 5,6 % 15-letnih učencev priseljencev, ki večinoma govorijo jezik šolanja doma (podatki v svetlo rdeči barvi na levi strani številke). Le nekoliko višji odstotek 15-letnih učencev – 6,9 % – so priseljenci, ki doma ne govorijo jezika šolanja (podatki v temno rdeči barvi na levi strani številke). Z drugimi besedami, približno polovica 15-letnikov v EU, katerih starši so bili rojeni v tujini, navaja, da govorijo jezik šolanja doma.

Nasprotno pa biti nemigrant ne pomeni nujno, da študent govori jezik šolanja doma. Na ravni EU je 4,4 % 15-letnikov nepriseljencev, ki ne govorijo jezika šolanja doma (podatki v temno rdeči barvi na desni strani številke).

Podatki na ravni EU kažejo, da se razmere v posameznih državah zelo razlikujejo, ko gre za deleže študentov priseljencev v študentski populaciji (skupaj od obeh kategorij na levi strani številke). V številnih državah (ali izobraževalnih sistemih) je 20 % ali več 15-letnih študentov priseljencev (francoska in nemško govoreča skupnost Belgije, Nemčije, Luksemburga, Avstrije, Švedske in Švice). V vseh teh državah vsaj polovica vseh priseljencev doma govori drugačen jezik kot jezik šolanja (primerjaj podatke v svetlo rdeči in temno rdeči barvi na levi strani slike). V državah z nižjim odstotkom 15-letnih študentov z migrantskim ozadjem (manj kot 20 %) se razmere razlikujejo. Na primer, v Estoniji, na Hrvaškem in v Srbiji, kjer je približno 10 % 15-letnega študentskega prebivalstva priseljencev, skoraj vsi priseljenci govorijo jezik šolanja doma. Nasprotno pa v Sloveniji, ki ima v študentski populaciji primerljiv delež priseljencev, večina priseljencev (približno 80 %) doma govori drugačen jezik kot jezik šolanja.

Ko gre za študente, ki niso priseljeni (na desni strani številke), imata Luksemburg in Malta najbolj ekstremne vzorce. Na Malti je 77,2 % 15-letnikov nepriseljencev, ki doma večinoma govorijo drug jezik kot jezik testa PISA. Razlog za to je, da večina učencev na Malti doma govori malteščino, medtem ko v šoli uporabljajo angleščino in malteščino, pri čemer je prvi jezik, v katerem so opravili test PISA (za več podrobnosti glej analizo, povezano s sliko A2). V Luksemburgu je 41,5 % 15-letnikov nepriseljencev, ki doma večinoma govorijo drug jezik kot jezik šolanja (za več podrobnosti glej analizo v zvezi s sliko A2). Druge države z razmeroma visokim deležem nepriseljencev, ki doma govorijo drug jezik kot šolski jezik (več kot 10 %), so Bolgarija, Španija in Ciper.

Vir: Eurydice, na podlagi raziskave PISA 2018.

Slika 3 Slika A3: Odstotek 15-letnikov priseljencev in nepriseljencev, po jeziku, ki se govori doma, 2018

Pojasnjevalne opombe

Podatki so izračunani na podlagi anketnega vprašanja PISA „Kateri jezik govorite doma večino časa?“ (ST022Q01TA). Kategorija raziskave „Jezik testa“ (jezik 1) se uporablja kot približek za govorjenje istega jezika doma kot v šoli.

Govorjenje narečja določenega jezika doma se šteje za govorjenje standardnega jezika. Ta pristop je bil uporabljen v večini držav, ki sodelujejo v raziskavi PISA. Ker ta pristop še ni bil uporabljen za nemško govorečo skupnost v Belgiji in Italiji, so bila narečja ustrezno ponovno kodirana.

Kategorija „študentje priseljencev“ ustreza študentom, katerih starši so bili rojeni v tujini. Ta kategorija združuje dve različni kategoriji PISA študentov priseljencev, in sicer (1) študent in oba starša sta bila rojena v tujini (tj. priseljenci prve generacije); in (2) študent je bil rojen v državi testa, vendar sta bila oba starša rojena v tujini (tj. priseljenci druge generacije).

Glej Prilogo 1 za podatke in S.E.s. Za več informacij o PISA glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Opombe za posamezne države

Bolgarija, Irska, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Albanija, Bosna in Hercegovina, Severna Makedonija in Türkiye: vsaj ena kategorija študentov ni prikazana na sliki, ker vzorec ni bil zadosten (vsebuje manj kot 30 študentov). Za podrobnosti o zadevni kategoriji ali kategorijah glej Prilogo 1.

EVROPSKE DRŽAVE SE ZELO RAZLIKUJEJO GLEDE DELEŽA UČENCEV V JEZIKOVNIH HETEROGENIH ŠOLAH.

Poučevanje in učenje v jezikovnih heterogenih kontekstih je lahko priložnost za učence, da se seznanijo z drugimi jeziki in kulturami, s čimer lahko obogatijo šolsko izkušnjo. Vendar pa je jezikovna raznolikost v študentski populaciji hkrati lahko izziv za učitelje, študente in, splošneje, zadevne izobraževalne sisteme. Morda bodo potrebni posebni ukrepi za podporo učencem pri obvladovanju jezika šolanja in podporo učiteljem pri vodenju večjezičnih in v nekaterih primerih večkulturnih razredov.

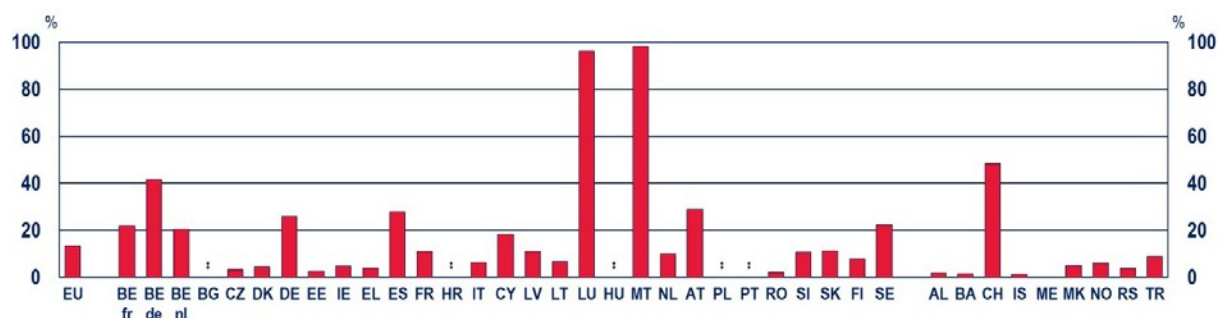
Jezikovna heterogenost v šolah, ki je tu opredeljena kot več kot 25 % učencev, ki doma govorijo drug jezik kot jezik šolanja, se med državami razlikuje (glej sliko A4). To je mogoče delno pojasniti z nacionalnim jezikovnim kontekstom: nekatere države imajo več državnih jezikov in/ali regionalnih, manjšinskih ali neozemeljskih jezikov (glej sliko A1). Prav tako je tesno povezana z deležem učencev migrantskega porekla, ki doma ne govorijo jezika šolanja (glej sliko A3). Dodatni dejavniki, ki lahko vplivajo na jezikovno heterogenost v šolah, vključujejo na primer urbanistično načrtovanje (z ali brez stanovanjske segregacije) in politike, povezane z izbiro šole.

Na ravni EU 13,3 % 15-letnikov obiskuje jezikovno heterogene šole.

Luksemburg in Malta imata najvišji delež 15-letnih učencev, ki obiskujejo jezikovno heterogene šole (96,2 % oziroma 98,0 %). V Luksemburgu veliko učencev govori luksemburško doma, kar je eden od treh uradnih jezikov Luksemburga (glej sliko A1), vendar se v šoli ne uporablja (glej analizo v zvezi s sliko A2). Na Malti večina učencev doma govori malteščino, medtem ko v šoli uporabljajo angleščino in malteščino, pri čemer je prvi jezik, v katerem so opravili test PISA (glej analizo, povezano s sliko A2).

Belgija, Nemčija, Španija, Avstrija, Švedska in Švica poleg Luksemburga in Malte beležijo tudi razmeroma visok odstotek 15-letnih učencev v jezikovnih heterogenih šolah (več kot 20 %).

Nasprotno pa v številnih evropskih državah manj kot 5 % 15-letnikov obiskuje jezikovno heterogene šole (Češka, Danska, Estonija, Irska, Grčija, Romunija, Albanija, Bosna in Hercegovina, Islandija in Srbija).

Vir: Eurydice, na podlagi raziskave PISA 2018.

Slika 4 Slika A4: Odstotek 15-letnikov, ki obiskujejo šole, kjer več kot 25 % učencev doma govori drugačen jezik od jezika šolanja, 2018

Pojasnjevalne opombe

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Podatki so izračunani na podlagi anketnega vprašanja PISA „Kateri jezik govorite doma večino časa?“ (ST022Q01TA). Kategorija raziskave „Jezik testa“ (jezik 1) se uporablja kot približek za govorjenje istega jezika doma kot v šoli.

Govorjenje narečja določenega jezika doma se šteje za govorjenje standardnega jezika. Ta pristop je bil uporabljen v večini držav, ki sodelujejo v raziskavi PISA. Ker ta pristop še ni bil uporabljen za nemško govorečo skupnost v Belgiji in Italiji, so bila narečja ustrezno ponovno kodirana.

Glej Prilogo 1 za podatke in S.E.s. Za več informacij o PISA glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Opombe za posamezne države

Hrvaška, Madžarska, Poljska in Portugalska: vzorec je bil nezadosten (v njem je bilo manj kot 30 učencev in/ali manj kot pet šol).

Avstrija in Slovenija: vzorčna enota je program znotraj šole in ne celotne šole.

POGLAVJE B – ORGANIZACIJA

ODDELEK I – STRUKTURE

Znanje jezikov je ključnega pomena za mobilnost, sodelovanje in medsebojno razumevanje v Evropi. Prav tako imajo pomembno vlogo pri oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora, resničnega skupnega prostora za čezmejno visokokakovostno izobraževanje in vseživljenjsko učenje ⁽²⁴⁾. Voditelji držav ali vlad EU so se leta 2002 zbrali v Barceloni in pozvali k nadaljnjemu ukrepanju za „izboljšanje obvladovanja osnovnih znanj, zlasti s poučevanjem vsaj dveh tujih jezikov od zgodnjega otroštva²⁵“. Cilj, da vsi mladi pridobijo kompetence v dveh jezikih poleg jezika šolanja do konca srednješolskega izobraževanja, je bil nedavno ponovljen v priporočilu Sveta iz maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov ⁽²⁶⁾.

Ta oddelek se osredotoča na zagotavljanje tujih jezikov na predšolski, primarni in sekundarni ravni, kot je določeno v nacionalnih učnih načrtih ali drugih usmerjevalnih dokumentih na najvišji ravni. To pojasnjuje število tujih jezikov, ki so obvezni za vse študente in kako dolgo so obvezni. Najprej obravnava starost, od katere morajo vsi učenci predšolske, osnovnošolske in splošne srednješolske izobrazbe začeti z učenjem prvega in drugega tujega jezika (glej sliko B1). Obravnava število let, v katerih sta prvi in drugi tuji jezik obvezna za vse študente, in preučuje spremembe v tem trajanju od leta 2003 (glej sliko B2 in B3). Dopolnjuje sliko zagotavljanja tujih jezikov v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju s poudarjanjem upravičenosti vseh študentov do izbire tujih jezikov kot dela izbirnih predmetov v učnem načrtu (glej sliko B4).

Ta del se zaključuje z razpravo o razlikah med študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter študenti splošnega izobraževanja v zvezi z obveznim učenjem tujih jezikov. Natančneje, obravnava razliko v številu let, v katerih morajo študenti splošnega izobraževanja/PIU študirati enega ali dva tuja jezika (glej sliko B5 in B6).

Vsi kazalniki v tem oddelku temeljijo na podatkih, zbranih prek mreže Eurydice, ki zajemajo 39 izobraževalnih sistemov v 37 državah ⁽²⁷⁾.

UČENJE TUJIH JEZIKOV POSTANE OBVEZNO PRED ŠESTIM LETOM STAROSTI V ŠESTIH IZOBRAŽEVALNIH SISTEMIH.

Slika B1 prikazuje začetno starost prvega in drugega tujega jezika, ki se kot obvezni predmet poučujeta vsem študentom v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. V nekaterih primerih se področje uporabe razširi na predšolsko vzgojo.

V večini izobraževalnih sistemov se začetna starost prvega tujega jezika, ki se poučuje kot obvezni predmet, giblje od 6 do 8 let, kar ustreza prvemu letu osnovnošolskega ali obveznega izobraževanja. V šestih izobraževalnih sistemih se prvi tuji jezik uvede pred dopolnjenim šestim letom starosti: pri treh letih v nemško govoreči skupnosti Belgija, Luksemburg in Poljska, pri štirih letih v Grčiji ter pri petih letih na Cipru in Malti. V teh državah, z izjemo Malte, se zahteva po učenju prvega tujega jezika začne v predšolskem izobraževanju in velja za vse otroke na tej stopnji izobraževanja ⁽²⁸⁾.

24 Več informacij o evropskem izobraževalnem prostoru je na voljo na spletni strani Komisije (<https://education.ec.europa.eu/about-eea>).

25 Sklepi predsedstva – Evropski svet v Barceloni 15. in 16. marca 2002, C/02/930, str. 19.

26 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, UL C 189, 5.6.2019, str. 8.

27 Za podrobnosti o pokritosti tega poročila po državah glej uvod v poročilo.

28 Če se v tem poročilu vsi otroci začnejo učiti tujega jezika v predšolski vzgoji, se začetna starost šteje za starost, pri kateri je predšolska vzgoja obvezna ali pa je za vse otroke zagotovljeno mesto v javno subvencioniranih predšolskih okoljih. Na primer, v Grčiji in na Cipru je predšolsko izobraževanje obvezno od starosti 4 oziroma 5 let. Medtem je v nemško govoreči skupnosti Belgija, Luksemburg in Poljska zagotovljen prostor za vse otroke, starejše od treh let (ali celo prej v primeru nemško govoreče skupnosti

Šole v Estoniji, na Švedskem in Islandiji imajo določeno svobodo pri določanju razreda, v katerem se kot obvezni predmet uvede prvi tuji jezik. Organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo starostni razred (ali razred) za uvajanje tujih jezikov: od 7 do 9 let v Estoniji in na Švedskem ter med 6 in 9 let na Islandiji. Šole v Estoniji (glej sliko C1b) in na Islandiji ⁽²⁹⁾ najpogosteje začnejo poučevati tuje jezike, ko so učenci stari 9 let. Na Švedskem se učenje tujih jezikov običajno začne pri sedmih letih.

Zadnja starost, pri kateri se morajo vsi učenci začeti učiti tujega jezika, je stara 10 let. To velja za nekatere dele francoske skupnosti Belgije in flamske skupnosti Belgije.

Irska je edina država, v kateri učenje tujega jezika v šoli ni obvezno. Na Irskem se vsi učenci učijo angleščine in irščine, pri čemer se noben od njih ne obravnava kot tuji jezik.

V večini izobraževalnih sistemov (32 od 39) je obvezno, da se vsi učenci splošnega izobraževanja učijo dva tuja jezika hkrati v času šolanja.

V večini primerov se začetna starost za učenje drugega tujega jezika kot obveznega predmeta giblje od 11 do 13 let. To ustreza koncu osnovnošolskega izobraževanja ali začetku srednješolskega izobraževanja. Študenti v Grčiji, Latviji, Švici in Srbiji se začnejo učiti drugega tujega jezika že od 10. leta starosti, kar ustreza drugi polovici osnovnošolskega izobraževanja. Luksemburg izstopa, saj se morajo vsi učenci naučiti drugega tujega jezika od starosti 6 let. Na drugi strani lestvice postane učenje drugega tujega jezika na Norveškem obvezno za vse študente na višji sekundarni ravni, ko so stari 16 let. V Bolgariji, na Madžarskem, v Avstriji, Sloveniji, na Slovaškem, v Lihtenštajnu in Turkiyeju sta dva tuja jezika obvezna le za vse študente splošnega izobraževanja na višji sekundarni stopnji, od 14. do 15. leta starosti.

V Estoniji in na Islandiji, kot velja za obvezni predmet prvega tujega jezika, centralni izobraževalni organi od šol zahtevajo, da uvedejo drugi tuji jezik v določenem starostnem razponu (10–12 let). Na Islandiji se po razpoložljivih nacionalnih statističnih podatkih učenci običajno začnejo učiti drugega tujega jezika pri starosti 12³⁰let.

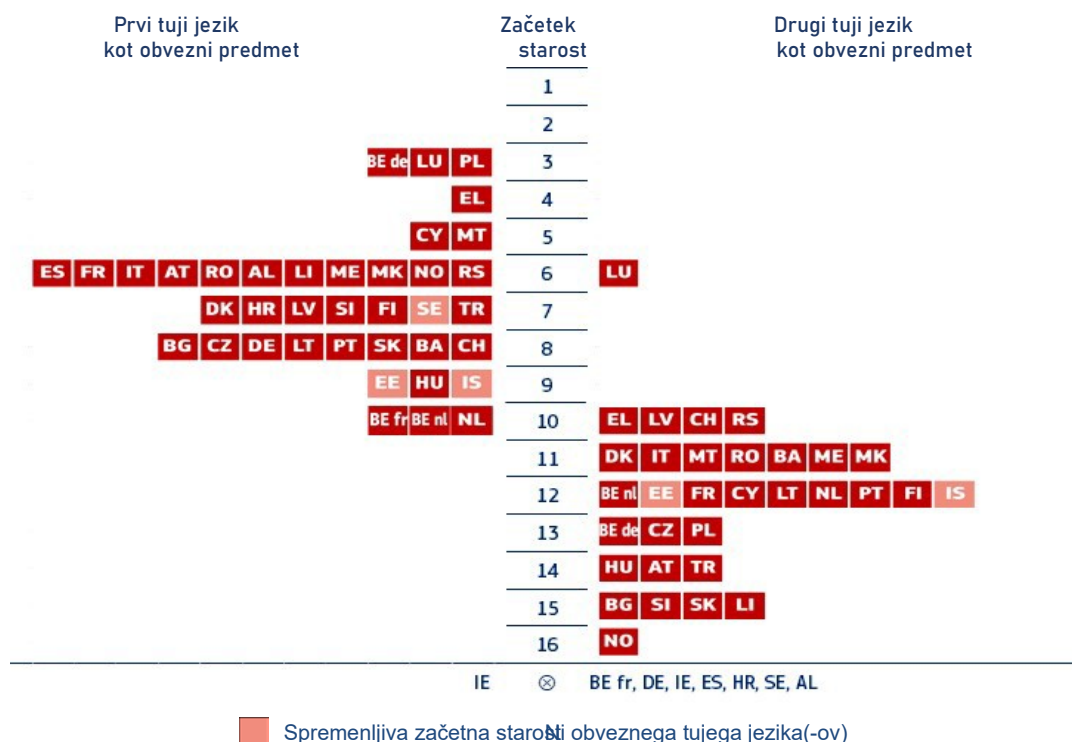
v Belgiji). Za več informacij glej Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2021b).

29 https://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Samfelag/Samfelag_skolamal_2_grunnskolestig_0_gsNemendur/SKO02110.px/?rxid=832f99cd-f008-441f-bbe9-d5f251db3ce9

30 https://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Samfelag/Samfelag_skolamal_2_grunnskolestig_0_gsNemendur/SKO02110.px/?rxid=832f99cd-f008-441f-bbe9-d5f251db3ce9

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 5 Slika B1: Začetne starosti, pri katerih sta prvi in drugi tuji jezik obvezni predmet za vse študente v predšolskem, primarnem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 0–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Ta številka se nanaša predvsem na jezike, ki so v učnem načrtu opisani kot „tujji“ (ali „sodobni“). Regionalni in/ali manjšinski jeziki (glej sliko B9) in klasični jeziki (glej sliko B10) so vključeni le, če so v učnem načrtu navedeni kot alternativa tujim jezikom.

Začetne starosti odražajo normalno starost študentov, ko se začne poučevanje tujih jezikov (teoretična starost študentov); ne upoštevajo zgodnjega ali poznega vstopa v šolanje, ponavljanja razredov ali drugih prekinitiv šolanja.

„Drugi jezik“ pomeni jezik, ki se ga učenci naučijo poleg prvega, zaradi česar se učenci učijo dva različna jezika hkrati.

Informacije temeljijo na učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje.

Za opredelitve pojmov „tujji jezik“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot obvezni predmet“, „usmerjevalni dokumenti“ in „organi za izobraževanje na najvišji ravni“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): samo v regiji Bruselj – glavno mesto in valonskih občinah s posebnim jezikovnim statusom se učenci začnejo učiti prvi tuji jezik kot obvezni predmet od 8. leta starosti, medtem ko se v drugih delih francoske skupnosti v Belgiji začnejo učiti od 10. leta starosti. Po potekajoči reformi učnih načrtov bo začetna starost za učenje prvega tujega jezika od leta 2023/2024 za vse študente 8 let, drugi tuj jezik pa bo z letom 2027/2028 postal obvezen za vse študente v starosti 13 in 14 let.

Belgija (BE de): čeprav se od učencev zakonsko ne zahteva, da se učijo dveh tujih jezikov, morajo učenci v vseh splošnih srednjih šolah poleg prvega tujega jezika (francoščine) začeti učiti angleščino najpozneje od 13. leta starosti.

Nemčija: v šestih zveznih deželah se morajo učenci začeti učiti prvega tujega jezika od 6. leta starosti.

Estonija, Švedska in Islandija: slika prikazuje starost, pri kateri se učenci najpogosteje začnejo učiti prvega in/ali drugega tujega jezika.

Španija: slika prikazuje najbolj razširjene razmere v Španiji. V nekaterih avtonomnih skupnostih je učenje dveh jezikov obvezno od 12. leta starosti (npr. Galicija in País Vasco) in starosti 10 let (npr. Andalucía in Canarias).

Nizozemska: učenje tujega jezika je obvezno med osnovnim izobraževanjem. V praksi se to zgodi med 10. in 12. letom starosti, vendar lahko šole to določbo organizirajo v zgodnejši fazi.

Bosna in Hercegovina: slika prikazuje stanje v entiteti Republika Srbska. V Federaciji Bosne in Hercegovine in v okrožju Brčko se nekateri učenci začnejo učiti svoj prvi tuji jezik kot obvezni predmet pri starosti 6 ali 7 let, drugi pa od 10. leta starosti.

Švica: trije kantoni imajo drugačno začetno starost za drugi jezik, to je 12 let.

UČENCI SE UČIJO PRVEGA TUJEGA JEZIKA ŽE VEČ LET

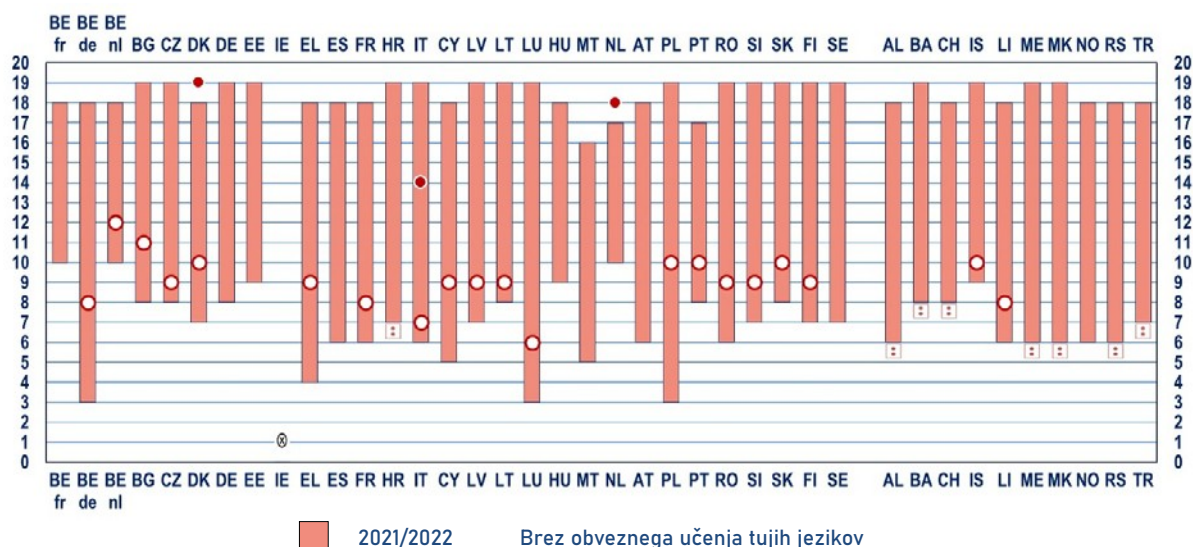
Slika B2 prikazuje število let, v katerih morajo študentje v predšolskem, osnovnošolskem in splošnem srednješolskem izobraževanju študirati en tuji jezik. Prikazuje tudi razliko v številu let med letoma 2002/2003 in 2021/2022.

V obdobju 2021/2022 se je v evropskih državah učenje vsaj enega tujega jezika kot obveznega predmeta gibalo od 7 do 16 let. Glavni dejavnik, ki določa trajanje obveznega učenja tujih jezikov, je starost, od katere je učenje jezikov obvezno in ki se giblje od 3 do 10 let. Ko se obvezno učenje začne, se zahteva, da vsi učenci študirajo tuj jezik, običajno nadaljuje do zadnjega ali predzadnjega letnika višjega sekundarnega izobraževanja. Edina izjema je Malta, kjer se zahteva po študiju tujega jezika konča ob koncu obveznega izobraževanja.

Na podlagi trajanja učenja vsaj enega tujega jezika se lahko opredelijo tri glavne skupine izobraževalnih sistemov. Najpogosteje se morajo učenci naučiti tujega jezika od 11 do 13 let. To zadeva dve tretjini izobraževalnih sistemov. V teh izobraževalnih sistemih se učenci začnejo učiti tujega jezika v starosti od 6 do 8 let (razen na Cipru in Malti) in končajo pri 18 ali 19 letih (razen na Malti). V drugi in manjši skupini osmih izobraževalnih sistemov študenti študirajo tuj jezik 7–10 let. Ta skupina vključuje vse izobraževalne sisteme, v katerih učenje tujega jezika postane obvezno za vse študente, ko so stari 9 ali 10 let (francoska in flamska skupnost Belgija, Estonija, Madžarska, Nizozemska in Islandija), ter Švica in Portugalska. Učenje prvega tujega jezika traja več kot 13 let v samo štirih državah: 16 let v Luksemburgu in na Poljskem, 15 let v nemško govoreči skupnosti v Belgiji in 14 let v Grčiji. To so tudi edini izobraževalni sistemi, v katerih se učenje prvega tujega jezika začne pred 5. letom starosti.

Kot kaže slika B2, je v zadnjih dveh desetletjih približno dve tretjini izobraževalnih sistemov, za katere obstajajo podatki, podaljšalo trajanje obveznega učenja tujih jezikov. V vseh teh izobraževalnih sistemih se je trajanje podaljšalo z znižanjem starosti, pri kateri postane učenje prvega tujega jezika obvezno v primerjavi z začetkom 21. stoletja. Od leta 2003 so se največje spremembe zgodile v nemško govoreči skupnosti Belgija, Grčija, Italija, Ciper in Poljska, kjer se je obvezno učenje tujih jezikov podaljšalo za štiri leta (na Cipru) do 7 let (na Poljskem). V teh državah, z izjemo Italije, se morajo učenci zdaj začeti učiti tujega jezika v predšolskem izobraževanju, pred 20 leti pa so se začeli učiti le enega v osnovnem izobraževanju. Italija je edina država, v kateri je podaljšanje obveznega učenja tujih jezikov posledica ne le znižanja začetne starosti, temveč tudi podaljšanja učenja tujih jezikov do konca splošnega srednješolskega izobraževanja.

Od leta 2003 je devet drugih izobraževalnih sistemov (Bolgarija, Danska, Francija, Latvija, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška in Lihtenštajn) podaljšalo trajanje učenja tujih jezikov za 2 ali 3 leta s spremembo začetne starosti tega učenja na 6 do 8 let. V flamski skupnosti v Belgiji in Luksemburgu se je število let študija prvega tujega jezika kot obveznega predmeta od leta 2003 povečalo tudi za dve oziroma tri leta. Vendar je v flamski skupnosti v Belgiji sedanja začetna starost (10 let) še vedno višja kot v večini izobraževalnih sistemov, medtem ko je v Luksemburgu nižja (3 leta).

	Začetek starosti, če se razlikuje od 2021/2022	Končna starost, če se razlikuje od 2021/2022	Ni na voljo za leto 2002/2003
2002/2003			

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 6 Slika B2: Obdobje, v katerem je bilo učenje tujega jezika obvezno v predšolskem, primarnem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 0–3) v obdobju 2021/2022, in razlike od leta 2002/2003

Pojasnjevalne opombe

Ta številka se nanaša predvsem na jezike, ki so v učnem načrtu opisani kot „tuj“ (ali „sodobni“). Regionalni in/ali manjšinski jeziki (glej sliko B9) in klasični jeziki (glej sliko B10) so vključeni le, če so v učnem načrtu navedeni kot alternativa tujim jezikom.

Informacije temeljijo na učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje.

Za opredelitve pojmov „tuj jezik“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot obvezni predmet“, usmerjevalni dokumenti in „organi za izobraževanje na najvišji ravni“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): samo v regiji Bruselj – glavno mesto in valonskih občinah s posebnim jezikovnim statusom je učenje tujih jezikov obvezno deset let. V drugih delih francoske skupnosti v Belgiji traja 8 let.

Po potekajoči reformi učnih načrtov bo začetna starost za učenje prvega tujega jezika od leta 2023/2024 za vse učence 8 let.

Belgija (BE nl): razlika od leta 2002/2003 odraža položaj flamske skupnosti, razen v Bruslju, kjer se je število študijskih let zmanjšalo v skladu z veljavnimi predpisi v preostalem delu Skupnosti.

Danska: časovna vrsta je prekinjena zaradi spremembe metodologije, ki se uporablja za določitev starosti, pri kateri se konča obvezno učenje tujih jezikov.

Estonija in Finska: leta 2002/2003 so organi za izobraževanje določili le, da se morajo učenci začeti učiti tujega jezika kot obvezni predmet med sedmim in devetim letom starosti. To je v Estoniji še vedno veljalo za obdobje 2021/2022. Na Finskem je od 2021/2022 to starostno prožnost (tj. začetno starost med 7 in 9 let) nadomestila fiksna začetna starost (7 let).

Irska: poučevanje tujih jezikov ni obvezno. Uradni jeziki, angleščina in irščina, se poučujejo vsem študentom.

Španija: slika prikazuje najbolj razširjene razmere v Španiji. Od leta 2006 se lahko avtonomne skupnosti odločijo, da bo učenje tujega jezika postalo obvezno za otroke, ki obiskujejo predšolsko vzgojo.

To je podaljšalo trajanje učenja tujih jezikov v nekaterih od njih.

Nizozemska: za študente je obvezno, da se med osnovnošolskim izobraževanjem učijo tujega jezika. V praksi se to zgodi med 10. in 12. letom starosti, vendar lahko šole to določbo organizirajo v zgodnejši fazi.

Švedska: leta 2002/2003 so izobraževalni organi določili le, da so se morali učenci začeti učiti tujega jezika kot obvezni predmet v starosti od 7 do 10 let, leta 2021/2022 pa med 7. in 9. letom starosti.

Nazadnje, v zadnjih dveh desetletjih je bilo trajanje obveznega učenja prvega tujega jezika podaljšano tudi za eno leto na Češkem, v Litvi in na Islandiji.

Skupno 10 izobraževalnih sistemov od leta 2003 ni podaljšalo trajanja obveznega učenja tujih jezikov. Vendar pa v večini med njimi obstajajo posebne okoliščine, povezane s starostjo, pri kateri postane učenje tujega jezika obvezno za vse učence. Leta 2003 so se morali študenti v Španiji, na Malti, v Avstriji in na Norveškem učiti jezika že v zgodnjem otroštvu (v starosti 5 ali 6 let). V Estoniji, na Nizozemskem in Švedskem so šole imele nekaj prožnosti pri določanju leta, ko so se učenci morali začeti učiti tujega jezika.

Znižanje starosti, pri kateri se učenci začnejo učiti tuje jezike, je bilo bistveni del priporočila o poučevanju tujih jezikov, ki so ga izdali voditelji držav ali vlad EU, ki so se zbrali v Barceloni leta 2002³¹ in ponovno poudarili v priporočilu Sveta o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov⁽³²⁾. Kot je navedeno zgoraj, so vsi izobraževalni sistemi, ki so od leta 2003 podaljšali učenje prvega tujega jezika, to storili z znižanjem začetne starosti. V večini primerov so se te spremembe zgodile med letoma 2003 in 2011⁽³³⁾.

TRAJANJE OBVEZNEGA UČENJA DRUGEGA TUJEGA JEZIKA SE V OMEJENEM ŠTEVILU DRŽAV SČASOMA PODALJŠA.

Slika B3 prikazuje število let, v katerih morajo študenti osnovnošolskega in splošnega srednješolskega izobraževanja hkrati študirati dva tuja jezika. Prav tako kaže razliko v številu let od leta 2003.

Leta 2021/2022 so se v večini izobraževalnih sistemov vsi učenci splošnega izobraževanja na neki točki šolanja hkrati učili dva tuja jezika (glej sliko B1). Kot je prikazano na sliki B3, je najpogostejša zahteva za učenje dveh tujih jezikov 5–9 let. Študenti študirajo dva tuja jezika manj kot 5 let v 11 izobraževalnih sistemih. Ti vključujejo Ciper in izobraževalne sisteme, v katerih to obvezno učenje poteka le na nižji sekundarni ravni (Italija in Portugalska) ali samo na višji sekundarni ravni (Bolgarija, Madžarska, Avstrija, Slovenija, Slovaška, Lihtenštajn, Norveška in Turkiye). Na drugi strani lestvice morajo luksemburški študenti 13 let študirati dva tuja jezika v celotnem osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju.

Od leta 2002/2003 se v večini izobraževalnih sistemov trajanje obveznega učenja drugega tujega jezika ni podaljšalo. V tem obdobju je približno tretjina izobraževalnih sistemov, za katere obstajajo podatki, uvedla reforme za okrepitev učenja drugega tujega jezika kot obveznega predmeta. Te reforme se lahko uvrstijo v dve kategoriji. Prvič, v treh izobraževalnih sistemih (Danska, Italija in Turkiye) je učenje drugega tujega jezika postalo obvezno za vse. Drugič, v devetih izobraževalnih sistemih je bilo podaljšano obdobje, v katerem je istočasno učenje dveh tujih jezikov obvezno. Do največjega povečanja je prišlo v Franciji (za 5 let) in Grčiji (za 4 leta). Odvisno od izobraževalnega sistema se je trajanje podaljšalo z znižanjem začetne starosti (Falmska skupnost Belgije, Češke, Latvije, Luksemburga, Poljske in Finske) in odložitvijo končne starosti (Lihtenštajn) ali obeh (Grčija in Francija).

Nasprotno pa so Bolgarija, Ciper, Litva in Islandija med letoma 2002/2003 in 2021/2022 uvedle reforme, s katerimi so zmanjšale število let, v katerih morajo vsi študenti hkrati študirati dva tuja jezika. Na Cipru na primer drugi tuji jezik od leta 2015/2016 ni bil obvezen za vse študente v drugem in tretjem letu splošnega srednješolskega izobraževanja. Na Islandiji od leta 2015/2016 za študente ni bilo obvezno, da se učijo drugega tujega jezika eno šolsko leto od 18. leta starosti. Poleg tega se je začetna starost za učenje drugega jezika v letih 2014/2015 spremenila z 10 let na starostno skupino 10–12 let.

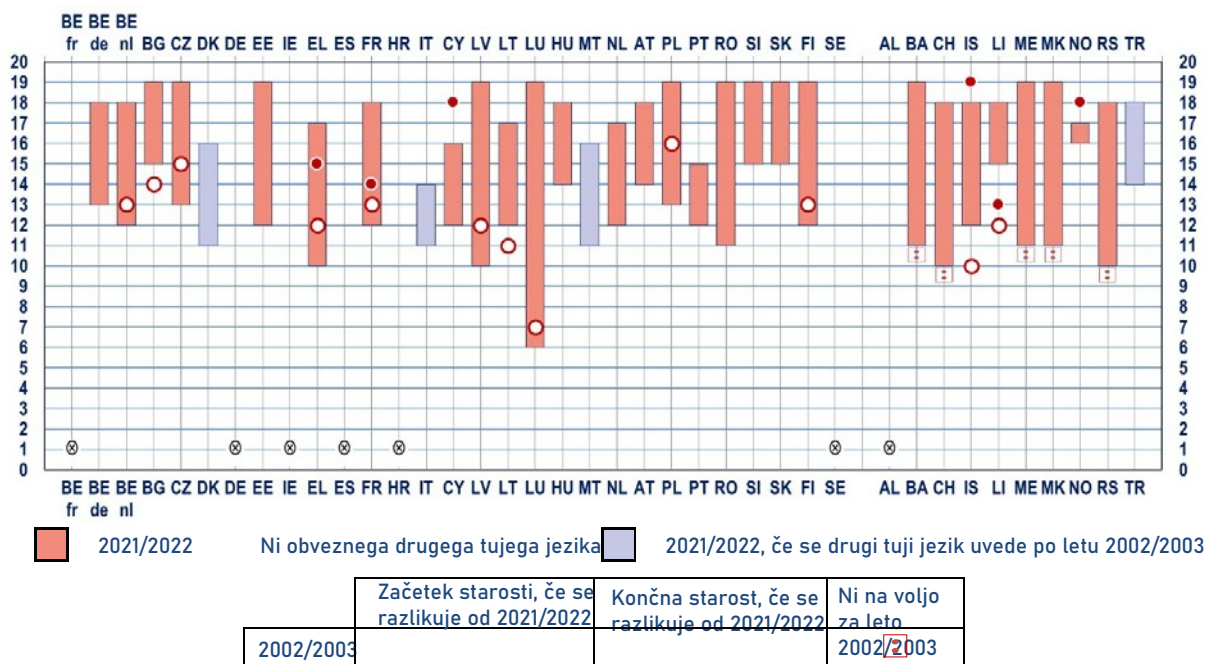
31 Sklepi predsedstva – Evropski svet v Barceloni 15. in 16. marca 2002, C/02/930.

32 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, UL C 189, 5.6.2019.

33 Za informacije o posameznih državah za obdobje 2010/2011 glej Evropsko komisijo/EACEA/Eurydice (2017), str. 32–33.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

V osmih izobraževalnih sistemih (nemško govoreča skupnost Belgije, Estonije, Nizozemske, Avstrije, Portugalske, Romunije, Slovenije in Slovaške) je število let učenja dveh tujih jezikov hkrati ostalo med letoma 2002/2003 in 2021/2022. V dveh pa je treba omeniti posebne okoliščine sprememb v zvezi z učenjem drugega tujega jezika. V Sloveniji je bila leta 2011 uvedena reforma, s katero je bil drugi jezik obvezen od 12. leta dalje, vendar je bila novembra istega leta ustavljena in se od takrat ni nikoli več izvajala. Leta 2021 se je zahteva po učenju dveh tujih jezikov uporabljala samo za študente, stare 15 let in več. Na Slovaškem je leta 2008/2009 študij dveh tujih jezikov postal obvezen v nižjem sekundarnem izobraževanju. Vendar so organi za izobraževanje na najvišji ravni septembra 2015 odpravili obveznost za vse dijake nižjega srednješolskega izobraževanja, da se morajo do starosti 15 let hkrati učiti dveh tujih jezikov. Hkrati so podelili individualno šolsko avtonomijo pri odločanju o zadevi.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 7 Slika B3: Obdobje, v katerem je bilo učenje dveh tujih jezikov obvezno v osnovnošolskem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3) v obdobju 2021/2022, in razlike v primerjavi z letom 2002/2003

Pojasnjevalne opombe

Ta številka se nanaša predvsem na jezike, ki so v učnem načrtu opisani kot „tuji“ (ali „sodobni“). Regionalni in/ali manjšinski jeziki (glej sliko B9) in klasični jeziki (glej sliko B10) so vključeni le, če so v učnem načrtu navedeni kot alternativa tujim jezikom.

„Drugi jezik“ pomeni učence jezika, ki se učijo poleg prvega, kar pomeni, da se učenci hkrati učijo dva različna jezika.

Informacije temeljijo na učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi na najvišji ravni.

Za opredelitve pojmov „tuji jezik“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot obvezni predmet“, usmerjevalni dokumenti in „organi za izobraževanje na najvišji ravni“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): po tekoči reformi učnega načrta bo od leta 2027/2028 za vse študente v starosti 13 in 14 let postal obvezen drugi tuj jezik.

Španija: slika prikazuje najbolj razširjene razmere v Španiji. Drugi tuji jezik je obvezen za vse študente v nekaterih avtonomnih skupnostih (npr. Andaluzija in Canarias od 10. leta starosti ter País Vasco in Galicija od 12. leta starosti).

Estonija (leta 2002/2003 in 2021/2022) in Islandija (v obdobju 2021/2022): organi za izobraževanje na najvišji ravni so določili le, da so se učenci morali začeti učiti drugega tujega jezika kot obvezni predmet med 10. in 12. letom starosti.

Madžarska: časovna vrsta je prekinjena zaradi spremembe metodologije (sprememba v kategorizaciji srednješolskih programov ISCED).

Nizozemska: trajanje učenja dveh jezikov se razlikuje glede na pot, ki jo učenci sledijo.

Norveška: časovna vrsta je prekinjena zaradi spremembe metodologije (sprememba v načinu poročanja o poučevanju drugega tujega jezika kot obveznem predmetu za vse).

V TRETJINI EVROPSKIH DRŽAV IMAJO VSI ŠTUDENTI PRAVICO DO IZBIRE TUJIH JEZIKOV KOT IZBIRNIH PREDMETOV.

Poleg jezikov v učnem načrtu, ki so obvezni za vse, so lahko študenti upravičeni do učenja tujih jezikov kot izbirni predmeti. Ta pravica študentom omogoča, da se naučijo več jezikov, kot je obvezno, in v nekaterih primerih študirajo dva tuja jezika, če je samo eden obvezen.

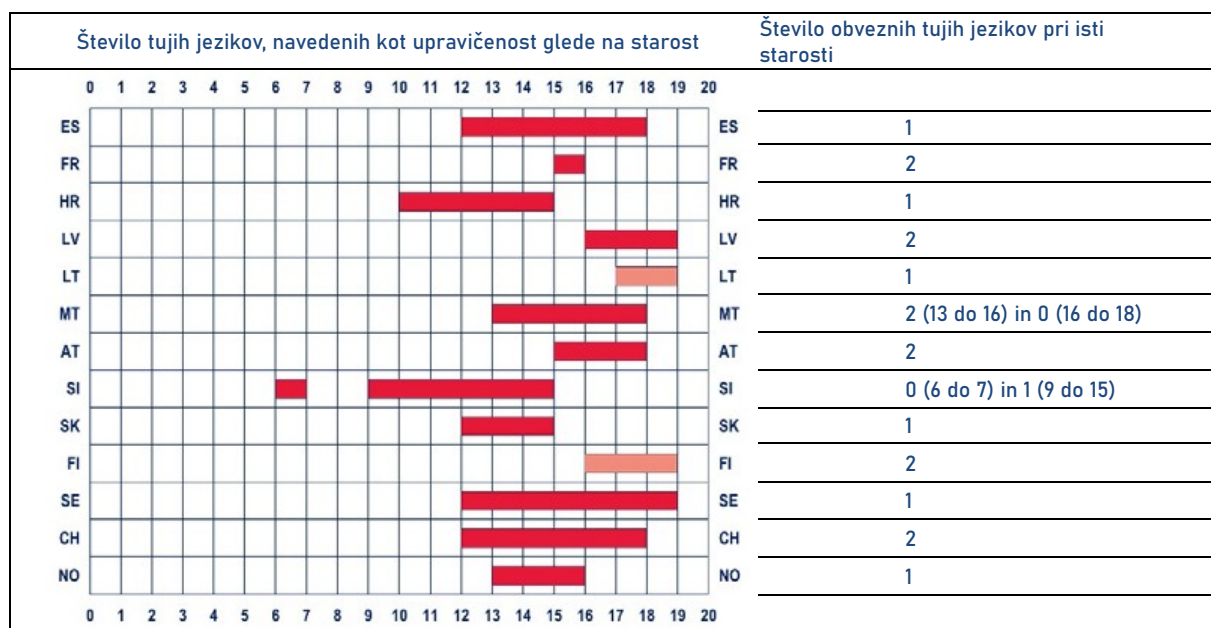
Slika B4 se osredotoča na učenje tujih jezikov kot upravičenost vseh učencev v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Prikazuje samo države s takšnimi določbami. Vključuje tudi informacije o številu tujih jezikov, ki so obvezni predmeti za vse (glej sliko B1), kar zagotavlja celovitejšo sliko o zagotavljanju tujih jezikov. Ta kazalnik prispeva k razpravi v zvezi s priporočilom Sveta, naslovljenim na države članice EU, o učenju dveh jezikov poleg jezika šolanja (glej uvod v ta oddelek).

Kot kaže slika, morajo šole v 13 državah tuje jezike vključiti v sklop izbirnih predmetov, ki jih morajo predlagati vsem učencem v osnovnošolskem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju.

Pravica vseh študentov, da izberejo tuje jezike kot del izbirnih predmetov, velja le na sekundarni ravni, razen na Hrvaškem, v Sloveniji in na Švedskem, kjer gre za študente v osnovnošolskem in splošnem srednješolskem izobraževanju. V osnovnošolskem izobraževanju na Hrvaškem in Švedskem se lahko vsi učenci, stari 10 oziroma 12 let, odločijo za učenje neobveznega tujega jezika. V Sloveniji se lahko vsi 6-letni študentje odločijo za študij tujega jezika eno leto, preden postane učenje tujih jezikov obvezno za vse. Ta možnost je ponovno na voljo vsem učencem, starim od 9 let.

Trajanje, za katerega so tuji jeziki na voljo kot izbirni predmeti za vse študente, se giblje od 7 let na Švedskem do 1 leta v Franciji. V Franciji se to nanaša na vse študente, stare 15 let, v splošnem srednješolskem izobraževanju (likée général in technologique) in se za nekatere od njih nadaljuje od 16. leta starosti.

■ 1 tuji jezik kot pravica   ■ 2 Tuji jeziki kot pravica

Slika 8 Slika B4: Tuji jeziki, zagotovljeni kot upravičeni in obvezni predmeti za vse študente primarnega in/ali splošnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 1–3), 2021/2022

Ni tujih jezikov, ki bi bili upravičeni za vse: BE, BG, CZ, DK, DE, EE, TJ, EL, IT, CY, LU, HU, NL, PL, PT, RO, AL, BA, LI, JAZ, MK, RS, TR.

Pojasnjevalne opombe

Ta številka se nanaša predvsem na jezike, ki so v učnem načrtu opisani kot „tuji“ (ali „sodobni“). Regionalni in/ali manjšinski jeziki (glej sliko B12) in klasični jeziki (glej sliko B13) so vključeni le, če so v učnem načrtu navedeni kot alternativa tujim jezikom.

Informacije temeljijo na učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje.

Za opredelitve pojmov „tuji jezik“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot pravica“, „usmerjevalni dokumenti“ in „organi na najvišji ravni“ glej glosar.

V sedmih državah zagotavljanje tujih jezikov kot upravičenost daje vsem študentom osnovnošolskega in/ali splošnega srednješolskega izobraževanja možnost, da hkrati študirajo dva tuja jezika, čeprav je samo eden od njih obvezen predmet (glej sliko B1). V Španiji, na Hrvaškem in Švedskem, kjer je med šolanjem za vse učence obvezen samo en tuj jezik, se jim na neki točki osnovnošolskega in/ali splošnega srednješolskega izobraževanja ponudi dodaten jezik. V preostalih štirih državah se tuji jeziki kot upravičenost zagotavljajo pred šolskimi leti, v katerih sta obvezna dva tuja jezika za vse (Slovenija, Slovaška in Norveška) ali pozneje (Litva).

V šestih državah (Franciji, Latviji, Malti, Avstriji, Finski in Švici) zagotavljanje tujih jezikov kot pravica vsem študentom omogoča, da na neki točki splošnega izobraževanja študirajo več kot dva tuja jezika. V teh državah imajo študenti pravico izbrati tuje jezike kot neobvezne predmete v obdobju splošnega srednješolskega izobraževanja (nižjega in/ali višjega sekundarnega izobraževanja), ko je za njih že obvezno, da študirajo dva tuja jezika. V večini primerov lahko učenci kot izbirni predmet vzamejo en tuj jezik. Na Finskem pa morajo vse šole kot neobvezne predmete poleg predmetov, ki se jih vsi učenci učijo kot obvezne predmete, zagotoviti dva tuja jezika.

Dve državi sta nedavno uvedli reforme v zvezi s tujimi jeziki, ki so bile zagotovljene kot upravičenost. V Grčiji od leta 2020/2021 predmet „tuj jezik“ ni več ponujen kot pravica vsem študentom tretjega razreda splošnega srednješolskega izobraževanja skupaj z obveznim učenjem tujih jezikov. Ta reforma je povezana s povečanjem števila let, v katerih morajo vsi študenti študirati dva tuja jezika (glej sliko B3), uvedeno leta 2020/2021. V Latviji so morale vse šole od uvedbe novega učnega načrta za višje sekundarno izobraževanje leta 2020 zagotoviti tretji tuji jezik kot upravičenost v treh letih te stopnje izobraževanja.

V mnogih državah zagotavljanje tujih jezikov ni omejeno na tuje jezike kot obvezne predmete ali neobvezne predmete, ki jih morajo ponuditi vse šole. V številnih državah imajo šole določeno avtonomijo, kar jim omogoča poučevanje dodatnih tujih jezikov. To poučevanje je lahko del posebnih možnosti, ki jih izberejo posamezne šole. Vendar v tem oddelku, ki se osredotoča na predpise na najvišji ravni, ki opredeljujejo minimalno ponudbo tujega jezika za vse učence, niso navedeni učni načrti, oblikovani na šolski ravni, in pobude, ki se izvajajo na lokalni ravni. Poglavje C vsebuje dopolnilne podatke, saj vsebuje informacije o stopnjah udeležbe učencev v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju pri učenju jezikov.

V VEČINI DRŽAV SE BODO DIJAKI IN DIJAKI VEČ LET UČILI ENEGA TUJEGA JEZIKA KOT NJIHOVI VRSTNIKI V SPLOŠNEM IZOBRAŽEVANJU.

Prejšnji štirje kazalniki se osredotočajo na zagotavljanje tujih jezikov v splošnem izobraževanju. Slika B5 primerja zagotavljanje prvega tujega jezika kot obveznega predmeta splošnega izobraževanja in poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Natančneje, obravnava število let, ki jih študenti v poklicnem in splošnem srednješolskem izobraževanju porabijo za učenje enega tujega jezika kot obvezni predmet³⁴. Za namene primerljivosti se tukaj upoštevajo le poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki omogočajo dostop do terciarnega izobraževanja.

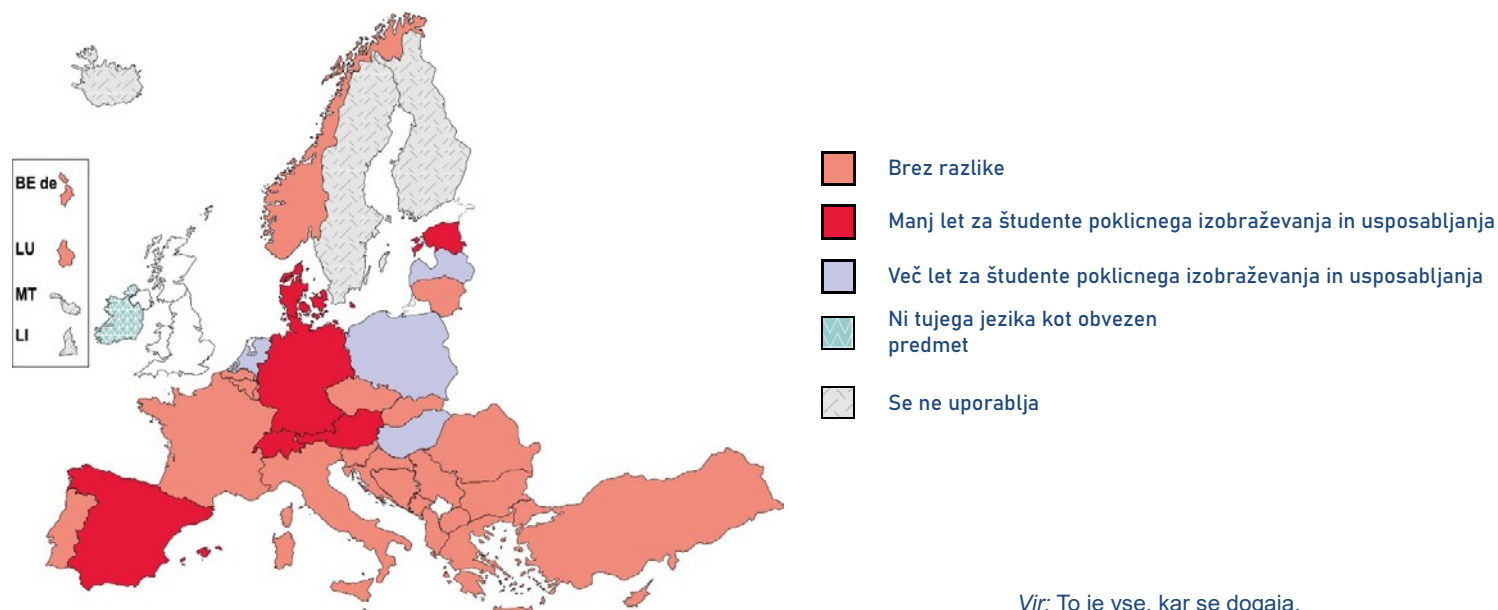
V veliki večini evropskih držav (21 od 31) se morajo vsi študenti poklicnega in splošnega srednješolskega izobraževanja do konca študija učiti enega tujega jezika za enako število let. Vendar se bodo v nekaj primerih (šest držav) vsaj nekateri študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja do konca srednješolskega izobraževanja manj let učili enega tujega jezika. Na Danskem, v Nemčiji, Španiji in Švici ni obvezno, da se vsi študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja učijo tujega jezika; to je odvisno od programa izobraževanja in usposabljanja, ki ga izvajajo. Zato zahteva, da se mora vsak študent učiti enega tujega jezika, velja samo za študente, preden začnejo svoj program poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tj. preden so stari 15 ali 16 let, odvisno od države. V Estoniji je učenje tujih jezikov obvezno za vse študente v prvem letu poklicnega izobraževanja in usposabljanja, medtem ko je v splošnem izobraževanju obvezno do konca višje sekundarne ravni. V Avstriji je razlika posledica krajšega trajanja programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja (eno leto manj) v višjem sekundarnem izobraževanju.

Nasprotno pa so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Latviji, na Madžarskem, Nizozemskem in Poljskem daljši, zato se dijaki v poklicnem izobraževanju in usposabljanju eno leto učijo jezik dlje kot njihovi kolegi v splošnem izobraževanju.

---

34 Število let, ki se upoštevajo za študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja, je celotno obdobje, v katerem morajo vsi študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja študirati (vsaj) en tuji jezik, tudi med obiskom predšolske, osnovnošolske in nižje srednješolske izobrazbe.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 9 Slika B5: Razlika med študenti splošnega izobraževanja in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v številu let učenja enega tujega jezika kot obveznega predmeta, 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Glede na zapletenost poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter veliko število poti v nekaterih državah se v tem kazalniku upoštevajo le programi, ki zagotavljajo neposreden dostop do terciarnega izobraževanja (tj. ISCED-P 354). Poleg tega v tem opredeljenem obsegu informacije temeljijo na najbolj reprezentativnih programih, razen tistih, ki se izvajajo v institucijah, namenjenih zelo specifičnim področjem (npr. likovna in uprizoritvena umetnost). Izključeni so tudi programi izobraževanja odraslih, izobraževalni programi s posebnimi potrebami ali poti z zelo majhnim številom študentov. V okviru tega področja velja, da kadar imajo poklicni programi različno trajanje, se šteje, da je najkrajša starost navedena kot končna starost. Za več podrobnosti o klasifikaciji ISCED glej ISCED 2011 (UNESCO UIS, 2012).

Ta številka se nanaša predvsem na jezike, ki so v učnem načrtu opisani kot „tuji“ (ali „sodobni“). Regionalni in/ali manjšinski jeziki (slika B9) in klasični jeziki (slika B10) so vključeni le, če so v učnem načrtu navedeni kot alternativa tujim jezikom.

Za več informacij o učenju enega tujega jezika kot obveznega predmeta splošnega izobraževanja glej sliki B1 in B2.

Ni tujega jezika kot obvezen predmet: ni obveznosti za vse učence, da se naučijo enega tujega jezika.

Informacije temeljijo na učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje.

Za opredelitve pojmov „kurikulum“, „tuj jezik“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot obvezni predmet“, „usmerjevalni dokumenti“ in „organi za izobraževanje na najvišji ravni“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Hrvaška in Nizozemska: obstajajo razlike v trajanju poklicnih programov, številka pa predstavlja najkrajšega.

Malta, Švedska in Islandija: v okviru kazalnika ni poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

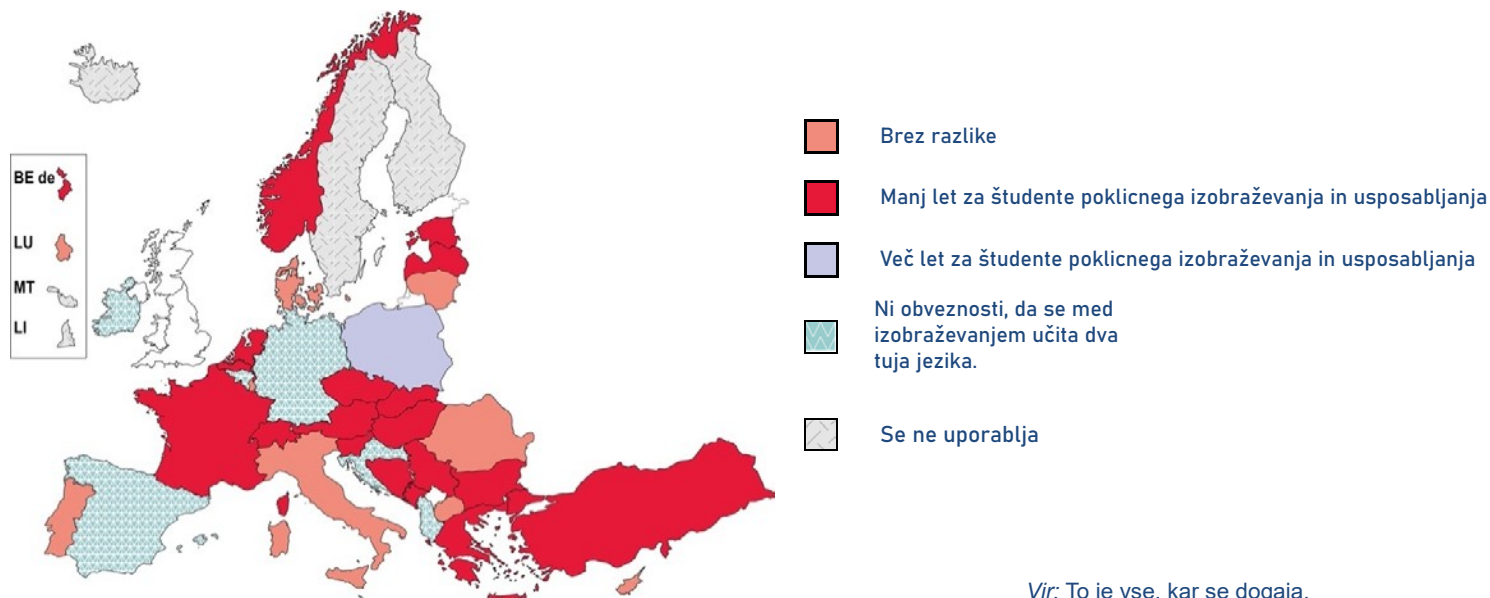
Finska: po reformi, uvedeni leta 2018, trajanje poučevanja tujih jezikov za študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja ni urejeno centralno. Razlikuje se glede na zahteve za zadevno kvalifikacijo, predhodno učenje študenta in njegov načrt za razvoj osebne kompetence. Med zahtevami glede usposobljenosti za vse kvalifikacije spadata dva tuja jezika.

Lihtenštajn: šolski del programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja je na voljo v Švici.

V VEČINI DRŽAV BODO DIJAKI IN DIJAKI V SPLOŠNEM IZOBRAŽEVANJU PORABILI MANJ LET ZA UČENJE DVEH JEZIKOV KOT NJIHOVI VRSTNIKI.

Medtem ko se v večini držav vsi učenci poklicnega izobraževanja in usposabljanja učijo tujega jezika za enako število let kot njihovi vrstniki v splošnem izobraževanju (glej sliko B5), ista primerjava za drugi jezik kaže večje razlike med študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter študenti splošnega izobraževanja in usposabljanja (slika B6). Slika B6 temelji na najnižjih zahtevah glede obveznega učenja dveh tujih jezikov za vse študente po številnih posameznih poteh poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter splošnega izobraževanja ⁽³⁵⁾. Stopnje udeležbe učencev pri učenju tujih jezikov v obeh izobraževalnih programih so na voljo v poglavju C (glej sliko C5).

V 19 izobraževalnih sistemih se čas, porabljen za učenje dveh tujih jezikov, razlikuje med obema vrstama izobraževalnih programov v škodo študentov poklicnega izobraževanja in usposabljanja. V večini primerov je to 3 ali 4 leta. Razlika je dve leti v Bolgariji in Grčiji ter eno leto na Nizozemskem in Norveškem.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 10 Slika B6: Razlika med študenti splošnega izobraževanja in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v številu let učenja dveh tujih jezikov hkrati kot obveznih predmetov, 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki B5.

Za več informacij o učenju dveh tujih jezikov kot obveznih predmetov v splošnem izobraževanju glej sliki B1 in B3.

Opombe za posamezne države

Malta, Švedska in Islandija: v okviru tega kazalnika ni poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Finska: po reformi, uvedeni leta 2018, trajanje poučevanja tujih jezikov za študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja ni urejeno centralno. Razlikuje se glede na zahteve za zadevno kvalifikacijo, predhodno učenje študenta in njegov načrt za razvoj osebne kompetence. Med zahtevami glede usposobljenosti za vse kvalifikacije spadata dva tuja jezika.

Lihtenštajn: šolski del programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja je na voljo v Švici.

V večini izobraževalnih sistemov z nižjimi zahtevami za poklicno izobraževanje in usposabljanje (nemško govoreča in flamska skupnost v Belgiji), na Češkem, v Estoniji, Grčiji, Franciji, Latviji, na Nizozemskem, v

³⁵ Za namene primerljivosti se tukaj upoštevajo le poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki omogočajo dostop do terciarnega izobraževanja. Število let, predvidenih za študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja, je celotno obdobje, v katerem morajo vsi študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja študirati (vsaj) dva tuja jezika, tudi med obiskom osnovnošolskega in nižjega srednješolskega izobraževanja.

Bosni in Hercegovini, Švici, Črni gori in Srbiji se učenci PIU začnejo učiti drugi tuji jezik kot obvezni predmet pred višjim sekundarnim izobraževanjem, ko je osnovno izobraževanje še vedno običajno za vse. V višjem sekundarnem izobraževanju to učenje ni več obvezno za vse študente v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja (čeprav se nekateri lahko še naprej učijo dva tuja jezika), za tiste v splošnem izobraževanju pa je še vedno obvezno. Na Madžarskem, v Avstriji, Sloveniji, na Slovaškem, Norveškem in v Turkiyeju se drugi tuji jezik kot obvezni predmet nanaša izključno na vse študente na splošno višje sekundarne ravni. Nazadnje, v Bolgariji vsi študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja za dve leti študirajo dva obvezna tuja jezika, medtem ko so njihovi kolegi v splošnem izobraževanju obvezni 4 leta, do konca višjega sekundarnega izobraževanja.

V osmih državah (Danska, Italija, Ciper, Litva, Luksemburg, Portugalska, Romunija in Severna Makedonija) ni razlike med obema vrstama izobraževalnih programov. Z drugimi besedami, to pomeni, da se bodo do konca srednješolskega izobraževanja in usposabljanja dijaki in dijaki enako število let hkrati učili dva jezika.

Nazadnje, v francoski skupnosti Belgija, Nemčija, Irska, Španija, Hrvaška in Albanija ni potrebno, da bi vsi študenti študirali dva jezika v osnovnem ali višjem sekundarnem izobraževanju.

Na Poljskem daljše trajanje programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja pojasnjuje dodatno leto, ki ga študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja porabijo za učenje jezikov.

ODDELEK II – RAZNOLIKOST PONUJENIH JEZIKOV

Prejšnji del se je osredotočil na število tujih jezikov, ki so obvezni za vse študente, in obdobje, v katerem se morajo učenci učiti tujih jezikov. Ta oddelek se osredotoča na posebne jezike, ki se poučujejo v šolah v Evropi.

Oddelek se začne z iskanjem jezikov, ki so obvezni za vse učence v vsaj enem šolskem letu (glej sliko B7). Nadaljuje se z razpravo o tujih jezikih, ki jih morajo zagotoviti vse šole, in o tistih, med katerimi lahko šole izbirajo pri oblikovanju učnega načrta za tuje jezike (glej sliko B8). V rubriki so nato preučeni jeziki, pri katerih se v učnih načrtih včasih upoštevajo alternative tujim jezikom, in sicer regionalnim in manjšinskim jezikom ter klasičnim jezikom (glej sliko B9 in B10). Drugo področje raziskav je zagotavljanje poučevanja v domačem jeziku (tj. jezikov, ki jih govorijo študenti doma) študentom migrantskega porekla (glej sliko B11). Na koncu je slika posameznih jezikov, ki se poučujejo v šolah, dopolnjena s pregledom jezikov, ki se uporabljajo za izvajanje celostnega učenja vsebin in jezikov (CLIL), tj. zagotavljanje učenja, v katerem se za poučevanje različnih predmetov uporablja jezik, ki ni jezik šolanja (glej sliko B12).

Vsi kazalniki v tem oddelku temeljijo na podatkih, zbranih prek mreže Eurydice. Zato zajemajo 39 izobraževalnih sistemov v 37 državah ⁽³⁶⁾.

OBVEZNI TUJI JEZIK ZA VSE JE DOLOČEN V VEČ KOT POLOVICI VSEH EVROPSKIH IZOBRAŽEVALNIH SISTEMOV: NAJPOGOSTEJE JE ANGLEŠČINA

Učenje tujega jezika je obvezno v skoraj vseh evropskih državah (glej poglavje B, oddelek I). Na sliki B7 je preučeno, ali organi za izobraževanje na najvišji ravni opredeljujejo določen tuji jezik (ali določene tuje jezike), ki ga morajo vsi učenci študirati vsaj eno šolsko leto. Poudarek je na učencih v osnovnem in nižjem srednješolskem izobraževanju.

Kot je razvidno iz številke, morajo v več kot polovici anketiranih izobraževalnih sistemov (22 od 39 izobraževalnih sistemov) vsi študenti študirati določen tuji jezik (ali določene tuje jezike). V drugih sistemih lahko učenci ali šole izberejo, kateri jezik ali jezike se učijo. Organi za izobraževanje na najvišji ravni pogosto usmerjajo to izbiro z opredelitvijo več jezikov, ki jih morajo izbrati šole in/ali učenci (glej sliko B8).

V večini izobraževalnih sistemov z določenimi obveznimi jeziki uradni dokumenti opredeljujejo samo en jezik, ki je obvezen za vse. Dva posebna tuja jezika, ki sta obvezna za vse, sta opredeljena v nemško govorečih in flamskih skupnostih Belgije, Cipra, Švice in Islandije. V Luksemburgu obstajajo trije obvezni tuji jeziki.

Angleščina je obvezna v skoraj vseh izobraževalnih sistemih, ki opredeljujejo določen obvezni tuji jezik: 21 od 22 izobraževalnih sistemov (vsi razen Finske). V večini teh sistemov (15 sistemov) je angleščina edini obvezni tuji jezik.

Jeziki, ki niso angleščina, so obvezni za vse študente le v nekaj državah.

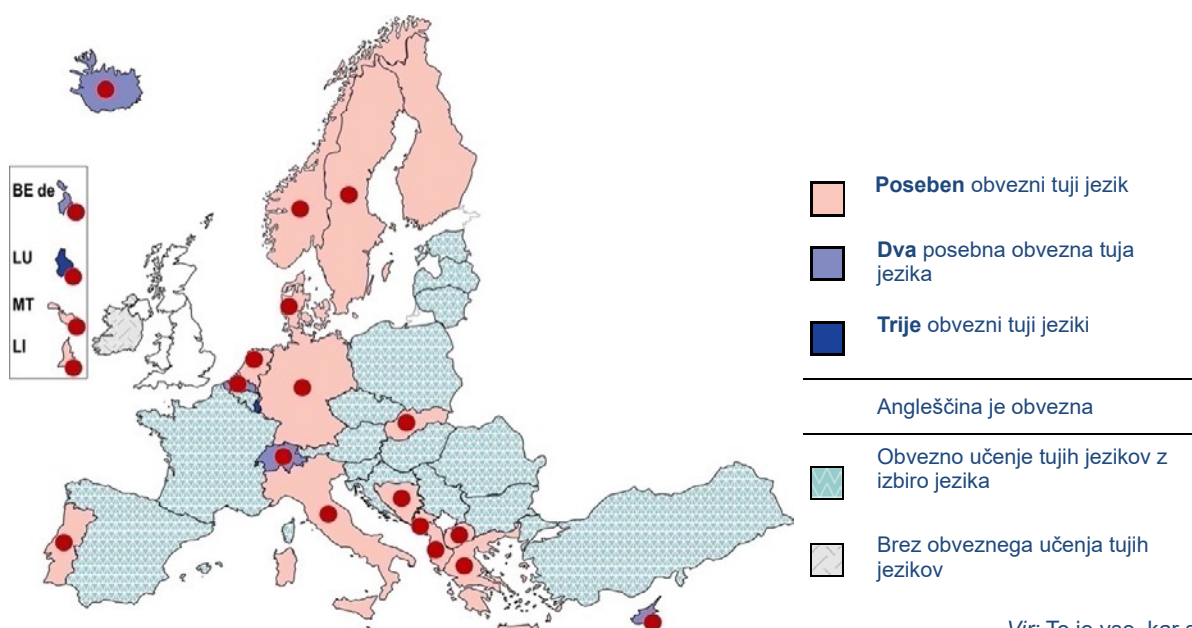
Francoščina je obvezna za vse študente v nemško govorečih in flamskih skupnostih Belgije, Cipra, Luksemburga in nekaterih kantonov v Švici. V obeh belgijskih skupnostih in Luksemburgu je francoščina prvi tuji jezik, ki ga morajo študirati vsi študenti. Na Cipru je to drugi obvezni tuji jezik, za angleščino. V Švici se vrstni red razlikuje: v kantonih, ki opredeljujejo francoščino kot obvezni tuji jezik, je to včasih prvi in včasih drugi obvezni jezik (za podrobnosti glej opombe za posamezne države za sliko B7). Omeniti je treba, da je francoščina obvezna predvsem v državah, v katerih je eden od uradnih državnih jezikov (vse zgoraj navedene države razen Cipra; glej sliko A1).

Podobno je nemščina obvezna v državah, kjer je eden od državnih jezikov, in sicer v Luksemburgu in v vseh nenemško govorečih kantonih v Švici.

Finska in Islandija določata nekatere nordijske jezike kot obvezne za vse študente. Na Finskem je obvezen drugi državni jezik (švedščina ali finščina, odvisno od glavnega jezika šole). Na Islandiji je poleg angleščine obvezna tudi danščina (v nekaterih okoliščinah jo lahko nadomesti norveščina ali švedščina).

---

36 Za podrobnosti o pokritosti tega poročila po državah glej uvod v poročilo.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 11 Slika B7: Obvezni posebni tuji jeziki za vse študente osnovnošolskega in nižjega sekundarnega izobraževanja (ISCED 1–2), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Na sliki je prikazano, ali učni načrt ali drugi usmerjevalni dokumenti, ki jih izdajo organi najvišje ravni (izobraževanje), določajo obvezne tuje jezike, ki se jih morajo vsi učenci osnovnošolskega in/ali nižjega srednješolskega izobraževanja učiti vsaj v enem šolskem letu. Če je tako, se navede število obveznih jezikov. Ko gre za podrobnosti o tem, kateri tuji jeziki so obvezni za vse, se prikaže samo angleščina. Jeziki, ki niso angleščina, so navedeni v povezanem besedilu.

Za opredelitve pojmov „kurikulum“, „tuj jezik“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot obvezni predmet“, „usmerjevalni dokumenti“ in „organ najvišje ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): samo regija Bruselj-glavno mesto in valonske občine, znane kot jezikovna meja (Comines-Warneton, Mouscron, Flobecq in Enghien), imajo poseben obvezni jezik, ki je nizozemščina. V drugih delih francoske skupnosti v Belgiji ni posebnega tujega jezika, ki bi bil obvezen za vse študente.

Belgija (BE de): Francoščina je prvi tuji jezik. Samo v šolah, kjer je francoščina jezik poučevanja, je nemščina prvi tuji jezik. Angleščina v vrhunskih usmerjevalnih dokumentih ni opredeljena kot obvezni tuji jezik. Vendar pa v praksi vse splošne srednje šole zahtevajo, da se učenci učijo angleščine. Zato se številka nanaša na dva posebna obvezna tuja jezika in opredeljuje angleščino kot obvezno.

Nemčija: v devetih zveznih deželah je angleščina obvezna kot prvi tuji jezik. Francoščina je obvezna v Posarju.

Irski: vsi učenci morajo študirati dva državna jezika: Angleščina in irščina. Vendar nobena od njih v učnem načrtu ni obravnavana kot tuji jezik.

Španija: Angleščina je poseben obvezni jezik v samo nekaj avtonomnih skupnostih (npr. Valencia, Rioja in Castilla-La Mancha).

Finska: Švedščina je obvezna v šolah, kjer je finščina jezik šolanja, finščina pa je obvezna v šolah, kjer je švedščina jezik šolanja.

Bosna in Hercegovina: pristop k zbiranju podatkov se je razlikoval od drugih držav. Informacije za obdobje 2021/2022 temeljijo na raziskavi kantonskih predpisov. V večini kantonov je angleščina obvezna.

Švica: za študente sta obvezna dva tuja jezika. Navedeni obvezni jeziki vključujejo vse državne jezike (francoščino, nemščino, italijanščino in romanščino) in angleščino. Naročilo je odvisno od kantona. Običajno je bodisi nacionalni jezik določen kot prvi obvezni tuji jezik, angleščina kot drugi tuji jezik ali angleščina pa je navedena kot prvi obvezni tuji jezik in en nacionalni jezik kot drugi. Natančneje, v večini nemško govorečih kantonov je prvi obvezni tuji jezik angleščina, drugi pa francoščina (v nekaterih kantonih je red obrnjen). V francosko govorečih kantonih je prvi tuji jezik nemščina, drugi pa angleščina. V italijansko govorečem kantonu je prvi obvezni tuji jezik francoščina, drugi pa nemščina.

Analiza razvoja obveznega učenja tujih jezikov skozi čas kaže, da so politike o obveznih jezikih v Evropi precej stabilne. Vendar so se v zadnjih letih zgodile nekatere spremembe. V EU je Luksemburg leta 2017 sprejel reformo, ki uvaja francoščino v predšolsko vzgojo od 3. leta starosti. To pomeni, da se otroci zdaj učijo francoščine, preden se začnejo učiti nemščine, kar se začne, ko so stari 6 let (pred reformo je bil nemščina prvi obvezni jezik, ki mu sledi francoščina). Kot pred reformo je angleščina tretji jezik, ki se ga morajo naučiti vsi učenci v Luksemburgu. Zunaj EU je v Črni gori z reformo iz leta 2017 uvedla angleščino kot obvezni tuji jezik za vse študente prvega razreda osnovnošolskega izobraževanja. Glede na daljše obdobje, ki je bilo načrtano v različnih izdajah tega poročila (ki zajema zadnji dve desetletji), so nekatere druge države (npr. Italija, Portugalska in Slovaška) izvedle reforme, ki uvajajo angleščino kot obvezno temo (za podrobnosti glej Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2017, str. 44).

Informacije o jezikih, ki jih usmerjevalni dokumenti opredeljujejo kot obvezne, se lahko dopolnijo s podatki o dejanskih deležih študentov, ki študirajo različne jezike. Takšni podatki so navedeni v oddelku II poglavja C.

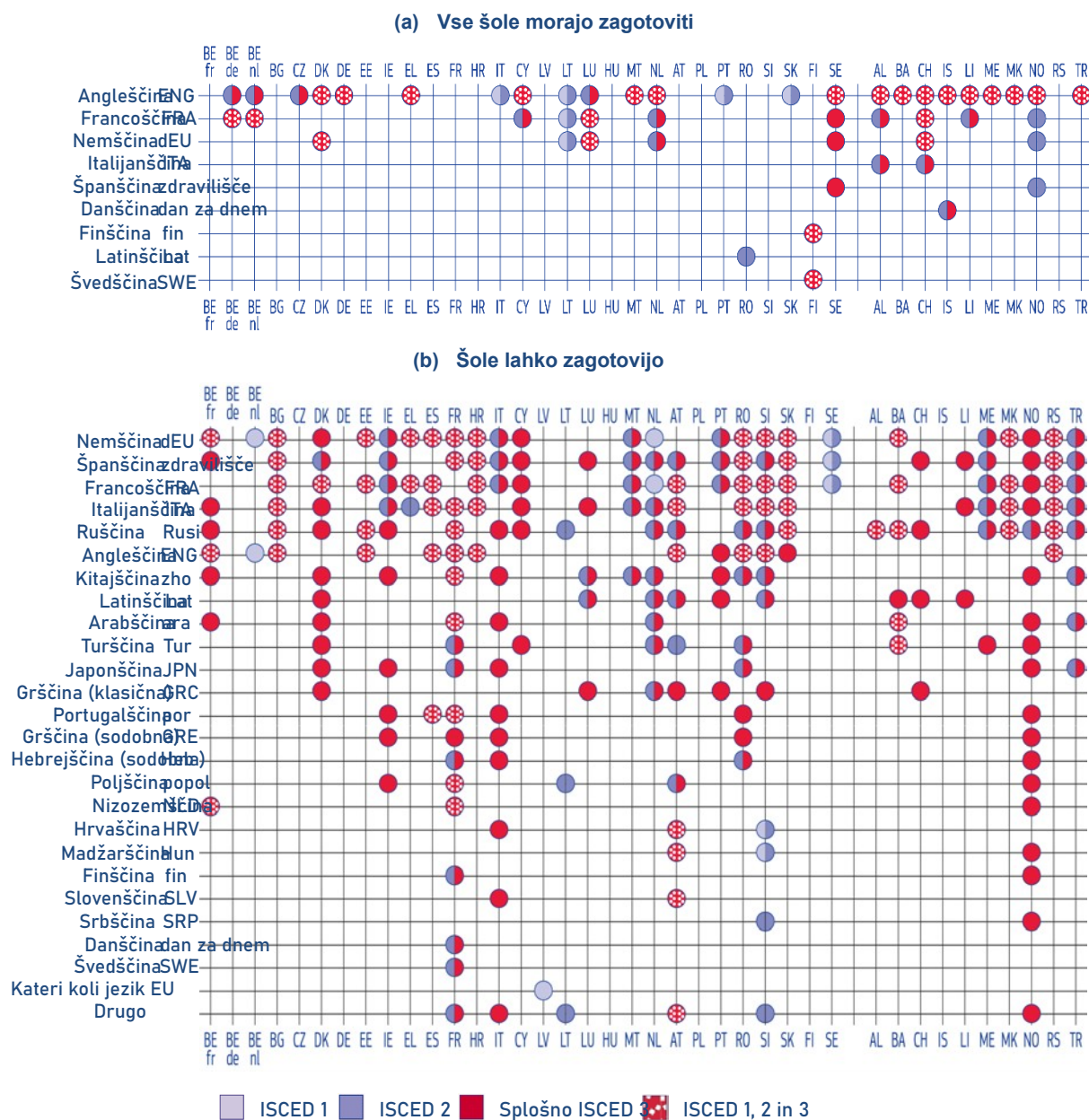
V NEKAJ VEČ KOT TRETJINI IZOBRAŽEVALNIH SISTEMOV USMERJEVALNI DOKUMENTI NAJVIŠJE RAVNI DOLOČAJO VSAJ DVA TUJA JEZIKA, KI JU MORAJO ZAGOTOVITI VSE ŠOLE.

Tuji jeziki, ki se jih učenci učijo (glej poglavje C, oddelek II), so odvisni od jezikovne določbe, določene v učnem načrtu. Na sliki B8 so prikazani posebni tuji jeziki, ki so na voljo v šolah v skladu z vrhunskimi usmerjevalnimi dokumenti. Vsebuje dva dela: v delu (a) so navedeni posebni tuji jeziki, ki jih morajo zagotoviti vse šole; del (b) ponazarja tuje jezike, ki jih šole lahko izberejo za učence.

V skoraj vseh državah usmerjevalni dokumenti na najvišji ravni določajo tuje jezike, ki jih morajo šole zagotavljati ali jih lahko zagotavljajo (ali oboje) za vsaj eno stopnjo izobrazbe. Poleg tega lahko šole dovolijo ali spodbujajo, da ponudijo jezike, ki niso navedeni. V nekaterih primerih se usmerjevalni dokumenti izrecno sklicujejo na šolsko avtonomijo v zvezi z jeziki, ki jih lahko zagotavljajo, pri čemer so navedeni jeziki, ki jih morajo zagotoviti (v nemško govoreči skupnosti v Belgiji in na Finskem). V drugih primerih usmerjevalni dokumenti ne določajo niti jezikov, ki jih lahko zagotovijo šole, niti tistih, ki jih morajo zagotoviti, kar šolam daje popolno avtonomijo pri odločanju o tem (na Madžarskem in Poljskem).

V večini držav usmerjevalni dokumenti na najvišji ravni določajo enega ali več tujih jezikov, ki jih morajo zagotoviti vse šole. V večini primerov so ti jeziki angleščina, sledijo ji francoščina in/ali nemščina. Kadar so navedeni drugi jeziki, so pogosto uradni državni jeziki (finščina/švedščina na Finskem in italijanščina v Švici) ali jezik sosednje države (italijanski jezik v Albaniji). V mnogih primerih, zlasti na ravni primarnega izobraževanja, je za študente obvezno učenje določenih tujih jezikov (glej sliko B7). Poleg tega slika B8 kaže, da se število določenih tujih jezikov povečuje na sekundarni ravni. Na Švedskem, v Švici in na Norveškem je treba zagotoviti štiri posebne tuje jezike v vseh šolah v nižjem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju, odvisno od države.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 12 Slika B8: Tuji jeziki, določeni v usmerjevalnih dokumentih najvišje ravni za osnovnošolsko in splošno srednješolsko izobraževanje (ISCED 1–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Na tej sliki so prikazani posebni tuji jeziki, ki se zagotavljajo v šolah v skladu s učnim načrtom ali drugimi usmerjevalnimi dokumenti, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje. V delu (a) so navedeni tuji jeziki, ki jih morajo zagotoviti vse šole; v delu (b) so navedeni tuji jeziki, ki jih šole lahko izberejo. V nekaterih primerih se šolam dovoli ali spodbuja, da poleg določenih jezikov ponudijo dodatne jezike.

Za eno ali več stopenj izobraževanja učni načrt ali usmerjevalni dokumenti na najvišji ravni ne smejo določati tujih jezikov, ki jih morajo ali bi jih lahko zagotavljale šole. V nekaterih primerih se lahko izrecno sklicujejo na avtonomijo šol na tem področju politike.

Ta številka in opombe za posamezne države ne določajo, ali je treba navedene jezike navesti kot prvi, drugi ali tretji jezik.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Klasični jeziki (tj. klasična grščina in latinščina) so vključeni le, če jih učni načrt ali usmerjevalni dokumenti najvišje ravni določajo kot alternativo tujim jezikom.

V vsakem delu številke so jeziki navedeni v padajočem vrstnem redu glede na število izobraževalnih sistemov, ki jih vključujejo v učne načrte ali usmerjevalne dokumente najvišje ravni. Pri razvrstitvi se ne upoštevajo stopnje izobrazbe, za katere se priporoča/zahteva zagotavljanje tujih jezikov. Če je v istem številu izobraževalnih sistemov navedenih več jezikov, so ti razvrščeni po abecednem vrstnem redu glede na njihovo kodo ISO 639–3 (glej <http://www.sil.org/iso639-3/>, zadnji dostop: 13. julij 2022).

Uradni jeziki EU so prikazani, kadar so na voljo v vsaj dveh izobraževalnih sistemih; vsi drugi jeziki so prikazani, če so na voljo v vsaj treh izobraževalnih sistemih. Vsi jeziki, ki niso prikazani, so na sliki označeni kot „drugi“ in navedeni v opombah za posamezno državo.

Za opredelitve pojmov „kurikulum“, „tuj jezik“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“ in „usmerjevalni dokumenti“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): v regiji Bruselj-glavno mesto in v Valonskih občinah s posebnim jezikovnim statusom poleg flamske skupnosti v Belgiji morajo vse šole zagotavljati nizozemščino v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. V valonskih občinah s posebnim jezikovnim statusom poleg nemško govoreče skupnosti morajo šole zagotavljati nemščino v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Od septembra 2022 se lahko (francoski) znakovni jezik ponuja v splošnem srednješolskem izobraževanju.

Nemčija: v devetih zveznih deželah morajo vse šole zagotavljati angleščino. Vse šole morajo zagotoviti francoščino v Posarju.

Francija: „Drugi“ jeziki so armenski, kamboški in regionalni jeziki baskovščina, breton, katalonščina, korziščina, kreolski jeziki, melanščina, okcitanščina in tahitščina v splošnem srednješolskem izobraževanju. V nižjem srednješolskem izobraževanju se lahko ponudijo tudi korejski, vietnamski in regionalni jeziki Gallo, regionalni jeziki Alzacije in regionalni jeziki Moselle. Na splošno se lahko ponudijo tudi norveški, perzijski, tamilski in regionalni jeziki Wallisian in Futunian.

Italija: „Drugi“ jeziki vključujejo albanščino in srbsčino/hrvaščino, ki velja za srbsko-hrvaško.

Litva: „Drugi“ jeziki vključujejo latvijščino.

Nizozemska: vse šole v provinci Friesland morajo ponuditi Frisian.

Avstrija: „Drugi“ jeziki vključujejo češčino, slovaščino in bosanščino/hrvaščino/srbščino, ki se poučuje kot en jezik.

Slovenija: „Drugi“ jeziki vključujejo makedonščino in (slovenski) znakovni jezik v nižjem srednješolskem izobraževanju.

Finska: Švedščina mora biti zagotovljena v šolah, v katerih je jezik šolanja finski, finščina pa v šolah, v katerih je jezik šolanja švedščina.

Bosna in Hercegovina: šole v kantonu Sarajeva se lahko odločijo za arabščino in turščino.

Švica: tuji jeziki, ki jih je treba zagotoviti, se razlikujejo glede na jezikovne regije in kantone: Francosko govoreči kantoni morajo zagotavljati nemško in angleško, nemško govoreči kantoni morajo zagotavljati francoščino in angleščino, italijansko govoreči kantoni pa morajo zagotavljati nemški, francoski in angleški jezik v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Italijanščina mora biti zagotovljena v splošnem srednješolskem izobraževanju v vseh francosko- in nemško govorečih kantonih. Rimljani morajo biti na voljo v nemško govorečem delu kantona Graubünden.

Norveška: „Drugi“ jeziki so albanski, estonski, islandski, amarski, bosanski, darijski, filipinski, kantonski, korejski, kurdski (sorani), oromo, panjabi, perzijsčina, somalščina, tamilščina, (norveški) znakovni jezik, tajski, Tigrinya, Urdu in Vietnamščina.

Poleg tujih jezikov, ki jih morajo zagotoviti šole, vrhovni usmerjevalni dokumenti pogosto omenjajo tuje jezike, ki jih šole lahko zagotovijo. Poleg angleščine, francoščine in nemščine so najpogosteje navedeni tuji jeziki španščina, italijanščina in ruščina. Sledi kitajščina, sledijo latinščina, arabščina, turščina, japonščina, klasična grščina in portugalščina. V več državah so klasični jeziki (tj. klasična grščina in latinščina) vključeni v usmerjevalne dokumente najvišje ravni kot tuji jeziki, ki jih lahko zagotovijo šole. Z drugimi besedami, so alternative sodobnim tujim jezikom in jih je mogoče študirati namesto njih. Nazadnje, v skladu z vrhunskimi usmerjevalnimi dokumenti lahko šole v manjšini držav zagotovijo še nekaj drugih evropskih jezikov.

Kot je bilo pričakovano, število določenih tujih jezikov, ki jih šole lahko izberejo za zagotavljanje splošnega srednješolskega izobraževanja, zlasti v splošnem srednješolskem izobraževanju. Ko učenci dosežejo to stopnjo izobrazbe, morajo pogosto študirati več kot en tuji jezik ali pa imajo možnost, da kot neobvezne

predmete študirajo več tujih jezikov (glej sliki B3 in B4). Zato zagotavljanje tujega jezika v učnem načrtu odraža zahteve za študente, navedene v učnem načrtu.

Število določenih tujih jezikov, ki jih šole lahko zagotovijo, je zelo visoko v Franciji in Avstriji na vseh treh ravneh izobraževanja. To število je še posebej visoko v nižjem in splošnem srednješolskem izobraževanju na Madžarskem, v Romuniji in Sloveniji. V nekaterih državah učni načrt natančneje določa veliko število tujih jezikov, ki jih šole lahko zagotovijo v splošnem srednješolskem izobraževanju. To velja za Dansko, Irsko, Italijo in Norveško.

PRIBLIŽNO POLOVICA EVROPSKIH DRŽAV V URADNIH DOKUMENTIH, POVEZANIH Z IZOBRAŽEVANJEM, NAVAJA REGIONALNE ALI MANJŠINSKE JEZIKE.

Po vsej Evropi se poleg uradnih državnih jezikov govorijo tudi regionalni ali manjšinski jeziki na nekaterih območjih držav. Medtem ko se pravni status in število ljudi, ki govorijo te jezike, zelo razlikujeta, imajo mnogi skupno določeno stopnjo prekarnosti (Gerken, 2022). V večini evropskih držav zakonodaja uradno priznava vsaj en regionalni ali manjšinski jezik (glej sliko A1) in spodbuja njegovo uporabo na različnih področjih javnega življenja, vključno z javno upravo, pravnimi storitvami, izobraževanjem, mediji, kulturo ter gospodarskim in družbenim življenjem.

Slika B9 se osredotoča na vključevanje regionalnih ali manjšinskih jezikov v izobraževanje. V njem je navedeno, ali se uradni (usmerjevalni) dokumenti, ki jih izdajo organi za izobraževanje na najvišji ravni – kot so nacionalni učni načrti ali izobraževalni programi, nacionalni ocenjevalni dokumenti ali dokumenti za preverjanje znanja ali predpisi, ki od šol zahtevajo, da zagotovijo šolanje v določenih jezikih – nanašajo na zagotavljanje regionalnih ali manjšinskih jezikov in, kjer je tako, prikazuje zadevne jezike.

Kot je razvidno iz številke, se v približno polovici anketiranih izobraževalnih sistemov usmerjevalni dokumenti, ki so jih izdali organi za izobraževanje na najvišji ravni, izrecno nanašajo na zagotavljanje nekaterih regionalnih ali manjšinskih jezikov. Število zajetih jezikov se giblje od enega ali dveh (Danska, Grčija, Nizozemska, Slovenija in Albanija) do 10 ali več (Francija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Poljska, Romunija in Srbija).

V nekaterih državah so vsi uradno priznani regionalni ali manjšinski jeziki (glej sliko A1) in samo ti regionalni ali manjšinski jeziki posebej navedeni v usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi na najvišji ravni za izobraževanje. To velja za Italijo, Madžarsko, Nizozemsko, Poljsko, Slovenijo, Finsko, Švedsko, Črno goro in Norveško. Na Poljskem imajo na primer vsi uradno priznani regionalni ali manjšinski jeziki osnovni učni načrt, šole pa morajo zagotoviti pouk regionalnega ali manjšinskega jezika, če so izpolnjeni določeni pogoji (npr. za študij jezika se uporablja minimalno število učencev). Na Nizozemskem, kjer je frizijščina uradno priznan manjšinski jezik, se morajo vsi učenci v osnovnošolskem in nižjem srednješolskem izobraževanju na frizijskem območju učiti ta jezik (zato ga morajo zagotoviti vse šole na tem področju). Poleg zagotavljanja navodil se lahko usmerjevalni dokumenti nanašajo tudi na opravljanje izpitov v regionalnih ali manjšinskih jezikih. Na primer, na Madžarskem lahko učenci opravijo zaključni izpit iz srednje šole (érettségi) v katerem koli uradno priznanem regionalnem ali manjšinskem jeziku.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

		BEfr	BEde	BEnl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
Brez sklica		•	•	•		•			•	•						•	•		•	
Asturian	ast											•								
Belorussian	bel																	•		
Bosanski	bos													•						
Breton	bre												•							
Bolgarščina	bul																			•
Katalonščina	cat											•	•		•					
Valencijan	cat											•								
Češčina	ces													•						
Korziški	cos												•							
Kashubian	csb																			
Danščina	dan							•												
Nemščina	deu							•												
Grščina	ell														•					•
Baskovščina	eus											•	•							
Ferski otoki	fao							•												
Finščina	fin																			
Meänkieli	fit																			
Kven	fkv																			
Francoščina	fra														•					
Francoprovençal	frp												•		•					
Frisian	fry							•												
Friulian	fur														•					
Galicijščina	glg											•								
Hebrejščina	heb				•									•						
Hrvaščina	hrv													•						•
Madžarščina	hun													•						
Armenščina	hye				•															•
Italijanščina	ita														•					
Grenlandija	kal							•												
Karaim	kar																			
Litovščina	lit																			
Ladin	lld														•					
Makedonščina	mkd													•						
Nizka nemščina	nds							•												
Occitan	oci											•	•		•					
Picard	pcd												•							
Poljščina	pol													•				•		•
Creole	rof												•							
Romansko	rom				•															•
Romunščina	ron																			•
Rusyn	rue													•						•
Aromanian (Vlach)	rup																			
Ruščina	rus																	•		
Slovenščina	slk													•						•
Slovenščina	slv													•	•					•
Sami	sme																			
Albanski	sqi													•	•					
Sardinija	srd														•					
Srbščina	srp													•						•
Tahitian	tah												•							
Tatar	tat																			
Turščina	tur				•						•									
Ukrajinsščina	ukr													•						•
Srbščina	wen							•												
Yiddish	yid																			
Drugo													•							•

Slika 13 Slika B9: Regionalni ali manjšinski jeziki, izrecno navedeni v usmerjevalnih dokumentih najvišje ravni za osnovnošolsko in splošno srednješolsko izobraževanje (ISCED 1–3), 2021/2022

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CN	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Brez sklica	•				•							•	•	•	•					•
Asturijan <i>ast</i>																				
Belorussian				•																
Bosanski <i>bos</i>																•			•	
Breton																				
Bolgarščina <i>bul</i>						•													•	
Katalonščina																				
Valencijan <i>cat</i>																				
Češčina				•	•															•
Korziški <i>cos</i>																				
Kashubian				•																
Danščina <i>dan</i>																				
Nemščina				•	•	•														
Grščina <i>ell</i>											•									
Baskovščina																				
Ferski otoki <i>fao</i>																				
Finščina										•									•	
Meänkieli <i>fit</i>										•										
Kven																			•	
Francoščina <i>fra</i>																				
Francoprovençal																				
Frisian <i>fy</i>	•																			
Friulian																				
Galicijščina <i>glg</i>																				
Hebrejščina				•	•															
Hrvaščina <i>hrv</i>			•			•										•			•	
Madžarščina			•			•	•	•											•	
Armenščina <i>hye</i>				•																
Italijanščina						•	•													
Grenlandija <i>kal</i>																				
Karaim				•																
Litovščina <i>lit</i>				•																
Ladin																				
Makedonščina <i>mkd</i>											•								•	
Nizka nemščina																				
Occitan																				
Picard																				
Poljščina <i>pol</i>																				
Creole																				
Romansko <i>rom</i>			•	•	•	•	•	•									•	•		
Romunščina																	•	•	•	
Rusyn <i>rue</i>								•											•	
Aromanian (Vlach)																	•	•		
Ruščina <i>rus</i>				•				•									•	•		
Slovenščina				•	•															•
Slovenščina <i>slv</i>			•																	•
Sami									•	•									•	
Albanski <i>sqi</i>																•	•	•		
Sardinija																				
Srbščina <i>srp</i>						•										•	•			
Tahitian																				
Tatar <i>tat</i>				•																
Turščina						•										•				
Ukrajinjščina <i>ukr</i>				•	•	•													•	
Srbščina																				
Yiddish <i>yid</i>				•						•										
Drugo				•															•	

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 14 Slika B9: Regionalni ali manjšinski jeziki, izrecno navedeni v usmerjevalnih dokumentih najvišje ravni za osnovnošolsko in splošno srednješolsko izobraževanje (ISCED 1–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Na sliki so prikazani regionalni ali manjšinski jeziki, navedeni v učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo najvišji (izobraževalni) organi. Ne razlikuje se med stopnjami izobrazbe, izobraževalnimi potmi ali vrstami šol. V nekaterih državah so lahko navedeni jeziki na voljo samo v šolah v nekaterih regijah.

Izraz „regionalni ali manjšinski jeziki“, kot se uporablja na sliki, vključuje pojem „neozemeljski jeziki“.

Jeziki v tabeli so navedeni po abecednem vrstnem redu glede na njihovo kodo ISO 639–3 (glej <http://www.sil.org/iso639-3/>, zadnji dostop: 27. junij 2022). Jeziki, ki nimajo oznake ISO 639–3, in skupine jezikov so označeni z „drugo“ in so navedeni v opombah za posamezno državo.

Za opredelitve pojmov „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „neozemeljski jezik“, „regionalni ali manjšinski jezik“, „usmerjevalni dokumenti“ in „organ na najvišji ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Francija: „Drugo“ pomeni Gallo, Kibushi, Šimaore (Mayotte), melanezijski jeziki, polinezijski jeziki (vallizijščina in futunijščina), zahodno flamščino ter regionalni jeziki Alzacije in Mozele (znani kot alzaška in mozelska frankovska narečja).

Madžarska: „Drugo“ pomeni Boyash (narečje romana).

Poljska: „Drugo“ pomeni Lemko.

Slovaška: izobraževalni standardi za štiri dodatne jezike (bolgarsko, češko, hrvaško in poljsko) so bili sprejeti septembra 2022, to je na začetku šolskega leta 2022/2023.

Srbija: „Drugo“ pomeni Bunjevac.

V nekaterih drugih državah pravni okvir priznava samo en uradni (državni) jezik (glej sliko A1), usmerjevalni dokumenti, ki jih izdajo organi za izobraževanje na najvišji ravni, pa spodbujajo zagotavljanje regionalnih ali manjšinskih jezikov. To velja za Bolgarijo, Grčijo, Francijo, Litvo in Albanijo. V Franciji je na primer francoščina edini uradni jezik, vendar bi na območjih, kjer so govorniki regionalni ali manjšinski jeziki, študenti morali imeti možnost, da jih študirajo na vseh ravneh izobraževanja, zlasti kot izbirni predmeti v srednješolskem izobraževanju. Podobno bi na območjih Albanije, kjer živijo makedonske in grške manjšine, osnovnošolci in srednješolci morali imeti možnost, da poleg albanščine študirajo tudi svoj domači jezik. V Grčiji usmerjevalni dokumenti zajemajo poučevanje turščine, ki poteka v nekaterih manjšinskih šolah. V Bolgariji so organi na najvišji ravni leta 2017 odobrili učne načrte za študij hebrejščine, armenščine, Romov in Turčije, ki lahko, če želijo, sedem let študirajo 2 uri na teden.

Kontrastno skupino sestavljajo države, ki regionalnim ali manjšinskim jezikom podeljujejo uradni status (glej sliko A1), vendar teh jezikov v usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi za izobraževanje na najvišji ravni, ne omenjajo posebej. To velja za Češko, Ciper, Latvijo, Portugalsko in Švico. Vendar pa lahko obstaja širše sklicevanje na te jezike. Na primer, na Češkem imajo pripadniki narodnih manjšin pravico do izobraževanja v svojem jeziku.

Nekatere države ne priznava regionalnih ali manjšinskih jezikov (glej sliko A1) niti se ne sklicujejo na te jezike v usmerjevalnih dokumentih, ki so jih izdali organi za izobraževanje na najvišji ravni (Belgija, Estonija, Irska, Luksemburg, Malta, Bosna in Hercegovina, Islandija, Lihtenštajn in Turkiye).

KLASIČNI JEZIKI SO OBVEZNI ZA VSAJ NEKATERE SREDNJEŠOLCE V SKORAJ POLOVICI VSEH EVROPSKIH DRŽAV.

Da bi zagotovili celovito sliko učenja jezikov po vsej Evropi, je pomembno razmisliti o zagotavljanju klasičnih jezikov. Nacionalni učni načrti namreč pogosto ne upoštevajo klasične grščine in latinščine „tuji jeziki“, zato zadevni jeziki niso vključeni v druge kazalnike v tem oddelku. Zato ta kazalnik za dopolnitev predhodno predstavljenih podatkov proučuje zagotavljanje klasičnih jezikov ne glede na to, kako jih učni načrt razvršča. Kazalnik se osredotoča na zagotavljanje klasičnih jezikov v nižjem in splošnem srednješolskem izobraževanju.

Slika B10 se osredotoča na dve vrsti predpisov v zvezi z zagotavljanjem klasičnih jezikov. Prva vrsta predpisov določa klasične jezike kot obvezne predmete, kar pomeni, da morajo študenti študirati klasično grščino in/ali latinščino. Taka zahteva se lahko uporablja za vse učence med vsaj enim delom srednje šole

(npr. eno šolsko leto) ali samo za nekatere kategorije učencev. Druga vrsta predpisov določa upravičenost (vseh ali nekaterih) študentov do študija klasične grščine in/ali latinščine, kar pomeni, da se lahko študenti odločijo, ali bodo študirali te jezike, izvajalci izobraževanja pa morajo zagotoviti, da jezikovna ponudba ustreza izbiri študentov. V vsakem od zgoraj navedenih primerov se lahko klasična grščina in/ali latinščina proučujeta kot predmet samostojno ali v okviru predmetov, ki pokrivajo širša področja (npr. „klasične študije“).

Kot del (a) slike B10 kaže, da v nižjem srednješolskem izobraževanju usmerjevalni dokumenti redko določajo zahtevo, da morajo vsi učenci študirati klasične jezike. Romunija je edina država, v kateri morajo vsi študenti nižje srednješolske izobrazbe študirati latinščino, ki je vključena v sedmem razredu „Latinska in romanska kultura“. Grčija in Ciper sta edini državi, v kateri morajo vsi študenti nižje srednješolske izobrazbe študirati klasično grščino.

V nekaj dodatnih državah (ali izobraževalnih sistemih) se zahteva po študiju klasičnih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju uporablja samo za študente po posebnih poteh (flamska skupnost Belgije, Nemčije, Hrvaške, Nizozemske, Švice in Lihtenštajna). Na primer, v Nemčiji sta klasična grščina in latinščina obvezna za študente, ki želijo pridobiti kvalifikacijo *Allgemeine Hochschulreife* iz *gimnazije*, specializirano za klasične jezike. V Lihtenštajnu morajo v nižjih letih *gimnazije* vsi študenti študirati latinščino. V flamski skupnosti Belgije, Hrvaške in Švice se lahko študenti nižjega srednješolskega izobraževanja specializirajo za klasični študij, zato klasična grščina in/ali latinščina postaneta sestavni del njihovega učnega načrta.

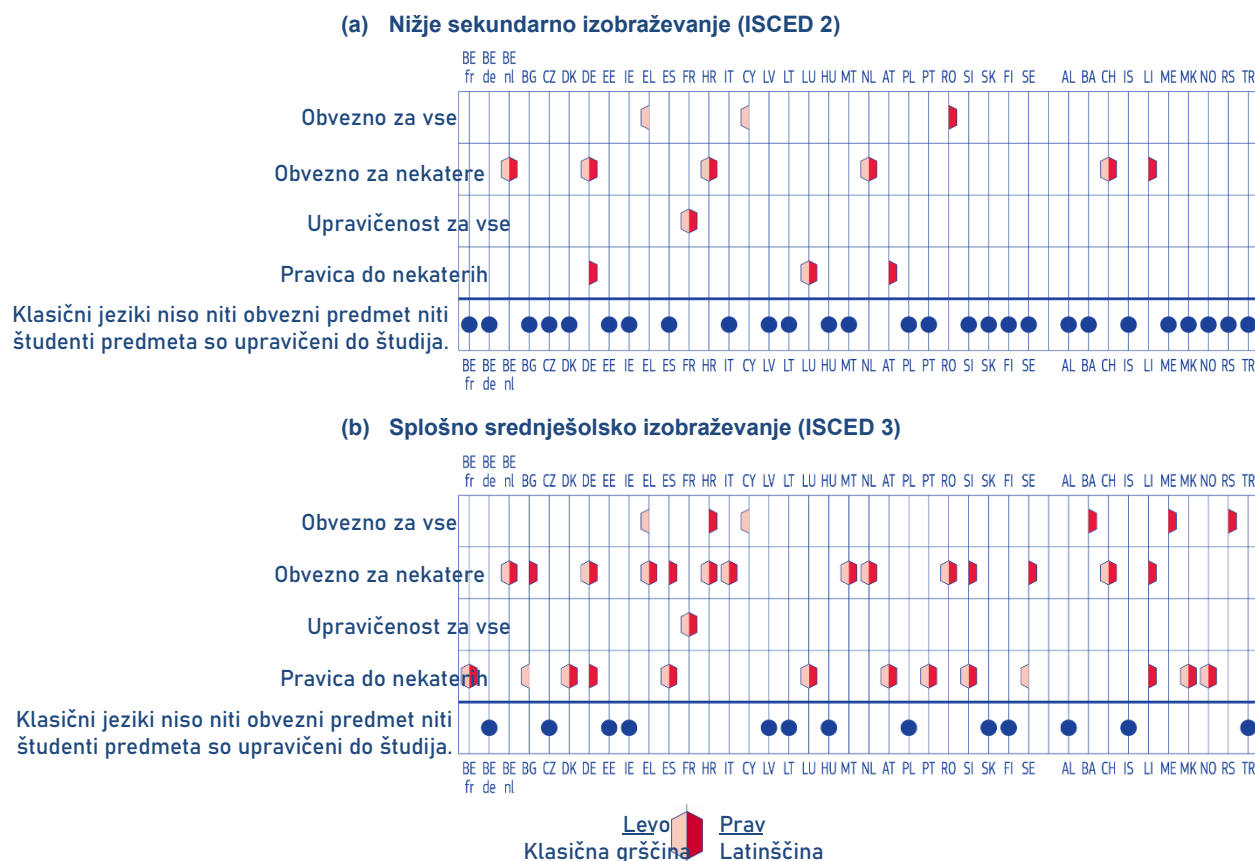
V štirih državah (Nemčija, Francija, Luksemburg in Avstrija) so študenti nižjega srednješolskega splošnega izobraževanja upravičeni do izbire klasičnega grškega in/ali latinskega jezika kot neobveznega predmeta. V Franciji ta pravica velja za vse študente v nižjem srednješolskem izobraževanju in zajema klasično grščino in latinščino. V Nemčiji, Luksemburgu in Avstriji se upravičenost nanaša le na študente na določenih poteh. Na primer, v Luksemburgu lahko študenti, ki študirajo na „klasični progii“, izberejo latinščino, klasične jezike (klasično grščino in latinščino) ali kitajščino. V Nemčiji mora biti prvi tuji jezik za *gimnazijo* bodisi sodoben tuji jezik bodisi latinščina.

Število držav, ki imajo zahtevo ali pravico do študija klasičnih jezikov, je v splošnem srednješolskem izobraževanju veliko večje kot na nižji sekundarni ravni.

Vsi študenti splošnega srednješolskega izobraževanja na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori in Srbiji morajo študirati latinščino vsaj v enem šolskem letu. Na Hrvaškem morajo študenti v „klasičnem programu“ poleg minimalne zahteve za študij latinščine za eno leto študirati latinščino (in klasično grščino) za celotno trajanje (spodnjega in višjega) srednješolskega izobraževanja. V nadaljnjih 13 izobraževalnih sistemih je latinščina obvezna le za študente na nekaterih poteh. Kot kaže zgornji primer Hrvaške, se te poti včasih začnejo v nižjem sekundarnem izobraževanju.

Klasična grščina je obvezna v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju v manj izobraževalnih sistemih kot latinščini. Vsi študenti v Grčiji in na Cipru morajo ta jezik študirati na začetku višjega sekundarnega študija. V Grčiji se lahko višji sekundarni študenti še dodatno specializirajo za klasični študij, za študente na tej poti pa je klasična grščina (skupaj z latinščino) obvezna tudi po obdobju, ko je to obvezno za vse študente. V osmih dodatnih izobraževalnih sistemih je klasična grščina obvezna le za študente na določenih poteh. Za te študente je klasična grščina običajno obvezna skupaj z latinščino.

V Franciji imajo vsi študenti v splošnem srednješolskem izobraževanju, tako kot v nižjem sekundarnem izobraževanju, pravico do študija klasičnih jezikov kot neobveznega predmeta. V številnih drugih evropskih državah imajo študenti splošnega srednješolskega izobraževanja pravico do študija klasičnih jezikov, vendar le po nekaterih poteh. Natančneje, v 11 izobraževalnih sistemih imajo študenti na nekaterih poteh pravico do študija latinščine, v 11 sistemih pa se lahko študenti na nekaterih poteh odločijo za študij klasične grščine. Ti dve skupini izobraževalnih sistemov se v veliki meri prekrivata, saj sta tako klasična grščina kot latinščina običajno med izbirnimi predmeti. Na primer, na Portugalskem sta tako klasična grščina kot latinščina izbirni predmet za študente, ki so na poti „jezikov in humanističnih ved“.

Slika 15 Slika B10: Študij klasične grščine in latinščine v splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 2–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Slika kaže, ali sta klasična grščina in latinščina obvezni za (vse ali nekatere) študente in ali imajo (vsi ali nekateri) študenti pravico do študija teh jezikov. Informacije temeljijo na učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi najvišje ravni (izobraževanje).

Klasična grščina in/ali latinščina se lahko proučujeta kot predmet samostojno ali v okviru predmetov, ki pokrivajo širša področja (npr. „klasične študije“). Številka upošteva obe situaciji.

Za opredelitve pojmov „klasični jezik“, „tuj jezik“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik kot obvezni predmet“, „jezik kot pravica“, „usmerjevalni dokumenti“ in „organ najvišje ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opomba za posamezno državo

Belgija (BE fr): po potekajoči reformi učnih načrtov bo latinščina postala obvezni predmet v prvih dveh do treh letih nižjega sekundarnega izobraževanja (ISCED 2) od leta 2028.

Če upoštevamo obe stopnji izobrazbe, so države, v katerih se zahteva ali ima pravico do študija klasičnih jezikov v srednješolskem izobraževanju, države, v katerih državni jezik neposredno izhaja iz klasične grščine ali latinščine, in/ali države, v katerih je splošno srednješolsko izobraževanje sestavljeno iz različnih študijskih specializacij, vključno z zelo akademsko usmerjenimi potmi.

Omeniti je treba tudi, da lahko šole še vedno zagotavljajo te jezike, kadar predpisi držav ne določajo zahteve ali upravičenosti študentov do študija klasičnih jezikov. Na primer, na Poljskem uredba, ki velja od 2021/2022, omogoča ravnateljem srednješolskih šol, da se odločijo, katere neobvezne predmete – s seznama predmetov, ki vključuje latinščino – bodo zagotovili. Kot pri drugih izbirnih predmetih, obstaja državni učni načrt za latinščino. Poleg tega na Poljskem višje srednje šole včasih zagotavljajo temo „latinska in starodavna kultura“, za katero obstaja tudi učni načrt. Podobno se lahko na Slovaškem višje srednje šole

odločijo, da bodo zagotovile latinščino, in če to storijo, uporabljajo državni učni načrt za to temo. V francoski skupnosti Belgija in Slovenija se latinščina lahko vključi v sklop izbirnih predmetov v nižjem sekundarnem izobraževanju, na Finskem pa se latinščina lahko vključi kot izbirni predmet tako v nižjem sekundarnem kot v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju. V flamski skupnosti v Belgiji in na Madžarskem avtonomija šol pri zagotavljanju klasičnih jezikov zadeva klasično grščino in latinščino ter velja tako za nižje sekundarno izobraževanje kot za višje sekundarno izobraževanje. Ta izbor primerov kaže, da imajo lahko študenti v splošnem srednješolskem izobraževanju možnost študija klasičnih jezikov, tudi če ni predpisov na najvišji ravni, ki bi od njih zahtevali in/ali jim to omogočali.

ŠTUDENTI MIGRANTSKEGA POREKLA SO UPRAVIČENI DO POUČEVANJA V DOMAČEM JEZIKU V ZELO REDKIH DRŽAVAH.

V Evropi je jezikovno zagotavljanje v učnem načrtu v različnih oblikah. Poleg jezika šolanja lahko učni načrt vključuje tudi tuje in starodavne jezike (glej slike B8 in B10). Regionalni in manjšinski jeziki, ki jih govorijo manjše skupine državljanov države, ki so v tej državi naseljeni že več generacij, so prisotni tudi v šolah v številnih državah (glej sliko B9).

Slika B11 se osredotoča na poučevanje domačega jezika. Natančneje, proučuje, ali so v skladu z vrhunskimi usmerjevalnimi dokumenti učenci migrantskega porekla, ki ne govorijo jezika šolanja doma, upravičeni (s pogoji) do poučevanja v domačem jeziku.

Domačih jezikov, ki jih govorijo učenci migrantskega porekla, ne smemo zamenjevati z regionalnimi ali manjšinskimi jeziki. V nasprotju z govorcami „regionalnega ali manjšinskega jezika“ govorci migrantskega porekla že več generacij niso nastanjeni v državi gostiteljici. Poleg tega ne smejo biti državljani države gostiteljice, zlasti v primeru novo prispelih študentov migrantov.

Kot kaže slika B11, imajo študenti migrantskega porekla pravico do poučevanja v domačem jeziku samo v šestih državah, ki se večinoma nahajajo v severni Evropi. Ta pravica obstaja le pod pogoji.

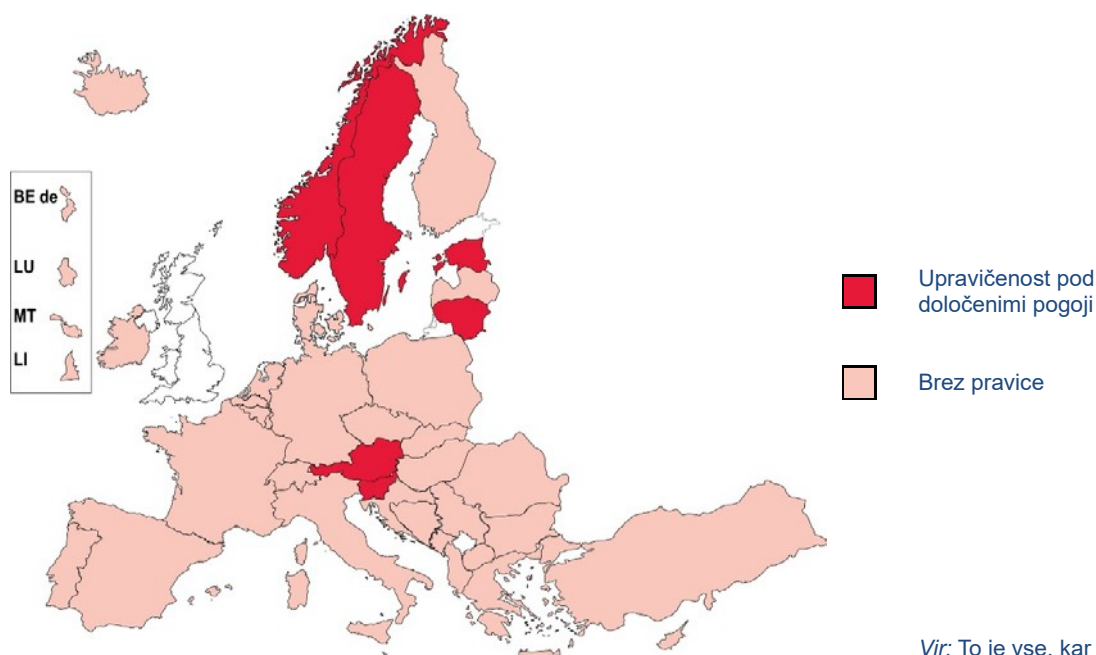
Minimalno število zainteresiranih študentov je pogosto predpogoj za organizacijo pouka v domačem jeziku. Ta številka je 5 na Švedskem in v Litvi, 10 v Estoniji in 12 v Avstriji. Zainteresirani učenci lahko prihajajo iz različnih razredov in/ali šol.

Razpoložljivost učiteljev določa, ali se poučevanje v domačem jeziku lahko izvaja v Litvi, Avstriji, na Švedskem in Norveškem. Če prosilci za učitelje na Švedskem nimajo zahtevanih formalnih kvalifikacij za poučevanje, se ravnatelj odločijo, ali imajo potrebne kompetence za poučevanje domačih jezikov. Na Norveškem mora občina, kadar ni na voljo ustreznega osebja, poiskati alternativne možnosti, kot je učenje na daljavo.

Drugi pogoji veljajo posebej za študente. Na Švedskem bi moral biti zadevni jezik jezik, ki ga učenci uporabljajo pri vsakodnevni komunikaciji doma, kar pomeni, da morajo učenci že imeti nekaj znanja jezika.

Poleg tega lahko šole v Sloveniji zaprosijo za posebna javna sredstva v podporo zagotavljanju učnih ur v domačem jeziku. Pouk domačega jezika zagotavljajo deležniki zunaj šol pod pogojem, da obstaja dovolj zanimanja in da so na voljo učitelji.

V štirih državah (Avstrija, Finska, Švedska in Norveška) je zavezanost vrhunskih izobraževalnih organov k poučevanju v domačem jeziku dokazana tudi z zagotavljanjem posebnih učnih načrtov ali učnih načrtov za to poučevanje.

Slika 16 Slika B11: Pravica do poučevanja v domačem jeziku za študente migrantskega porekla v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje, ali so glede na vrhunske usmerjevalne dokumente učenci migrantskega porekla, ki ne govorijo jezika šolanja doma, upravičeni do poučevanja v domačem jeziku.

Upravičenost, kot je prikazana na sliki, se nanaša na politične pogoje/okvire, ki določajo pravico študentov iz migrantskih okolij do poučevanja v domačem jeziku. Pojem „pravica“ pomeni, da se zadevnim študentom sistematično omogoči dostop do poučevanja v domačem jeziku oziroma sodelovanje v njem. Kadar za to pravico veljajo določeni pogoji (najmanjše število zainteresiranih študentov itd.), so ti izraženi v usmerjevalnih dokumentih (in navedeni v analizi, povezani s sliko B11). Poučevanje v domačem jeziku se lahko izvaja znotraj ali zunaj uradnih šolskih okolij in/ali šolskih ur.

Izobraževanje v domačem jeziku, ki ga organizira ali finančno podpira država izvora študentov in/ali nevladnih organizacij, je izključeno iz obsega številke.

Ker morajo biti v vseh državah, kjer so študenti upravičeni do poučevanja v domačem jeziku, izpolnjeni posebni pogoji, so na sliki prikazani le dve kategoriji: „upravičenost pod določenimi pogoji“ in „brez upravičenosti“.

Za opredelitve pojmov „domači jezik“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „študentje migrantskega porekla“ in „krmilni dokumenti“ glej glosar.

Študenti migrantskega porekla lahko izkoristijo nekatere ukrepe jezikovne politike ali zakonodajo, ki se nanaša na določene jezike. Na primer, v francoski skupnosti Belgije so zadevni jeziki (kitajski, španski, grški, italijanski, maroški, turški, tunizijski, portugalski in romunski) jeziki devetih držav, s katerimi je francoska skupnost v Belgiji vzpostavila določeno partnerstvo. Starši morajo šoli predložiti zahtevo, da lahko njihovi otroci izkoristijo jezikovne tečaje. Na Irskem se lahko v skladu z nacionalno jezikovno strategijo, ki velja od leta 2017, jeziki, ki jih najpogosteje govorijo študenti migrantskega porekla (poljščina, litovščina in portugalsščina), vključijo v učni načrt in se učijo za državne izpite. V teh dveh izobraževalnih sistemih so zgoraj navedeni jezikovni tečaji na voljo vsem študentom, torej ne le tistim iz migrantskih okolij.

Nazadnje, v skladu z direktivo Sveta iz leta 1977 o izobraževanju otrok delavcev migrantov bi morale države članice EU sprejeti „ustrezne ukrepe za spodbujanje poučevanja maternega jezika in kulture matične države“ za „otroke, za katere je šolanje obvezno po zakonodaji države gostiteljice“ in „ki so vzdrževane osebe vsakega delavca, ki je državljan druge države članice“⁽³⁷⁾. Nekatere države, kot je Danska, vključujejo

37 Direktiva Sveta 77/486/EGS z dne 25. julija 1977 o izobraževanju otrok delavcev migrantov.

otroke, ki so državljani držav Evropskega gospodarskega prostora, ki niso del EU, to je Islandije, Lihtenštajna in Norveške.

Nekaj držav (Nemčija, Avstrija, Slovenija, Finska in Švedska) spremlja poučevanje domačega jezika, kar pomeni, da sistematično zbirajo podatke, povezane s tem področjem, in jih analizirajo za informiranje politik. V Nemčiji je raziskava, ki jo je izvedel Mediendienst Integration, informacijska platforma o migracijah in diskriminaciji, ki jo je leta 2012 začel Svet za migracije, pokazala, da je 140 000 študentov migrantskega porekla v obdobju 2021/2022 študiralo svoje domače jezike³⁸. V Avstriji je v uradnem poročilu navedeno, da se je v letih 2018/2019 kot domači jezik poučevalo 26 jezikov, in sicer 31 173 študentov iz migrantskih okolij (³⁹). Po podatkih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport se je v letu 2020/2021 v Sloveniji pouk domačega jezika udeležilo 511⁴⁰ študentov. Na Finskem se je leta 2020 42 636 študentov v obveznem izobraževanju učilo domače jezike. Tečaji so potekali v 57 jezikih (⁴¹). Nazadnje, na Švedskem uradni statistični podatki kažejo, da je 187 000 študentov v letu 2020/2021 prejelo poučevanje domačega jezika. Najbolj raziskana jezika sta bila arabščina (58 700 študentov) in somalščina (17 200 študentov).⁴²

POLEG TUJIH JEZIKOV SE ZA ZAGOTAVLJANJE CLIL POGOSTO UPORABLJAJO REGIONALNI ALI MANJŠINSKI JEZIKI.

CLIL se nanaša na dvojezično ali potopitveno izobraževanje, kjer se vsaj nekateri predmeti – na primer matematika, geografija in naravoslovne vede – poučujejo v jeziku, ki se razlikuje od jezika šolanja. Cilj tovrstnega zagotavljanja je izboljšati znanje učencev v jezikih, ki niso jezik šolanja.

Slika B12 raziskuje obstoj programov CLIL v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju ter status jezikov, ki se uporabljajo za zagotavljanje CLIL. Ta številka je dopolnjena s prilogo (Priloga 2), ki vsebuje podrobnosti o zagotavljanju CLIL v vsaki pregledani državi (jeziki, ki se uporabljajo za zagotavljanje CLIL in zajetih ravni izobrazbe).

Kot kaže slika, so programi CLIL vzpostavljeni v skoraj vseh evropskih državah. Samo Grčija, Bosna in Hercegovina, Islandija in Turkiye ne zagotavljajo programov CLIL.

Najbolj razširjena vrsta programa CLIL, ki je vzpostavljena v 29 izobraževalnih sistemih (od 35 s programi CLIL), je poučevanje nekaterih predmetov v jeziku šolanja (državni jezik) in drugih predmetov v tujem jeziku. Večina izobraževalnih sistemov s tovrstnim programom CLIL ima do tri različne jezikovne kombinacije (npr. državni jezik in angleščina, državni jezik in francoščina ter državni jezik in nemščina). Vendar v nekaterih izobraževalnih sistemih število jezikovnih kombinacij presega 10 (glej informacije za Nemčijo in Francijo v Prilogi 2). Glede na posebne tuje jezike, v katerih se zagotavlja CLIL, so najpogosteje uporabljeni jeziki angleščina, francoščina in nemščina, v manjši meri pa španščina in italijanščina.

Druga najbolj razširjena vrsta programa CLIL, ki je vzpostavljena v 18 izobraževalnih sistemih, je poučevanje nekaterih predmetov v državnem jeziku in drugih predmetov v regionalnem ali manjšinskem jeziku. Tako kot pri prejšnjem tipu se število jezikovnih kombinacij, med katerimi lahko učenci izbirajo, razlikuje med različnimi izobraževalnimi sistemi. Izbirajo lahko med eno jezikovno možnostjo (npr. državni jezik in poljščino na Češkem) in več kot 10 možnostmi (v Franciji, na Madžarskem in v Romuniji).

Druga vrsta programa CLIL je v državah z več državnimi jeziki (glej sliko A1), ki imajo pogosto vzpostavljene programe za različne predmete v dveh državnih jezikih. Ta vrsta programa CLIL obstaja v Belgiji, na Irskem, v Luksemburgu, na Malti, Finskem in v Švici.

---

38 https://mediendienst-integration.de/fileadmin/Dateien/Factsheet_Herkunftssprachlicher_Unterricht_2022.pdf

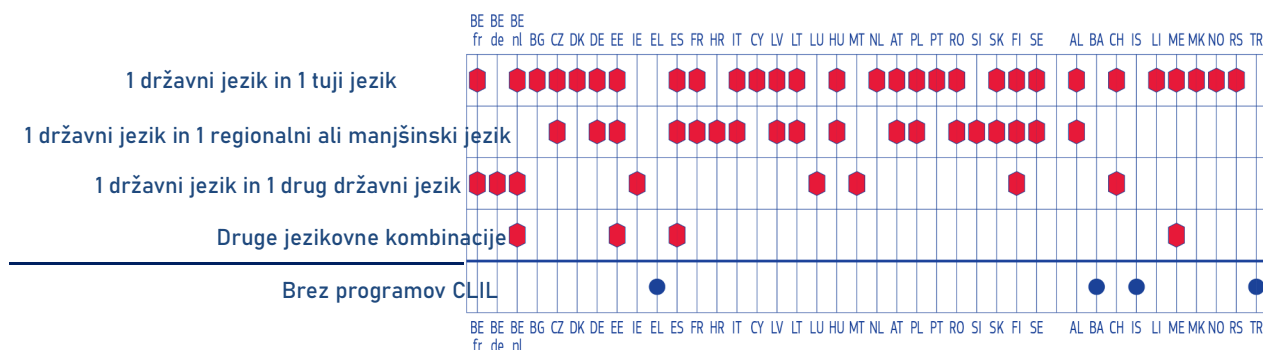
39 https://pubshop.bmbwf.gv.at/index.php?article_id=9&search%5Bcat%5D=4&pub=824

40 <https://www.gov.si/teme/jeziki-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>

41 https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Omana_äidinkielenä_opetetut_kielet_ja_opetukseen_osallistuneiden_määrätvuonna_2020.pdf

42 <https://www.skolverket.se/download/18.7f8c152b177d982455e15bc/1616397146883/pdf7920.pdf>

Omejeno število držav zagotavlja programe CLIL, ki ne spadajo v zgornje kategorije. Na primer, v flamski skupnosti Belgije nekateri programi CLIL vključujejo vzporedno poučevanje v več kot dveh jezikih, in sicer v dveh ali vseh treh državnih jezikih (glej sliko A1) in tujem jeziku. Podobno v Španiji obstajajo programi CLIL, ki vključujejo več kot dva jezika, poleg tega pa programi, v katerih se nekateri predmeti poučujejo v regionalnem jeziku, nekateri pa se poučujejo v tujem jeziku (državni jezik – španščina – se v teh programih uporablja samo v okviru predmeta Lengua Castellana y Literatura). To vrsto programa CLIL najdemo tudi v Estoniji in Črni gori, kjer nekatere šole ponujajo programe, ki izvajajo nekatere predmete v manjšinskem jeziku (ruščini v Estoniji in albanščini v Črni gori), druge pa v tujem jeziku (angleščini v obeh državah).

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 17 Slika B12: Obstoječi programi CLIL in status jezikov, ki se uporabljajo v CLIL v primarnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje jezikovne kombinacije, ki se uporabljajo v CLIL, kot je določeno v učnem načrtu ali drugih usmerjevalnih dokumentih, ki jih izdajo organi najvišje ravni (izobraževanje) (izjeme, kadar jeziki niso navedeni v teh dokumentih, so navedeni v opombah za posamezne države v Prilogi 2).

Prikazana določba zajema vsaj eno stopnjo izobrazbe v obsegu ISCED 1–3. Številka ne določa ravni. Te informacije so navedene v Prilogi 2.

Izraz „regionalni ali manjšinski jezik“, kot se uporablja na sliki, vključuje pojem „neozemeljski jeziki“. V številki so upoštevani regionalni ali manjšinski jeziki z uradnim statusom in brez uradnega statusa. Številka ne zajema:

- izobraževalni programi v maternem jeziku študentov, katerih obvladovanje jezika šolanja ne zadostuje (glej sliko E9);
- programi v mednarodnih šolah.

Za opredelitve pojmov „vsebinsko in jezikovno integrirano učenje“, „tuj jezik“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „jezik šolanja“, „neozemeljski jezik“, „regionalni ali manjšinski jezik“, „državni jezik“ in „organ na najvišji ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na koncu Priloge 2.

Medtem ko noben od anketiranih izobraževalnih sistemov ne zagotavlja vseh (štiri) vrst programov CLIL, prikazanih na sliki B12, imajo štiri vzpostavljene tri vrste programov (flamska skupnost Belgije, Estonije, Španije in Finske). V 16 izobraževalnih sistemih najdemo dve vrsti programov CLIL. Večina izobraževalnih sistemov z dvema vrstama programov CLIL zagotavlja programe v državnem in tujem jeziku ter v državnem jeziku in regionalnem ali manjšinskem jeziku (Češka, Nemčija, Francija, Italija, Latvija, Litva, Madžarska, Avstrija, Poljska, Romunija, Slovaška, Švedska in Albanija). V 15 izobraževalnih sistemih je vzpostavljena le ena vrsta programa CLIL. To najpogosteje vključuje državni in tuji jezik (Bolgarija, Danska, Ciper, Nizozemska, Portugalska, Lihtenštajn, Severna Makedonija, Norveška in Srbija). Druge ureditve v izobraževalnih sistemih z eno vrsto programa CLIL vključujejo programe z dvema državnima jezikoma (nemško govoreča skupnost Belgije, Irske, Luksemburga in Malte) in programi, ki združujejo državni jezik z regionalnim ali manjšinskim jezikom (Hrvaška in Slovenija).

Nič ne kaže na to, da so programi CLIL osredotočeni na določeno stopnjo izobrazbe. V večini evropskih držav obstajajo programi CLIL na vseh ravneh izobraževanja, tj. osnovnošolskem, nižjem sekundarnem in

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

višjem sekundarnem izobraževanju. Vendar države pogosto ponujajo posebne jezikovne možnosti samo na posebnih ravneh izobraževanja. To pomeni, da vse možnosti CLIL, ki obstajajo v državi, niso na voljo na vseh ravneh izobraževanja (za podrobnosti glej Prilogo 2).

POGLAVJE C SODELOVANJE

ODDELEK I – ŠTEVILO TUJIH JEZIKOV, KI SO SE JIH NAUČILI UČENCI

Zagotavljanje, da imajo vsi učenci možnost učenja tujih jezikov, je cilj evropske politike. Leta 2002 so se oblikovalci politik na zasedanju Evropskega sveta v Barceloni strinjali, da je pomembno „učiti vsaj dva tuja jezika že zelo zgodaj“⁴³. V priporočilu Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov⁴⁴ je bil ta cilj ponovno poudarjen in države članice so pozvane, naj vsem mladim pomagajo, da do konca srednješolskega izobraževanja pridobijo kompetence v dveh jezikih, ki nista njihov jezik šolanja. Mladi bi morali imeti možnost, da enega od teh dveh jezikov učinkovito uporabljajo za socialne, učne in poklicne namene, drugega pa za interakcijo z drugimi z določeno stopnjo tekoče uporabe.

Glede na zgoraj navedeni cilj opremljanja mladih s kompetencami v dveh tujih jezikih so v tem razdelku predstavljeni podatki o številu tujih jezikov, ki so se jih učenci naučili glede na stopnjo izobrazbe in pot. Natančneje, osredotoča se na odstotek učencev, ki se učijo enega tujega jezika na primarni ravni (glej sliko C1) in dveh ali več tujih jezikov na nižji sekundarni ravni (glej sliko C3). Obravnavane so tudi razlike v teh odstotkih med letoma 2013 in 2020⁴⁵ (glej sliko C2 oziroma C4). Poleg tega ta oddelek preučuje razlike v učenju tujih jezikov med študenti splošnega izobraževanja in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višji sekundarni ravni v letu 2020 (glej sliko C5) ter jih primerja z letom 2013 (glej sliko C6). Prikazuje tudi povprečno število tujih jezikov, ki so se jih naučili učenci v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (glej sliko C7).

Oddelek uporablja podatke iz zbiranja podatkov Eurostata/UOE o številu jezikov, ki so se jih učenci naučili v danih referenčnih letih. Večina predstavljenih podatkov upošteva populacijo študentov na določeni ravni izobraževanja, in sicer osnovnošolsko, nižje sekundarno ali višje sekundarno izobraževanje⁴⁶. Zato podatki ne razkrivajo, katere jezike in število jezikov se učenci učijo v vsakem letu šolanja na vsaki stopnji izobraževanja, temveč zagotavljajo splošno sliko jezikov, ki se jih učenci učijo (in koliko se učijo) v vseh razredih na ravni izobraževanja v danem referenčnem letu. Vendar pa en kazalnik v oddelku (prikazan na sliki C1b) zagotavlja podatke, povezane s starostjo, in tako omogoča boljše razumevanje števila jezikov, ki se učijo v določeni starosti.

Zbiranje podatkov Eurostata/UOE vključuje le jezike, ki se v učnem načrtu, ki ga pripravijo organi za izobraževanje na najvišji ravni, štejejo za tuje jezike. Regionalni ali manjšinski jeziki so vključeni le, če jih učni načrt določa kot alternativo tujim jezikom. Študij jezikov, ki je na voljo poleg osnovnega učnega načrta, ni vključen. Izključeni so tudi podatki o nedržavljanih, ki študirajo svoj materni jezik v posebnih razredih, ali tistih, ki študirajo jezik šolanja v državi gostiteljici.

43 Sklepi predsedstva – Evropski svet v Barceloni 15. in 16. marca 2002, C/02/930.

44 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov (UL C 189, 5.6.2019, str. 17).

45 Referenčni leti sta šolski leti 2012/2013 oziroma 2019/2020.

46 Podatki Eurostata, ki se uporabljajo kot podlaga za poglavje C, zajemajo študente, ki opravljajo formalne izobraževalne programe na primarni, nižji in višji sekundarni ravni. Glede na državo in organizacijo svojega izobraževalnega sistema lahko podatki vključujejo (ali ne) študente zunaj tipičnega starostnega razpona, povezanega s temi stopnjami. Na primer, izobraževanje odraslih „druga priložnost“ se lahko vključi, če je del formalnega izobraževalnega sistema na teh ravneh izobraževanja. Informacije o tem, ali podatki o državi vključujejo programe izobraževanja odraslih, so na voljo v nacionalnih poročilih o kakovosti, oddelek 6.3.1. (glej spletno stran Eurostata (https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/educ_uoe_enr_esms.htm)). Poleg tega se pri sklicevanju na (zgornje sekundarno) PIU podatki Eurostata nanašajo na vse (zgornje sekundarne) programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki obstajajo v državi, medtem ko se podatki Eurydice nanašajo samo na programe z oznako ISCED 354 (glej sliko B5 in B6). Zato podatki Eurostata zajemajo širši obseg (zgornjih sekundarnih) programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot podatki Eurydice.

Ker zbiranje podatkov Eurostata/UOE ne zajema vseh izobraževalnih sistemov, za katere so na voljo informacije iz Eurydice, podatki v tem oddelku sistematično manjkajo za nemško govorečo skupnost Belgija, Albanija, Švica, Črna gora in Türkiye.

NA RAVNI EU SE 86 % PRIMARNIH UČENCEV NAUČI VSAJ ENEGA TUJEGA JEZIKA.

V vseh državah, razen⁴⁷na Irskem, se študenti učijo tuje jezike kot obvezni predmet(-i) v osnovnem izobraževanju. To učenje se običajno začne v starosti od 6 do 8 let ali včasih prej (glej sliko B1). Kot je prikazano na sliki C1a, se 86,1 % osnovnošolskih študentov na ravni EU uči vsaj enega tujega jezika. Vendar se lahko na ravni države stopnje udeležbe v učenju tujih jezikov med osnovnošolci znatno razlikujejo, odvisno od starosti, ko postane poučevanje tujih jezikov obvezno.

V 15 državah se vsaj 96 % osnovnošolcev nauči enega ali več tujih⁴⁸jezikov. V vseh državah je učenje tujega jezika obvezno najpozneje v prvem letu osnovnošolskega izobraževanja, kar ustreza starosti petih let na Malti; 7 let na Hrvaškem, v Latviji in na Poljskem; in šest let v preostalih 11 državah.

Na ravni EU se 13,9 % osnovnošolcev v šoli ne uči tujega jezika. V treh izobraževalnih sistemih vsaj polovica učencev tega ne počne. V nekaterih delih francoske skupnosti Belgije in flamske skupnosti Belgije je starost, pri kateri postane učenje tujega jezika obvezno, deset let, to je, ko so študenti v peti (od šestih razredov) primarnega izobraževanja (glej sliko B1); na Nizozemskem imajo šole prožnost pri odločanju, kdaj se morajo osnovnošolci začeti učiti tujega jezika (glej sliko B1).

Učenje drugega tujega jezika pogosto postane obvezno na začetku nižjega sekundarnega izobraževanja ali ob koncu osnovnošolskega izobraževanja (glej sliko B1). Odstotek primarnih učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov, je zato precej majhen. Na ravni EU je 7,2 %. Vendar se približno 30 % osnovnošolcev uči dva ali več tujih jezikov na Danskem, v Estoniji in Grčiji, odstotek pa je veliko višji v Luksemburgu (83,2 %), kjer učenje drugega jezika postane obvezno pri starosti 6 let.

Na sliki C1b je po starosti prikazan odstotek učencev, ki se učijo tujega jezika v osnovnem izobraževanju. Vendar te informacije niso na voljo za vse izobraževalne sisteme, prikazane na sliki C1a.

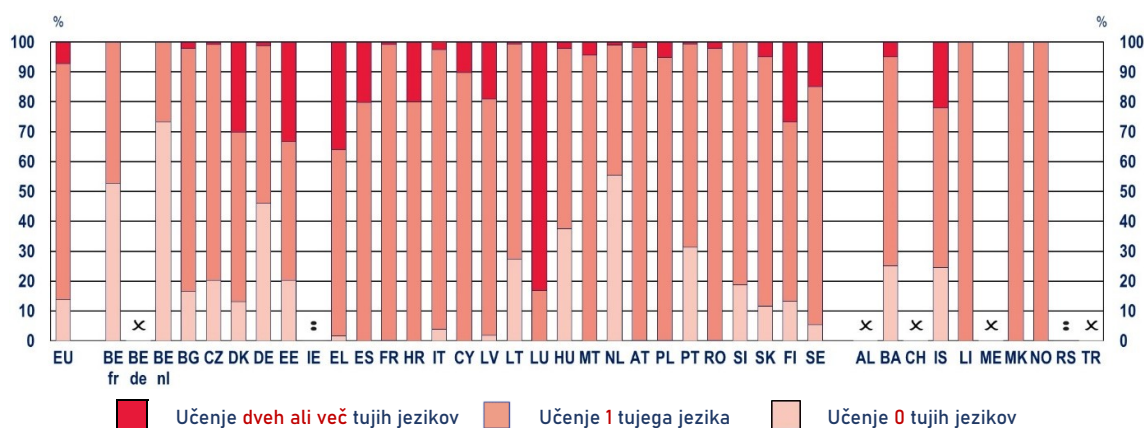
---

47 Na Irskem ni poučevanja tujih jezikov v osnovnem izobraževanju. Študenti morajo študirati dva državna jezika: Angleščina in irščina. Vendar nobena od njih v učnem načrtu ni obravnavana kot tuji jezik.

48 EI, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LU, MT, AT, PL, RO, LI, MK in NO.

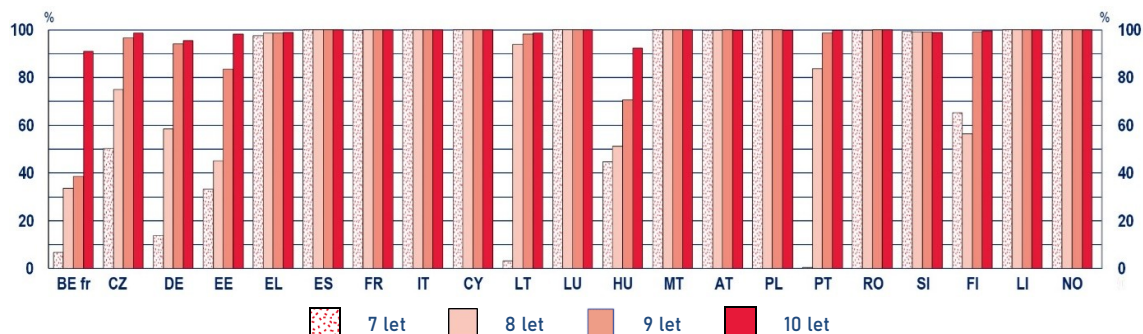

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 18 Slika C1a: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), po številu jezikov, 2020

Vir: Izračuni Eurydice na podlagi neobjavljenih podatkov Eurostata/UOE (zadnja posodobitev 29. septembra 2022).

Slika 19 Slika C1b: Odstotek učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), po starosti, 2020

Pojasnjevalne opombe

Odstotek učencev, ki se učijo 0, 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, se izračuna glede na vse učence v vseh letih ISCED 1 (slika C1a) ali določene starosti v ISCED 1 (slika C1b), tudi če se učenje tujih jezikov na tej ravni ne začne v začetnih letih. Natančneje, število učencev, ki se učijo 0, 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, se deli z vsoto učencev, ki se učijo 0, 1 in 2 (ali več) tujih jezikov v vseh letih ISCED 1 (slika C1a) ali določene starosti v ISCED 1 (slika C1b).

Sodelovanje pri zbiranju podatkov o starosti je prostovoljno. Zato je vključenih manj izobraževalnih sistemov.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Türkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02].

Belgija (BE nl): referenčno leto podatkov na sliki C1a je leto 2019 (podatki za leto 2020 na datum pridobivanja podatkov niso bili na voljo).

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Irski: izvorni podatki za sliko C1a so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Luksemburg: izvorni podatki za sliko C1a za „0 jezikov“ so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo“).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov UOE [educ_uae_lang02], vendar podatki niso na voljo.

Na sliki C1b navedena starost ustreza dejanski starosti študentov in ne njihovi nominalni starosti (starost študenta naj bi bila v določenem razredu). To lahko privede do nekaterih neskladij med predpisi v zvezi z začetno starostjo za učenje tujih jezikov in dejansko udeležbo v učenju jezikov, saj nekateri učenci morda niso v razredu, v katerem naj bi bili. Na primer, v francoski skupnosti v Belgiji bi se morali vsi učenci začeti učiti tujega jezika pri starosti 10 let (hipotetična starost) (glej sliko B1), to je v petem razredu primarnega izobraževanja. Vendar se 9,1 % učencev, starih 10 let (dejanska starost), še ne uči tujega jezika. To lahko delno pojasni dejstvo, da nekateri 10-letni učenci morda še niso v petem razredu primarnega izobraževanja. Kljub temu slika C1b večinoma ponazarja močne povezave med uradno začetno starostjo za učenje tujih jezikov (glej sliko B1) in dejansko udeležbo v učenju jezikov.

V 13 od 21 izobraževalnih sistemov se skoraj vsi učenci (vsaj 97 %) naučijo tujega jezika v vsaki starostni kategoriji. V 12 od teh izobraževalnih sistemov postane učenje tujih jezikov obvezno pred 7. letom starosti, v Sloveniji pa postane obvezno pri starosti 7 let (glej sliko B1).

V večini izobraževalnih sistemov, v katerih je obvezna starost za učenje tujega jezika pozneje, obstaja jasen vzlet v starostni kategoriji, ki ustreza obvezni začetni starosti. Do tega vzleta pride v starosti 8 let na Češkem, v Nemčiji, Litvi in na Portugalskem; v starosti 9 let na Madžarskem; in pri desetih letih v francoski skupnosti v Belgiji. To je povezano s starostjo, pri kateri postane učenje tujih jezikov obvezno za vse študente v zadevnih državah v obdobju 2021/2022 (glej sliko B1).

Leta 2020 (referenčno leto podatkov) bi se šole v Estoniji in na Finskem lahko odločile o začetni starosti v starostni skupini (stari od 7 do 9 let) v skladu s predpisi najvišje ravni. Odstotek učencev, ki se učijo tujega jezika, se je očitno začel v obeh državah pri starosti 9 let. Medtem ko se v Estoniji ta prožnost še naprej uporablja, je bila na Finskem od leta 2021/2022 umaknjena v korist fiksne začetne starosti (7 let) (glej sliko B2).

Slika C1b kaže tudi, da šole v več državah v učne načrte uvajajo tuje jezike pred obvezno starostjo. Na primer, na Madžarskem, kjer se morajo vsi učenci začeti učiti tujega jezika pri devetih letih, jih vsaj 40 % pri starosti 7 in 8 let. Podobno se na Češkem 50 % študentov začne učiti tujega jezika eno leto prej kot starost, pri kateri postane obvezen. To pomeni, da šole ponujajo jezikovne storitve prej, kot je potrebno.

Poleg tega se v francoski skupnosti v Belgiji več kot 30 % študentov uči tujega jezika dve leti, preden postane obvezno za vse študente, stare 10 let. Ta rezultat je mogoče pojasniti z razlikami v zakonodaji po ozemlju: v nekaterih delih francoske skupnosti Belgije se učenci začnejo učiti prvega tujega jezika kot obvezni predmet od 8. leta starosti (glej sliko B1).

MED LETOMA 2013 IN 2020 SE JE DELEŽ PRIMARNIH UČENCEV, KI SE UČIJO TUJEGA JEZIKA, ZNATNO POVEČAL V OSMIH DRŽAVAH.

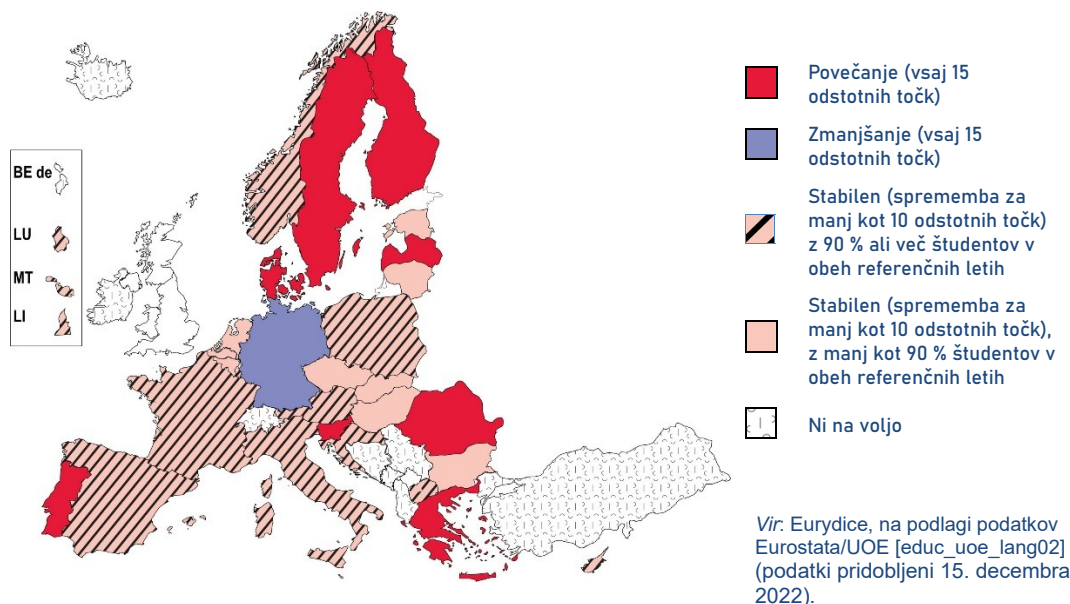
Na ravni EU se je leta 2020 86,1 % osnovnošolcev učilo enega ali več tujih jezikov v primerjavi z 79,4 % leta 2013. Slika C2 prikazuje tri različne trende v tem obdobju.

V največji skupini izobraževalnih sistemov (21 izobraževalnih sistemov) je stanje ostalo razmeroma stabilno (razlika za manj kot 10 odstotnih točk). Od teh 12 se je več kot 90 % osnovnošolcev učilo vsaj enega tujega jezika v obeh referenčnih letih (v Španiji, Franciji, na Hrvaškem, v Italiji, na Cipru, v Luksemburgu, na Malti, v Avstriji, na Poljskem, v Lihtenštajnu, Severni Makedoniji in na Norveškem). Tudi v ostalih devetih izobraževalnih sistemih je stanje ostalo razmeroma stabilno, čeprav z nižjimi stopnjami udeležbe (v francoskih in flamskih skupnostih Belgije, Bolgarije, Češke, Estonije, Litve, Madžarske, Nizozemske in Slovaške).

V drugi skupini osmih držav se je delež primarnih učencev, ki se učijo tujih jezikov, med letoma 2013 in 2020 povečal za vsaj 15 odstotnih točk. Povečanje je med 15 in 25 odstotnih točk v Grčiji, Latviji, na Finskem in Švedskem ter vsaj 30 odstotnih točk na Danskem, Portugalskem, v Romuniji in Sloveniji. V mnogih primerih je povečanje mogoče pojasniti s spremembo starosti, pri kateri se morajo učenci začeti učiti svojega prvega obveznega tujega jezika (glej sliko B2). Na Finskem in Švedskem, kjer so imele šole v letih 2013 in 2020

prožnost pri odločanju o začetni starosti⁴⁹, bi povečanje lahko odražalo dejstvo, da so osnovne šole tuje jezike uvajale že v letu 2020 kot leta 2013.

Nazadnje, v Nemčiji je mogoče opaziti nasprotni trend, saj se je delež učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika, zmanjšal za 13,5 odstotne točke, in sicer s 67,9 % leta 2013 na 54,4 % leta 2020 (vendar bi lahko bilo to delno povezano z metodološkimi spremembami, kot kaže opomba za posamezno državo, povezana s to številko).

Slika 20 Slika C2: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Odstotek učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika, se izračuna glede na vse učence v vseh letih ISCED 1, tudi če se učenje tujih jezikov ne začne v začetnih letih te stopnje. Natančneje, število učencev, ki se učijo 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, je deljeno s seštevkom učencev, ki se učijo 0, 1 in 2 (ali več) tujih jezikov v vseh letih ISCED 1.

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitve časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitve časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za metodološko opombo v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an4.xlsx.

Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02].

Belgija (BE nl): referenčno leto podatkov je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 niso bili na voljo na datum pridobivanja podatkov).

Nemčija: izvorni podatki za leto 2013 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glej povezavo v pojasnjevalnih opombah.

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Irska: izvorni podatki za leti 2013 in 2020 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo“).

⁴⁹ To še vedno velja za Švedsko, medtem ko se je od leta 2020 na Finskem ustavila (glej sliko B2).

Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

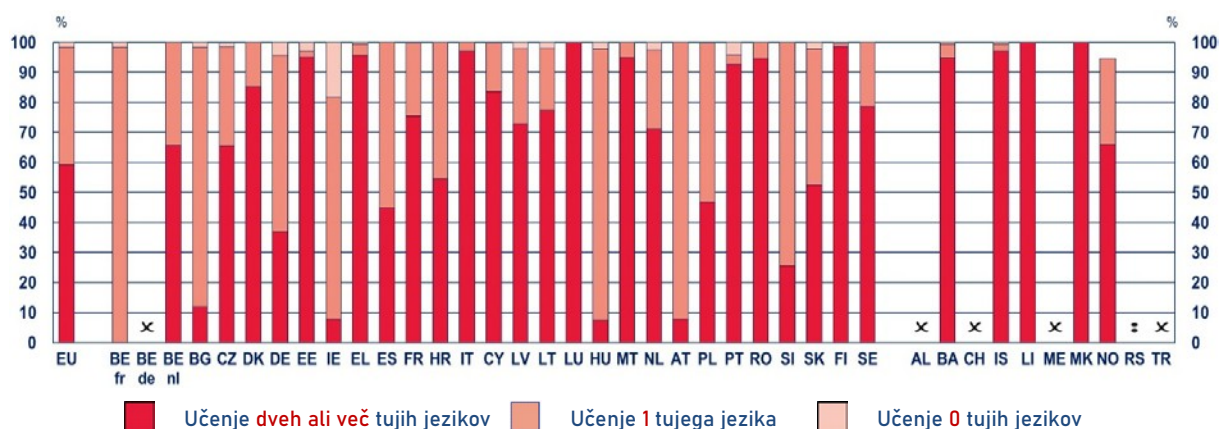
Srbija: država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02], vendar podatki niso na voljo.

60 % UČENCEV SE V NIŽJEM SEKUNDARNEM IZOBRAŽEVANJU UČI VSAJ DVA TUJA JEZIKA.

V večini držav postane učenje drugega jezika obvezno najpozneje na začetku nižjega sekundarnega izobraževanja (glej sliko B1).

Na ravni EU se 59,2 % dijakov nižjega sekundarnega izobraževanja nauči dveh ali več tujih jezikov. Poleg tega se v 12 izobraževalnih sistemih več kot 90 % študentov nauči dveh ali več tujih jezikov (Estonija, Grčija, Italija, Luksemburg, Malta, Portugalska, Romunija, Finska, Bosna in Hercegovina, Islandija, Lihtenštajn in Severna Makedonija). Nasprotno pa se v petih izobraževalnih sistemih manj kot 15 % učencev uči dva ali več tujih jezikov. To velja za francosko skupnost Belgije, kjer na tej stopnji izobraževanja ni določb za učenje drugega tujega jezika; na Irskem, kjer učenje drugega tujega jezika ni obvezno; in v Bolgariji, na Madžarskem in v Avstriji, kjer učenje drugega jezika postane obvezno le v višjem sekundarnem izobraževanju. Šest drugih izobraževalnih sistemov, v katerih je med nižjim srednješolskim izobraževanjem obvezen samo en tuji jezik, vsem študentom omogoča, da na tej stopnji izobraževanja uporabijo dodaten tuji jezik (glej sliko B4). V teh izobraževalnih sistemih (Španija, Hrvaška, Slovenija, Slovaška, Švedska in Norveška) se je vsaj četrtina študentov odločila za učenje dveh tujih jezikov na nižji sekundarni ravni, pri čemer je stopnja udeležbe znašala od 25,6 % v Sloveniji do 78,6 % na Švedskem.

Slika C3 kaže tudi, da se 98,4 % dijakov nižje srednje šole v EU uči vsaj enega tujega jezika. Samo na Irskem delež učencev, ki se v nižjem sekundarnem izobraževanju ne učijo tujega jezika, presega 5 %. V tej državi je relativno visok delež (18,1 %) mogoče delno pojasniti z dejstvom, da učenje tujega jezika ni obvezno v šolskem izobraževanju, temveč se vsi učenci učijo angleščine in irščine, tj. dveh uradnih jezikov.

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 21 Slika C3: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), po številu jezikov, 2020

Pojasnjevalne opombe

Odstotek učencev, ki se učijo 0, 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, se izračuna glede na vse študente v vseh letih ISCED 2. Natančneje, število učencev, ki se učijo 0, 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, se deli z vsoto učencev, ki se učijo 0, 1 in 2 (ali več) tujih jezikov v vseh letih ISCED 2.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02].

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Luksemburg: izvorni podatki za sliko C3 za „0 jezikov“ in „1 jezik“ so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02], vendar podatki niso na voljo.

MED LETOMA 2013 IN 2020 JE ODSOTITEK NIŽJIH SREDNJEŠOLSKIH UČENCEV, KI SE UČIJO DVA ALI VEČ TUJIH JEZIKOV, V VEČINI DRŽAV OSTAL NESPREMENJEN.

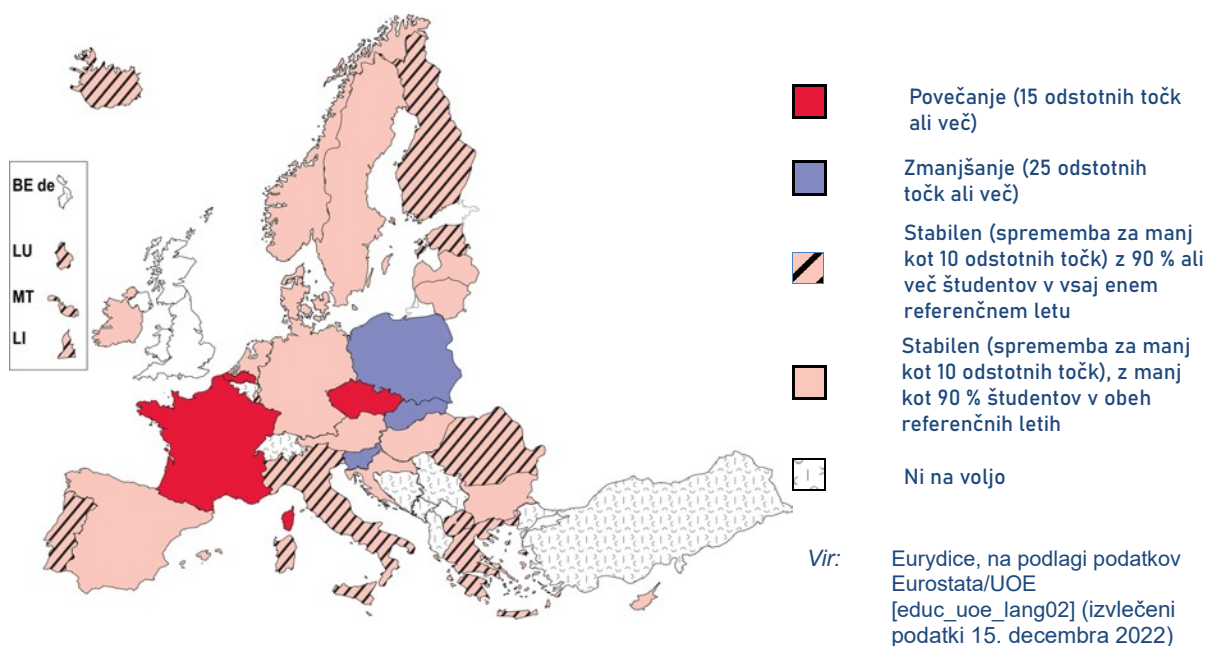
Na ravni EU sta se v letih 2013 in 2020 skoraj dve tretjini učencev nižje srednje šole učili dva ali več tujih jezikov (58,4 % leta 2013 v primerjavi z 59,2 % leta 2020). Na sliki C4 so prikazane spremembe na ravni države med referenčnima letoma.

V veliki večini izobraževalnih sistemov, kjer so podatki na voljo (25 od 31), je razlika med letoma 2020 in 2013 manjša (razlika je manjša od 10 odstotnih točk). V 11 od teh izobraževalnih sistemov je bil delež učencev nižje srednje šole, ki se učijo vsaj dveh tujih jezikov, višji od 90 % v vsaj enem referenčnem letu (Estonija, Grčija, Italija, Luksemburg, Malta, Portugalska, Romunija, Finska, Islandija, Lihtenštajn in Severna Makedonija). V 14 drugih izobraževalnih sistemih je manj kot 90 % študentov študiralo dva jezika v obeh referenčnih letih (Bolgarija, Danska, Nemčija, Irska, Španija, Hrvaška, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Švedska in Norveška).

Razlika med letoma 2013 in 2020 v odstotkih učencev, ki se učijo dva jezika, je večja v šestih izobraževalnih sistemih. V treh se je delež učencev v nižjem sekundarnem izobraževanju, ki se učijo dva ali več tujih jezikov, povečal za vsaj 15 odstotnih točk. Povečanje je bilo malo nad 15 odstotnih točk v flamski skupnosti v Belgiji, medtem ko je na Češkem in v Franciji nekoliko preseгло 20 odstotnih točk. V ostalih treh izobraževalnih sistemih z znatno razliko med letoma 2013 in 2020 (Poljska, Slovenija in Slovaška) se je delež učencev nižje srednje šole, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov, zmanjšal za več kot 25 odstotnih točk. Za te spremembe je mogoče ugotoviti različne razloge. Na Slovaškem je na primer zmanjšanje lahko povezano z odpravo zahteve, da se mora vsak študent med nižjim sekundarnim izobraževanjem učiti dveh tujih jezikov (glej sliko B3). Na Poljskem je zmanjšanje posledica reorganizacije šolskih ocen po stopnjah izobraževanja, vendar začetni razred in število let obveznega učenja drugega tujega jezika ostajata nespremenjena ⁽⁵⁰⁾.

---

50 Od leta 2016 sta bili stopnji 5 in 6, kjer učenje drugega tujega jezika ni obvezno, preneseni iz osnovnošolskega izobraževanja v nižjo sekundarno izobraževanje. Medtem se obveznost učenja drugega tujega jezika še vedno začne v razredu 7 in traja enako število let. Za več informacij o spremembah strukture poljskega izobraževalnega sistema glej Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2017).

Slika 22 Slika C4: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Odstotek učencev, ki se učijo dva (ali več) tujih jezikov, se izračuna glede na vse študente v vseh letih ISCED 2. Natančneje, število učencev, ki se učijo dva (ali več) tujih jezikov, je deljeno s seštevkom učencev, ki se učijo 0, 1 in 2 (ali več) tujih jezikov v vseh letih ISCED 2.

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitve časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitve časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za metodološko opombo v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an4.xlsx. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr) ter Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02].

Nemčija: izvorni podatki za leto 2013 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02], vendar podatki niso na voljo.

PRI ŠTUDENTIH V SPLOŠNEM SREDNJEŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU JE VEČJA VERJETNOST, DA SE BODO UČILI JEZIKOV KOT TISTI, KI SO NA POKLICNIH POTEH.

V višjem sekundarnem izobraževanju lahko študenti študirajo bodisi v splošnem izobraževanju, ki običajno vodi v visokošolsko izobraževanje, bodisi v poklicnem izobraževanju, kar vodi k bolj delovno usmerjenemu študiju ali neposredno na trg dela. Izobraževalni programi, povezani s temi potmi, so zato pogosto precej različni na višji sekundarni ravni. Zato so razmere na splošno in poklicno srednješolsko izobraževanje predstavljene ločeno za ta in naslednji kazalnik. Na ravni EU je skoraj polovica vseh srednješolskih

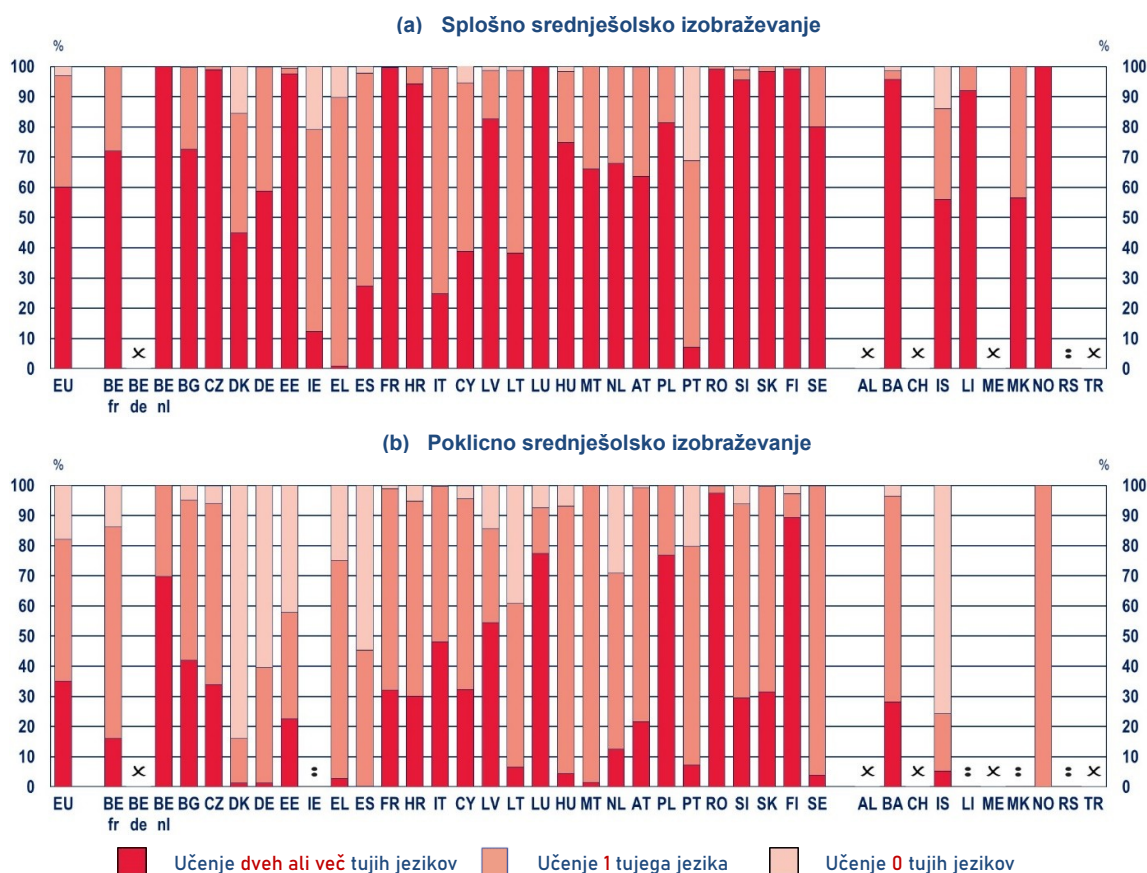

študentov (48,7 %) vključenih v poklicne programe ⁽⁵¹⁾. Največji delež srednješolskih študentov, vpisanih v poklicni program (65 % ali več), je na Češkem, Hrvaškem, Nizozemskem, v Avstriji, Sloveniji, na Slovaškem, Finskem, v Lihtenštajnu, Črni gori in Srbiji. Nasprotno pa je manj kot tretjina srednješolskih študentov vpisana v poklicni program na Irskem, v Grčiji, na Cipru, v Litvi, na Malti in Islandiji.

---

51 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EDUC_UOE_ENRS05/default/table?lang=en&category=educ.educ_part.educ_uae_enr.educ_uae_enrs (podatki pridobljeni 14. septembra 2022). Podatki so za leto 2020.

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 23 Slika C5: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov v višjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 3), po številu jezikov, 2020

Pojasnjevalne opombe

Odstotek učencev, ki se učijo 0, 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, se izračuna za vse študente v vseh letih splošnega programa ISCED 3 (slika C5a) ali poklicnega ISCED 3 (slika C5b), tudi če se učenje jezikov ne nadaljuje do konca stopnje (glej slike B2, B3, B5 in B6). Natančneje, število učencev, ki se učijo 0, 1 ali 2 (ali več) tujih jezikov, se deli z vsoto učencev, ki se učijo 0, 1 in 2 (ali več) tujih jezikov v vseh letih splošnega ISCED 3 (slika C5a) ali poklicnega ISCED 3 (slika C5b).

Agregat EU za poklicno ISCED 3 je označen kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za metodološka pojasnila v zvezi z zbirnimi podatki EU in podatki o državah glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02].

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Madžarska: izvorni podatki za splošno in poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Luksemburg: izvorni podatki za 0 jezikov in 1 jezik so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Islandija: referenčno leto za splošne in poklicne podatke ISCED 3 je leto 2019 (podatki za leto 2020 niso bili na voljo na datum pridobivanja podatkov).

Lihtenštajn: izvorni podatki za poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo“).

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02], vendar podatki niso na voljo.

Sliki C5a in C5b kažeta, da je možnost učencev za učenje tujih jezikov v številnih izobraževalnih sistemih odvisna od poti, ki jo sledijo. To odraža razlike v zahtevah glede obveznega učenja tujih jezikov med študenti splošnega izobraževanja in študenti poklicnega izobraževanja; zahteve za študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja so pogosto nižje (glej sliki B5 in B6). Zlasti je v večini izobraževalnih sistemov število let, porabljenih za učenje dveh tujih jezikov, manjše za študente poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot za njihove vrstnike v splošnem izobraževanju.

Na ravni EU je delež učencev, ki se ne učijo tujih jezikov, šestkrat višji v poklicnem izobraževanju kot v splošnem izobraževanju (18,0 % oziroma 2,9 %). Kot je bilo že omenjeno, se odstotek dijakov višjega sekundarnega izobraževanja, ki se ne učijo tujega jezika, izračuna na podlagi celotne populacije študentov na tej ravni. V splošnem srednješolskem izobraževanju ima samo Portugalska več kot 30 % študentov, ki se v referenčnem letu ne učijo tujega jezika. Nasprotno pa se v poklicnem srednješolskem izobraževanju približno 30 % študentov ali več ne uči tujega jezika v sedmih državah (Danska, Nemčija, Estonija, Španija, Litva, Nizozemska in Islandija). Ta delež je najvišji na Danskem (84,0 %) in Islandiji (75,8 %). Dejstvo, da na Danskem, v Nemčiji, Estoniji in Španiji študentom na poklicnih poteh, ki omogočajo dostop do terciarnega izobraževanja, ni treba učiti vsaj enega tujega jezika, lahko delno pojasni te stopnje (glej sliko B5).

Pri preučevanju podatkov o učenju dveh ali več tujih jezikov obstajajo tudi znatne razlike med splošnim in poklicnim izobraževanjem na višji sekundarni ravni. Na ravni EU se 60,0 % študentov v splošnem srednješolskem izobraževanju uči vsaj dva tuja jezika, v poklicnem sekundarnem izobraževanju pa 35,1 %. V 13 izobraževalnih sistemih se vsaj 90 % učencev v splošnem srednješolskem izobraževanju uči dva ali več tujih jezikov. Samo Romunija ima tako visok odstotek učencev, ki se v poklicnem srednješolskem izobraževanju učijo dva jezika. Nasprotno pa dva sistema splošnega izobraževanja (Grčija in Portugalska) v primerjavi z 11 v poklicnem izobraževanju vsebujeta manj kot 10 % učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov na višji sekundarni ravni.

MED LETOMA 2013 IN 2020 SE JE DELEŽ DIJAKOV VIŠJEGA SEKUNDARNEGA IZOBRAŽEVANJA, KI SE UČIJO DVA ALI VEČ JEZIKOV, V ZELO REDKIH DRŽAVAH POVEČAL.

Sliki C6a in C6b prikazujeta spremembe, do katerih je prišlo med letoma 2013 in 2020 v odstotkih učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov na splošno, in poklicnega srednješolskega izobraževanja.

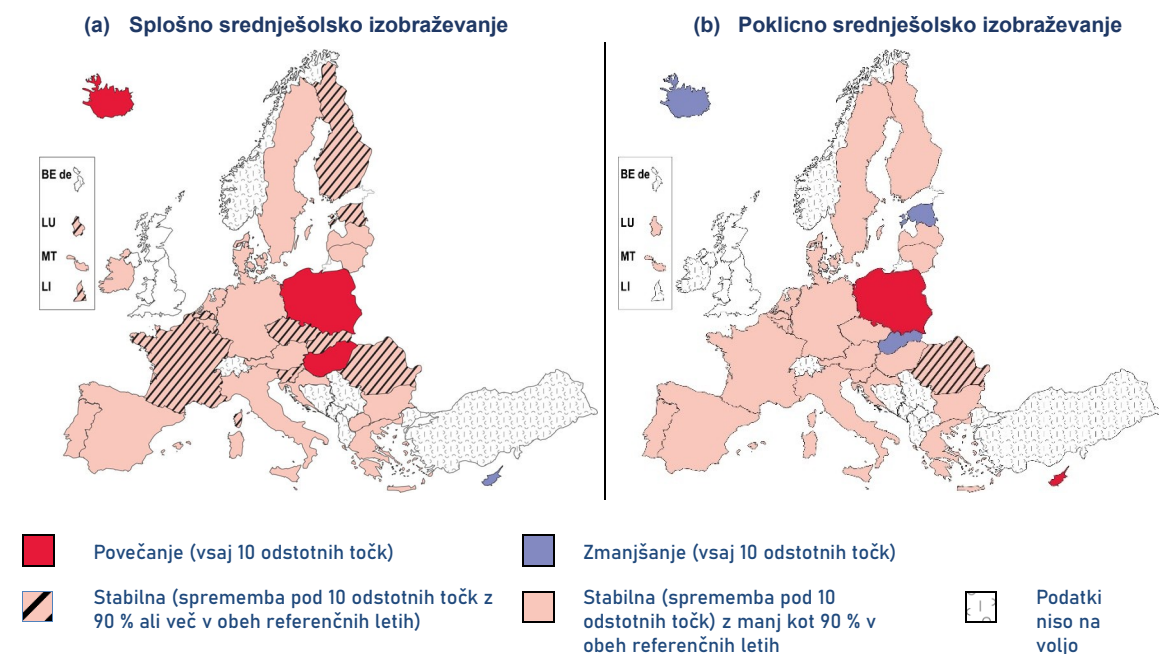
Na splošno se je na ravni EU 60,0 % študentov v letu 2020 učilo dveh ali več tujih jezikov, kar je zelo podobno deležu leta 2013 (58,4 %). Kot smo že omenili, se odstotek učencev glede na število jezikov izračuna na podlagi vseh učencev v vseh razredih te stopnje izobrazbe.

V skoraj vseh izobraževalnih sistemih, kjer so na voljo podatki (27 od 31 izobraževalnih sistemov), je delež učencev splošnega izobraževanja, ki se učijo vsaj dveh tujih jezikov, med letoma 2013 in 2020 ostal nespremenjen (tj. razlika je manjša od 10 odstotnih točk). V desetih od teh izobraževalnih sistemov je delež učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov, v obeh referenčnih letih nad 90 %. V 17 drugih izobraževalnih sistemih je delež učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov, v obeh referenčnih letih manjši od 90 %.

Za razliko od prevladujoče slike stabilnosti so tri države med letoma 2013 in 2020 zabeležile vsaj 10 odstotnih točk razlike v deležu učencev, ki so se učili vsaj dva tuja jezika v splošnem srednješolskem izobraževanju. Ta delež se je zmanjšal na Cipru (za 45 odstotnih točk), medtem ko se je povečal na Poljskem (za 12,2 odstotne točke) in Islandiji (za 37,6 odstotne točke). Spremembo stopnje udeležbe na Cipru je mogoče pojasniti z reformo, ki je znižala starost, pri kateri učenje drugega tujega jezika ni več obvezno (glej sliko B3).

V poklicnem srednješolskem izobraževanju se je v letih 2013 in 2020 nekoliko več kot tretjina učencev učila dveh ali več tujih jezikov (34,1 % leta 2013 v primerjavi s 35,1 % leta 2020). Tako kot v splošnem izobraževanju je bila v veliki večini izobraževalnih sistemov, kjer so na voljo podatki (23 od 28), manjša razlika v deležih učencev, ki se učijo vsaj dva tuja jezika v poklicnem izobraževanju, zabeleženih v letih 2013 in 2020 (tj. manj kot 10 odstotnih točk). Z izjemo Romunije so bili ti deleži v obeh referenčnih letih nižji od 90 %.

Vendar je bila med letoma 2013 in 2020 v petih državah velika razlika (vsaj 10 odstotnih točk) v deležu dijakov poklicnega izobraževanja, ki se učijo vsaj dva tuja jezika. Na Cipru in Poljskem se je delež povečal; v Estoniji, na Slovaškem in Islandiji se je zmanjšala (za 39,7, 35,0 oziroma 10,6 odstotne točke).

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 24 Slika C6: Trendi v odstotku učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov v višjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 3), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Odstotek učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov, se izračuna glede na vse študente v vseh letih splošnega ISCED 3 (slika C6a) ali poklicnega ISCED 3 (slika C6b), tudi če se učenje ne nadaljuje do konca te stopnje. Natančneje, število učencev, ki se učijo dva ali več tujih jezikov, se deli z vsoto učencev, ki se učijo 0, 1 in 2 (ali več) tujih jezikov v vseh letih splošnega ISCED 3 (slika C6a) ali poklicnega ISCED 3 (slika C6b).

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitve časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitve časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za metodološka pojasnila v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx (2020) in https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educuae_enr_esms_an4.xlsx (2013). Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02].

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Irska: izvorni podatki za leto 2013 za poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo“).

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Madžarska: izvorni podatki za leto 2020 za splošno in poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

Islandija: referenčno leto za splošne podatke ISCED 3 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 niso na voljo).

Lihtenštajn: izvorni podatki za leti 2013 in 2020 za poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo“).

Severna Makedonija: razčlenitev za splošno in poklicno ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Norveška: izvorni podatki za leto 2013 za splošno in poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „podatki o manjkajoči vrednosti ne morejo obstajati“).

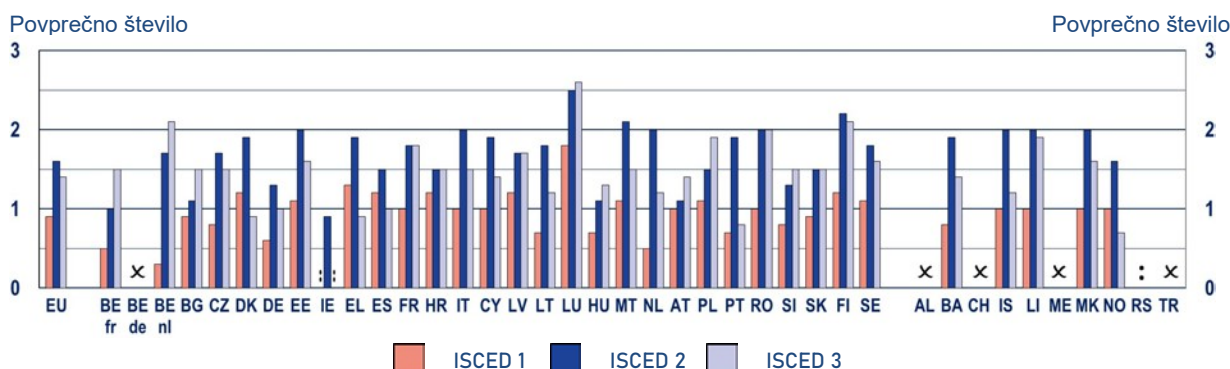
Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov UOE [educ_uae_lang02], vendar podatki niso na voljo.

V večini izobraževalnih sistemov je trend enak v splošnem in poklicnem srednješolskem izobraževanju. Delež učencev v višjem sekundarnem izobraževanju, ki se učijo dva ali več tujih jezikov, je med letoma 2013 in 2020 v 21 izobraževalnih sistemih ostal stabilen (tj. razlika je manjša od 10 odstotnih točk⁵²). V obeh vrstah izobraževalnih programov na Poljskem se je povečal za vsaj 10 odstotnih točk.

Le v nekaterih primerih se razlike v stopnjah udeležbe učencev, ki se učijo vsaj dveh tujih jezikov, razlikujejo glede na njihov izobraževalni program (tj. splošno ali poklicno srednješolsko izobraževanje). V dveh državah (Estoniji in na Slovaškem) se je delež učencev v poklicnem izobraževanju, ki se učijo dva ali več tujih jezikov, zmanjšal za več kot 10 odstotnih točk, medtem ko je stanje v splošnem izobraževanju ostalo stabilno. Na Islandiji se je delež povečal v splošnem izobraževanju, vendar se je zmanjšal v poklicnih programih; nasprotno velja za Ciper, kjer se je zmanjšal v splošnem izobraževanju in povečal v poklicnih programih.

POVPREČNO ŠTEVILO TUJIH JEZIKOV, KI SO SE JIH NAUČILI UČENCI, DOSEŽE DVA POGOSTEJE V NIŽJEM SEKUNDARNEM IZOBRAŽEVANJU KOT V VIŠJEM SEKUNDARNEM IZOBRAŽEVANJU.

Izračun povprečnega števila tujih jezikov, ki se jih je naučila celotna šolska populacija na določeni stopnji izobraževanja, omogoča jasno primerjavo med državami. Te informacije so predstavljene po stopnji izobrazbe na sliki C7, pri čemer višje sekundarno izobraževanje vključuje študente v splošnem in poklicnem izobraževanju.

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang03] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 25 Slika C7: Povprečno število preučenih tujih jezikov na študenta v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020

52 BE fr, BE nl, BG, CZ, DK, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LT, LU, MT, NL, AT, PT, SI, FI in SE.

Pojasnjevalne opombe

Povprečno število učenja tujih jezikov se izračuna glede na vse učence v vseh letih zadevne stopnje izobrazbe, ne glede na to, ali se učijo enega ali več tujih jezikov v vseh razredih.

Agregat EU za leto 2020 za ISCED 3 je označen kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“.

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za metodološke opombe v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx.

Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v to poglavje.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Türkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang03].

Belgija (BE nl): referenčno leto za ISCED 1 je leto 2019 (podatki o ISCED 1 za leto 2020 niso na voljo).

Nemčija: izvorni podatki za ISCED 2 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Grčija: izvorni podatki za ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Irska: izvorni podatki za ISCED 1 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo“).

Madžarska: izvorni podatki za ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Islandija: referenčno leto za ISCED 3 je leto 2019 (podatki o ISCED 3 za leto 2020 niso na voljo).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang03], vendar podatki niso na voljo.

Poučevanje drugega jezika se pogosto začne ob koncu osnovnošolskega izobraževanja ali začetku nižjega sekundarnega izobraževanja (glej sliko B1). To pojasnjuje, zakaj je povprečno število tujih jezikov, ki se učijo v evropskih izobraževalnih sistemih, sistematično pod 2,0 v osnovnem izobraževanju, čeprav običajno znaša od 0,5 do 1,2. Povprečje je najvišje v Luksemburgu (1,8), kjer je najmlajša starost, pri kateri se otroci začnejo učiti svojega drugega tujega jezika (pri šestih letih). Po drugi strani pa je najmanjše število tujih jezikov, ki so se učili v osnovnošolskem izobraževanju, v flamski skupnosti v Belgiji (0,3), kjer učenje prvega tujega jezika postane obvezno pri starosti 10 let.

Tako v nižjem sekundarnem izobraževanju kot v višjem sekundarnem izobraževanju je v večini izobraževalnih sistemov povprečno število tujih jezikov med 1,0 in 1,9. Poleg tega je to število vsaj 2,0 za nižje sekundarno izobraževanje in višje sekundarno izobraževanje v samo treh izobraževalnih sistemih (Luksemburg, Romunija in Finska). V osmih drugih izobraževalnih sistemih doseže 2,0 ali več za eno od obeh ravni izobraževanja. V sedmih od teh izobraževalnih sistemov število doseže povprečno 2,0 samo v nižjem sekundarnem izobraževanju (Estonija, Italija, Malta, Nizozemska, Islandija, Lihtenštajn in Severna Makedonija). Nasprotno pa v flamski skupnosti v Belgiji povprečje doseže 2,0 le v višjem sekundarnem izobraževanju. Najnižje povprečje, pod 1,0, je zabeleženo za višje sekundarno izobraževanje na Danskem, v Grčiji, na Portugalskem in Norveškem ter nižje sekundarno izobraževanje na Irskem.

ODDELEK II – TUJI JEZIKI, KI SO SE JIH NAUČILI UČENCI

Vrednotenje jezikovne raznolikosti je eno od temeljnih načel EU. Dejansko ima EU s svojimi 27 državami članicami 24 uradnih jezikov. Pri obravnavi vseh držav, ki jih zajema to poročilo, tj. 37 evropskih držav, se upoštevajo dodatni⁵³ jeziki. Poleg tega večina evropskih držav za pravne ali upravne namene uradno priznava regionalne ali manjšinske jezike znotraj svojih meja (glej sliko A1).

Ob upoštevanju jezikovne raznolikosti v Evropi je v tem oddelku preučeno, kateri tuji jeziki se učijo v osnovnošolskem in (nižjem in višjem) srednješolskem izobraževanju (glej slike C8–C11). Poleg tega oddelek obravnava spremembe v odstotkih učencev, ki so se med letoma 2013 in 2020 učili angleščino, francoščino, nemščino in španščino (glej slike C12–C15), ter razlike v učenju tujih jezikov med študenti v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju in študenti v poklicnem višjem sekundarnem izobraževanju (glej sliko C16).

Vir podatkov je zbiranje podatkov Eurostata/UOE, kar pomeni, da uvod v to zbiranje podatkov, predstavljen v prvem oddelku tega poglavja, velja tudi za ta oddelek.

ANGLEŠČINA JE NAJBOLJ UČENI TUJI JEZIK V EVROPI.

Slika C8 kaže, da je angleščina nedvomno najbolj naučen tuji jezik v Evropi. V skoraj vseh evropskih državah je angleščina jezik, ki se ga večina učencev uči med osnovnošolskim in (nižjim in višjim) srednješolskim izobraževanjem. To odraža regulativne okvire, analizirane v poglavju B, v katerih je angleščina v številnih državah opredeljena kot obvezni predmet (glej sliko B7) in/ali predmet, ki ga morajo vse šole vključiti v svojo ponudbo učenja (glej sliko B8a).

Obstaja zelo malo držav, kjer se večina študentov uči tujega jezika, ki ni angleščina. Irska, kot angleško govoreča država, je ena od njih, pri čemer je francoščina najbolj naučen tuji jezik. V Luksemburgu je nemščina najbolj učen tuji jezik v osnovnem in višjem sekundarnem izobraževanju (tesno sledi francoščina), medtem ko se v nižjem sekundarnem izobraževanju vsi učenci učijo nemščine in francoščine. V Lihtenštajnu se vsi dijaki nižjega sekundarnega izobraževanja učijo francoščino in angleščino (v osnovnem in višjem sekundarnem izobraževanju je prevladujoči jezik angleščina). V Belgiji se študenti pogosto učijo jezikov drugih skupnosti. Natančneje, v flamski skupnosti v Belgiji je francoščina najbolj učen jezik na vseh zajetih ravneh izobraževanja. V francoski skupnosti v Belgiji prevladuje nizozemščina v primarnem izobraževanju (v srednješolskem izobraževanju prevladuje angleščina) ⁽⁵⁴⁾.

Deleži učencev, ki se učijo najpogostejšega tujega jezika, se med državami in ravnmi izobraževanja razlikujejo (glej podatke v Prilogi 1). Te razlike je mogoče delno pojasniti z razlikami v trajanju obveznega učenja tujih jezikov (glej poglavje B, oddelek I).

V primarnem izobraževanju se v Španiji, na Cipru, v Luksemburgu, na Malti, v Avstriji, Lihtenštajnu, Severni Makedoniji in na Norveškem vsi ali skoraj vsi študenti (99–100 %) učijo prevladujoči tuji jezik. Nasprotno pa v flamski skupnosti v Belgiji, kjer je francoščina najbolj učen jezik, le 26,1 % študentov osnovnošolskega izobraževanja to obravnava kot predmet. Odstotek je podoben v francoski skupnosti v Belgiji, kjer se 33,1 % osnovnošolcev uči najpogostejšega jezika, to je nizozemščine. Deleži so relativno nizki tudi na Nizozemskem in Madžarskem, kjer se manj kot polovica vseh osnovnošolskih študentov (44,6 % oziroma 45,9 %) uči najpogostejšega tujega jezika (angleščine). V vseh izobraževalnih sistemih z manjšim deležem osnovnošolcev, ki se učijo prevladujočega tujega jezika, postane učenje tujih jezikov obvezno razmeroma pozno (za podrobnosti o začetni starosti glej sliko B1 in B2).

V nižjem sekundarnem izobraževanju se v skoraj vseh evropskih izobraževalnih sistemih velika večina študentov – več kot 90 % – uči prevladujoči tuji jezik. Obstaja le nekaj izobraževalnih sistemov z nižjimi odstotki učencev, ki se učijo prevladujočega jezika. Ena od njih je Irska, država brez obveznega učenja tujih jezikov (glej sliko B1 in B2), kjer se 49,2 % dijakov nižjega sekundarnega izobraževanja uči francoščino. V francoski skupnosti Belgije 49,7 % študentov nižje srednješolske izobrazbe uči angleščino, kar prevladuje na

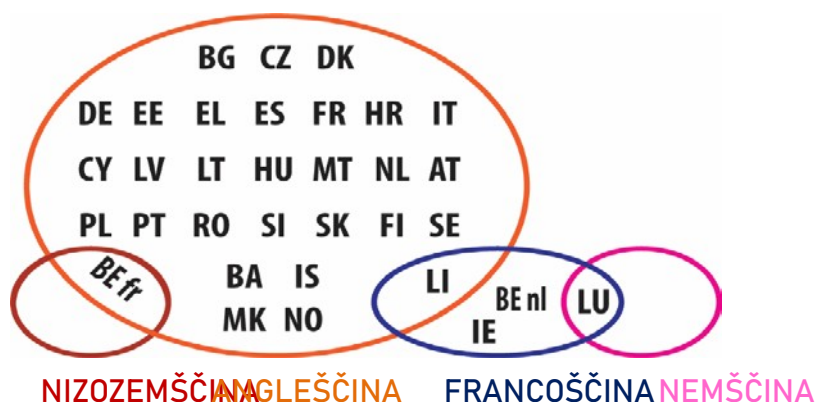
53 Za podrobnosti o pokritosti tega poročila po državah glej uvod v poročilo.

54 Podatkovna zbirka Eurostata/UOE ne zagotavlja podatkov za nemško govorečo skupnost v Belgiji. Za podrobnosti o predpisih glej poglavje B, sliko B7 in povezane opombe za posamezne države.

tež stopnji izobraževanja (angleščini tesno sledi nizozemščina, ki se jo uči 47,3 % študentov). Odstotek učencev nižjega sekundarnega izobraževanja, ki se učijo najpogostejšega tujega jezika, je tudi nižji (manj kot 90 %) na Madžarskem, kjer se angleščina uči 74,6 % učencev.

Delež učencev, ki se učijo prevladujoči jezik, je nižji v višjem sekundarnem izobraževanju kot v nižjem sekundarnem izobraževanju (glej povprečje EU v Prilogi 1). To je deloma zato, ker se nekateri študenti, zlasti tisti na poklicnih poteh, ne učijo tujih jezikov (glej sliko C5), deloma pa zato, ker je za študij na voljo več različnih tujih jezikov (glej sliko B8). Kljub temu se v približno polovici vseh evropskih držav več kot 90 % študentov v višjem sekundarnem izobraževanju uči prevladujoči tuji jezik. Najnižji delež je v treh nordijskih državah, in sicer na Danskem, Islandiji in Norveškem, kjer se prevladujoči tuji jezik (angleški) uči le med 40 % in 60 % dijakov višjega sekundarnega izobraževanja; in na Irskem, kjer se 50,8 % študentov v splošnem srednješolskem izobraževanju uči prevladujoči tuji jezik (francoščina).

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 26 Slika C8: Najbolj učeni tuji jezik v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020

Pojasnjevalne opombe

Države, v katerih se večina študentov na vseh stopnjah izobraževanja uči isti jezik, so prikazane na glavnem področju ovalnega jezika. Države, v katerih se tuji jezik, ki ga uči večina študentov, razlikujejo glede na stopnjo izobrazbe, so prikazane na presečišču ustreznih jezikovnih ovalov. Slednji pristop se uporablja tudi, kadar se isti odstotki študentov na isti ravni izobraževanja naučijo dva različna jezika.

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija: uradni državni jeziki so nizozemščina, francoščina in nemščina (glej sliko A1). Vendar se ti jeziki uporabljajo na omejenih jezikovnih območjih in niso priznani kot administrativni jeziki na celotnem ozemlju države. Francoščina se šteje za tuj jezik v flamski skupnosti v Belgiji, flamščina (nizozemščina) pa se šteje za tuj jezik v francoski skupnosti Belgije.

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (in zato niso prikazane na sliki).

Belgija (BE nl): referenčno leto za podatke ISCED 1 je leto 2019 (podatki o ISCED 1 za leto 2020 niso na voljo).

Irski: izvorni podatki za ISCED 1 (vsi raziskani jeziki) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 1. Poleg tega številka za ISCED 3 upošteva samo splošno izobraževanje. Razlog za to je, da ni na voljo zbirnih podatkov o (splošni in poklicni) ISCED 3.

Luksemburg: čeprav so uradni državni jeziki francoščina, nemščina in luksemburščina (glej sliko A1), se za namene statistike izobraževanja francoščina in nemščina štejeta kot tuja jezika.

Malta: Angleščina je poleg malteščine uradni jezik (glej sliko A1), vendar se za namene statistike izobraževanja šteje kot tuji jezik.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 (podatki o ISCED 3 za leto 2020 niso na voljo).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo (in zato niso prikazani na sliki).

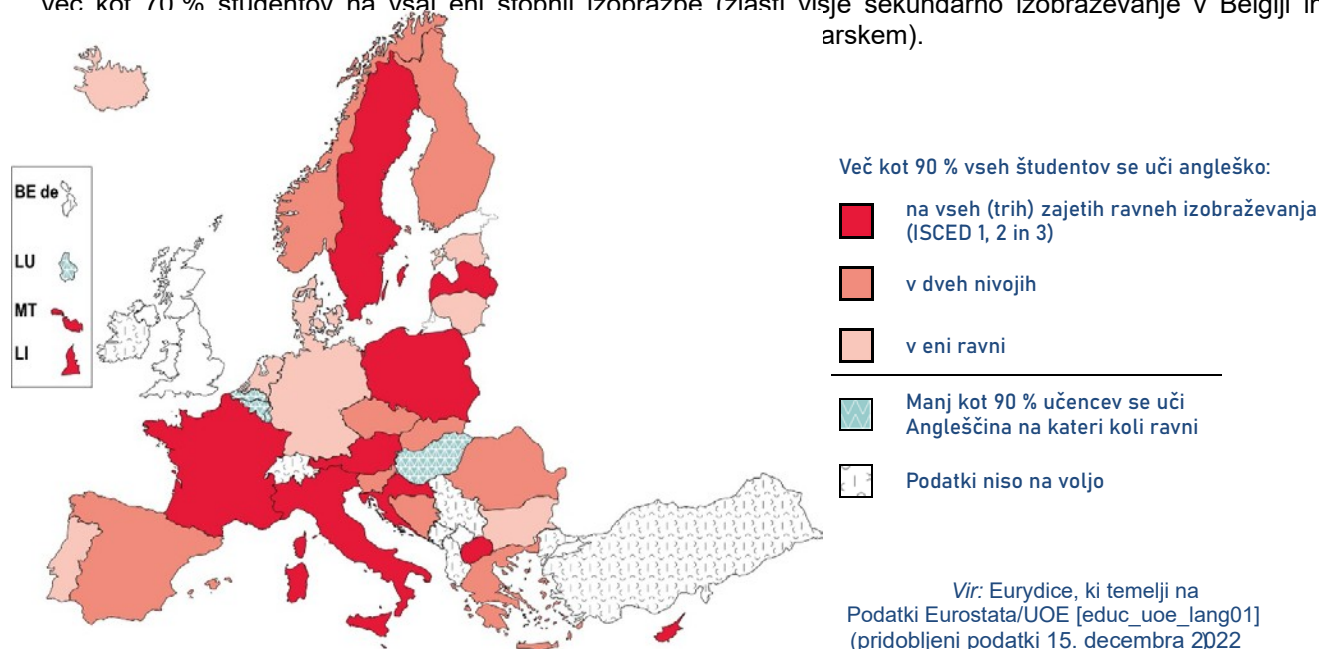
VEČ KOT 90 % ŠTUDENTOV SE UČI ANGLEŠČINO NA VSAJ ENI STOPNJI IZOBRAŽEVANJA V SKORAJ VSEH EVROPSKIH DRŽAVAH.

Kot je razvidno iz prejšnje številke, se angleščina v Evropi pogosto uči. Na ravni EU se 84,1 % osnovnošolcev uči angleščino. Odstotek je še višji v nižjem sekundarnem izobraževanju, kjer se skoraj vsi učenci (98,3 %) učijo angleščino. V višjem sekundarnem izobraževanju se je številka na ravni EU zmanjšala za približno 10 odstotnih točk na 88,1 %. To je mogoče pojasniti z manjšim deležem učencev poklicnega izobraževanja, ki se učijo tujih jezikov (glej sliko C5), in z večjo raznolikostjo tujih jezikov, ki jih zagotavljajo višje srednje šole (glej sliko B8).

Slika C9 prikazuje države, v katerih se velik delež študentov (več kot 90 %) uči angleščino, in število stopenj izobrazbe s tako visokim deležem. Ta številka prikazuje tudi države, v katerih delež učencev, ki se učijo angleščine, ne doseže 90 % na nobeni stopnji izobrazbe, ki se upošteva.

V 11 državah (Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Malta, Avstrija, Poljska, Švedska, Lihtenštajn in Severna Makedonija) se več kot 90 % študentov uči angleščine na vseh obravnavanih ravneh izobraževanja, to je od začetka šolanja do dokončanja višje srednje šole. V dveh od teh držav (Malta in Lihtenštajn) se vsi učenci (100 %) učijo angleščino za celotno obdobje šolanja. V nadaljnjih devetih državah (Češka, Grčija, Španija, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska, Bosna in Hercegovina in Norveška) se več kot 90 % študentov uči angleščine na dveh stopnjah izobraževanja, v osmih državah (Bolgarija, Danska, Nemčija, Estonija, Litva, Nizozemska, Portugalska in Islandija) pa na eni stopnji. Kadar se več kot 90 % študentov uči angleščino na samo eni stopnji izobraževanja, je ta vedno v nižjem sekundarnem izobraževanju (za podrobnosti glej Prilogo 1).

Nasprotno pa v treh evropskih državah, in sicer Belgiji, Luksemburgu in na Madžarskem, delež učencev, ki se učijo angleščine, ne dosega 90 % na nobeni stopnji izobrazbe. Kot je bilo že navedeno, se študenti v Belgiji in Luksemburgu pogosto učijo različne državne jezike (glej sliki A1 in C8), kar pojasnjuje nižje odstotke učencev, ki se učijo angleščino. Kljub temu se tudi v zgoraj navedenih treh državah angleščina uči več kot 70 % študentov na vsaj eni stopnji izobrazbe (zlasti višje sekundarno izobraževanje v Belgiji in Luksemburgu).

Slika 27 Slika C9: Države z visokim odstotkom učencev (več kot 90 %) učenja angleščine v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020

Pojasnjevalne opombe

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za metodološke opombe v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01].

Belgija (BE nl): referenčno leto za podatke ISCED 1 je leto 2019 (podatki o ISCED 1 za leto 2020 niso na voljo). Poleg tega so bili izvorni podatki za ISCED 2 označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Nemčija: izvorni podatki za ISCED 2 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Irska: izvorni podatki so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Grčija: izvorni podatki za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Madžarska: izvorni podatki za ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Malta: Angleščina je poleg malteščine uradni jezik (glej sliko A1), vendar se za namene statistike izobraževanja šteje kot tuji jezik.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 (podatki o ISCED 3 za leto 2020 niso na voljo).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

NA RAVNI EU STA ZA ANGLEŠČINO NAJBOLJ PRILJUBLJENA TUJA JEZIKA FRANCOŠČINA IN NEMŠČINA.

Slika C8 je pokazala, da je angleščina v skoraj vseh evropskih državah najpogosteje naučeni tuji jezik v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju. Slika C9 je pokazala, da se v skoraj vseh državah, zajetih v tem poročilu, na vsaj eni stopnji izobrazbe več kot 90 % študentov uči angleščino. Na podlagi prejšnjih dveh številnih slik C10 prikazuje, kateri jezik je drugi najbolj naučeni tuji jezik v evropskih državah.

Na ravni EU je francoščina drugi najbolj učeni tuji jezik v osnovnem in nižjem sekundarnem izobraževanju. Na teh dveh ravneh se ga nauči 5,5 % oziroma 30,6 % študentov. Prav tako je priljubljena tema v višjem sekundarnem izobraževanju (18,9 % študentov se uči na ravni EU), takoj za nemščino. Francoščina je še posebej priljubljena v številnih srednje- in južneevropskih državah. Je drugi najpogosteje naučeni tuji jezik na vsaj eni stopnji izobraževanja (z vsaj 10 % učencev, ki se ga učijo) v Nemčiji, Grčiji, Španiji, Italiji, na Cipru, v Luksemburgu, na Nizozemskem, v Avstriji, na Portugalskem, v Romuniji in Lihtenštajnu. Učenje francoščine je manj pogosto v vzhodnoevropskih državah (razen v Romuniji) in nordijskih državah (glej Prilogo 1).

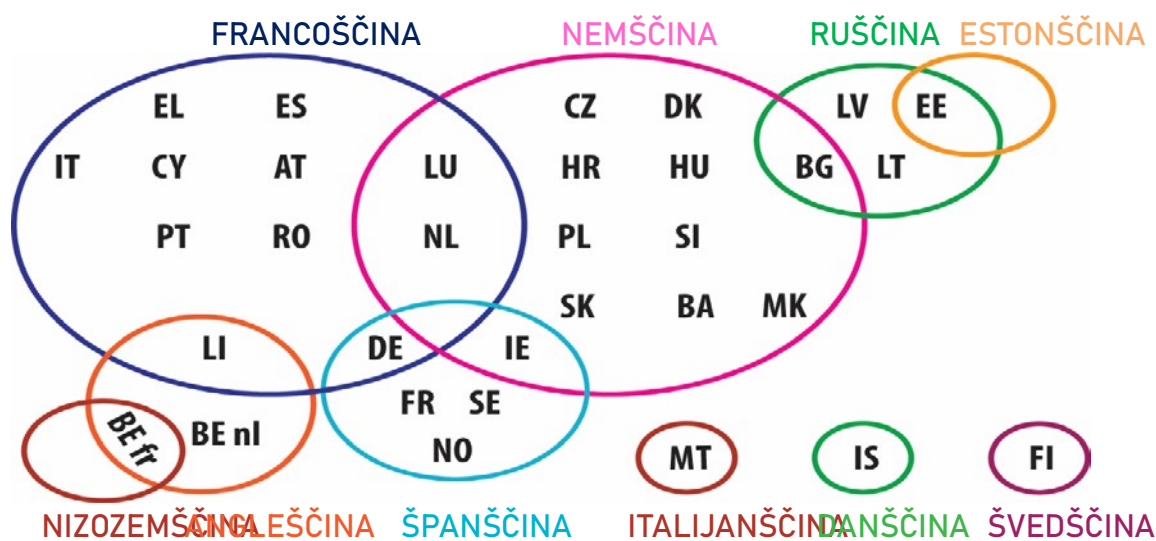
Nemščina je drugi najbolj učeni tuji jezik v EU v višjem sekundarnem izobraževanju, saj ga kot predmet jemlje 20,0 % študentov. Ta jezik se pogosto uči v državah srednje in jugovzhodne Evrope (Bolgarija, Češka, Hrvaška, Madžarska, Poljska, Slovenija, Slovaška, Bosna in Hercegovina in Severna Makedonija) ter na Danskem, Irskem, v Luksemburgu in na Nizozemskem. Nemščina je manj priljubljena v južneevropskih državah (Španija, Italija, Ciper in Portugalska) ter v francoski skupnosti v Belgiji in na Finskem, kjer se manj kot 10 % študentov uči na kateri koli stopnji izobrazbe.

Na ravni EU se uči 17,7 % učencev nižjega sekundarnega izobraževanja in 18,0 % dijakov višjega sekundarnega izobraževanja. Je drugi najbolj učeni tuji jezik (z vsaj 10 % učencev, ki se ga učijo) v nižjem sekundarnem izobraževanju na Irskem, v višjem sekundarnem izobraževanju v Nemčiji ter v nižjem sekundarnem izobraževanju in višjem sekundarnem izobraževanju v Franciji, na Švedskem in Norveškem.

V primerjavi z zgoraj navedenimi jeziki se ruščina manj pogosto uči, če upoštevamo EU kot celoto: le 2,2 % dijakov nižjega sekundarnega izobraževanja in 2,7 % dijakov višjega sekundarnega izobraževanja se ga nauči. Vendar je ruščina še vedno drugi najpogosteje naučeni tuji jezik na vsaj eni stopnji izobrazbe v Bolgariji, Estoniji, Latviji in Litvi. V Estoniji, Latviji in Litvi se na primer približno 60 % dijakov nižjega sekundarnega izobraževanja uči ruščine.

Na splošno je angleščina drugi najbolj učen jezik v izobraževalnih sistemih, kjer ni prvi tuji jezik (glej sliko C8), in sicer v francoski skupnosti Belgije (v primarnem izobraževanju) in flamski skupnosti v Belgiji (v srednješolskem izobraževanju). V Lihtenštajnu vsi učenci nižjega sekundarnega izobraževanja učijo angleščino in francoščino (zato so ti jeziki prikazani na sliki C8 in sliki C10). V Luksemburgu je angleščina tretji tuji jezik za nemščino in francoščino (in zato ni prikazana na sliki C10).

V nekaterih državah se iz zgodovinskih razlogov ali zaradi geografske bližine uči več manj razširjenih jezikov. Na primer na Finskem, kjer je drugi državni jezik (švedščina ali finščina, odvisno od glavnega jezika šolanja) obvezen (glej sliko B7), je švedščina drugi najpogosteje učeni tuji jezik na vseh zajetih ravneh izobraževanja. Na Islandiji je danščina drugi najbolj naučeni tuji jezik, kar je mogoče pojasniti z dejstvom, da je poleg angleščine na Islandiji obvezno tudi danščina (glej sliko B7). V francoski skupnosti v Belgiji je nizozemščina, ki je eden od treh državnih jezikov Belgije, drugi najbolj učen jezik v srednješolskem izobraževanju. Na Malti je italijanščina priljubljen tuji jezik, ki prihaja za angleščino: 55,1 % nižjih srednješolcev in 25,4 % dijakov višjega sekundarnega izobraževanja. Nazadnje, v Estoniji se zaradi velikega rusko govorečega prebivalstva 20,7 % študentov uči estonščine kot tujega jezika v osnovnem izobraževanju, zaradi česar je na tej stopnji izobraževanja drugi najbolj učeni tuji jezik.

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Slika 28 Slika C10: Drugi najbolj učeni tuji jezik v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020

Pojasnjevalne opombe

Ta številka upošteva le jezike, ki se jih je naučilo več kot 10 % študentov (in z njimi povezane ravni izobrazbe).

Države, v katerih je drugi najbolj učeni tuji jezik (z več kot 10 % učencev, ki se ga učijo), isti na vseh zajetih stopnjah izobraževanja, so prikazane na glavnem področju ovalnega jezika. Države, v katerih se drugi najbolj izobraženi tuji jezik razlikuje glede na stopnjo izobrazbe, so prikazane na presečišču ustreznih jezikovnih ovalov.

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Belgija: uradni državni jeziki so nizozemščina, francoščina in nemščina (glej sliko A1). Vendar se ti jeziki uporabljajo na omejenih jezikovnih območjih in niso priznani kot administrativni jeziki na celotnem ozemlju države. Francoščina se šteje za tuj jezik v flamski skupnosti Belgije, flamsščina (nizozemščina) pa se šteje za tuj jezik v francoski skupnosti Belgije.

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (torej niso prikazane na sliki).

Belgija (BE nl): referenčno leto za podatke ISCED 1 je leto 2019 (podatki o ISCED 1 za leto 2020 niso na voljo).

Danska: izvorni podatki za ISCED 1 (vsi anketirani jeziki razen angleščine, ki je prikazana na sliki C8 in „neznano“) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 1.

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Irska: izvorni podatki za ISCED 1 (vsi raziskani jeziki) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 1. Poleg tega številka za ISCED 3 upošteva samo splošno izobraževanje. Razlog za to je, da ni na voljo zbirnih podatkov o (splošni in poklicni) ISCED 3.

Luksemburg: čeprav so uradni državni jeziki francoščina, nemščina in luksemburščina (glej sliko A1), se za namene statistike izobraževanja francoščina in nemščina štejeta kot tuja jezika.

Finska: Švedščina je poleg finščine uradni jezik (glej sliko A1), vendar se za namene statistike izobraževanja šteje kot tuji jezik.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 (podatki o ISCED 3 za leto 2020 niso na voljo).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo (in zato niso prikazani na sliki).

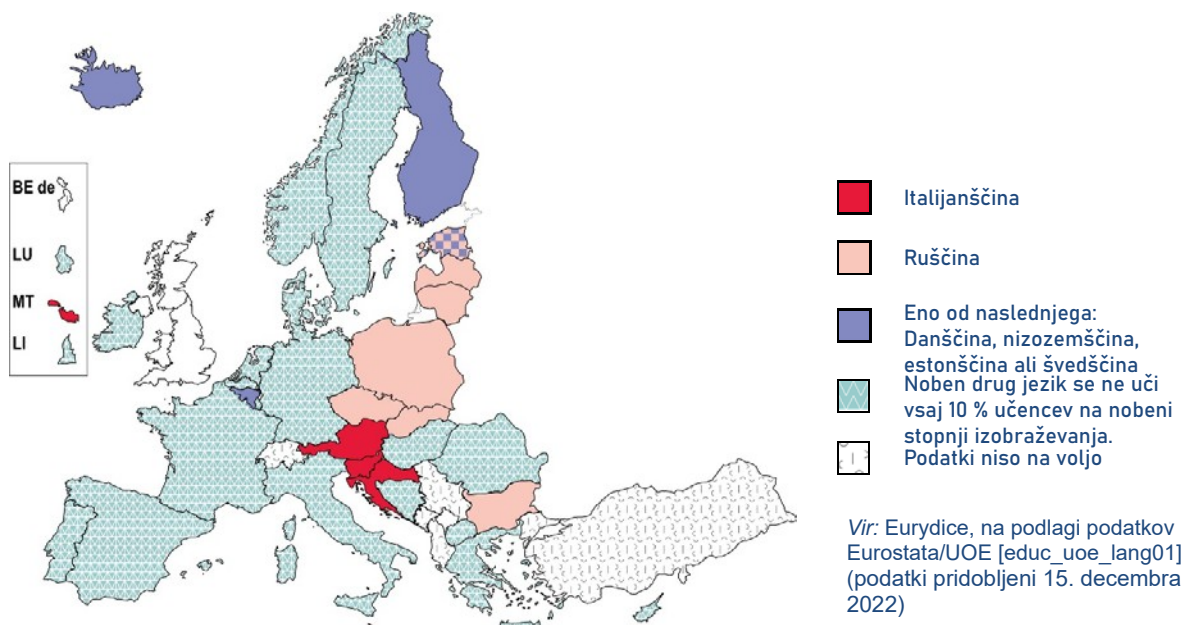
TUJI JEZIKI RAZEN ANGLEŠČINE, FRANCOŠČINE, NEMŠČINE IN ŠPANŠČINE SE REDKO UČIJO.

Slika C11 prikazuje države, v katerih se vsaj 10 % učencev osnovnošolskega ali srednješolskega izobraževanja uči tuje jezike, ki niso angleščina, francoščina, nemščina in španščina. V primeru višjega sekundarnega izobraževanja se številka osredotoča na splošno izobraževanje, da bi predstavila najbolj raznoliko izobraževanje. Razlog za to je, da se učenci poklicnega izobraževanja učijo manj tujih jezikov (glej sliko C5).

Samo šest jezikov, ki niso angleščina, francoščina, nemščina in španščina, se kot tuje jezike nauči 10 % ali več študentov v vsaj enem izobraževalnem sistemu in eni stopnji izobrazbe. To so Danska, nizozemščina, estonščina, italijanščina, ruščina in švedščina.

Na ravni EU se 3,4 % študentov splošnega srednješolskega izobraževanja uči italijansko (deleži so nižji v osnovnem in nižjem sekundarnem izobraževanju). Več kot 10 % študentov se uči italijanščine v nižjem sekundarnem in/ali splošnem višjem sekundarnem izobraževanju na Hrvaškem, Malti, v Avstriji in Sloveniji. Italijan je še posebej priljubljen na Malti, kjer se uči 55,1 % študentov v nižjem sekundarnem izobraževanju in 34,6 % tistih v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju.

Ruščino se na ravni EU uči 3,0 % študentov v splošnem srednješolskem izobraževanju (deleži so nižji v osnovnem in nižjem sekundarnem izobraževanju). Ta jezik se uči več kot 10 % študentov na vsaj eni stopnji izobrazbe v Bolgariji, na Češkem, v Estoniji, Latviji, Litvi, na Poljskem in Slovaškem. Ruščina je precej pogosta izbira v baltških državah, kjer se jo uči približno 60 % učencev nižjega srednješolskega izobraževanja.

Slika 29 Slika C11: Tuji jeziki, razen angleščine, francoščine, nemščine in španščine, ki se jih je naučilo vsaj 10 % učencev v osnovnošolskem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020

Pojasnjevalne opombe

Ta številka upošteva le jezike, ki niso angleščina, francoščina, nemščina in španščina, ki se jih je učilo vsaj 10 % študentov.

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija: uradni državni jeziki so nizozemščina, francoščina in nemščina (glej sliko A1). Vendar se ti jeziki uporabljajo na omejenih jezikovnih območjih in niso priznani kot administrativni jeziki na celotnem ozemlju države. Zato se flamščina (nizozemščina) šteje za tuj jezik v francoski skupnosti v Belgiji.

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01].

Estonija: v primerih, ko se estonščina poučuje kot drugi jezik, se estonščina za statistične namene šteje kot tuji jezik.

Finska: Švedščina je poleg finščine uradni jezik (glej sliko A1), vendar se za namene statistike izobraževanja šteje kot tuji jezik.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 (podatki o ISCED 3 za leto 2020 niso na voljo).

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

Nekateri jeziki se pogosto učijo samo v enem izobraževalnem sistemu. Natančneje, nizozemščina se pogosto uči v francoski skupnosti v Belgiji, švedščina se uči veliko študentov na Finskem, danščina pa se pogosto uči na Islandiji (glej tudi sliko C8 in C10). V Estoniji, zaradi velikega rusko govorečega prebivalstva, približno petina študentov v vsaki stopnji izobraževanja študira estonščino kot tuji jezik.

VEDNO VEČ UČENCEV SE UČI ANGLEŠČINE, ZLASTI V OSNOVNOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU.

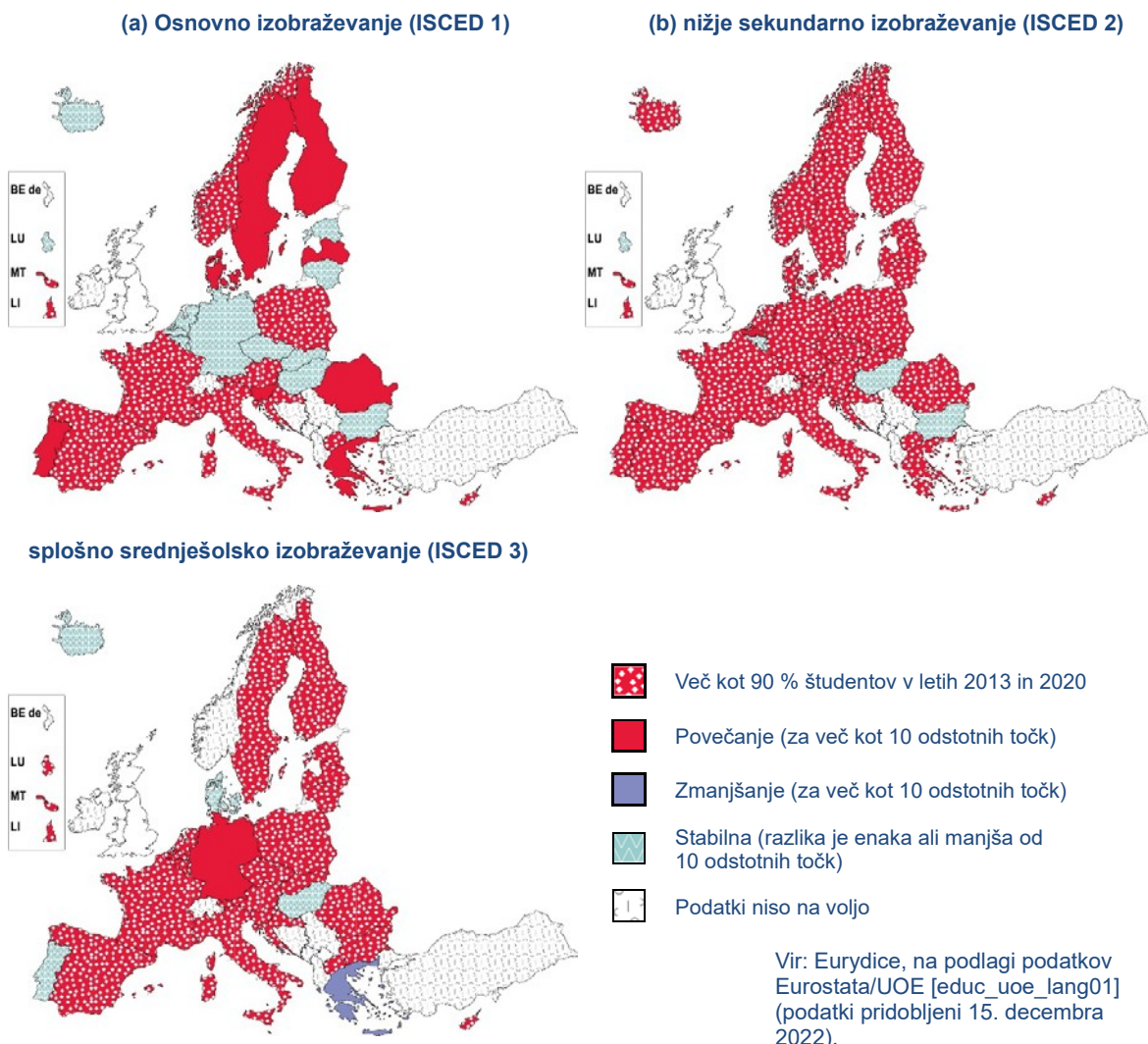
V skoraj vseh evropskih državah je angleščina prevladujoči tuji jezik v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (glej sliko C8). To odraža regulativne okvire, analizirane v poglavju B, v katerih je angleščina v številnih državah opredeljena kot obvezni predmet (glej sliko B7) in/ali predmet, ki ga morajo vse šole vključiti v svojo ponudbo učenja (glej sliko B8a).

Na ravni EU se je med letoma 2013 in 2020 delež učencev v osnovnošolskem izobraževanju, ki se učijo angleščine, povečal za 6,9 odstotne točke, in sicer s 77,2 % na 84,1 %. Povečanje je bilo manj opazno v nižjem sekundarnem izobraževanju in splošnem višjem sekundarnem izobraževanju: 1,6 odstotne točke oziroma 1,9 odstotne točke (za podrobnosti glej Prilogo 1).

Na sliki C12a so prikazane spremembe na ravni države v deležih učencev, ki se učijo angleščine v osnovnem izobraževanju. Sprememba je bila še posebej velika v Romuniji, kjer se je leta 2013 manj kot polovica vseh osnovnošolskih študentov (45,3 %) učila angleščine, medtem ko je leta 2020 ta odstotek znašal 88,2 % (povečanje za 42,9 odstotne točke). Odstotek osnovnošolskih študentov, ki se učijo angleščine, se je znatno povečal tudi na Danskem, v Grčiji, Latviji, na Portugalskem in v Sloveniji, pri čemer so se povečali za 23 do 34 odstotnih točk, ter na Finskem in Švedskem, kjer so se povečali za 16,7 odstotne točke. Povečanje v navedenih državah je mogoče pojasniti s povečanjem deleža osnovnošolskih učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika (glej sliko C2), in dejstvom, da je prvi tuji jezik pogosto angleščina (glej sliko C8).

Slika C12a kaže tudi, da je 11 evropskih držav, in sicer Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Malta, Avstrija, Poljska, Lihtenštajn, Severna Makedonija in Norveška, leta 2013 že imelo zelo visok odstotek učencev v osnovnošolskem izobraževanju (več kot 90 %). Nasprotno pa se v flamski skupnosti Belgija in luksemburški študenti na splošno ne učijo angleščine v osnovnem izobraževanju (učijo se tudi druge jezike, ki so prikazani na sliki C8), ta vzorec pa sčasoma ostaja nespremenjen (glej Prilogo 1).

Slika 30 Slika C12: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo angleščine v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitev časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitev časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za metodološka pojasnila v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx (2020) in https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an4.xlsx (2013). Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01].

Belgija (BE nl): referenčno leto za podatke ISCED 1 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 1 niso na voljo). Poleg tega so bili izvorni podatki za leto 2020 za ISCED 2 označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Nemčija: izvorni podatki za leto 2013 (vse ravni, ki jih zajema slika) in izvorni podatki za leto 2020 (ISCED 2) so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezave, navedene v pojasnilih.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Irska: izvorni podatki (vse zajete ravni in obe referenčni leti) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Grčija: izvorni podatki za leto 2020 za splošni ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Madžarska: izvorni podatki za leto 2020 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Malta: Angleščina je poleg malteščine uradni jezik (glej sliko A1), vendar se za namene statistike izobraževanja šteje kot tuji jezik.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 3 niso na voljo).

Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Norveška: izvorni podatki za splošno ISCED 3 (2013 in 2020) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

Na slikah C12b in C12c so opisani trendi pri učenju angleščine v nižjem sekundarnem izobraževanju in splošnem višjem sekundarnem izobraževanju.

V nižjem srednješolskem izobraževanju med letoma 2013 in 2020 ni bilo skoraj nobenih sprememb. To je predvsem zato, ker se je v skoraj vseh evropskih državah več kot 90 % študentov že leta 2013 učilo angleščine. Flamska skupnost v Belgiji je edini izobraževalni sistem z opaznimi spremembami – povečanjem za 16,4 odstotne točke – med referenčnima letoma. To povečanje je mogoče delno pojasniti z regulativno spremembo, ki je okrepila učenje drugega tujega jezika (za podrobnosti o razvoju predpisov glej sliko B3 in sliko C10 za podrobnosti o drugem najbolj naučenem tujem jeziku).

Tako kot v nižjem sekundarnem izobraževanju, v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju, se je v veliki večini držav s podatki več kot 90 % študentov učilo angleščine že leta 2013. Nemčija je edina država, ki je zabeležila opazno povečanje – 10,2 odstotne točke – deleža študentov splošnega srednješolskega izobraževanja, ki se učijo angleščine, med referenčnima letoma. Nasprotno pa je Grčija med letoma 2013 in 2020 zabeležila znatno zmanjšanje, in sicer 12,9 odstotne točke (vendar bi to lahko bilo delno povezano z metodološkimi spremembami, kot je razvidno iz opombe za posamezne države, povezane s to številko).

MED LETOMA 2013 IN 2020 SE JE DELEŽ UČENCEV, KI SE UČIJO FRANCOŠČINE, V VEČ DRŽAVAH NEKOLIKO ZMANJŠAL.

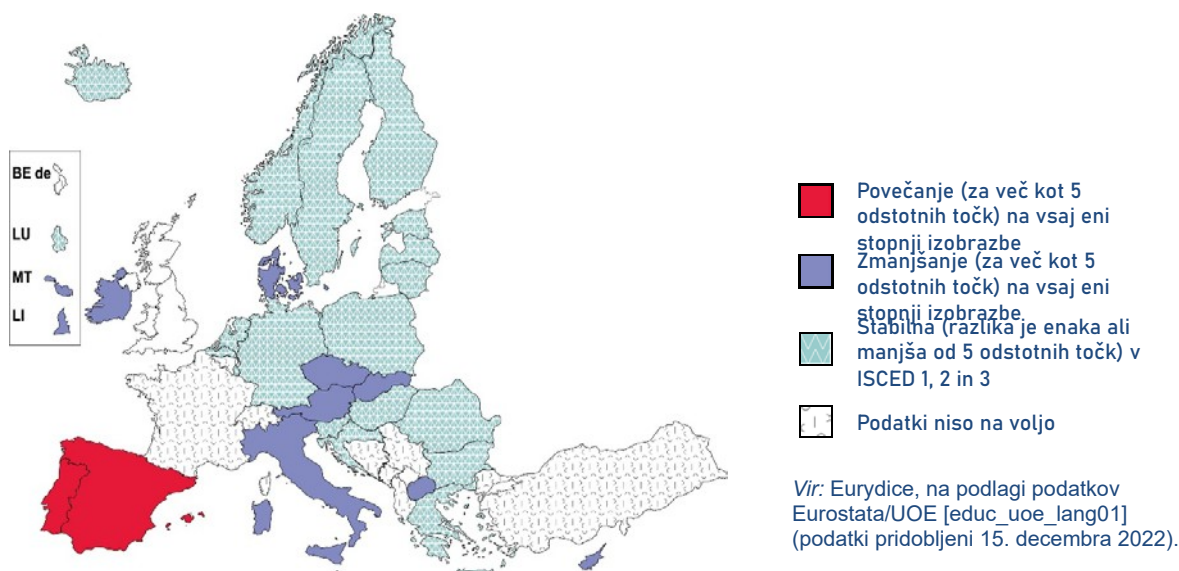
Na ravni EU je francoščina drugi najbolj učeni tuji jezik v osnovnem in nižjem sekundarnem izobraževanju (glej podatke za sliko C10 v Prilogi 1). V približno tretjini evropskih držav predpisi določajo, da morajo vse šole zagotoviti francoščino na vsaj eni stopnji izobraževanja (glej sliko B8a), v nekaterih državah pa se morajo vsi učenci vsaj eno leto obveznega izobraževanja učiti francoščine (glej sliko B7).

Slika C13 prikazuje spremembe na ravni države (več kot 5 odstotnih točk) v deležih učencev, ki so se med letoma 2013 in 2020 učili francoščino v osnovnem, nižjem sekundarnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Spremembe so prikazane, če so bile izvedene na vsaj eni od zadevnih stopenj izobrazbe.

V obravnavanem obdobju je deset evropskih držav (Češka, Danska, Irska, Italija, Ciper, Malta, Avstrija, Slovaška, Lihtenštajn in Severna Makedonija) zabeležilo zmanjšanje deleža učencev, ki se učijo francosko, za več kot 5 odstotnih točk. Na Irskem in Cipru sta se zmanjšali dve stopnji izobrazbe: nižje in splošno srednješolsko izobraževanje. V drugih državah z zmanjšanjem za več kot 5 odstotnih točk je bila prizadeta le ena raven: nižje sekundarno izobraževanje v Italiji, na Malti in v Severni Makedoniji ter splošno višje sekundarno izobraževanje na Češkem, Danskem, v Avstriji, na Slovaškem in v Lihtenštajnu. V večini zgoraj navedenih držav je bilo zmanjšanje precej zmerno, in sicer med 5 in 10 odstotnih točk. Samo Irska in

Severna Makedonija sta zabeležili večje zmanjšanje: 12,4 oziroma 11,7 odstotne točke (obe v nižjem sekundarnem izobraževanju).

Med letoma 2013 in 2020 sta dve evropski državi (Španija in Portugalska) zabeležili povečanje deleža učencev, ki se učijo francosko, za več kot 5 odstotnih točk. V Španiji se je povečalo (za 13,7 odstotne točke) v primarnem izobraževanju, na Portugalskem pa v nižjem sekundarnem izobraževanju (7,9 odstotne točke).

Slika 31 Slika C13: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo francoščino v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje spremembo katere koli stopnje izobrazbe (ISCED 1, ISCED 2 in/ali splošna ISCED 3).

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitve časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitve časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za metodološka pojasnila v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx (2020) in https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an4.xlsx (2013). Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UEOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija: uradni državni jeziki so nizozemščina, francoščina in nemščina (glej sliko A1). Vendar se ti jeziki uporabljajo na omejenih jezikovnih območjih in niso priznani kot administrativni jeziki na celotnem ozemlju države. Zato francoščina velja za tuj jezik v flamski skupnosti v Belgiji.

Belgija (BE fr) in Francija: izvorni podatki (vse zajete ravni in obe referenčni leti) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UEOE [educ_uae_lang01].

Belgija (BE nl): referenčno leto za podatke ISCED 1 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 1 niso na voljo).

Danska in Irska: izvorni podatki za ISCED 1 (2013 in 2020) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 1.

Nemčija: izvorni podatki za leto 2013 (vse ravni, ki jih zajema slika) in izvorni podatki za leto 2020 (ISCED 2) so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezave, navedene v pojasnilih.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Grčija: izvorni podatki za leto 2020 za splošni ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Luksemburg: čeprav so uradni državni jeziki francoščina, nemščina in luksemburščina (glej sliko A1), se za namene statistike izobraževanja francoščina in nemščina štejeta kot tuja jezika.

Madžarska: izvorni podatki za leto 2020 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Nizozemska: izvorni podatki za leto 2013 za ISCED 1 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo).

Zato številka ne upošteva ISCED 1.

Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 3 niso na voljo).

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Norveška: izvorni podatki za leto 2013 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo). Zato številka ne šteje za splošno ISCED 3.

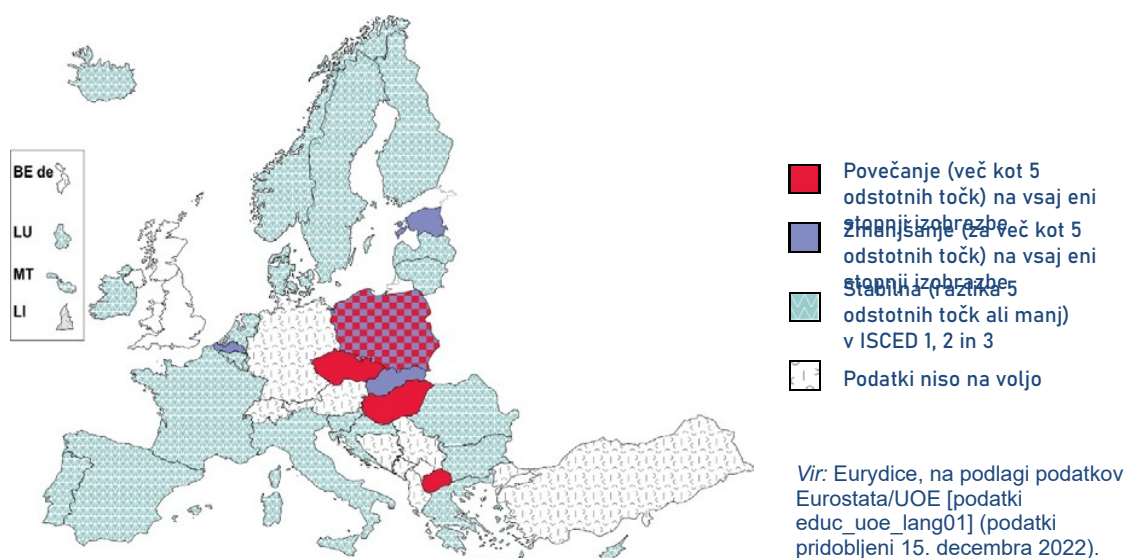
Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

DELEŽ UČENCEV, KI SE UČIJO NEMŠČINE, JE V VEČINI DRŽAV ŠE VEDNO PODOBEN.

Nemščina je še en priljubljen tuji jezik v evropskih državah. Na ravni EU je to drugi najpogosteje naučeni tuji jezik v višjem sekundarnem izobraževanju (glej podatke za sliko C10 v Prilogi 1). V več državah morajo v vsaj eni stopnji izobraževanja vse šole učencem omogočiti učenje nemščine (glej sliko B8a).

Slika C14 prikazuje spremembe na ravni države (več kot 5 odstotnih točk) v deležih učencev, ki so se med letoma 2013 in 2020 učili nemščino v osnovnem, nižjem sekundarnem in splošnem višjem sekundarnem izobraževanju. Spremembe so prikazane, če so bile izvedene na vsaj eni od zajetih ravni izobrazbe.

V obravnavanem obdobju nobena evropska država ni zabeležila znatne spremembe v odstotku učencev, ki se učijo nemščine v osnovnem izobraževanju. Sedem izobraževalnih sistemov se je spremenilo za več kot 5 odstotnih točk v nižjem in/ali splošnem višjem sekundarnem izobraževanju.

Slika 32 Slika C14: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo nemščine v osnovnem in splošnem srednješkolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje spremembo katere koli stopnje izobrazbe (ISCED 1, ISCED 2 in/ali splošna ISCED 3).

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitve časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitve časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki po ravni ISCED so na voljo v Prilogi 1. Za metodološka pojasnila v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx (2020) in https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an4.xlsx (2013). Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01].

Belgija (BE nl): referenčno leto za podatke ISCED 1 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 1 niso na voljo).

Danska in Irska: izvorni podatki za ISCED 1 (2013 in 2020) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 1.

Nemčija in Avstrija: izvorni podatki (vse zajete ravni in obe referenčni leti) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Grčija: izvorni podatki za leto 2020 za splošni ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Luksemburg: čeprav so uradni državni jeziki francoščina, nemščina in luksemburščina (glej sliko A1), se za namene statistike izobraževanja francoščina in nemščina štejeta kot tuja jezika.

Madžarska: izvorni podatki za leto 2020 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitve časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Nizozemska: izvorni podatki za leto 2013 za ISCED 1 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 1.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 3 niso na voljo).

Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Norveška: izvorni podatki za leto 2013 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo). Zato številka ne šteje za splošno ISCED 3.

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

Na Češkem in v Severni Makedoniji se je povečal odstotek študentov, ki se učijo nemščine tako v nižjem sekundarnem izobraževanju kot v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju. Povečanje v teh državah je bilo večje v nižjem sekundarnem izobraževanju, kjer so se deleži povečali za približno 15 odstotnih točk (za podrobnosti glej Prilogo 1). Na Madžarskem in Poljskem se je v splošnem srednješolskem izobraževanju povečalo (10 oziroma 6,9 odstotne točke).

Največje zmanjšanje deleža učencev, ki se učijo nemščine, je bilo zabeleženo v nižjem sekundarnem izobraževanju na Poljskem in Slovaškem: 28,4 oziroma 25,4 odstotne točke. Na Poljskem je zmanjšanje mogoče pojasniti z reorganizacijo šolskih ocen po stopnjah izobraževanja, pri čemer je nižje srednješolsko izobraževanje zdaj sestavljeno iz štirih razredov, od katerih dva ne vključujeta obveznega drugega učenja tujih jezikov (za podrobnosti glej analizo v zvezi s sliko C4). Kljub temu zmanjšanju pa je na Poljskem in Slovaškem nemščina na tej stopnji izobraževanja še vedno drugi najpogostejše naučeni tuj jezik (glej podatke za sliko C10 v Prilogi 1). Flamska skupnost Belgije in Estonije je prav tako zabeležila zmanjšanje deleža študentov, ki se učijo nemščine, kar se je zgodilo v splošnem srednješolskem izobraževanju (8,9 odstotne točke oziroma 10,2 odstotne točke).

MED LETOMA 2013 IN 2020 SE JE DELEŽ UČENCEV, KI SE UČIJO ŠPANŠČINE, POVEČAL V ŠESTIH DRŽAVAH, ZMANJŠAL PA SE JE LE V DVEH DRŽAVAH.

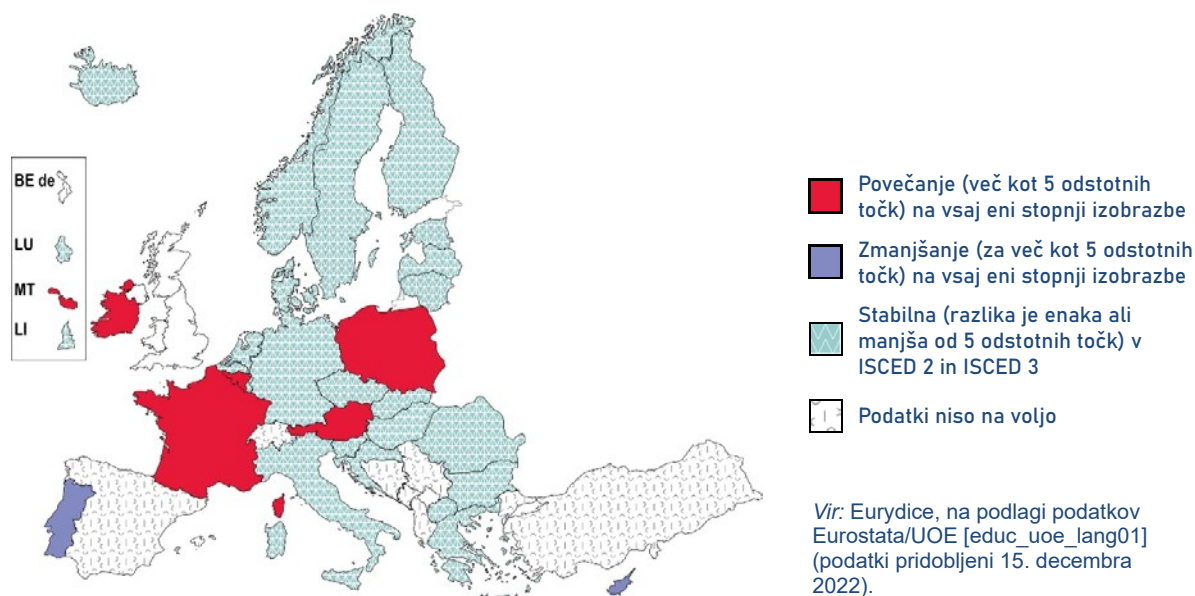
Izobraževalni organi v večini evropskih držav dajejo manj poudarka španščini kot angleščini, francoščini ali nemščini. Dejansko nobena evropska država ne določa španščine kot obveznega tujega jezika za vse učence v vsaj enem šolskem letu (glej sliko B7), samo dve državi (Švedska in Norveška) pa zahtevata, da vse šole na posebnih stopnjah izobraževanja učencem omogočijo učenje španščine (glej sliko B8a).

Kot je prikazano v tem oddelku, španščina v nobeni evropski državi ni najbolj učeči se tuj jezik (glej sliko C8) in je drugi najpogostejše naučeni tuj jezik na vsaj eni stopnji izobrazbe (pri čemer se vsaj 10 % učencev uči) v samo petih državah (Nemčija, Irska, Francija, Švedska in Norveška) (glej sliko C10).

Na sliki C15 so preučene spremembe (ki presegajo 5 odstotnih točk) v deležih učencev, ki so se med letoma 2013 in 2020 učili španščino v nižjem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Spremembe so prikazane, če so bile izvedene na vsaj eni od obeh obravnavanih ravni izobraževanja.

Kot je razvidno iz številke, se je v obravnavanem obdobju šest evropskih izobraževalnih sistemov povečalo za več kot 5 odstotnih točk v deležu srednješolskih študentov, ki se učijo španščine. Povečanje je bilo najbolj opazno v nižjem sekundarnem izobraževanju v Franciji: 17,6 odstotne točke. Poljska je zabeležila drugo največje povečanje, in sicer 11,9 odstotne točke, v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju. Povečanje preostalih štirih izobraževalnih sistemov (francoska skupnost Belgija, Irska, Malta in Avstrija) je bilo med 5 in 7 odstotnih točk.

V dveh državah (Ciper in Portugalska) se je delež srednješolskih študentov, ki se učijo španščine, med letoma 2013 in 2020 zmanjšal za več kot 5 odstotnih točk. Na Cipru se je zmanjšalo splošno srednješolsko izobraževanje (14,7 odstotne točke), na Portugalskem pa v nižjem sekundarnem izobraževanju (5,3 odstotne točke).

Slika 33 Slika C15: Trendi v odstotkih učencev, ki se učijo španščine v splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 2–3), 2013 in 2020

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje spremembo katere koli stopnje izobrazbe (ISCED 2 ali splošna ISCED 3). Osnovnošolsko izobraževanje (ISCED 1) se ne upošteva, saj se na tej ravni španščina redko uči.

Opombe za posamezne države se nanašajo na prekinitve časovnih vrst le, če so se zgodile leta 2013 ali 2020. Prekinitve časovnih vrst med tema referenčnima letoma, do katerih je morda prišlo v nekaterih državah, niso navedene.

Podatki po ravni ISCED (ISCED 2 in ISCED 3) so na voljo v Prilogi 1. Za metodološka pojasnila v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uoe_enr_esms_an6.xlsx (2020) in https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uoe_enr_esms_an4.xlsx (2013). Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr) in Danska: izvorni podatki za ISCED 2 (2013 in 2020) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo). Zato številka ne upošteva ISCED 2.

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UE [educ_uoe_lang01].

Nemčija: izvorni podatki za leto 2013 (tako ravni, ki jih zajema slika) in izvorni podatki za leto 2020 (ISCED 2) so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezave, navedene v pojasnilih.

Španija: izvorni podatki (zajete ravni in obe referenčni leti) so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Grčija: izvorni podatki za leto 2020 za splošni ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Madžarska: izvorni podatki za leto 2020 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Islandija: referenčno leto za podatke ISCED 3 je leto 2019 namesto leta 2020 (podatki za leto 2020 o ISCED 3 niso na voljo).

Bosna in Hercegovina: podatki za leto 2013 niso na voljo.

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo. Podatki ISCED 3, ki se vnesejo v številko, zajemajo tako splošno izobraževanje kot poklicno izobraževanje.

Norveška: izvorni podatki za leto 2013 za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo). Zato številka ne šteje za splošno ISCED 3.

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

DELEŽ UČENCEV, KI SE UČIJO ANGLEŠČINE, JE V SPLOŠNEM SREDNJEŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU OBIČAJNO VIŠJI KOT NA POKLICNIH POTEH.

V višjem sekundarnem izobraževanju se razlikujeta dve glavni vrsti programov: splošno in poklicno. Kot je bilo že omenjeno (glej sliko C5 in s tem povezano analizo), je skoraj polovica vseh študentov v višjem sekundarnem izobraževanju v poklicnem programu. Študenti na splošno in poklicni programi običajno sledijo precej različnim učnim načrtom. Zato je vredno preučiti, ali obstajajo razlike med učenjem tujih jezikov.

V skoraj vseh državah, ki jih zajema to poročilo, je največ učenja tujega jezika v višjem sekundarnem izobraževanju angleščina (glej podatke v zvezi s sliko C8 v Prilogi 1). To velja tako za splošne višje sekundarne programe kot za poklicne višje sekundarne programe ⁽⁵⁵⁾.

Glede na to, da je angleščina najbolj učeni tuji jezik v skoraj vseh evropskih državah, se slika C16 osredotoča na razliko v odstotkih učencev, ki se učijo angleščine v splošnem srednješolskem in poklicnem srednješolskem izobraževanju.

Na ravni EU se 95,7 % študentov v splošnem srednješolskem izobraževanju in 79,2 % študentov na poklicnih poteh uči angleščino (glej Prilogo 1).

Več evropskih držav beleži znatno višje odstotke študentov, ki se učijo angleščine v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju, kot na poklicnih poteh. Razlika je še posebej pomembna – vsaj 50 odstotnih točk več v splošnem izobraževanju – na Danskem, v Nemčiji, Španiji in na Islandiji. Med temi državami Danska ugotavlja največjo vrzel med študenti na različnih poteh: 78,0 % študentov v splošnem srednješolskem izobraževanju se uči angleško, le 15,4 % študentov na poklicnih poteh pa to počne (razlika v višini 62,6 odstotne točke). Dodatni izobraževalni sistemi, ki beležijo znatne razlike med splošnim in poklicnim izobraževanjem (20 do 43 odstotnih točk), so francoske in flamske skupnosti Belgije, Estonije, Litve, Luksemburga in Nizozemske. V večini teh izobraževalnih sistemov se morajo študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja manj let učiti tujih jezikov kot študenti splošnega izobraževanja (glej sliko B5).

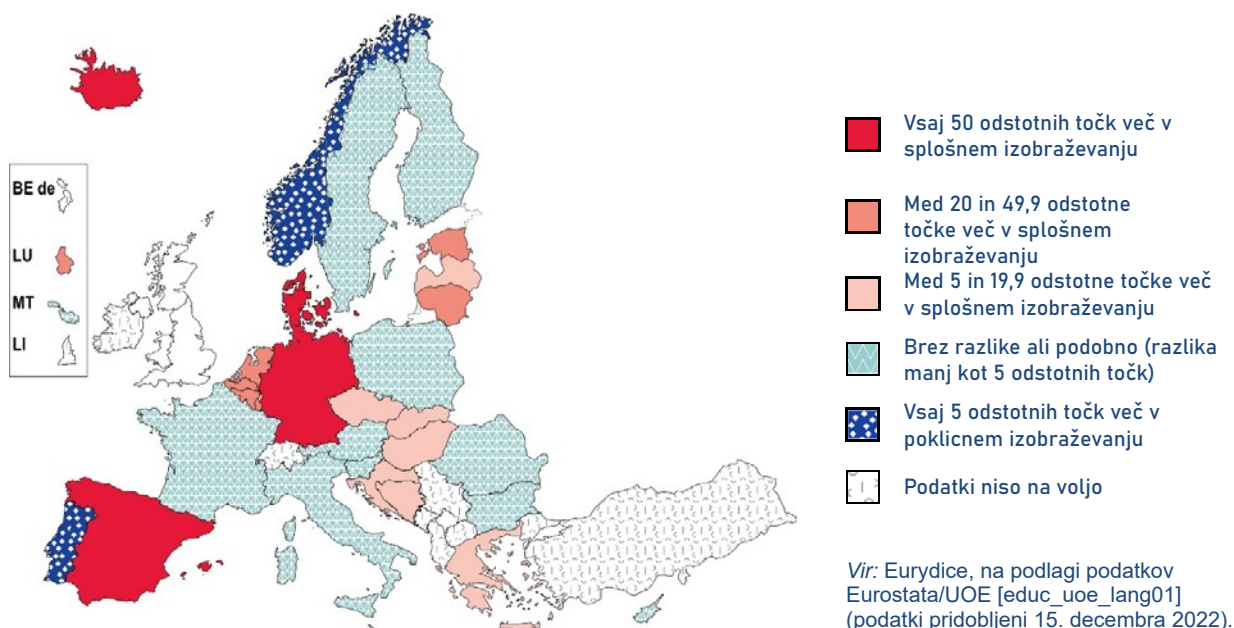
Nasprotno pa se enaki ali podobni deleži študentov (tj. brez razlike ali razlike manj kot 5 odstotnih točk) učijo angleščino v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju in poklicnem srednješolskem izobraževanju v Bolgariji, Franciji, Italiji, na Cipru, Malti, v Avstriji, na Poljskem, v Romuniji, Sloveniji, na Finskem in Švedskem.

Delež učencev v poklicnem izobraževanju, ki se učijo angleščine, je vsaj 5 odstotnih točk višji kot v splošnem izobraževanju v samo dveh državah: Portugalska in Norveška (razlika 11,3 odstotne točke oziroma 7,3 odstotne točke).

---

55 Slika C8, ki prikazuje tuje jezike, ki so se jih učenci največ naučili, se nanaša na osnovnošolsko, nižje sekundarno ter splošno in poklicno višje sekundarno izobraževanje (zbirni podatki). Ločeni podatki o splošnem in poklicnem srednješolskem izobraževanju so objavljeni na spletni strani Eurostata (podatkovna koda: [educ_uae_lang01]).

Slika 34 Slika C16: Razlike v odstotkih učencev, ki se učijo angleščine na splošno in poklicnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 3), 2020

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje razliko med odstotki učencev, ki se učijo angleščine, v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju in poklicnim srednješolskim izobraževanjem (ISCED 3).

Podatki so na voljo v Prilogi 1. Za metodološke opombe v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx.

Za informacije o obsegu zbiranja podatkov Eurostata/UOE glej uvod v poglavje C (oddelek I).

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de), Albanija, Švica, Črna gora in Turkiye: te države niso zajete v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01].

Irska: izvorni podatki so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost“; podatki ne obstajajo).

Grčija: izvorni podatki za splošno ISCED 3 so bili označeni kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Madžarska: izvorni podatki za splošno in poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „prekinitvev časovne vrste“ in „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glejte povezavo iz pojasnjevalnih opomb.

Malta: Angleščina je uradni jezik poleg malteščine, vendar se za namene statistike izobraževanja šteje kot tuji jezik.

Islandija: referenčno leto za podatke je leto 2019 (podatki za leto 2020 niso na voljo).

Lihtenštajn: izvorni podatki za poklicno ISCED 3 so bili označeni kot „ni relevantno“ (tj. „manjkajoča vrednost; podatki ne obstajajo).

Severna Makedonija: razčlenitev med splošnim ISCED 3 in poklicnim ISCED 3 ni na voljo.

Srbija: ta država je vključena v zbiranje podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01], vendar podatki niso na voljo.

POGLAVJE D UČITELJI

ODDELEK I – KVALIFIKACIJE IN USPOSABLJANJE

Učitelji imajo ključno vlogo pri razvijanju spretnosti učencev v tujih jezikih. Zato je pomembno preučiti njihove kvalifikacije, stopnjo specializacije predmetov in možnosti za usposabljanje, ki jih imajo.

Prvi kazalnik v tem oddelku raziskuje stopnjo specializacije predmetov tistih, ki poučujejo tuje jezike v rednih šolah (glej sliko D1). Drugi kazalnik se osredotoča zlasti na učitelje, ki izvajajo CLIL in preučujejo njihove kvalifikacije (glej sliko D2). Tretji kazalnik opisuje usposabljanje učiteljev za poučevanje v večjezičnih okoljih (glej sliko D3). Četrty in končni kazalnik preučujeta prisotnost dejavnosti stalnega strokovnega razvoja, povezanih s konceptom „jezikovne ozaveščenosti v šolah“ (glej sliko D4).

Večina kazalnikov v tem oddelku temelji na podatkih, zbranih prek mreže Eurydice, ki zajemajo 39 izobraževalnih sistemov v 37 državah⁽⁵⁶⁾. Tretji kazalnik uporablja drugačen vir podatkov, in sicer podatke iz mednarodne raziskave o poučevanju in učenju (TALIS) 2018. Ta kazalnik zajema manj držav kot kazalniki, ki temeljijo na podatkih Eurydice⁽⁵⁷⁾.

PO VSEJ EVROPI SI SPLOŠNI IN SPECIALIZIRANI UČITELJI DELIJO ODGOVORNOST ZA POUČEVANJE TUJIH JEZIKOV V OSNOVNEM IZOBRAŽEVANJU.

Učitelji, ki poučujejo tuje jezike, imajo lahko različne profile v smislu specializacije predmeta. Lahko so usposobljeni za poučevanje vseh (ali skoraj vseh) predmetov v učnem načrtu ali pa se lahko specializirajo za poučevanje omejenega števila predmetov (običajno do treh predmetov). Učitelji v prvi kategoriji so v tem poročilu imenovani kot „splošni učitelji“, medtem ko se tisti v drugi kategoriji štejejo za „strokovne učitelje“. Generalistični učitelji se lahko imenujejo tudi „učitelji razreda“, saj so odgovorni za določeno skupino učencev v šoli.

Na podlagi vsebine priporočil, ki so jih izdali organi na najvišji ravni (izobraževanje), slika D1 proučuje stopnjo specializacije predmetov učiteljev tujih jezikov v osnovnem izobraževanju.

Slika prikazuje tri pristope, od katerih je vsak v približno eni tretjini izobraževalnih sistemov s priporočili na najvišji ravni o stopnji specializacije predmetov učiteljev tujih jezikov. V 14 izobraževalnih sistemih je odgovornost za poučevanje tujih jezikov v osnovnem izobraževanju dodeljena specializiranim učiteljem (samo). Kontrasten pristop, ki je vzpostavljen v 11 izobraževalnih sistemih, vključuje dodelitev te odgovornosti splošnim učiteljem. V preostalih izobraževalnih sistemih z ustreznimi priporočili na najvišji ravni (10 izobraževalnih sistemov) lahko tako učitelji specialisti kot splošni učitelji poučujejo tuje jezike v osnovnem izobraževanju.

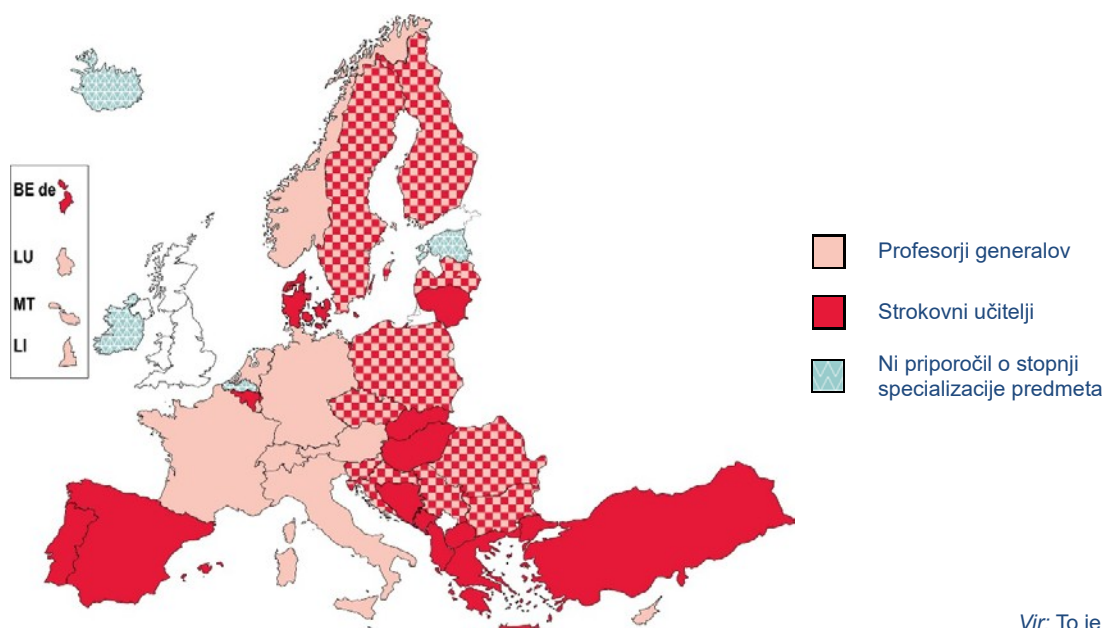
Ko se priporočila na najvišji ravni nanašajo tako na splošne učitelje kot na specializirane učitelje, včasih ne zagotavljajo dodatnih specifikacij. To pomeni, da lahko splošni učitelji in specialisti predmetov izmenično poučujejo tuje jezike, odvisno na primer od znanja tujih jezikov posameznih generalističnih učiteljev. V nekaterih državah pa uradni dokumenti vsebujejo dodatne smernice ali zahteve. Na primer, na Poljskem lahko tako učitelji generalisti kot specializirani učitelji poučujejo tuje jezike v prvih treh letih osnovnošolskega izobraževanja, od četrtega leta naprej pa se odgovornost dodeli strokovnjakom za predmete. Na Švedskem se pričakuje, da bodo učitelji generalistov poučevali predmet „angleški“, strokovni učitelji pa bi morali poučevati predmet „Modern Language“, ki vključuje tuje jezike, ki niso angleščina. Druge specifikacije se nanašajo na usposabljanje, ki bi ga morali opraviti učitelji generalistov, da bi poučevali tuje jezike. V Bolgariji in Sloveniji lahko na primer učitelji generalistov v osnovnošolskem izobraževanju poučujejo tuje jezike skupaj s specialisti predmetov, vendar morajo dokončati dopolnilni jezikovni študijski program.

56 Za podrobnosti o pokritosti tega poročila po državah glej uvod v poročilo.

57 Za podrobnosti o sistemu TALIS in njegovem pokritju po državah glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

V državah, kjer specializirani učitelji poučujejo tuje jezike v osnovnošolskem izobraževanju, običajno druge učne programe poučujejo strokovnjaki za predmete. Najbolj tipična področja – razen tujih jezikov – so telesna vzgoja, glasba in umetnost (ter religija, etika ter informacijska in komunikacijska tehnologija, kadar osnovnošolski učni načrt vključuje te predmete). Izjeme v zvezi s tem so Portugalska, Bosna in Hercegovina ter Srbija, kjer so tuji jeziki edino predmetno področje osnovnošolskega izobraževanja, ki ga poučujejo specializirani učitelji.

Ni priporočil na najvišji ravni o stopnji specializacije predmetov učiteljev tujih jezikov v osnovnošolskem izobraževanju v samo štirih izobraževalnih sistemih: flamska skupnost Belgija, Estonija, Irska in Islandija. V flamski skupnosti Belgije in Islandije učitelji generalistov običajno poučujejo tuje jezike na tej stopnji izobraževanja.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 35 Slika D1: Diploma predmetne specializacije učiteljev tujih jezikov v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Slika prikazuje stopnjo specializacije predmetov učiteljev tujih jezikov v osnovnošolskem izobraževanju, kot je določeno v priporočilih najvišjih (izobraževalnih) organov.

Številka zajema samo splošno redno izobraževanje (tj. posebni razredi z razširjenim poučevanjem tujih jezikov se ne upoštevajo).

Za opredelitve pojmov „tuj jezik“, „učitelj generalistov“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „strokovni učitelj“ in „organ na najvišji ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opomba za posamezno državo

Danska: učitelji, usposobljeni za poučevanje v enostrukturnih osnovnih šolah (Folkeskolen; ISCED 1 in 2) bi moral imeti možnost, da poda katero koli zadevo. Vendar pa se morajo bodoči učitelji Folkeskolen poleg svojega splošnega profila specializirati za omejeno število predmetov (običajno dva ali tri predmete). Zakon Folkeskole določa, da morajo učitelji načeloma poučevati predmete, za katere so se specializirali. Zato se številka nanaša na „strokovne učitelje“.

Ko učenci napredujejo proti višjim razredom, se slika, prikazana na sliki D1, spremeni. V nižjem sekundarnem izobraževanju bi morali v skoraj vseh državah s priporočili na najvišji ravni o stopnji specializacije predmetov učiteljev tujih jezikov poučevati tuje jezike samo strokovnjaki s področja predmetov. Izjema sta Hrvaška in Latvija, v kateri so lahko vključeni tako splošni kot specializirani učitelji; in Norveško,

kjer je odgovornost dodeljena splošnim učiteljem. V višjem sekundarnem izobraževanju po vsej Evropi poučujejo tuje jezike samo specializirani učitelji.

UČITELJI, KI IZVAJAJO CLIL, MORAJO OBIČAJNO DOKAZATI SVOJE SPOSOBNOSTI TUJEGA JEZIKA.

Večina držav ima dvojezično ali poglobljeno izobraževanje, kjer se vsaj nekateri predmeti – na primer matematika, geografija in naravoslovne vede – poučujejo v tujem jeziku (glej sliko B12). V tem poročilu se ta vrsta določbe imenuje „CLIL tipa A“ (glej glosar).

V idealnem primeru morajo imeti učitelji za poučevanje predmeta v tujem jeziku zelo dobro znanje tako predmeta kot jezika, v katerem se poučuje. Poleg tega bi morali biti seznanjeni z zahtevami metodologije CLIL.

Na sliki D2 so povzete zahteve, ki so jih določili organi najvišje ravni (izobraževanje) za učitelje, ki izvajajo programe CLIL tipa A. Kaže, da se v približno dveh tretjinah izobraževalnih sistemov s programi CLIL tipa A (19 od 29 sistemov) predpisi nanašajo na posebne (dodatne) kvalifikacije. V približno tretjini sistemov s programi CLIL tipa A (10 izobraževalnih sistemov) za učitelje ni posebnih zahtev na najvišji ravni, ki bi presegle običajne učne kvalifikacije.

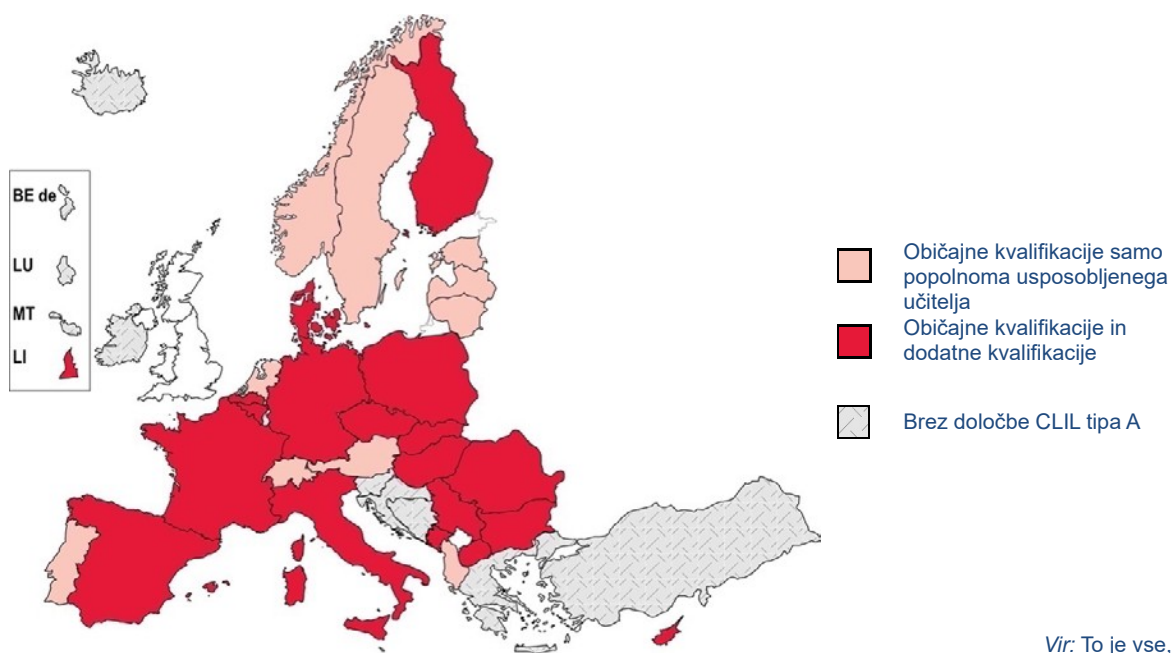
V večini izobraževalnih sistemov s predpisi, ki se nanašajo na posebne kvalifikacije za opravljanje CLIL, predpisane zahteve veljajo za učitelje, ki nimajo akademske diplome iz ciljnega tujega jezika. Ti učitelji morajo običajno dokazati, da imajo zadostno znanje zadevnega jezika. Minimalno zahtevano znanje tujega jezika običajno ustreza stopnji B2 ali stopnji C1 skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike Sveta Evrope (CEFR) ⁽⁵⁸⁾. Odvisno od države se kot dokazilo o znanju tujega jezika sprejmejo različne vrste spričeval ali diplom (npr. Cambridge English Certifikat na Danskem ali državni jezikovni izpit na Slovaškem).

V omejenem številu držav zahteve presegajo znanje ciljnega tujega jezika. Na primer, v Franciji bodoči učitelji CLIL potrebujejo kvalifikacijo, ki dokazuje njihovo sposobnost uporabe ciljnega tujega jezika in razumevanje posebnosti poučevanja CLIL. V Španiji morajo učitelji v nekaterih avtonomnih skupnostih sodelovati na tečajih usposabljanja o metodologiji CLIL. Primerljiva zahteva velja v Italiji, kjer se lahko usposabljanje z metodologijo CLIL opravi bodisi v okviru začetnega izobraževanja učiteljev (ITE) (60 kreditnih točk evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS)) ali kot del CPD (20 kreditnih točk ECTS).

Omeniti je treba tudi, da bodo morali učitelji, kadar predpisi na najvišji ravni ne določajo dodatnih zahtev za izvajanje CLIL, še vedno dokazati svoje spretnosti in kompetence na tem področju. Glede na porazdelitev odgovornosti za zaposlovanje učiteljev se lahko na ravneh, ki so nižje od najvišje ravni odločanja, na primer regionalne oblasti ali šole opredelijo posebne zahteve.

---

58 Podrobnosti o CEFR so na voljo na spletni strani Sveta Evrope (<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>).

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 36 Slika D2: Kvalifikacije, potrebne za delo v šolah, ki izvajajo poučevanje CLIL tipa A v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022

Vrsta zahtevanih dodatnih kvalifikacij

	Kvalifikacije, pridobljene v ciljnem jeziku; ali
Bodifr	— Potrdilo (dodeljeno na podlagi izpita), ki dokazuje temeljito znanje ciljnega jezika.
Benl	Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na najmanj ravni C1 CEFR.
BG	Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na minimalni ravni CEFR B2 (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
CZ	Znanje ciljnega jezika na minimalni ravni C1 CEFR (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
	Diplomo iz ciljnega jezika; ali
DK	Cambridge English Certifikat; ali
	Dokazilo o pisnem in ustnem znanju ciljnega jezika (npr. zaključek nejezikovnega študija na britanski ali ameriški univerzi).
DE	Dokazilo o znanju ciljnega jezika običajno na minimalni ravni C1 CEFR (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
ES	Potrdilo in/ali izpit, ki dokazuje temeljito znanje ciljnega jezika (zahtevano v večini avtonomnih skupnosti). Minimalna zahtevana raven je običajno raven B2 CEFR, vendar obstajajo nekatere razlike med avtonomnimi skupnostmi (npr. Aragón, Navarra, Madrid in Valencia zahtevajo raven C1 CEFR). Poleg tega nekatere avtonomne skupnosti (npr. Navarra in Madrid) zahtevajo certificiranje jezikovnih sposobnosti (acreditación/habilitación en lenguas extranjeras), ki ga izdajo uradne jezikovne šole (Escuelas Oficiales de Idiomas) ali druge uradne institucije. Nekatere druge avtonomne skupnosti (npr. Katalonija in Extremadura) zahtevajo posebno usposabljanje o metodologiji CLIL.
	V nadaljevanju so navedeni primeri zahtev v dveh avtonomnih skupnostih.
	— Katalonija: učitelji morajo obvladati ciljni jezik na najmanj ravni B2 CEFR in opraviti 90 ur

	usposabljanja na področju metodologije CLIL.
	— Extremadura: učitelji morajo prejeti posebno akreditacijo v izobraževanju CLIL, ki vključuje znanje ciljnega jezika na najmanj ravni CEFR B2, in imeti vsaj eno leto predhodnih izkušenj na področju CLIL ali vsaj 50 ur posebnega usposabljanja na področju metodologije CLIL v uradnem centru za usposabljanje učiteljev.
FR	— Kvalifikacije, ki dokazujejo sposobnost učiteljev za uporabo ciljnega tujega jezika v okviru predmeta, ki ga je treba poučevati (usposabljanje na minimalni ravni CEFR B2) in njihovo razumevanje posebnosti poučevanja CLIL.
	— Za mednarodne strokovne skupine morajo učitelji kot materni govorci govoriti tudi dva jezika strokovne skupine.
	— Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na najmanj ravni C1 CEFR; in
VSE JE V REDU.	Zaključek enoletnega univerzitetnega študija metodologije CLIL (60 kreditnih točk po ECTS), ki se lahko izvede kot del ITE; ali
	Zaključek tečaja metodologije CLIL (20 kreditnih točk po ECTS), ki se lahko izvede v okviru usposabljanja učiteljev na delovnem mestu.
CY	Zaključek intenzivnega usposabljanja na delovnem mestu s poudarkom na metodologiji CLIL.
GDČ.	Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na minimalni ravni C1 CEFR (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
	Visokošolska diploma, podeljena v državi, v kateri je ciljni jezik uradni jezik; ali
PL	— Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na najmanj ravni B2 CEFR; ali
	— Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na ravni, ki je priznana kot enakovredna ravni B2 CEFR (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
RO	Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na ravni najmanj B2 CEFR.
SK	Uspešno opravljen državni jezikovni izpit v ciljnem jeziku (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
	— Uradna jezikovna kvalifikacija; ali
FI	Zaključek visokošolskega študija ciljnega jezika; ali
	— Dokončanje ITE v državi, v kateri je ciljni jezik uradni jezik.
LI	Spričevalo, ki dokazuje znanje na minimalni ravni CEFR C1 (velja le za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).
JAZ	Znanje angleščine na vsaj ravni B2 CEFR; in
	— Usposabljanje v CLIL (začetno 20 modulov; zmanjšana na 10 modulov).
MK	Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika (velja samo za CLIL, ki vključuje francoščino).
	— Spričevalo, ki dokazuje znanje ciljnega jezika na najmanj ravni B2 CEFR, z zahtevo, da se raven C1 CEFR doseže v petih letih prek CPD; ali
RS	Druga spričevala ali diplome, ki dokazujejo znanje ciljnega jezika (s srednješolsko diplomom je najnižja možna raven dokazila o znanju jezika); ali
	— Potrnilo, ki dokazuje usposobljenost na minimalni ravni CEFR B1 za tiste, ki poučujejo skupaj s kvalificiranim učiteljem tujega jezika (uporablja se samo za učitelje, ki nimajo akademske diplome v ciljnem jeziku).

Pojasnjevalne opombe

Slikaprikazuje kvalifikacije, ki jih najvišje (izobraževalne) oblasti zahtevajo za delo v šolah, ki izvajajo poučevanje tipa A CLIL. Prikazane zahteve zajemajo vsaj eno stopnjo izobrazbe v obsegu ISCED 1–3.

Na sliki se „dodatne kvalifikacije“ nanašajo na kvalifikacije/potrčila, ki bi jih morali učitelji pridobiti poleg vseh kvalifikacij za poučevanje, pridobljenih v matični državi. Visokošolske diplome, pridobljene v državi ciljnega jezika, so navedene v uradnih dokumentih med možnimi dokazili o kvalifikacijah.

Za opredelitve pojmov „CLIL tipa A“, „CLIL tipa B“, „skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike (CEFR)“, „tuj jezik“, „mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“ in „organ za najvišje ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Švica: osrednji predpisi določajo, da morajo kantoni zagotoviti, da se pridobijo ustrezne kvalifikacije v zvezi s tujimi jeziki in metodologijo CLIL.

Črna gora: podatki se nanašajo na pilotni projekt CLIL, ki vključuje angleščino.

USPOSABLJANJE ZA POUČEVANJE V VEČJEZIČNEM POUKU NI OBIČAJNO MED UČITELJI V EVROPI.

V Evropi številni učitelji delajo v heterogenem jezikovnem in kulturnem okolju, ki ga oblikujejo jezikovni in kulturni konteksti posameznih držav in/ali prisotnost migrantov (glej poglavje A). Soobstoj različnih jezikov v šolah je vsekakor⁵⁹prednost. Vendar pa od učiteljev zahteva tudi, da lahko cenijo bogat jezikovni repertoar svojih učencev. Usposabljanje učiteljev na področju ITE in CPD ima pomembno vlogo pri opremljanju vseh učiteljev s kompetencami, ki jih potrebujejo, da v svojih učilnicah sprejmejo jezikovno in kulturno raznolikost.

Na sliki D3 je prikazan odstotek nižjih sekundarnih učiteljev, ki so se usposabljali za upravljanje večjezičnih in večkulturnih razredov, kot je navedeno v dokumentu OECD TALIS 2018. Ta številka zadeva učitelje vseh predmetov in prikazuje podatke za usposabljanje na področju ITE in CPD.

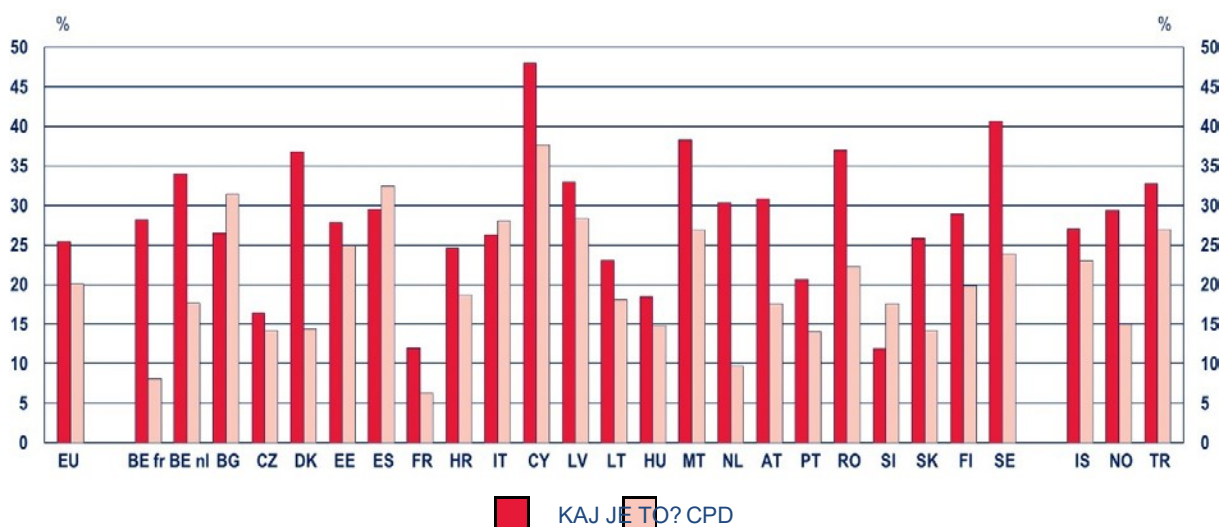
Podatki, predstavljeni na sliki D3, temeljijo na samo dveh od različnih tem, vključenih v ITE in CPD, ki sta bili obravnavani v programu OECD TALIS 2018 (⁶⁰). Odgovori učiteljev kažejo, da je bilo poučevanje v večkulturnih in večjezičnih učilnicah med najmanj pogosto obravnavanimi temami v svojih ITE in dejavnostih CPD, ki jih izvajajo. V nasprotju s tem so bile najpogostejše dejavnosti ITE in CPD, povezane s predmetnimi področji učiteljev. V zvezi z ITE so bili na primer „vsebina nekaterih ali vseh predmetov, ki jih poučujem“, „pedagogija nekaterih ali vseh predmetov, ki jih poučujem“ in „učilnica v nekaterih ali vseh predmetih, ki jih poučujem“ med najpogostejše ponavljajočimi se odzivi (OECD, 2019a, str. 129).

---

59 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, UL C 189, 5.6.2019.

60 V zvezi z vsebino ITE so bili na primer drugi elementi, obravnavani v programu TALIS 2018, naslednji: „Vsebina nekaterih ali vseh predmetov, ki jih poučujem“; „Pedagogija nekaterih ali vseh predmetov, ki jih poučujem“; „Splošna pedagogika“; „Učilnica v nekaterih ali vseh predmetih, ki jih poučujem“; „Učenje v mešanem okolju sposobnosti“; „Poučevanje medpredmetnih spretnosti (npr. ustvarjalnost, kritično razmišljanje, reševanje problemov)“; „Uporaba IKT (informacijske in komunikacijske tehnologije) za poučevanje“; „Učenčevo vedenje in vodenje učilnice“; „Spremljanje razvoja in učenja učencev“; „Spodbujanje prehodov študentov z ravni ISCED 2011 na raven 1 ISCED 2011“; in „Facilitating play“ (angleščina).

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Slika 37 Slika D3: Odstotek učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so se usposabljali za poučevanje v večjezičnem ali večkulturnem okolju, 2018

Pojasnjevalne opombe

Številka temelji na odgovorih učiteljev na vprašanji 6 in 23 programa TALIS 2018: „Ali sta bila v formalnem [izobraževanju ali usposabljanju] vključena naslednja elementa?“ in „Ali je bila katera od spodaj navedenih tem vključena v vaše dejavnosti poklicnega razvoja v zadnjih 12 mesecih?“ Dolžina palic kaže odstotek učiteljev, ki so odgovorili z „da“ na „Poučevanje v večkulturnem ali večjezičnem okolju“, možnost (f) v vprašanju 6 (kategorija „ITE“ na sliki) in (j) v vprašanju 23 (kategorija „CPD“ na sliki).

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so leta 2018 sodelovali v programu TALIS.

Za več informacij o TALIS glej Prilogo 1 za podatke in S.E.s. Glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Za opredelitve pojmov „stalni poklicni razvoj“, „začetno izobraževanje učiteljev (ITE) in „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“ glej glosar.

Kot je razvidno iz številke, se je v državah EU približno četrtnina učiteljev (25,4 %) udeležila usposabljanja o tem, kako poučevati v večjezičnem okolju v času študija ITE. Vendar je v večini držav ta delež bistveno višji od ravni EU. Najvišja je na Cipru (48,0 %), kjer je bil skoraj eden od dveh učiteljev usposobljen za upravljanje jezikovne raznolikosti v svojih učilnicah. Nasprotno pa je na Češkem, v Franciji, Litvi, na Madžarskem, Portugalskem in v Sloveniji delež bodočih učiteljev, ki so bili usposobljeni na tem področju, manjši od odstotka v EU. O dveh najnižjih odstotkih (približno 10 %) so poročali učitelji v Franciji in Sloveniji.

V vseh izobraževalnih sistemih z razmeroma visokim deležem 15-letnih učencev, ki doma večinoma govorijo drug jezik kot jezik šolanja (vsaj 15 %; glej sliko A2), sodelovanje učiteljev v ITE za poučevanje v večjezičnih okoljih je običajno nad ravno EU. To velja za francosko in flamsko skupnost Belgija, Ciper, Španija, Malta, Avstrija in Švedska.

V veliki večini držav je verjetneje, da so mladi učitelji zaključili tečaj ITE, ki je obravnaval vprašanje poučevanja v večkulturnem ali večjezičnem okolju. Ta pozitiven trend izhaja iz primerjave odstotka mladih učiteljev (mlajših od 35 let) z odstotkom starejših učiteljev (35 let ali več), ki poročajo, da so opravili tak tečaj: 35,3 % na ravni EU za prvo v primerjavi s 23,4 % za drugo (glej Prilogo 1). Razlika je torej 11,9 odstotne točke v korist mlajše generacije. Razlika je največja na Norveškem, ki znaša 32,6 odstotne točke v korist mlajše generacije.

Slika D3 kaže, da je v EU ena petina učiteljev (20,1 %) sodelovala v dejavnostih CPD na področju poučevanja v večkulturnem ali večjezičnem okolju v 12 mesecih pred raziskavo. Največji delež učiteljev, ki so zaključili dejavnosti CPD na to temo, je bil, tako kot za ITE, na Cipru, 37,7 % učiteljev pa jih je poročalo.

Nasprotno pa je 10 % ali manj srednješolskih učiteljev opravljalo dejavnosti CPD na to temo v francoski skupnosti Belgija, Francija in Nizozemska.

V NEKATERIH EVROPSKIH DRŽAVAH LAHKO UČITELJI IZVAJAJO DEJAVNOSTI USPOSABLJANJA NA DELOVNEM MESTU O JEZIKOVNI OZAVEŠČENOSTI V ŠOLAH.

Priporočilo Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, ki se osredotoča na izboljšanje poučevanja sodobnih jezikov v šolah, je namenjeno tudi izboljšanju splošne jezikovne kompetence učencev. Takšna splošna jezikovna usposobljenost vključuje spretnosti različnih vrst jezikov, vključno z jezikom šolanja in jeziki, ki jih doma govorijo otroci z večjezičnim ozadjem. Da bi to dosegli, Svet v priporočilu poziva države članice EU, naj sprejmejo celovitejši pristop k poučevanju in učenju jezikov, zlasti s podpiranjem razvoja jezikovne ozaveščenosti v šolah ⁽⁶¹⁾.

Jezikovna ozaveščenost v šolah je pojem, ki se nanaša na večjezični in celošolski pristop, ki vključuje celovito jezikovno strategijo, ki vključuje stalno razmišljanje o jezikovni razsežnosti v vseh vidikih šolskega življenja; vključuje tudi splošni pristop k poučevanju vseh jezikov v šolah (jezik šolanja, domači jeziki, tuji jeziki, mrtvi jeziki itd.). Natančneje, šole, ki poznajo jezik, cenijo jezikovno raznolikost svojih učencev, prepoznavajo njihove začetne jezikovne spretnosti in jih uporabljajo kot učni vir. Šole, ki poznajo jezik, podpirajo vse učitelje pri obravnavanju uporabe vsebinskega jezika na njihovih tematskih področjih, vključno z ozaveščanjem o različnih jezikovnih registrih in besednjaku (Evropska komisija, 2018).

Vprašalnik, ki je bil uporabljen za zbiranje informacij Eurydice za to poročilo, je vključeval vrsto vprašanj o dejavnostih CPD, povezanih z jezikovnim ozaveščanjem v šolah za učitelje ali ravnatelje v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju. CPD se nanaša na formalno usposabljanje na delovnem mestu, ki zaposlenim omogoča, da razširijo, razvijajo in posodablajo svoje znanje, spretnosti in odnos skozi celotno poklicno pot. Dejavnosti CPD se lahko izvajajo v različnih oblikah, kot so tečaji, seminarji, medsebojno opazovanje in podpora mrež izvajalcev. CPD je poklicna dolžnost v skoraj vseh državah (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2021c). Dejavnosti CPD so zato dober način za vzpostavitev stika z vsemi zaposlenimi, da bi se lahko seznanili z novimi učnimi praksami.

Namen preiskave je bil zbrati informacije o tem, v kolikšni meri se sorazmerno nov učni pristop spodbujanja jezikovne ozaveščenosti v šolah razširja na šolsko osebje prek dejavnosti CPD. Ponudniki podatkov v 39 preiskovanih izobraževalnih sistemih so imeli priložnost zagotoviti do tri primere dejavnosti CPD, povezanih z jezikovno ozaveščenostjo v šolah. Zbrani podatki vključujejo samo dejavnosti CPD, ki jih akreditirajo, finančno podpirajo ali organizirajo organi na najvišji ravni za izobraževanje (samostojni ali v sodelovanju z mednarodnimi organizacijami) ⁽⁶²⁾.

61 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, UL C 189, 5.6.2019.

62 Vprašalnik je vključeval zgoraj navedeno opredelitev „jezikovne ozaveščenosti v šolah“ in uporabil polstrukturirana vprašanja z odprtimi okenci, kar je ponudnikom podatkov omogočilo opis dejavnosti CPD. Poleg tega je predložila naslednje primere posebnih učnih ciljev dejavnosti CPD, ki se nanašajo na jezikovno ozaveščenost v šolah:

— kako izvajati celovito jezikovno strategijo v šolah (tj. splošni pristop k poučevanju vseh jezikov v šolah in poleg tega jezikovno razsežnost, ki se odraža v vseh vidikih šolskega življenja);

kako ceniti jezikovno raznolikost v šolah;

— kako oceniti jezikovni repertoar študentov;

— kako ceniti znanje učencev v različnih jezikih;

— kako uporabiti spretnosti učencev kot učni vir;

— kako poučevati v večjezičnih učilnicah;

— kako učencem pomagati razviti akademsko jezikovno znanje (tj. napredne spretnosti v jeziku šolanja v primerjavi z vsakodnevnimi jezikovnimi spretnostmi, ki se uporabljajo v osnovni medosebni komunikaciji).

Vsebinska analiza primerov dejavnosti CPD (njihovih kratkih opisov) poudarja nekatera ključna tematska področja, povezana s konceptom jezikovne ozaveščenosti v šolah. Ta tematska področja se lahko razdelijo v tri kategorije, ki se delno prekrivajo: (1) spodbujanje jezikovno občutljivega poučevanja ⁽⁶³⁾, (2) sprejemanje jezikovne in kulturne raznolikosti v večjezičnih učilnicah ter (3) poučevanje jezika šolanja v večjezičnih učilnicah.

Prvo tematsko področje – spodbujanje jezikovno občutljivega poučevanja – je mogoče ponazoriti z dejavnostmi CPD, ki se izvajajo v Nemčiji, Franciji, Avstriji in na Finskem. V Nemčiji je bila ena od dejavnosti usposabljanja učiteljev na delovnem mestu, namenjena učiteljem matematike, namenjena pomoči učiteljem pri oblikovanju učnih ur, pri katerih so se soustvarjala matematično in jezikovno znanje. To bi bilo na primer mogoče doseči z vsebinskimi razpravami, med katerimi so se učenci naučili oblikovati jasno matematične probleme in ideje z uporabo pravih tehničnih izrazov v strukturiranem in razumljivem ⁽⁶⁴⁾govoru. V Franciji ministrstvo za nacionalno izobraževanje, mladino in šport ponuja možnosti za usposabljanje vodij usposabljanja učiteljev, ravnateljev in inšpektorjev, kar jim omogoča razumevanje jezikovne razsežnosti pri poučevanju in učenju ter splošneje v šolskem ⁽⁶⁵⁾življenju. V Avstriji je bilo poučevanje, občutljivo na jezik, ena od tem, obravnavanih v modulu usposabljanja, ki je na voljo v okviru dejavnosti ITE in CPD ⁽⁶⁶⁾. Druge teme so vključevale učenje jezika, diagnostično preverjanje jezikovnega znanja, jezik(e) in identiteto. Nekaj drugih navdihujočih primerov dejavnosti CPD, povezanih z jezikovno občutljivim poučevanjem, je mogoče najti na Finskem. Na primer, tečaj usposabljanja učiteljev na delovnem mestu, namenjen predvsem učiteljem višjega sekundarnega izobraževanja, je namenjen omogočanju udeležencem, da razvijejo in izvedejo celovit projekt v zvezi z jezikovno občutljivim poučevanjem v šolah ⁽⁶⁷⁾.

Drugo tematsko področje, ki zajema jezikovno in kulturno raznolikost v večjezičnih učilnicah, se nanaša na dejstvo, da so večjezične učilnice realnost za veliko število učencev (glej sliko A4). Zato je pomemben cilj pomagati učiteljem, da sprejmejo večjezičnost in podprejo večjezične učence, zlasti tako, da jim pomagajo doseči visoko raven znanja jezika šolanja. Luksemburg ima na primer tri uradne jezike in znaten delež učencev, ki ne govorijo jezika šolanja (glej sliko A1 in A2). V zvezi s tem je namen ene aktivnosti CPD, namenjene učiteljem na vseh ravneh izobraževanja, udeležencem zagotoviti boljše razumevanje, kaj pomeni biti večjezični in kako poučevati večjezične študente ⁽⁶⁸⁾. Švica ima tudi zelo raznoliko jezikovno pokrajino (glej sliko A1). Namen ene od aktivnosti CPD je zlasti pomagati udeležencem poučevati v večjezičnih učilnicah in obravnavati posebna vprašanja, povezana z jezikom šolanja. Poleg tega ta dejavnost učitelje posebej usposablja za podporo učencem alofonov z uporabo lastnih (učnih ali jezikovnih) virov ⁽⁶⁹⁾učencev.

Slika D4 in povezano besedilo v bistvu temeljita na opisih dejavnosti CPD, ki so navedeni v odprtih vprašanjih.

63 Jezikovno občutljivo poučevanje je krovni izraz, ki se nanaša na koncept in učne prakse. Priznava jezikovno razsežnost v izobraževanju ter vlogo jezikov pri učenju, rasti identitete in dobrem počutju na individualni in kolektivni ravni (Bergroth et al., 2022, str. 13). Ker se jezikovno občutljivo poučevanje nanaša na vse jezike, ki se poučujejo v šoli in jih govorijo učenci, vodi k valorizaciji večjezičnosti. Zato je jezikovno občutljivo poučevanje koncept, ki je zelo blizu konceptu jezikovne ozaveščenosti v šolah, kar zagovarja priporočilo Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov.

64 <https://www.akademie.rub.de/zertifikatskurse/mathematikunterricht-sprachsensibel-gestalten/#tab-19c35bca6dd135c9ea5>

65 https://magistere.education.fr/local/magistere_offers/index.php?v=formation

66 http://oesz.at/OESZNEU/UPLOAD/016/Basiskompetenzen_sprachliche_Bildung_FINAL.pdf

67 <https://www.laurea.fi/koulutus/taydennyskoulutus/kielitetoinen-opetus-toisella-asteella/>

68 <https://ssl.education.lu/ifen/liste-formationen?dispDomaine=101&idSsDomaine=1622>

69 <https://www.hep-bejune.ch/fr/Formations-continues/Formations-postgrades/CAS/education-Plurilinguisme-Bildung-Mehrsprachigkeit/CAS-education-Plurilinguisme-Bildung-Mehrsprachigkeit.html>

Slika 38 Slika D4: Primeri ključnih izrazov, ki opisujejo dejavnosti CPD, povezane z „jezikovno ozaveščenostjo v šolah“, 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Ta številka vključuje primere ključnih izrazov, ki se uporabljajo za opis dejavnosti CPD, povezanih z osveščanjem jezikov v šolah, akreditiranih, finančno podprtih ali organiziranih s strani organov za izobraževanje na najvišji ravni (samostojno ali v sodelovanju z mednarodnimi organizacijami), in so namenjeni učiteljem ali ravnateljem v osnovnošolskem in splošnem srednješolskem izobraževanju. Ti primeri so povzeti iz dejavnosti CPD, navedenih v besedilu, povezanem s sliko.

Za opredelitvi „nadaljnega poklicnega razvoja“ in „jezikovne ozaveščenosti v šolah“ glej glosar.

Tretje in zadnje tematsko področje – poučevanje jezika šolanja v večjezičnih učilnicah –, ki še vedno vključuje večjezičnost, se osredotoča zlasti na jezik šolanja in njegovo ključno vlogo pri učenju. Na Irskem so na primer učiteljem, ki zagotavljajo podporo učencem, ki ne obvladajo jezika šolanja, na voljo usposabljanje o tem, kako oceniti raven angleščine učencev in kako uporabljati domače jezike učencev v podporo razvoju angleščine.

ODDELEK II – TRANSNACIONALNA MOBILNOST

Razvoj nadnacionalne mobilnosti učiteljev med študijem ali poklicno potjo je dolgoletna prednostna naloga EU. V sklepih Sveta EU o poklicnem razvoju učiteljev in vodstvenih delavcev šol je leta 2009 poudarjeno, da je treba postopno razširiti nadnacionalno mobilnost, zlasti za učitelje, pri čemer je treba „pogled na to, da bi obdobja učenja v tujini – tako v Evropi kot po svetu – postala pravilo in ne izjema“⁽⁷⁰⁾. Svet v sklepih iz maja 2022 o krepitvi mobilnosti učiteljev in vodij usposabljanja poziva k vrsti ukrepov za spodbujanje evropske mobilnosti učiteljev v okviru njihovega začetnega usposabljanja in usposabljanja na delovnem mestu⁽⁷¹⁾.

Ob upoštevanju zgoraj navedene prednostne naloge se ta oddelek osredotoča na nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov, učiteljev študentov ali strokovnih delavcev. Prvič, preučuje, ali organi za izobraževanje na najvišji ravni priporočajo, da bodoči učitelji tujih jezikov med začetnim izobraževanjem preživijo določeno obdobje v državi ciljnega jezika (glej sliko D5). Nato zagotavlja odstotek učiteljev nižjega sekundarnega tujega jezika, ki gredo v tujino za poklicne namene, in primerja te podatke v daljšem časovnem obdobju (glej sliko D6). V tem oddelku so predstavljene tudi sheme financiranja na najvišji ravni, ki so na voljo za podporo nadnacionalni mobilnosti učiteljev tujih jezikov (glej sliko D7). Poleg tega primerja delež učiteljev tujih jezikov, ki odhajajo v tujino, s podporo programov EU in nacionalne/regionalne programe (glej sliko D8). Nazadnje, v tem oddelku so pojasnjeni glavni razlogi, zakaj učitelji tujih jezikov odhajajo v tujino, in čas, ki ga preživijo na poklicnih potovanjih v drugih državah (glej sliko D9 in D10).

Ker se trendi, predstavljeni v tem oddelku, nanašajo na obdobje 2013–2018, je treba upoštevati, da jih je pandemija COVID-19 morda začasno prizadela.

Štirje kazalniki v tem oddelku temeljijo na podatkih iz sistema TALIS⁽⁷²⁾. Zajemajo 22 evropskih držav (države članice EU in države, ki niso članice EU). Preostala dva kazalnika predstavljata informacije, ki temeljijo na podatkih mreže Eurydice, ki vključuje 37 držav.

PRIPOROČILA NA NAJVIŠJI RAVNI SE REDKO NANAŠAJO POSEBEJ NA ČEZMEJNO MOBILNOST BODOČIH UČITELJEV TUJIH JEZIKOV.

Preživljanje obdobja v ciljni državi med ITE je še posebej pomembno za bodoče učitelje tujih jezikov. To lahko bistveno izboljša njihovo znanje jezika, ki ga bodo poučevali. Prav tako jim lahko iz prve roke zagotovi izkušnje s kulturo ciljne države.

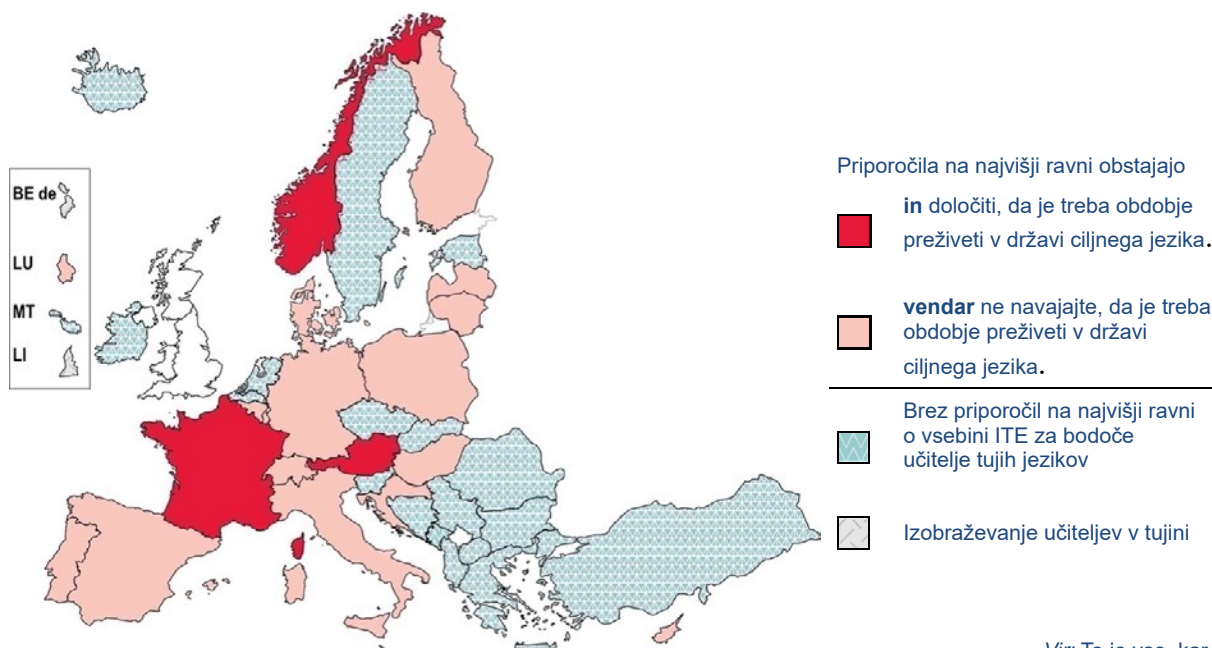
Na sliki D5 so prikazana priporočila, ki so jih izdali organi najvišje ravni (izobraževanje) o vsebini ITE za učitelje tujih jezikov, in če taka priporočila obstajajo, so navedene informacije o smernicah glede bivanja v ciljni državi.

---

70 Sklepi Sveta z dne 12. maja 2009 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET2020), UL C 119, 28.5.2009, str. 3.

71 Sklepi Sveta z dne 21. aprila 2022 o krepitvi mobilnosti učiteljev in vodij usposabljanja, zlasti evropske mobilnosti, med začetnim usposabljanjem in usposabljanjem na delovnem mestu (UL C 167, 21.4.2022).

72 Za podrobnosti o programu TALIS glej razdelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 39 Slika D5: Obstoj priporočil na najvišji ravni o vsebini ITE za bodoče učitelje tujih jezikov in obdobju, ki ga je treba preživeti v ciljni državi, 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Kadar obstajajo priporočila na najvišji ravni o vsebini ITE za vsaj eno vrsto učiteljev tujih jezikov (tj. splošnih ali specializiranih učiteljev; za podrobnosti glej sliko D1) ali eno stopnjo izobrazbe (ISCED 1–3), država je glede na svoj položaj razvrščena v eno od dveh glavnih kategorij (temno rdeča ali svetlo rdeča).

Kadar učitelji tujih jezikov preživijo obdobje v državi ali regiji, v kateri se govori jezik, ki ga je treba poučevati (ciljni jezik), lahko to vključuje čas, ki ga preživijo v šoli (kot pomočnik), na univerzi (na tečajih) ali na delovnem mestu. Cilj je potencialnim učiteljem omogočiti neposreden stik z jezikom, ki ga bodo poučevali, in kulturo zadevne države.

Za opredelitve pojmov „tuj jezik“, „začetno izobraževanje učiteljev (ITE)“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“ in „organ na najvišji ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Kot je razvidno iz številke, v približno polovici anketiranih držav organi za izobraževanje na najvišji ravni ne dajejo nobenih priporočil v zvezi z ITE za bodoče učitelje tujih jezikov. Ko so takšna priporočila pripravljena, obravnavajo različne vidike ITE, vključno z na primer organizacijo teoretičnih tečajev, prakso poučevanja tujih jezikov v šoli in/ali bivanjem v ciljni državi.

Med državami, ki dajejo nekaj priporočil o vsebini ITE, le tri priporočajo, da potencialni učitelji tujih jezikov preživijo določeno obdobje v ciljni državi, preden zaključijo svojo kvalifikacijo za poučevanje. V Avstriji se priporoča obdobje enega semestra v tujini. V Franciji je priporočljivo, da specializirani učitelji tujih jezikov preživijo obdobje v ciljni državi, vendar trajanje ni določeno. Podobno splošno priporočilo obstaja na Norveškem, kjer nacionalne smernice za osnovnošolsko in nižje sekundarno izobraževanje učiteljev kažejo, da bi morali splošni učitelji, ker bodo poučevali tuje jezike, med študijem ostati v tujini. Država bivanja ni določena, vendar je angleščina obvezen predmet za učence v osnovnošolskem in nižjem srednješolskem izobraževanju (glej sliko B7), od učiteljev generalistov pa se pričakuje, da jih bodo poučevali (glej sliko D1).

V zvezi s preučeni priporočili Irska predstavlja poseben primer. V tej državi lahko izobraževalne ustanove svobodno odločajo o vsebini ITE, ki jo ponujajo učiteljem tujih jezikov (tj. na sliki niso navedena priporočila na najvišji ravni). Vendar pa morajo biti učitelji za zaposlitev vpisani v pedagoški svet (ki posameznikom omogoča poučevanje v šolah, ki jih financira država). Za registracijo morajo potencialni učitelji tujih jezikov v nižjem in splošnem srednješolskem izobraževanju preživeti vsaj 6 mesecev v državi ciljnega jezika (od leta 2023 je bilo obdobje skrajšano na 3 mesece).

Čprav je število držav z ustreznimi priporočili še vedno omejeno, je treba razmisliti o dveh dodatnih vidikih, povezanih s čezmejno mobilnostjo učiteljev študentov. Prvič, v državah brez posebnih priporočil na najvišji

ravni lahko posamezne visokošolske ustanove še vedno določijo, da morajo bodoči učitelji tujih jezikov del študija opraviti v ciljni državi. Drugič, priporočila držav na najvišji ravni danes pogosto določajo, da bi morali imeti vsi učenci – torej ne le bodoči učitelji tujih jezikov – možnost, da dokončajo del študija v tujini. Zato se lahko čezmejna mobilnost bodočih učiteljev tujih jezikov spodbudi s priporočili, ki presegajo priporočila, prikazana na sliki D5.

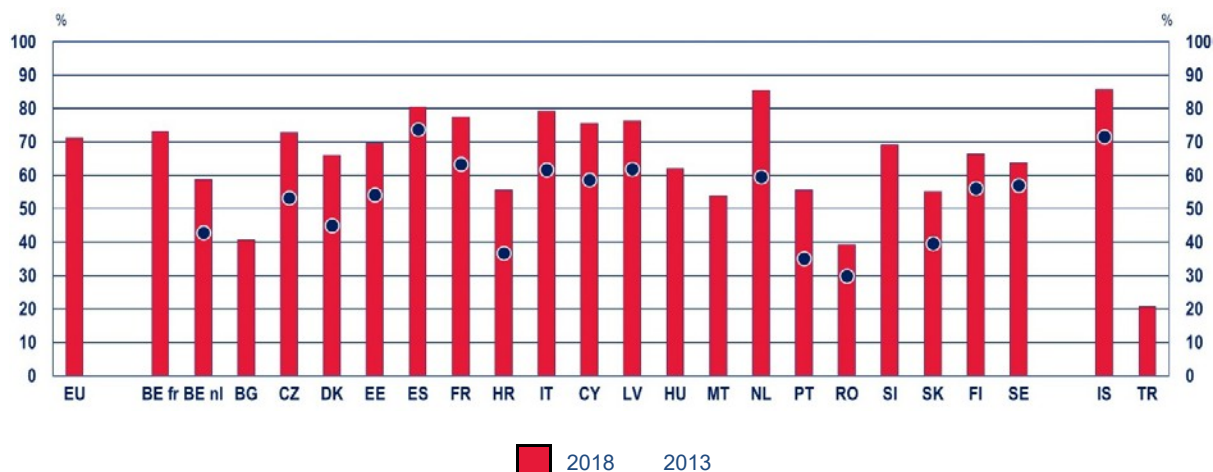
NADNACIONALNA MOBILNOST UČITELJEV TUJIH JEZIKOV SE JE SČASOMA POVEČALA

Na sliki D5 so bila preučena priporočila na najvišji ravni o ITE v zvezi z nadnacionalno mobilnostjo bodočih učiteljev tujih jezikov. Kaže, da je nekaj držav na tem področju pripravilo priporočila. Slika D6 prikazuje tudi nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov, vendar z drugega vidika. Upošteva dejansko prakso nadnacionalne mobilnosti, o kateri so učitelji poročali v programu TALIS 2018. Natančneje, prikazuje podatke o odstotku učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju, ki so poročali, da so med študijem ali kariero odšli v tujino za poklicne namene. Primerja tudi prakse transnacionalne mobilnosti učiteljev tujih jezikov v letih 2018 in 2013.

Kot kaže slika D6, je bilo leta 2018 približno 70 % učiteljev tujih jezikov v EU vsaj enkrat v tujini, kot učenec, učitelj ali oboje. Največji delež učiteljev mobilnih tujih jezikov imajo Španija, Nizozemska in Islandija, od tega jih več kot 80 % poroča o nadnacionalni mobilnosti.

Za primerjavo, učitelji drugih predmetov so veliko manj mobilni: na ravni EU jih je le 36,0 % med izobraževanjem ali usposabljanjem ali na poklicni poti učitelja šlo v tujino (glej Prilogo 1). Ciper in Islandija imata največji delež učiteljev drugih mobilnih predmetov (63,5 % oziroma 80,1 %).

Učitelji tujih jezikov morajo seveda trenirati in prakticirati jezik, ki ga poučujejo. Prav tako morajo imeti tesne stike z eno od držav, v kateri se govori jezik, ki ga poučujejo, da bi pridobili poglobljen kulturni vpogled, ki bi ga delili s svojimi učenci. Zato se zdi, da je mednarodna mobilnost bolj za učitelje tujih jezikov kot za druge predmete poklicna potreba. Vendar skoraj 30 % sodobnih učiteljev tujih jezikov, vključenih v raziskavo v EU, nikoli ni bilo v tujini za poklicne namene, kar lahko vpliva na kakovost poučevanja tujih jezikov. V Bolgariji, Romuniji in Turčiji je bila mobilna le manjšina učiteljev tujih jezikov. Ta odstotek je najnižji v mestu Turkiye, kjer je bilo le 20,7 % učiteljev tujih jezikov v tujini kot učitelj ali v času študija ITE.

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018 in 2013.

Slika 40 Slika D6: Delež učiteljev sodobnih tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so bili v tujini za poklicne namene, 2013 in 2018

Pojasnjevalne opombe

Številka temelji na odgovorih učiteljev na vprašanji 15 in 56 programa TALIS 2018 ter na vprašanji 15 in 48 programa TALIS 2013: „Ali v tekočem šolskem letu poučujete naslednje kategorije predmetov?“ in „Ali ste bili kdaj na svoji poklicni poti kot učitelj ali med izobraževanjem/usposabljanjem učiteljev v tujini za poklicne namene?“

Dolžina palic in položaj modrih krogov kažeta odstotek učiteljev, ki so izbrali možnost (e) za vprašanje 15 in odgovorili z „da“ na vsaj eno od primerov mobilnosti (možnosti (a)–(e) v letu 2018 in možnosti (b)–(f) v letu 2013).

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so se leta 2018 odzvali na vprašanja programa TALIS, povezana z mobilnostjo.

Za več informacij o TALIS glej Prilogo 1 za podatke in S.E.s. Glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Trende skozi čas je mogoče opaziti na podlagi 17 evropskih izobraževalnih sistemov ⁽⁷³⁾, ki so se odzvali na vprašanja o transnacionalni mobilnosti v obeh krogih programa TALIS. Primerjava podatkov iz TALIS 2013 in 2018 kaže, da je bilo v teh izobraževalnih sistemih več učiteljev tujih jezikov v tujini za poklicne namene v letu 2018 ⁽⁷⁴⁾. Delež učiteljev tujih jezikov, ki so bili v tujini, je bil leta 2018 za 14,6 odstotne točke višji kot leta 2013, ko se je povečal s 57,6 % na 72,2 % (glej Prilogo 1). Mobilnost učiteljev tujih jezikov se je povečala v vseh 17 izobraževalnih sistemih, ki so se v letih 2013 in 2018 odzvali na vprašanja, povezana z mobilnostjo. Največje povečanje je bilo na Nizozemskem, in sicer za 26,0 odstotne točke. Najmanjše povečanje je bilo na Švedskem, saj je bilo leta 2018 le 6,7 odstotne točke več kot leta 2013.

Povečanje nadvladane mobilnosti učiteljev tujih jezikov ni osamljen pojav. Delež učiteljev drugih predmetov, ki so čas za poklicne namene preživeli v drugi državi, se je med letoma 2013 in 2018 prav tako povečal v podobnem obsegu, in sicer z 20,0 % na 36,3 % v EU (glej Prilogo 1).

NACIONALNE SCHEME FINANCIRANJA ZA NADNACIONALNO MOBILNOST UČITELJEV TUJIH JEZIKOV VEČINOMA OBSTAJAJO V ZAHODNOEVROPSKIH DRŽAVAH

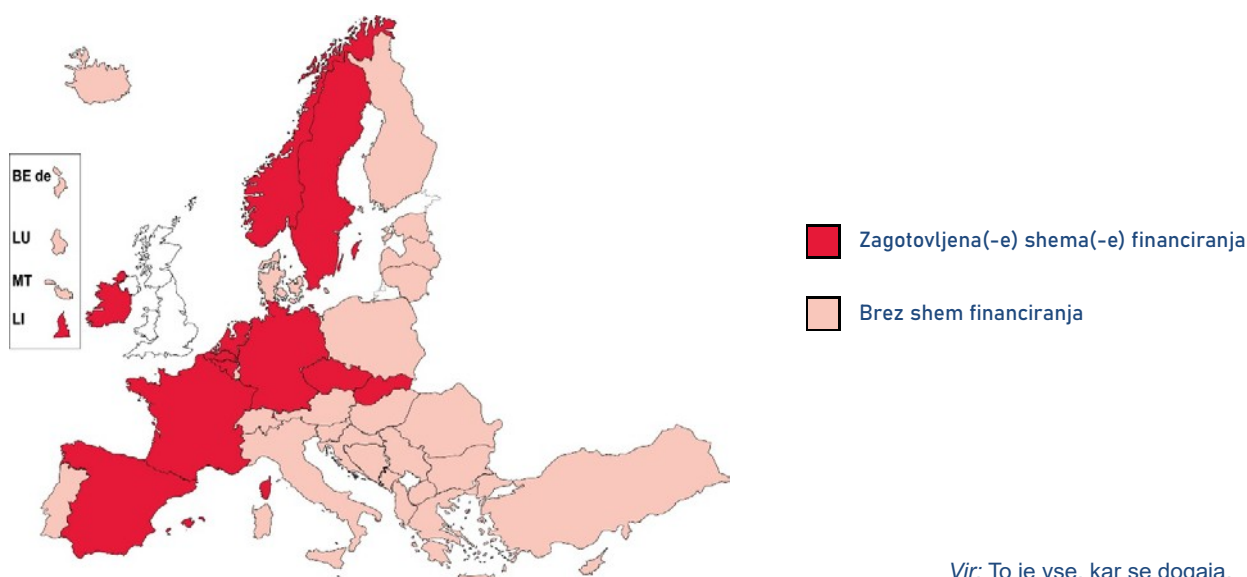
Nekatere države imajo sheme financiranja na najvišji ravni za podporo nadvladane mobilnosti učiteljev tujih jezikov. Cilj teh shem financiranja je podpreti učitelje, ki želijo nekaj časa preživeti v tujini za poklicne namene. Slika D7 se osredotoča na sheme, ki podpirajo nadvladano mobilnost učiteljev v obdobju 2021/2022, čeprav je bilo v praksi zaradi pandemije COVID-19 manj učiteljev kot pred pandemijo. Čeprav nobena država ni poročala, da so bile posebne sheme financiranja na najvišji ravni, ki podpirajo mobilnost, od leta 2020 ukinjene, nekatere sheme niso bile zagotovljene v letih 2020, 2021 in/ali 2022, druge pa so prešle na spletne oblike.

Kot je prikazano na sliki D7, obstajajo sheme financiranja, ki podpirajo poklicno nadvladano mobilnost osnovnošolskih in splošnih srednješolskih učiteljev, v več državah, predvsem v zahodni Evropi. Sheme financiranja se lahko uporabljajo za vse učitelje, ne glede na predmet, ki ga poučujejo, ali pa so lahko posebej namenjene učiteljem tujih jezikov. Te sheme podpirajo tako primarne kot splošne sekundarne učitelje, razen v francoskih in flamskih skupnostih Belgije, Irske in Norveške, kjer lahko koristijo le srednješolski učitelji.

---

73 BE nl, CZ, DK, EE, ES, FR, HR, IT, CY, LV, NL, PT, RO, SK, FI, SE in IS.

74 V zvezi z veljavnostjo primerjave bi morali bralci vedeti, da so se vprašanja o mobilnosti nekoliko razlikovala od ankete iz leta 2013 in ankete iz leta 2018. Leta 2013 so bila vprašanja o mobilnosti postavljena z vprašanjem za filtriranje („Ali ste bili kdaj na poklicni poti učitelja ali med izobraževanjem/izobraževanjem učiteljev v tujini za poklicne namene: da/ne?“), medtem ko v letu 2018 ni bilo vprašanja filtriranja. Kljub tej razliki v vprašanjih, povezanih z mobilnostjo, med letoma 2013 in 2018 in čeprav vpliv te razlike ni znan, je kljub temu mogoče domnevati, da povečanje ni izključno posledica sprememb vprašalnika.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 41 Slika D7: Sheme financiranja, ki jih zagotavljajo organi na najvišji ravni za podporo nadnacionalni mobilnosti učiteljev tujih jezikov v osnovnem in splošnem sekundarnem izobraževanju (ISCED 1–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Zemljevid prikazuje, ali sheme financiranja, ki podpirajo nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju, zagotavljajo organi za izobraževanje na najvišji ravni.

Sheme financiranja lahko uporabljajo učitelji vseh predmetov ali posebej tisti, ki poučujejo tuje jezike. Upoštevajo se samo sheme financiranja, ki delujejo v celotni državi/izobraževalnem sistemu ali na pomembnem geografskem območju (tiste, ki so omejene na določeno geografsko lokacijo, so zato izključene). Sheme financiranja bi morale zajemati transnacionalno prehajanje geografskih meja in biti namenjene kot dolgoročni elementi izobraževalnega sistema, ki zajemajo več zaporednih let (pobude s kratkoročnim financiranjem na podlagi projektov, ki zajema le eno ali dve leti, so izključene).

Programi financiranja, ki učiteljem pomagajo pri selitvi v tujino, da bi se udeležili konference ali delavnice, opravili doktorski študij ali poučevali v šoli v matični državi (če se razlikuje od države, v kateri delajo), se tukaj ne upoštevajo. Podobno so iz obsega številke izključeni tudi dvonacionalni izobraževalni programi in mednarodne sheme financiranja, kot sta program EU Erasmus+ in program Nordplus, ter programi pomočnikov jezikov za učitelje začetnike ali podiplomske študente.

Ponudniki podatkov Eurydice so bili pozvani, naj poročajo o največ treh shemah financiranja.

Za opredelitvi pojmov „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ in „organi na najvišji ravni“ glej glosar.

Podrobnejši pregled shem financiranja, o katerih poročajo ponudniki podatkov Eurydice, kaže, da imajo te sheme različne cilje, na primer izboljšanje jezikovnih in pedagoških spretnosti učiteljev ali razvijanje kulturne ozaveščenosti pri poučevanju tujih jezikov. Te cilje lahko dosežejo tudi na različne načine, vključno s študijskimi obiski, tečaji usposabljanja, obiski na delovnem mestu, pripravništvom ali obdobji poučevanja. Tudi trajanje obdobja mobilnosti, ki jih podpirajo nacionalni programi, se razlikuje. Najpogosteje učitelji odidejo v tujino za kratek čas, običajno 1 ali 2 tedna.

Število namembnih držav se prav tako razlikuje med shemami financiranja. Nekatere sheme financiranja so namenjene učiteljem, ki poučujejo določen tuji jezik: učiteljem omogočajo, da preživijo čas v državi, kjer se govori jezik, ki ga poučujejo. Tako je na primer na Norveškem, kjer imajo učitelji francoskega jezika možnost 2 do 21 dni obiskovati nadaljnje izobraževalne tečaje ali individualne programe (sledenje na delovnem mestu) v Franciji.

V Španiji, Franciji, na Švedskem in v Lihtenštajnu so sheme financiranja, o katerih se poroča, namenjene številnim različnim državam. V Španiji shema poklicnih obiskov (*Estancias Profesionales*) zagotavlja učiteljem

primarnega in splošnega sekundarnega izobraževanja ne glede na predmet, ki ga poučujejo, možnost, da dva tedna preživita v tujini za študijske in opazovalne obiske v šolah v 14 različnih državah. V Franciji lahko učitelji tujih jezikov v splošnih srednjih šolah (vključno s tistimi, ki sodelujejo v šolah, ki zagotavljajo CLIL) sodelujejo v jezikovnih, pedagoških in kulturnih razvojnih dejavnostih (*faze de perfectionnement linguistique, pédagogique et culturelle*) v tujini 2 tedna v šestih do osmih ciljnih državah. Na Švedskem shema partnerstva Atlas, katere cilj je spodbujanje mednarodnega sodelovanja med učitelji in šolami, vsem učiteljem omogoča sodelovanje v izmenjavah učiteljev v vseh državah, ki niso članice EU. V Lihtenštajnu, kot je navedeno v odloku o storitvah poučevanja iz leta⁷⁵2004, država financira strokovna potovanja učiteljev tujih jezikov v države, kjer se govorijo jeziki, ki jih poučujejo.

Tri skupnosti v Belgiji s tremi različnimi jeziki šolanja (francoščina, nizozemščina in nemščina) so aprila 2015 podpisale sporazum, ki je namenjen spodbujanju možnosti, da učitelji tujih jezikov iz vsake Skupnosti najmanj eno leto poučujejo v eni od drugih dveh Skupnosti. Čeprav sama po sebi ni nadnacionalna, je treba omeniti tudi to pobudo za čezskupnost. Cilj pobude je šolam omogočiti jezikovne tečaje z domačimi govorniki kot učitelji. Podobno v Švici potekajo izmenjave učiteljev francoskega, nemškega in italijanskega jezika med različnimi jezikovnimi regijami. Ti učitelji jezikov imajo možnost, da kot pomočnik v razredu preživijo kratek (do 5 tednov) ali dolgo (do 12 mesecev) bivanje v drugi jezikovni regiji. Namen je pomagati učiteljem pri razvoju njihovih jezikovnih in učnih kompetenc ter vzpostaviti sodelovanje med šolami v vseh jezikovnih regijah.

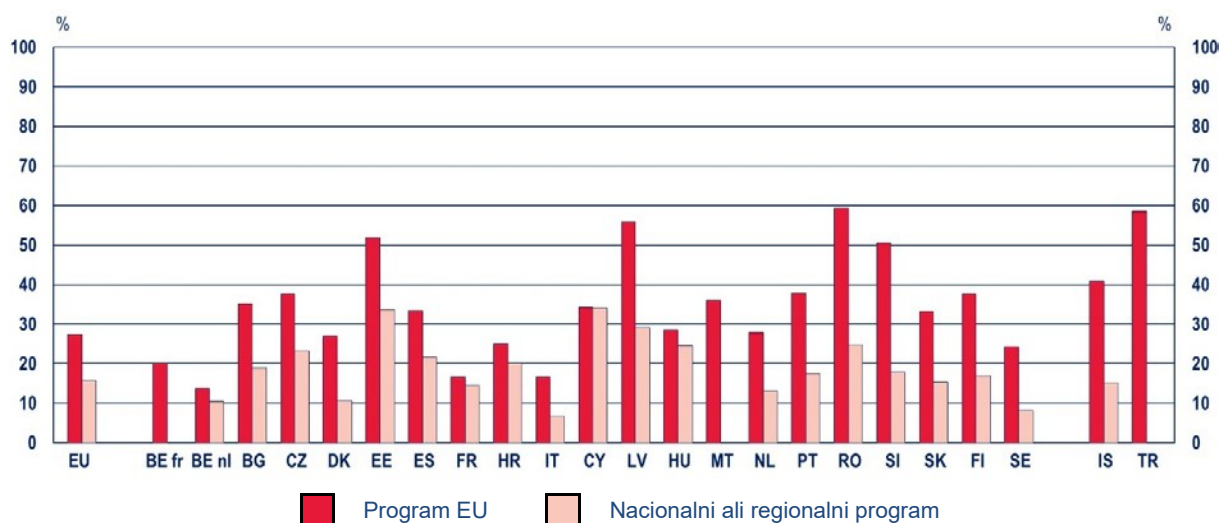
PROGRAMI EU IMAJO POMEMBNO VLOGO PRI NADNACIONALNI MOBILNOSTI UČITELJEV TUJIH JEZIKOV

Na sliki D8 je prikazan odstotek mobilnih učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju, ki so poročali, da so bili s podporo nadnacionalnih programov mobilnosti v tujini za poklicne namene. Določa vrsto programa mobilnosti (program EU, kot je Erasmus+, ali nacionalni/regionalni program), s katerim so potovali v tujino. Ta številka zadeva le nadnacionalno mobilnost učiteljev tujih jezikov v času njihove poklicne poti.

V EU je odstotek mobilnih učiteljev sodobnih tujih jezikov, ki so prejeli sredstva EU, v povprečju blizu dvakratnemu odstotku tistih, ki so prejeli sredstva iz nacionalnega ali regionalnega programa. Delež mobilnih učiteljev tujih jezikov, ki so bili v tujini za poklicne namene v okviru programa EU, znaša 27,4 % v primerjavi s 15,7 % pri nacionalnih ali regionalnih programih. V desetih izobraževalnih sistemih (Danska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska in Islandija) je bil ta trend še izrazitejši, saj je v tujino z evropskimi sredstvi odhajalo vsaj dvakrat več učiteljev kot z nacionalnimi ali regionalnimi sredstvi. Nasprotno pa je bil v flamski skupnosti Belgije, Francije, Hrvaške, Cipra in Madžarske učinek obeh virov financiranja približno enak.

---

75 <https://www.gesetze.li/konso/2004092000>

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018

Slika 42 Slika D8: Odstotek mobilnih učiteljev sodobnih tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so s podporo programa mobilnosti odšli v tujino za poklicne namene, 2018

Pojasnjevalne opombe

Številka temelji na odgovorih učiteljev na vprašanji 15 in 56 programa TALIS 2018: „Ali poučujete naslednje kategorije predmetov v tekočem šolskem letu?“ in „Ali ste bili kdaj na svoji poklicni poti kot učitelj ali med izobraževanjem/usposabljanjem učiteljev v tujini zaradi opravljanja poklica v tujini?“ Dolžina barov kaže odstotek učiteljev, ki so odgovorili z „da“ na možnost (b) „kot učitelj v programu EU“ in/ali (c) „kot učitelj v regionalnem ali nacionalnem programu“. Učitelji so morda uporabljali obe vrsti programov.

Učitelji tujih jezikov so tisti, ki so izbrali možnost (e) za vprašanje 15. Mobilni učitelji so tisti, ki so odgovorili z „da“ na vsaj eno od možnosti (a)–(e) iz vprašanja 56.

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so se leta 2018 odzvali na vprašanja programa TALIS, povezana z mobilnostjo.

Za več informacij o TALIS glej Prilogo 1 za podatke in S.E.s. Glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opomba za posamezno državo

Belgija (BE fr), Malta in Türkiye: vzorec je bil nezadosten (manj kot 5 različnih šol ali 30 učiteljev) za kategorijo „nacionalni ali regionalni programi“.

V primerjavi z letom 2013 se delež učiteljev mobilnih tujih jezikov, ki so bili vključeni v programe EU, ni bistveno spremenil, medtem ko se je delež, ki je bil del nacionalnih ali regionalnih programov, povečal za 4,3 odstotne točke (S.E. 0,86) (glej Prilogo 1). Zato je bil v evropskih državah relativni prispevek programov EU k mobilnosti učiteljev tujih jezikov v primerjavi z relativnim prispevkom nacionalnih ali regionalnih programov v letu 2013 v povprečju nekoliko večji (25,1 % (S.E. 0,89) v primerjavi z 11,1 % (S.E. 0,53)) kot leta 2018 (27,2 % (S.E. 0,71) v primerjavi s 15,4 % (S.E. 0,67)).

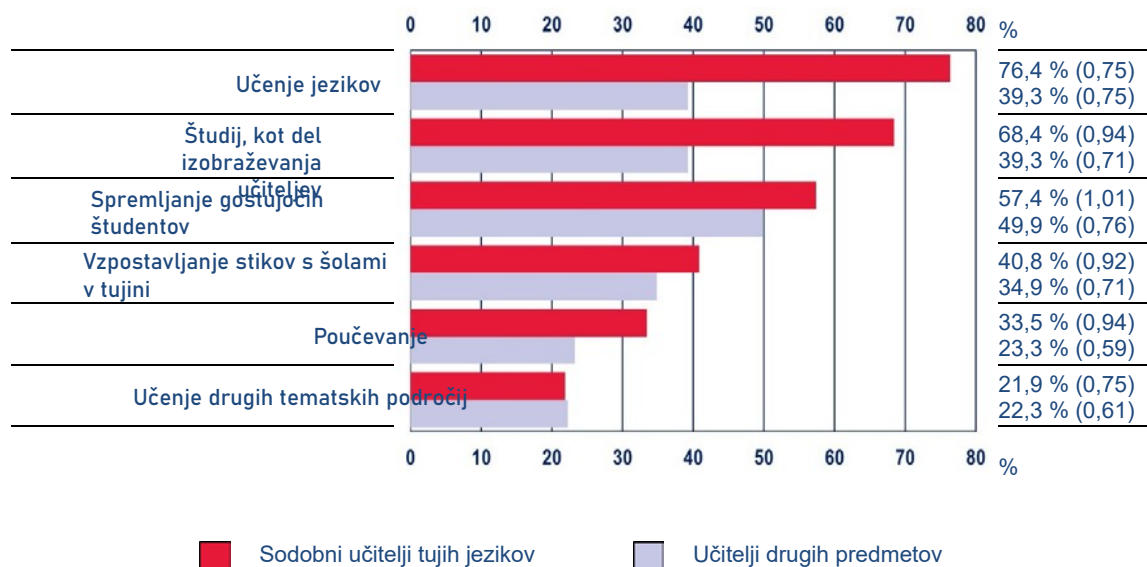
VEČ KOT DVE TRETJINI UČITELJEV TUJIH JEZIKOV GRE V TUJINO NA UČENJE JEZIKOV IN KOT DEL ZAČETNEGA IZOBRAŽEVANJA.

Na sliki D9 so opisani nameni, za katere učitelji tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju preživijo obdobja v drugi državi med študijem ali kariero. Natančneje, prikazuje delež nadnacionalnih mobilnih učiteljev kot povprečje EU po poklicnem namenu potovanja v tujino. Ta odstotek je prikazan za učitelje tujih jezikov in učitelje drugih predmetov.

Kot kaže slika D9, se poklicni nameni za odhod v tujino do neke mere razlikujejo med obema kategorijama učiteljev.

V EU je glavni razlog za odhod v tujino, o katerem poročajo učitelji tujih jezikov, učenje jezikov (76,4 %). V Španiji, Italiji in na Madžarskem je več kot 80 % učiteljev mobilnih tujih jezikov to navedlo kot razlog za potovanje (glej Prilogo 1). Eden od najučinkovitejših načinov za učitelje, da izboljšajo svoje znanje jezika ali jezikov, ki jih poučujejo, je obisk ene od držav, v kateri govorijo. Ta poseben razlog za nadnacionalno mobilnost je zato zelo tesno povezan z delom. Za primerjavo, na ravni EU je le 39,3 % mobilnih učiteljev, ki poučujejo druge predmete, poročalo o učenju jezikov kot poklicnem namenu za odhod v tujino.

Na ravni EU je skoraj 70 % mobilnih učiteljev tujih jezikov študiralo v tujini v okviru izobraževanja učiteljev, čeprav ima le nekaj držav priporočila na tem področju (glej sliko D5). Razlike med državami so precej velike: približno 80 % učiteljev mobilnih tujih jezikov v Španiji in Italiji je v okviru izobraževanja učiteljev študiralo v tujini, manj kot 50 % pa jih je to opravilo na Hrvaškem, v Latviji, na Portugalskem, v Sloveniji, na Islandiji in v Turčiji. Za primerjavo, na ravni EU je le 39,3 % učiteljev, ki poučujejo druge predmete, poročalo o študiju v tujini v okviru izobraževanja.

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Slika 43 Slika D9: Odstotek mobilnih učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2) po poklicnih razlogih za odhod v tujino, raven EU, 2018

Pojasnjevalne opombe

Številka temelji na odgovorih učiteljev na vprašanji 15 in 57 programa TALIS 2018: „Ali v tekočem šolskem letu poučujete naslednje kategorije predmetov?“ in „Ali so bili vaši obiski v tujini poklicni nameni naslednjih dejavnosti?“ Učitelji so bili pozvani, naj predložijo čim več odgovorov.

Učitelji tujih jezikov so tisti, ki so izbrali možnost (e) za vprašanje 15. Učitelji drugih predmetov so tisti, ki niso izbrali možnosti (e) za vprašanje 15, vendar so izbrali katero koli drugo možnost od (a) do (i). Mobilni učitelji so tisti, ki so odgovorili z „da“ na vsaj eno od možnosti (a)–(e) iz vprašanja 56.

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so se leta 2018 odzvali na vprašanje 57 programa TALIS: Češka, Danska, Estonija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Madžarska, Malta, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska, Islandija in Turčije.

Razlogi za bivanje v tujini so predstavljeni v padajočem vrstnem redu glede na odstotek učiteljev tujih jezikov, ki jih prijavijo.

Glej Prilogo 1 za podatke za posamezne države in S.E.s. Za več informacij o TALIS glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Učitelji imajo lahko tudi vlogo pri podpiranju dejanske mobilnosti študentov in virtualne mobilnosti študentov. Pedagoško osebje lahko spremlja študente, ki potujejo v tujino, lahko pa tudi vzpostavi podlago za prihodnje sodelovanje med šolami, na primer s pripravo nadnacionalnih programov mobilnosti ali razvojem skupnih projektov, pri katerih bodo nove tehnologije podpirale izmenjave med študenti. Delež učiteljev mobilnih tujih jezikov, ki so že spremljali gostujoče študente, je v EU 57,4 %, kar je nekoliko več kot pri učiteljih drugih predmetov (49,9 %). Mobilni učitelji tujih jezikov so tudi v tujini pogosteje vzpostavljali stike s šolami kot učitelji drugih predmetov (40,8 % oziroma 34,9 %).

Na ravni EU poučevanje v tujini ni tako pogosto kot učenje jezikov med mobilnimi učitelji tujih jezikov (33,5 %), vendar je še vedno nekoliko pogostejše kot pri učiteljih drugih predmetov (23,3 %). „Učenje“ je bilo najpogosteje navedeno kot razlog za mobilnost učiteljev tujih jezikov v Romuniji (ki jo navaja 68,3 % učiteljev tujih jezikov). Več kot 40 % učiteljev mobilnih tujih jezikov v Španiji in Franciji poroča, da so poučevali v tujini. Nasprotno pa jih je manj kot 15 % na Hrvaškem in Portugalskem to storilo.

Potovanje v tujino, da bi se seznanili z drugimi predmeti, ni pogost razlog za mobilnost, saj so podobni in nizki odstotki učiteljev mobilnih tujih jezikov (21,9 %) in učiteljev drugih predmetov (22,3 %) poročali, da so v ta namen odšli v tujino.

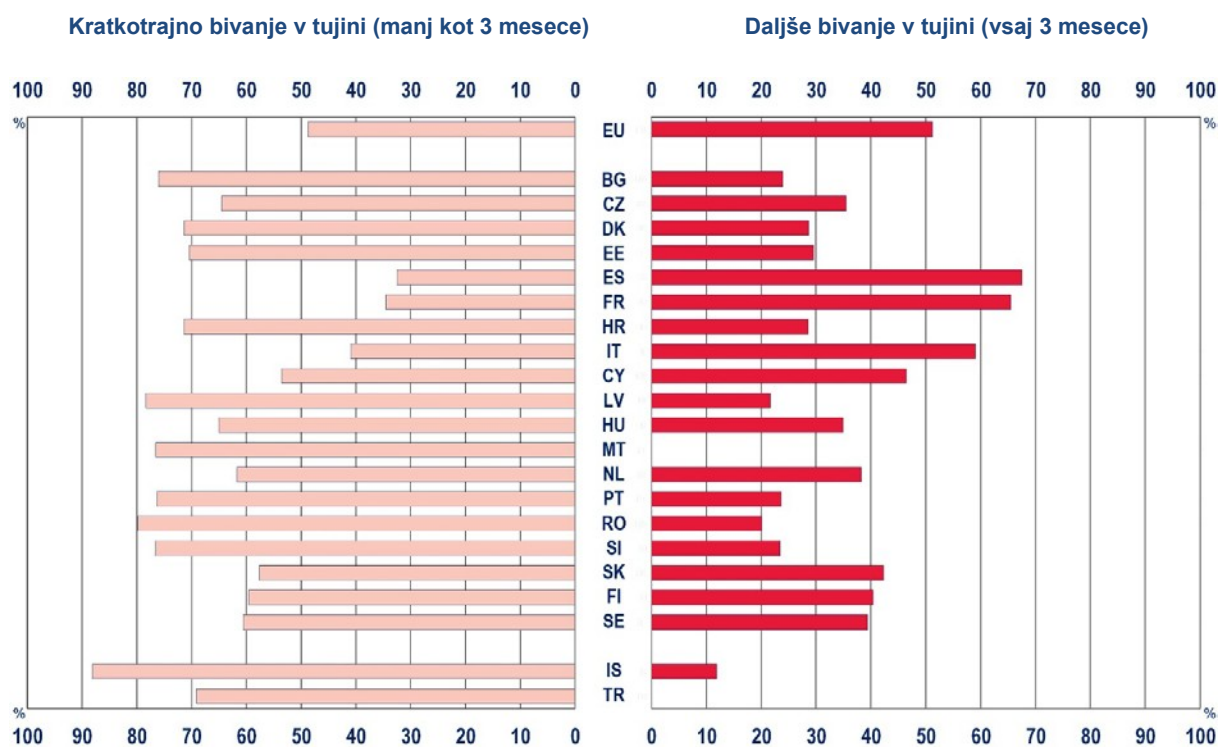
Podatki iz programa TALIS 2013 (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2017) kažejo, da je trend čezmejne mobilnosti učiteljev tujih jezikov skozi čas ostal nespremenjen. Kljub povečanju mobilnosti učiteljev tujih jezikov v vseh državah je razvrstitev od najbolj do najmanj pogostih razlogov, zakaj učitelji tujih jezikov odhajajo v tujino za poklicne namene, enaka za leti 2013 in 2018 (glej sliko D6).

TRAJANJE BIVANJA UČITELJEV TUJIH JEZIKOV V TUJINI SE MED DRŽAVAMI ZELO RAZLIKUJE.

Slika D10 prikazuje trajanje bivanja mobilnih učiteljev tujih jezikov v tujini med njihovo ITE in kariero. To trajanje ustreza vsem obdobjem, preživetim v tujini, skupaj. Natančneje, slika D10 razlikuje med bivanjem v tujini, ki traja manj kot tri mesece (kratko bivanje), in bivanjem v tujini, ki traja vsaj 3 mesece (dolgotrajno bivanje).

Kot kaže slika D10, je na ravni EU delež učiteljev mobilnih tujih jezikov, ki poročajo o kratkem in dolgotrajnem bivanju v tujini, približno podoben (48,8 % oziroma 51,2 %).

Če pa se upoštevajo posamezne države, je večina učiteljev mobilnih tujih jezikov v skoraj vseh državah med študijem in kariero skupaj preživela manj kot tri mesece v tujini (kratko bivanje). To je še posebej opazno v Bolgariji, Latviji, na Malti, Portugalskem, v Romuniji, Sloveniji in na Islandiji. V Španiji, Franciji in Italiji pa je stanje ravno nasprotno: v teh državah je več kot polovica učiteljev mobilnih tujih jezikov poročala o dolgotrajnem bivanju v tujini (67,5 %, 65,5 % oziroma 59,1 %).

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Slika 44 Slika D10: Odstotek mobilnih učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2) o dolgem in kratkoročnem bivanju v tujini, 2018

Pojasnjevalne opombe

Številka temelji na odgovorih učiteljev na vprašanji 15 in 58 iz programa TALIS 2018: „Ali poučujete naslednje kategorije predmetov v tekočem šolskem letu?“ in „Skupaj, kako dolgo ste ostali v tujini za poklicne namene?“ Odgovora „tri do dvanajst mesecev“ (možnost 2) in „več kot eno leto“ (možnost 3) sta bila združena, da bi postala kategorija „daljše bivanje“.

Učitelji tujih jezikov so tisti, ki so izbrali možnost (e) za vprašanje 15. Mobilni učitelji so tisti, ki so odgovorili z „da“ na vsaj eno od možnosti (a)–(e) iz vprašanja 56.

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so se leta 2018 odzvali na vprašanje 58 programa TALIS.

Za več informacij o TALIS glej Prilogo 1 za podatke in S.E.s. Glej oddelek „Statistične zbirke podatkov in terminologija“.

Za opredelitev pojma „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr, BE nl): to vprašanje v državi ni bilo urejeno.

Malta in Türkiye: vzorec ni zadosten (manj kot 5 različnih šol ali 30 učiteljev) za kategorijo „dolgotrajno bivanje v tujini“.

POGLAVJE E POUČEVALNI PROCESI

ODDELEK I – ČAS POUČEVANJA IN UČNI REZULTATI

Ta oddelek, ki vključuje šest kazalnikov, obravnava predvsem čas poučevanja, ki je namenjen poučevanju tujih jezikov kot obveznih predmetov v rednem obveznem splošnem izobraževanju ⁽⁷⁶⁾. Natančneje, proučuje, koliko časa morajo šole nameniti poučevanju tujih jezikov, kot so določili organi za izobraževanje na najvišji ravni ⁽⁷⁷⁾. O času poučevanja zunaj tega okvira se ne poroča (npr. tuji jeziki se obravnavajo kot izbirni predmeti ali poučujejo kot del učnega načrta, določenega na šolski ravni).

Vprašanje časa poučevanja se obravnava z različnih zornih kotov, vključno z razliko med časom, porabljenim v prvem in drugem tujem jeziku (glej sliko E2), razmerjem med časom poučevanja, namenjenim prvemu tujem jeziku, in številom let, porabljenih za poučevanje (glej sliko E3), relativno težo poučevanja tujih jezikov v učnem načrtu (glej sliko E4) in nazadnje časovnimi spremembami števila ur, namenjenih poučevanju tujih jezikov (glej sliko E5). Poleg tega ta oddelek vključuje informacije o pričakovanih najnižjih stopnjah doseganja za prvi in drugi tuji jezik na dveh referenčnih točkah: konec nižjega sekundarnega izobraževanja in konec splošnega srednješolskega izobraževanja (glej sliko E6).

Vsi kazalniki v tem oddelku temeljijo na podatkih, zbranih prek mreže Eurydice, ki zajemajo 39 izobraževalnih sistemov v 37 državah ⁽⁷⁸⁾. Kazalniki o času poučevanja kažejo podatke o posameznih izobraževalnih poteh v Luksemburgu ⁽⁷⁹⁾ in Lihtenštajnu ⁽⁸⁰⁾, kar omogoča primerjavo 42 izobraževalnih sistemov/izobraževalnih poti.

ČAS POUČEVANJA, NAMENJEN TUJIM JEZIKOM, JE BISTVENO VIŠJI V SREDNJEŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU KOT V OSNOVNEM IZOBRAŽEVANJU.

Na sliki E1 je prikazano minimalno število ur, namenjenih poučevanju vseh tujih jezikov, ki se poučujejo kot obvezni predmeti v hipotetičnem letu (tj. skupna obremenitev poučevanja za določeno stopnjo izobrazbe, deljena s številom ocen te stopnje izobrazbe) ⁽⁸¹⁾. Ta številka vključuje dva črna grafikona, ki ločeno zagotavljata podatke za osnovnošolsko izobraževanje in redno obvezno splošno srednješolsko izobraževanje.

---

76 Zadevni tuji jeziki so tisti, ki so obvezni za vse študente določene stopnje izobrazbe. Poleg tega področje uporabe izključuje predšolsko vzgojo, čeprav so v nekaterih izobraževalnih sistemih nekatere stopnje te izobrazbe obvezne za otroke.

77 Podatke skupaj zbirata Eurydice in mreža OECD za zbiranje in presojo opisnih informacij na ravni sistema o izobraževalnih strukturah, politikah in praksah (NESLI) vsaki dve leti. Podatki, predstavljeni v tem poročilu, izhajajo iz zbiranja podatkov za obdobje 2020–2021. Dodatne informacije o času poučevanja v šolah v Evropi so na voljo v dvoletnem poročilu Eurydice o tej temi (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2021a).

78 Za podrobnosti o pokritosti tega poročila po državah glej uvod v poročilo.

79 *Enseignement secondaire classique* (klasično srednješolsko izobraževanje) in *enseignement secondaire général* (splošno srednješolsko izobraževanje).

80 *Gimnazija* (šolski tip z naprednimi zahtevami), *Oberschule* (šolski tip z osnovnimi zahtevami) in *Realschule* (vrsta šole z vmesnimi zahtevami).

81 Število ocen, vključenih v redno obvezno splošno izobraževanje, se med izobraževalnimi sistemi zelo razlikuje. V nekaterih primerih se obvezno splošno izobraževanje s polnim delovnim časom ustavi ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja; v drugih primerih delno ali v celoti vključuje višje sekundarno izobraževanje (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2020). Da bi odpravili razlike, ki izhajajo iz razlik v številu ocen v rednem obveznem splošnem izobraževanju, večina kazalnikov o času poučevanja predstavlja minimalno število poučevanih ur v hipotetičnem letu.

Na ravni osnovnega izobraževanja se število ur na hipotetično leto, namenjeno poučevanju tujih jezikov kot obveznih predmetov, giblje med 13 urami (na Madžarskem) in 407 urami (v Luksemburgu). Kljub temu širokemu razponu je število poučevanih ur v večini izobraževalnih sistemov (27 izobraževalnih sistemov) med 30 in 69 ur. V obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom število poučevanih ur na teoretično leto v vseh obravnavanih izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh znaša od 74 ur (na Norveškem) do 373 ur (v Luksemburgu (*zaščita drugorazrednega razreda*)).

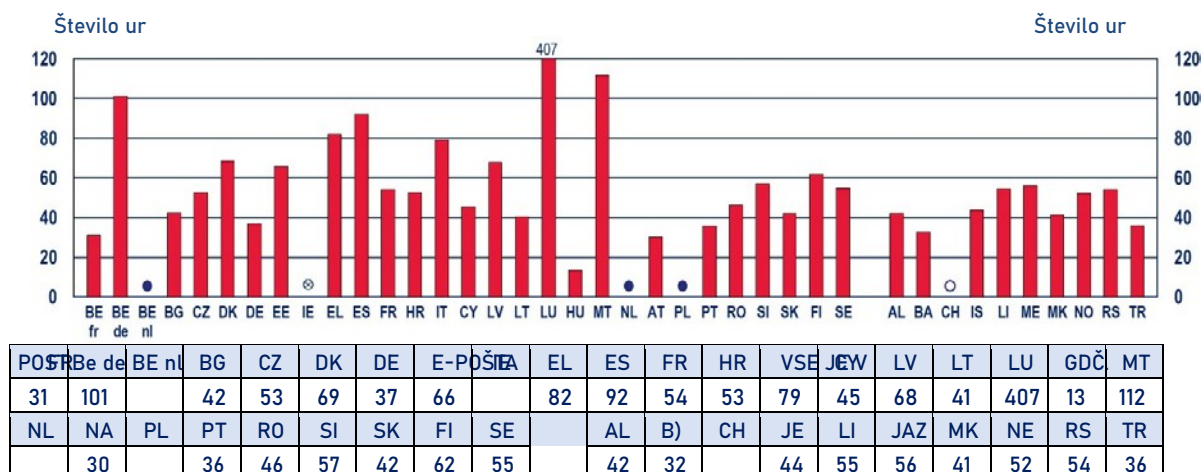
Dva ključna dejavnika lahko pojasnita manjše število poučevanih ur v osnovnošolskem izobraževanju. Prvi se nanaša na starost, pri kateri učenje tujega jezika postane obvezno. Čas poučevanja je razmeroma kratek v francoski skupnosti Belgija (31 ur), Nemčiji (37 ur), na Portugalskem (36 ur) in v Bosni in Hercegovini (32 ur), kjer učenje tujih jezikov postane obvezno po drugem razredu osnovnega izobraževanja, za razliko od večine drugih izobraževalnih sistemov (glej sliko B1).

Drugi dejavnik se nanaša na strukturo izobraževalnih sistemov. Običajno se število ur, dodeljenih poučevanju tujih jezikov, poveča, ko učenci napredujejo po šolskih razredih (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2021a). Če je torej osnovnošolsko izobraževanje razmeroma kratko (na primer štiri leta), na primer v Nemčiji (37 ur) in Avstriji (30 ur), otroci zapustijo to stopnjo izobraževanja v mlajši starosti, kar pomeni, da imajo na tej stopnji izobraževanja manj ur poučevanja tujega jezika kot otroci v izobraževalnih sistemih, kjer osnovnošolsko izobraževanje traja dlje.

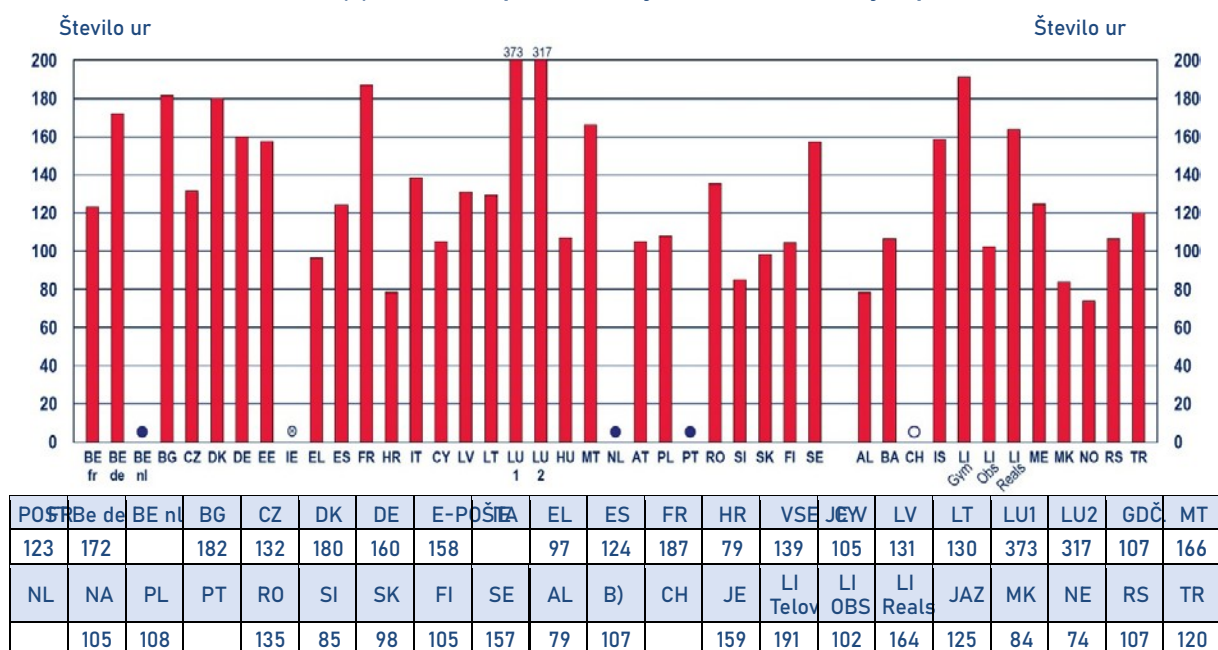
Oba zgoraj navedena dejavnika veljata tudi za Madžarsko, v kateri se za poučevanje tujih jezikov nameni posebno majhno število ur (13 ur). Na Madžarskem so v osnovnem izobraževanju štirje razredi, učenje tujih jezikov pa postane obvezno v zadnjem. Vendar pa se lahko učenci, odvisno od šole, prej začnejo učiti tuje jezike in zato prejmejo dodaten čas poučevanja.

Število ur, namenjenih poučevanju tujih jezikov v osnovnem izobraževanju, je več kot 69 ur v šestih izobraževalnih sistemih (nemško govoreča skupnost Belgije, Grčije, Španije, Italije, Luksemburga in Malte). Izobraževalni sistemi nemško govoreče skupnosti Belgije, Italije, Luksemburga in Malte imajo naslednje skupne značilnosti: CLIL se uporablja kot učni pristop v nekaterih razredih (ali skoraj vseh razredih v primeru Luksemburga) obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom. Ta poseben pristop poučevanja, v skladu s katerim se predmeti učnega načrta poučujejo v (vsaj) dveh jezikih (glej sliko B12), bi lahko delno pojasnil sorazmerno veliko število ur, namenjenih poučevanju tujih jezikov v teh izobraževalnih sistemih. Število ur je največje v nemško govoreči skupnosti Belgija (101 ur), Luksemburg (407 ur) in Malta (112 ur).

(a) Osnovnošolsko izobraževanje

(b) Obvezno splošno srednješolsko izobraževanje s polnim delovnim časom

Horizontalna fleksibilnost Čas poučevanja, določen na ravni kantona Ni obveznega tujega jezika

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 45 Slika E1: Število ur obveznega poučevanja tujih jezikov v hipotetičnem letu v osnovnem in rednem obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju, 2020/2021

Pojasnjevalne opombe

Ta številka prikazuje najkrajši priporočeni čas poučevanja za tuje jezike, ki se poučujejo kot obvezni predmeti za vse študente, kot so jih določili organi za izobraževanje na najvišji ravni.

Čas poučevanja na teoretični letnik v osnovnošolskem izobraževanju (ali obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju s polnim delovnim časom) ustreza skupnemu času pouka v osnovnem izobraževanju (ali obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju s polnim delovnim časom), deljenem s številom razredov primarnega izobraževanja (ali rednega obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom).

Horizontalna prilagodljivost: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo skupni čas poučevanja za skupino (ali vseh) predmetov znotraj določenega razreda. Šole/lokalne oblasti se lahko nato svobodno odločijo, koliko časa je treba dodeliti posameznim predmetom. Če to velja za polovico ali več kot polovico razredov osnovnega in/ali rednega

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja, se uporabi poseben simbol ●. Kadar se horizontalna prožnost uporablja za manj kot polovico razredov primarnega izobraževanja ali rednega obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja, se te ocene izključijo iz izračuna hipotetičnih let. To velja za francosko skupnost Belgije in Portugalske v primarnem izobraževanju.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): v razredih 3 in 4 je horizontalna fleksibilnost.

Bolgarija: v zadnjih dveh razredih obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom, ki ustrežata prvima dvema letoma srednješolskega izobraževanja, številka prikazuje podatke za pot intenzivnega učenja tujih jezikov.

Nemčija: podatki predstavljajo ponderirane povprečne učne ure za poučevanje tujih jezikov, ki jih izračuna sekretariat Stalne konference ministrov za izobraževanje in kulturo zveznih dežel na podlagi števila učencev, vpisanih v različne vrste šol.

Irska: poučevanje tujih jezikov ni obvezno. Uradni jeziki, angleščina in irščina, se poučujejo vsem študentom.

Španija: podatki predstavljajo ponderirana povprečja nacionalnih in regionalnih predpisov o učnih načrtih in šolskih koledarjih (referenčno leto 2020/2021). Za izračun ponderiranih povprečij so bili uporabljeni statistični podatki o številu študentov po razredih in avtonomni skupnosti, ki jih je sporočil statistični urad Ministrstva za izobraževanje in poklicno usposabljanje (referenčno leto 2018/2019).

Italija: podatki za zadnji dve stopnji obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom se nanašajo na liceo Scientifico.

Luksemburg: LU1 ustreza *drugorazrednemu razredu* (klasično srednješolsko izobraževanje); LU2 ustreza *drugostopenjskemu généralu* (splošno srednješolsko izobraževanje).

Madžarska: pri razredih 9 in 10, zadnjih dveh razredih obveznega izobraževanja s polnim delovnim časom, podatki ustrezajo Gimnáziumu.

Avstrija: podatkov za zadnji razred obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom ni.

Avstrija in Lihtenštajn: podatki ne vključujejo časa poučevanja za razreda 1 in 2 za Avstrijo in razred 1 za Lihtenštajn, saj se tuji jeziki poučujejo prek drugih predmetov in ne kot samostojni predmeti. Zato predstavljeni podatki podcenjujejo čas poučevanja, dodeljen tujim jezikom.

Poljska: v prvih treh (od štirih) razredih primarnega izobraževanja obstaja horizontalna prožnost.

Portugalska: v zadnjih dveh od šestih razredov osnovnošolskega izobraževanja obstaja horizontalna prožnost. V prvih treh razredih obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom obstaja horizontalna prožnost za prvi in drugi tuji jezik kot obvezni predmet, medtem ko v zadnjih treh razredih učenja tujih jezikov ni obvezno.

Švedska: za redno obvezno splošno srednješolsko izobraževanje podatki vključujejo čas poučevanja za drugi jezik, ki ni obvezen predmet za vse študente (glej sliko B1).

Lihtenštajn: Li Gym ustreza gimnaziji (vrsta šole z naprednimi zahtevami); Li Obs ustreza Oberschule (vrsta šole z osnovnimi zahtevami) in; Li Reals ustreza Realschule (vrsta šole z vmesnimi zahtevami).

Švica: standardni učni načrt in standardni čas poučevanja nista opredeljena na nacionalni ravni. Učne načrte in predvideni čas poučevanja določa 26 kantonov na regionalni ravni.

Kot je bilo že omenjeno, je v obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom razpon poučevanih ur na teoretično leto v vseh obravnavanih izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh precej širok (od 74 do 373 ur). V tem širokem razponu je mogoče opredeliti štiri skupine izobraževalnih sistemov/izobraževalnih poti z relativno primerljivim številom poučevanih ur.

Prva skupina zajema 15 izobraževalnih sistemov/izobraževalnih poti, kjer je med 74 ur (Norveška) in 108 ur (Poljska) na hipotetično leto namenjeno poučevanju tujih jezikov kot obveznih predmetov; druga zajema devet izobraževalnih sistemov/izobraževalnih poti, ki obveznemu poučevanju tujih jezikov dodeljujejo med 120 ur (Türkiye) in 139 ur (Italija) na teoretično leto. Večina izobraževalnih sistemov/izobraževalnih poti spada v ti dve skupini.

Enajst izobraževalnih sistemov/izobraževalnih poti sestavlja tretjo skupino, kjer je čas poučevanja, dodeljen tujim jezikom kot obvezni predmet, od 157 ur (na Švedskem) do 191 ur (v Lihtenštajnu (*Gimnazija*)). Nazadnje, obe poti splošnega izobraževanja v Luksemburgu (*zavedanje drugega générala* in *enseignement*

secondaireclassique) zagotavljata daleč največje število poučevanih ur (317 ur oziroma 373 ur v hipotetičnem letu).

Podrobnejša primerjava med časom poučevanja, dodeljenim tujim jezikom v osnovnem izobraževanju, in časom poučevanja, namenjenim tem predmetom v obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja, kaže, da je število poučevanih ur na hipotetično leto višje v obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja v skoraj vseh izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh (Luksemburg je izjema). V večini od njih je število vsaj dvojno in je tri (ali več)-krat višje v nekaj več kot eni tretjini. Vsi izobraževalni sistemi z bistveno manjšim številom poučevanih ur v osnovnem izobraževanju močno povečujejo možnosti študentov za učenje tujih jezikov z zagotavljanjem veliko več časa poučevanja v obveznih razredih srednješolskega izobraževanja. To velja zlasti za Madžarsko, kjer je število ur na hipotetično leto osemkrat večje.

PRVI TUJI JEZIK IMA NAJVEČJI DELEŽ UČNEGA ČASA ZA TUJE JEZIKE V VSEH DRŽAVAH.

Na sliki E1 je prikazan minimalni čas poučevanja za vse tuje jezike, ki se poučujejo kot obvezni predmeti v osnovnem in rednem obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju. Slika E2 primerja najmanjše število ur, dodeljenih poučevanju prvega in drugega tujega jezika kot obvezne predmete. Zajema celotno obvezno splošno izobraževanje s polnim delovnim časom. Da bi se odpravile razlike, ki izhajajo iz razlik v številu razredov v rednem obveznem splošnem izobraževanju, določa čas poučevanja na fiktivno leto, to je, kar ustreza skupnemu številu poučevanega časa v rednem obveznem splošnem izobraževanju, deljenem s številom let v tem obdobju izobraževanja.

Za razliko od drugih predmetov učnega načrta, kot je matematika, se tuji jeziki ne poučujejo kot obvezni predmeti v vseh razredih obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom (glej sliko B2). Poleg tega učenje drugega tujega jezika v nekaterih izobraževalnih sistemih ni obvezno (glej sliko B3). Te posebne značilnosti tujih jezikov kot učnega načrta je treba upoštevati pri primerjavi časa poučevanja med izobraževalnimi sistemi.

Čas poučevanja prvega tujega jezika kot obveznega predmeta se giblje od 39 do 114 ur na hipotetično leto v skoraj vseh izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh. Tisti, v katerih je čas poučevanja na dnu tega razpona, to je tisti s šestimi najnižjimi vrednostmi (med 39 in 54 urami na hipotetično leto), vključujejo Ciper, Madžarsko, Švedsko, Bosno in Hercegovino, Islandijo, Severno Makedonijo in Srbijo. Izobraževalni sistemi s časom poučevanja v najvišjem razponu, to je s štirimi najvišjimi vrednostmi (med 105 in 114 ur na teoretično leto), so nemško govoreča skupnost Belgije, Bolgarije, Španije in Malte. V Luksemburgu je čas poučevanja, namenjen poučevanju prvega tujega jezika, precej izven tega razpona (199 ur v *enseignement secondaire général* in 223 v *enseignement secondaire classique*).

V izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh, v katerih je učenje drugega tujega jezika obvezno, je število ur študija na teoretični letnik precej omejeno v skoraj vseh izobraževalnih sistemih, in sicer od 6 do 39 ur. Izobraževalni sistemi s časom poučevanja na dnu razpona, tj. z vrednostmi pod 10 ur na hipotetično leto, sta Bolgarija in Slovaška (6 oziroma 8 ur). Izobraževalni sistemi s časom poučevanja v najvišjem razponu, tj. z vrednostmi, ki so enake ali večje od 35 ur na hipotetično leto, so Danska, Estonija, Francija, Romunija, Švedska, Islandija in Lihtenštajn (*Gimnazija* in *Realschule*).

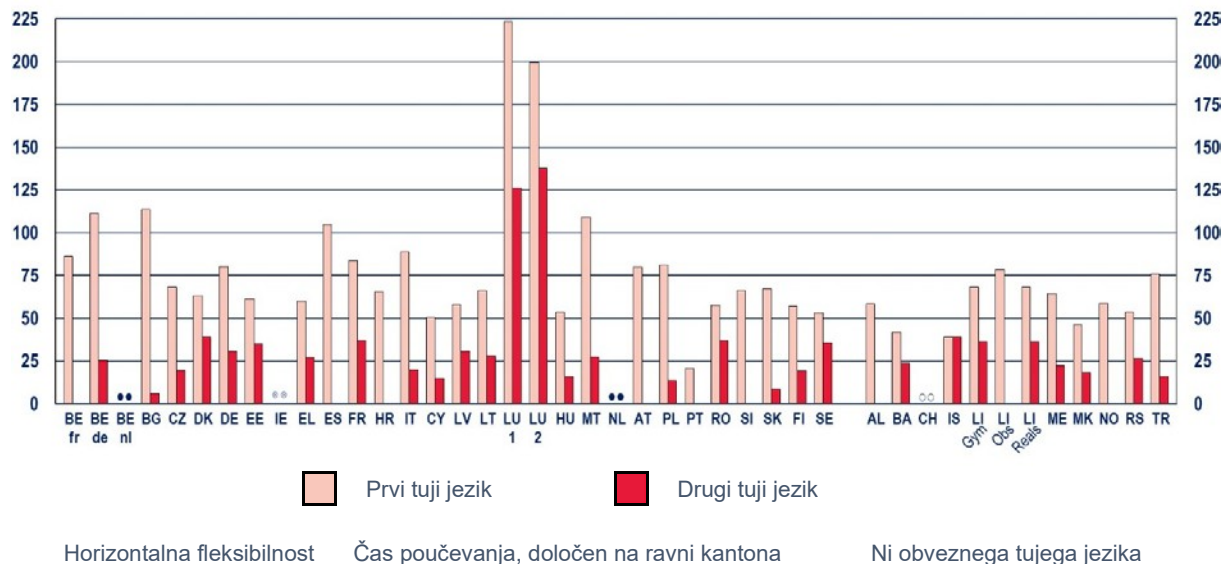
Čas poučevanja, namenjen drugemu tujemu jeziku, je ponovno razmeroma visok v Luxembourgu (126 ur v *enseignement secondaire classique* in 138 ur v *enseignement secondaire general*) in daleč presega vse druge države. V Luksemburgu se francoščina in nemščina, ki se poučujeta kot tuji jeziki, uporabljata kot pouk v izobraževanju (CLIL).

Razlike v razredu, pri katerem postane učenje drugega tujega jezika obvezno, pogosto pojasnjujejo razlike v času poučevanja med izobraževalnimi sistemi/izobraževalnimi potmi. V Evropi se učenci običajno začnejo učiti drugega tujega jezika kot obvezni predmet v nižjem sekundarnem izobraževanju; manjšina jih začne prej, v osnovnem izobraževanju ali pozneje, v razred, ki presega obvezno izobraževanje (glej sliko B1).

V skoraj vseh izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh, obravnavanih v tem oddelku (Islandija je izjema; glej opombo za posamezno državo), število ur pouka v hipotetičnem letu je sistematično večje za prvi obvezni tuji jezik kot za drugi jezik. Razlika se giblje od 17 ur (na Švedskem) do 108 ur (v Bolgariji). V

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

izobraževalnih sistemih, kjer je razlika največja, to je več kot 81 ur (nemško govoreča skupnost v Belgiji, Bolgarija (pot, ki zagotavlja intenzivno učenje tujih jezikov), Luksemburg (vključevanje drugega razreda) in Malta), se prvi učenci tujih jezikov na neki stopnji izobraževanja uporabljajo kot učni jezik.

	POS FR	POS de	POS NL	BG	CZ	DK	DE	E-PO	FR	HR	VSE	LI	LV	LT	LU 1	LU 2	GD	MT			
Prvi tuji jezik	86	111		114	68	63	80	61	60	105	84	66	89	50	58	66	223	199	54	109	
Drugi tuji jezik	0	25		6	20	39	31	35	27	0	37	0	20	15	31	28	126	138	16	27	
	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	B)	CH	JE	LI Telo	LI OBS	LI Reals	JAZ	MK	NE	RS	TR
Prvi tuji jezik		80	81	20	58	66	67	57	53	58	42		39	68	78	68	64	46	59	54	76
Drugi tuji jezik		0	14	0	37	0	8	19	36	0	24		39	36	0	36	22	18	0	27	16

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 46 Slika E2: Število ur na hipotetično leto, dodeljenih za poučevanje prvega in drugega tujega jezika kot obveznih predmetov v rednem obveznem splošnem izobraževanju, 2020/2021

Pojasnjevalne opombe

Ta številka prikazuje najkrajši priporočeni čas poučevanja za prvi in drugi tuji jezik, ki se poučuje kot obvezni predmet za vse študente, kot so jih določili organi za izobraževanje na najvišji ravni.

Čas poučevanja na teoretični letnik v obveznem splošnem izobraževanju s polnim delovnim časom ustreza skupnemu času pouka za to obdobje izobraževanja, deljenemu s številom ocen v obveznem splošnem izobraževanju s polnim delovnim časom.

Horizontalna prilagodljivost: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo skupni čas poučevanja za skupino (ali vseh) predmetov znotraj določenega razreda. Šole/lokalne oblasti se lahko nato svobodno odločijo, koliko časa je treba dodeliti posameznim predmetom. Če to velja za polovico ali več kot polovico ocen v rednem obveznem splošnem izobraževanju, se uporabi poseben simbol ●. Kadar se horizontalna prožnost uporablja za manj kot polovico ocen v rednem obveznem splošnem izobraževanju, se te ocene izključijo iz izračuna hipotetičnih let. To velja za francosko skupnost Belgije, Poljske in Portugalske (za dodatne informacije glej opombe za posamezne države pod sliko E1).

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države pod sliko E1.

Francija: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo čas poučevanja za prvi in drugi tuji jezik skupaj v zadnjem razredu obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom. V tem primeru je bil ta čas razdeljen na dva, rezultat delitve pa je bil enako dodeljen prvemu in drugemu tujemu jeziku.

Islandija: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo čas poučevanja za prvi in drugi tuji jezik skupaj za vse razrede. V tem primeru je bil ta čas razdeljen na dva, rezultat delitve pa je bil enako dodeljen prvemu in drugemu tujemu jeziku.

DRŽAVE, V KATERIH POUČEVANJE TUJIH JEZIKOV TRAJA NAJDLJE, NIMAJO NUJNO NAJVIŠJEGA ČASA POUČEVANJA.

Slika E3 prikazuje razmerje med dvema dejavnikoma, ki močno vplivata na poučevanje tujih jezikov v šoli: minimalni čas poučevanja, dodeljen tujim jezikom, in trajanje glede na šolska leta, v katerih poučevanje traja. Natančneje, slika E3 prikazuje razmerje med časom poučevanja za učenje prvega tujega jezika kot obveznim predmetom in trajanjem tega učenja. Poročajo se samo časi navodil za razrede, za katere so na voljo podatki ⁽⁸²⁾.

Na splošno številka kaže, da obstaja pozitivna povezava, čeprav razmeroma šibka, med obema dejavnikoma. Vendar podrobnejša analiza kaže, da čeprav nekatere države poučujejo prvi tuji jezik kot obvezni predmet za enako število ocen, se znatno razlikujejo glede na skupno količino učnega časa, ki ga namenijo poučevanju. Razlika je zlasti opazna v primeru držav z 10-letno določbo: na Norveškem je čas poučevanja, dodeljen prvemu tujemu jeziku, 588 ur, v Španiji pa 1 050 ur.

Nasprotno pa lahko države, ki dodelijo podoben čas poučevanja, to storijo v precej različnem številu let v okviru obveznega izobraževanja. Na primer, na Madžarskem in v Severni Makedoniji se kot obvezni predmet priporoča 536 ur in 509 ur poučevanja za prvi tuji jezik. Določba traja 7 let na Madžarskem in 11 let v Severni Makedoniji.

Slika E3 prikazuje tudi skupino 11 držav (Danska, Estonija, Grčija, Hrvaška, Latvija, Litva, Slovenija, Slovaška, Finska, Lihtenštajn in Črna gora) s podobnim profilom; za poučevanje prvega obveznega tujega jezika v 8–9 šolskih letih namenijo od 700 do 500 ur.

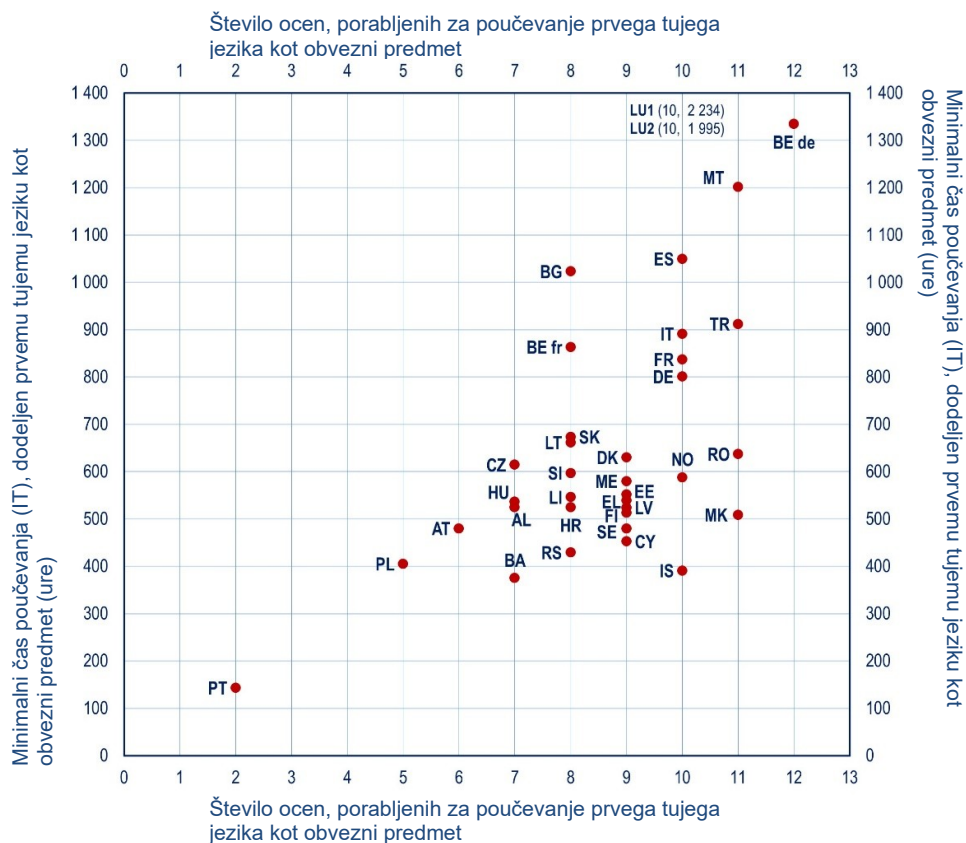
V nemško govoreči skupnosti Belgije, Luksemburga in Malte, kjer je prvi poučevani tuji jezik tudi pouk, je čas poučevanja, dodeljen temu jeziku, najdaljši v Evropi. Uradni učni načrti v teh treh izobraževalnih sistemih predpisujejo 1 335 ur v obdobju 12 let v nemško govoreči skupnosti v Belgiji, 2 234 in 1 995 ur (za vsiljevanje drugega razreda *in enseignement secondaire général, r espectively*) več kot 10 let v Luksemburgu in 1 201 ur v 11 letih na Malti.

---

82 Za več informacij glej pojasnjevalno opombo. Posebne informacije o trajanju poučevanja prvega tujega jezika so na voljo na sliki B2

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Ure	Bodil	Postanit	Be	CZ	DK	DE	E-POŠEA	ES	FR	HR	VSE	JEW	LV	LT	LU1	LU2	GDČ
VSE	1023	614	630	801	551	539	1050	837	525	891	452	524	662	2 234	1 995	536	
MT	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	B)	JE	Li Telova	JAZ	MK	NE	RS	TR
VSE	1023	614	630	801	551	539	1050	837	525	891	452	524	662	2 234	1 995	536	

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 47 Slika E3: Razmerje med časom poučevanja prvega tujega jezika in številom ocen, v katerih se ta jezik poučuje v rednem obveznem splošnem izobraževanju, 2020/2021

Pojasnjevalne opombe

Podatki predstavljajo minimalni čas poučevanja (v urah), ki se priporoča za prvi tuji jezik kot obvezni predmet za vse študente glede na število ocen, porabljenih za poučevanje tega obveznega tujega jezika med rednim obveznim splošnim izobraževanjem.

Število let poučevanja prvega tujega jezika kot obveznega predmeta je odvisno od dveh dejavnikov: število razredov, v katerih se prvi tuji jezik poučuje kot obvezni predmet, in trajanje rednega obveznega splošnega izobraževanja, ki se med izobraževalnimi sistemi razlikuje.

Za nekatere izobraževalne sisteme (francosko skupnost Belgija, Avstrija, Poljska, Portugalska in Lihtenštajn) se prikazano število ur nanaša na število ocen, za katere je mogoče prikazati podatke. Na primer, ocene (in njihove učne ure), v katerih se uporablja horizontalna prožnost, niso bile upoštevane. Dodatna pojasnila so navedena v pojasnilih za posamezne države. Za več informacij o trajanju poučevanja prvega tujega jezika kot obveznega predmeta glej sliko B2.

Horizontalna prilagodljivost: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo skupni čas poučevanja za skupino (ali vseh) predmetov znotraj določenega razreda. Šole/lokalne oblasti se lahko nato svobodno odločijo, koliko časa je treba dodeliti posameznim predmetom.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): v razredih 3 in 4 je horizontalna fleksibilnost.

Belgija (BE nl): številka ne vključuje podatkov za ta izobraževalni sistem, saj horizontalna prožnost velja za vse razrede obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Bolgarija: za zadnji dve stopnji obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom, ki ustrezata prvima dvema letoma splošnega srednješolskega izobraževanja, številka prikazuje podatke za pot intenzivnega učenja tujih jezikov.

Nemčija: podatki predstavljajo ponderirane povprečne učne ure za poučevanje tujih jezikov, ki jih izračuna sekretariat Stalne konference ministrov za izobraževanje in kulturo zveznih dežel na podlagi števila učencev, vpisanih v različne vrste šol.

Irski: poučevanje tujih jezikov ni obvezno. Uradni jeziki, angleščina in irščina, se poučujejo vsem študentom.

Španija: podatki predstavljajo ponderirana povprečja nacionalnih in regionalnih predpisov o učnih načrtih in šolskih koledarjih (referenčno leto 2020/2021). Za izračun ponderiranih povprečij so bili uporabljeni statistični podatki o številu študentov po razredih in avtonomni skupnosti, ki jih je sporočil statistični urad Ministrstva za izobraževanje in poklicno usposabljanje (referenčno leto 2018/2019).

Italija: podatki za zadnji dve stopnji obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom se nanašajo na liceo Scientifico.

Francija: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo čas poučevanja za prvi in drugi tuji jezik skupaj v zadnjem razredu obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom. V tem primeru je bil čas razdeljen na dva, rezultat delitve pa je bil enako dodeljen prvemu in drugemu tujemu jeziku.

Luksemburg: LU1 ustreza *drugorazrednemu razredu* (klasično srednješolsko izobraževanje); LU2 ustreza *drugostopenjskemu généralu* (splošno srednješolsko izobraževanje).

Madžarska: pri razredih 9 in 10, zadnjih dveh razredih obveznega izobraževanja s polnim delovnim časom, podatki ustrezajo Gimnáziumu.

Nizozemska: številka ne vključuje podatkov za to državo, saj organi za izobraževanje na najvišji ravni ne določajo minimalnega časa poučevanja za vsak predmet učnega načrta, temveč za vse predmete učnega načrta skupaj glede na stopnjo izobrazbe.

Avstrija: za srednješolsko izobraževanje podatki ustrezajo *Allgemeinbildende höhere Schule* (akademska srednja šola). Študenti se učijo prvega tujega jezika kot obvezni predmet za 9 let, to je celotno trajanje obveznega izobraževanja. Ta številka prikazuje čas poučevanja samo za 6 let. Podatkov ni bilo mogoče zagotoviti za prvi dve leti (prvi tuji jezik se poučuje prek drugih predmetov in ne kot samostojni predmet) in zadnje leto (manjkajoči podatki).

Poljska: prvi tuji jezik se poučuje kot obvezni predmet med celotnim rednim obveznim izobraževanjem (8 razredov). Vendar se lahko podatki zagotovijo le od stopnje 4 naprej, kot pred tem, ko je veljala ta horizontalna prožnost.

Portugalska: prvi tuji jezik je obvezen predmet 7 od 12 let rednega obveznega splošnega izobraževanja (od 3. do 9. razreda). Vendar se lahko podatki zagotovijo le za razreda 3 in 4, kot velja za ostale horizontalne prilagodljivosti.

Islandija: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo čas poučevanja za prvi in drugi tuji jezik skupaj za vse razrede. V tem primeru je bil čas razdeljen na dva, rezultat delitve pa je bil enako dodeljen prvemu in drugemu tujemu jeziku.

Lihtenštajn: v srednješolskem izobraževanju podatki ustrezajo gimnaziji (najvišji stopnji srednješolskega izobraževanja). Študenti se učijo prvega tujega jezika kot obveznega predmeta za 9 let, to je celotno trajanje obveznega splošnega izobraževanja s polnim delovnim časom. Ta številka prikazuje čas poučevanja samo za 8 let. Podatkov za prvi razred ni bilo mogoče zagotoviti (prvi tuji jezik se poučuje prek drugih predmetov in ne kot samostojni predmet).

Severna Makedonija: upokojitvena starost za redno obvezno izobraževanje je različna, kar pomeni, da se razlikuje tudi trajanje učenja prvega tujega jezika (od 11 do 13 let).

Švica: številka ne vključuje podatkov iz te države, saj na nacionalni ravni ni določen standardni učni načrt in standardni čas poučevanja. Učne načrte in predvideni čas poučevanja določa 26 kantonov na regionalni ravni.

DELEŽ UČNEGA ČASA, DODELJENEGA POUČEVANJU TUJIH JEZIKOV, JE V SREDNJEŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU BISTVENO VIŠJI KOT V OSNOVNEM IZOBRAŽEVANJU.

Slika E4 prikazuje težo poučevanja tujih jezikov v učnem načrtu za osnovnošolsko in redno obvezno splošno srednješolsko izobraževanje. V ta namen preuči minimalno število poučevanih ur, namenjenih tujim jezikom, obvezno za vse študente, kot delež skupnega časa poučevanja, namenjenega poučevanju celotnega obveznega učnega načrta.

V skoraj vseh izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh je delež časa, dodeljenega tujim jezikom kot obveznim predmetom, glede na skupni čas poučevanja, namenjen poučevanju obveznega učnega načrta,

(veliko) višji v obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom kot v osnovnošolskem izobraževanju. V 10 izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh je razlika enaka ali višja od 10 odstotnih točk (francoska skupnost Belgija, Bolgarija, Nemčija, Francija, Litva, Madžarska, Švedska, Islandija in Lihtenštajn (*Reschule* in *Gymnasium*)).

V nasprotju s tem *trendom je vključevanje* drugega génerala (splošno srednješolsko izobraževanje) v Luksemburgu edina izobraževalna pot, pri kateri je odstotek učnega časa, namenjenega tujim jezikom, višji v osnovnem izobraževanju. To je mogoče pojasniti s posebnim kontekstom jezikovnega izobraževanja v Luksemburgu, v katerem se prvi in drugi tuji jezik uporabljata kot učni jezik (glej sliki E1 in E2). Poleg tega je v treh izobraževalnih sistemih/izobraževalnih poteh (Španija, Hrvaškain Luksemburg (vključevanje drugega razreda) razlika med osnovnošolskim in rednim obveznim splošnim srednješolskim izobraževanjem omejena na manj kot 1 odstotno točko.

Natančneje v času, ki je namenjen poučevanju tujih jezikov kot deležu časa, porabljenega za izvajanje celotnega učnega načrta v osnovnem izobraževanju, poučevanje tujih jezikov kot obveznih predmetov predstavlja med 5 % in 10 % celotnega časa poučevanja v večini izobraževalnih sistemov. V nekaj izobraževalnih sistemih, in sicer v francoski skupnosti v Belgiji, na Madžarskem, v Avstriji in na Portugalskem, je delež celotnega učnega časa, namenjenega poučevanju tujih jezikov kot obveznih predmetov, manjši od 5 %. V Avstriji se v prvih dveh letih osnovnošolskega izobraževanja tuji jeziki poučujejo z zagotavljanjem CLIL, o čemer se tukaj ne poroča. V ostalih treh izobraževalnih sistemih postane učenje tujih jezikov obvezno sorazmerno pozno v osnovnošolskem izobraževanju (glej sliko B1).

Na drugi strani pa poučevanje tujih jezikov predstavlja približno 11 % celotnega časa poučevanja v nemško govoreči skupnosti Belgija, Grčija, Španija, Hrvaška, Latvija in Črna gora ter 14,9 % na Malti. Luksemburg izstopa, saj je 44,0 % celotnega časa poučevanja namenjenih tujim jezikom.

Razlike med izobraževalnimi sistemi se lahko pojasnijo s strukturnimi dejavniki, ki so že bili poudarjeni (glej sliki E1 in E2), kot je število razredov v osnovnem in obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju s polnim delovnim časom, ali z dejavniki, ki so posebej povezani s tujimi jeziki (tj. število obveznih tujih jezikov in začetna starost za njihovo učenje ter njihova teža v učnem načrtu).

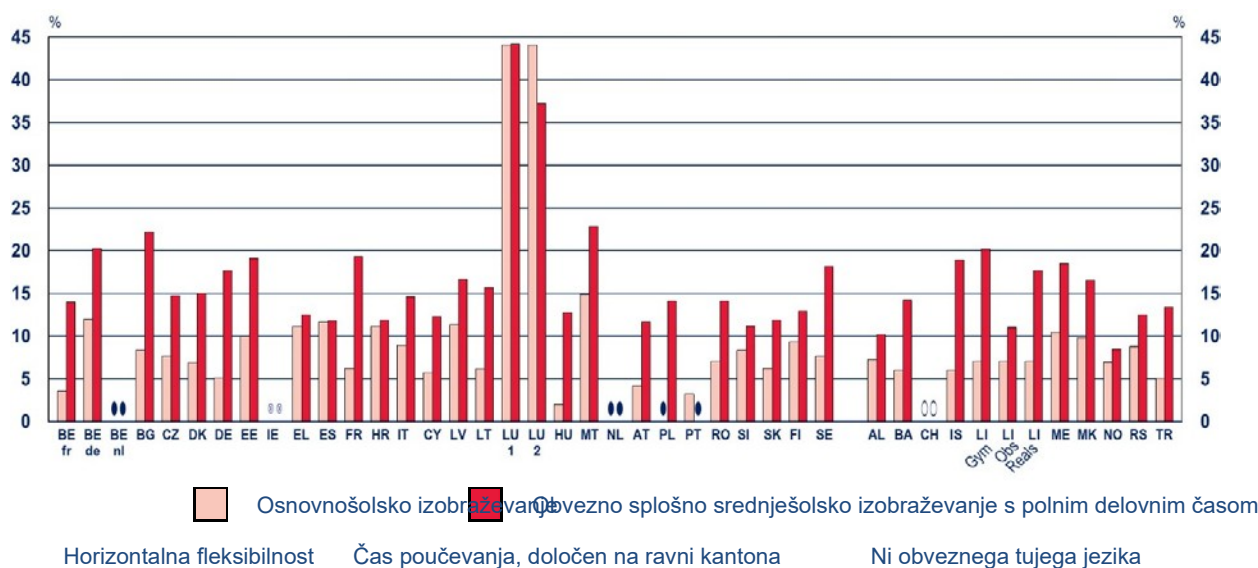
Kar zadeva obvezno splošno srednješolsko izobraževanje s polnim delovnim časom, se delež učnega časa, namenjenega tujim jezikom, giblje od 10 % do 19 % v večini izobraževalnih sistemov. Zato obstajajo večje razlike kot v osnovnošolskem izobraževanju. Delež Albanije je na dnu razpona (10,2 %), medtem ko je odstotek za Estonijo (19,1 %) in Francijo (19,3 %) na vrhu.

Le nekaj izobraževalnih sistemov je zunaj tega območja. Norveška ima najnižji delež časa, dodeljenega tujim jezikom (8,5 %). V tej državi je obvezen samo en tuji jezik v obveznem splošnem izobraževanju s polnim delovnim časom, kar lahko vsaj delno pojasni nizko število. Izobraževalni sistemi z najvišjim deležem, to je 20 % in več, uporabljajo CLIL kot učni pristop v vseh šolah ali v nekaterih razredih obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja s polnim delovnim časom (nemško govoreča skupnost Belgije, Bolgarije (⁸³, Luksemburga in Malte). Izjema od tega je Lihtenštajn (Gimnazija) (20,1 %), kjer CLIL v navedenih razredih ni na voljo. Luksemburg tako kot v osnovnošolskem izobraževanju izstopa: 37,2 % (*uveljavljanje sekundarnega génerala*) in 44,2% (*zavedanje drugega razreda*) celotnega časa poučevanja je namenjeno poučevanju tujih jezikov.

---

83 V zadnjih dveh razredih obveznega rednega izobraževanja, ki ustrezata prvima dvema letoma srednješolskega izobraževanja, se podatki nanašajo na pot intenzivnega učenja tujih jezikov.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

%	POS FR	POS de	POS NL	BG	CZ	DK	DE	E-POŠTA	EL	ES	FR	HR	VSE	CH	LV	LT	LU 1	LU 2	GDČ	MT	
Primarna	3.6	11.9		8.3	7.6	6.9	5.1	9.9	11.1	11.6	6.3	11.1	8.9	5.7	11.3	6.1	44.0	44.0	2.0	14.9	
Sekundarno	14.0	20.2		22.2	14.8	15.0	17.7	19.1	12.5	11.8	19.3	11.9	14.6	12.3	16.7	15.7	44.2	37.2	12.8	22.8	
	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	B)	CH	JE	LI Telov	LI OBS	LI Reals	JAZ	MK	NE	RS	TR
Primarna		4.2		3.2	7.0	8.3	6.3	9.4	7.7	7.2	6.0		6.0	7.0	7.0	7.0	10.5	9.8	6.9	8.8	5.0
Sekundarno		11.7	14.1		14.1	11.1	11.9	12.9	18.1	10.2	14.2		18.9	20.1	11.0	17.6	18.5	16.5	8.5	12.5	13.3

Vir: Eurydice

Slika 48 Slika E4: Čas poučevanja, dodeljen tujim jezikom kot obvezni predmeti, kot delež skupnega časa poučevanja v osnovnem in rednem obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju, 2020/2021

Pojasnjevalne opombe

Podatki ustrezajo času poučevanja (kot so ga določili organi za izobraževanje na najvišji ravni), dodeljenem vsem tujim jezikom kot obvezni predmeti, ki se poučujejo vsem študentom, deljeno s skupnim časom poučevanja za vse predmete obveznega učnega načrta, pomnoženo s 100.

Horizontalna prilagodljivost: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo skupni čas poučevanja za skupino (ali vseh) predmetov znotraj določenega razreda. Šole/lokalne oblasti se lahko nato svobodno odločijo, koliko časa je treba dodeliti posameznim predmetom. Če to velja za polovico ali več kot polovico razredov osnovnega in/ali rednega obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja, se uporabi poseben simbol ●. Kadar se horizontalna prožnost uporablja za manj kot polovico razredov primarnega izobraževanja ali rednega obveznega splošnega srednješolskega izobraževanja, se te ocene izključijo iz izračuna hipotetičnih let. To velja za francosko skupnost Belgije in Portugalske v primarnem izobraževanju.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države pod sliko E1.

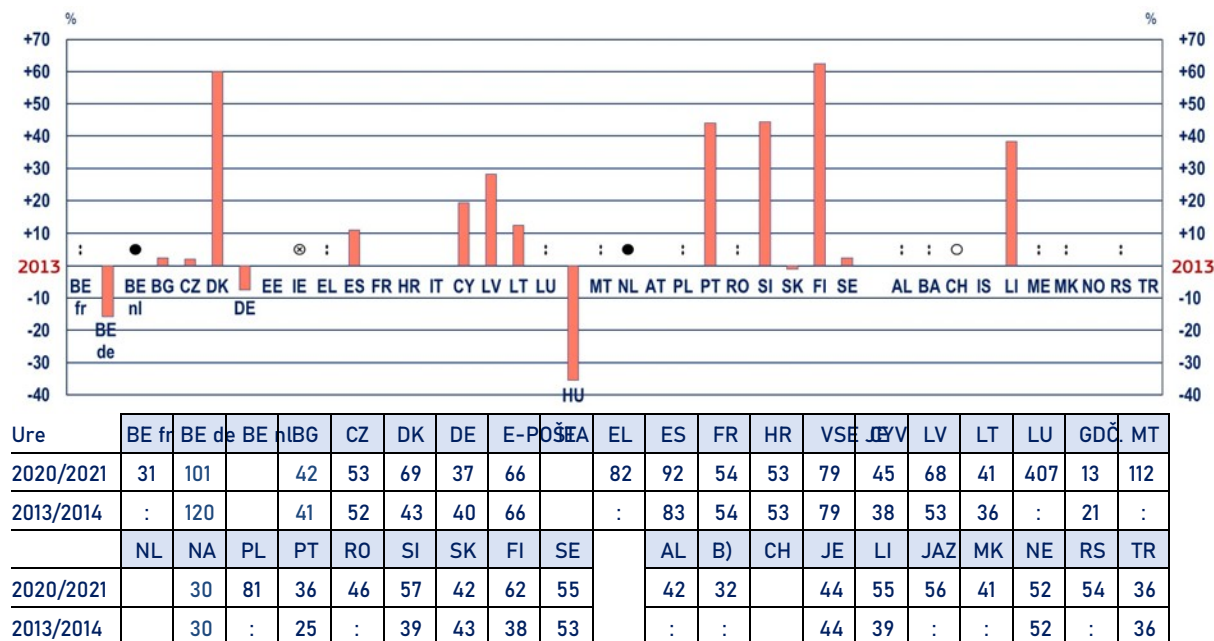
PO VSEJ EVROPI JE ČAS POUČEVANJA, NAMENJEN TUJIM JEZIKOM, ŠE VEDNO RAZMEROMA STABILEN NADURNO DELO

Na sliki E5 so prikazane spremembe (v odstotkih) priporočenega minimalnega časa poučevanja na nominalno leto ⁽⁸⁴⁾, dodeljenega tujim jezikom, ki se poučujejo kot obvezni predmeti, za vse študente v letu 2020/2021 v primerjavi z obdobjem 2013/2014, ki se uporabljajo kot izhodišče. Ta številka se osredotoča na osnovnošolsko izobraževanje in redno obvezno splošno srednješolsko izobraževanje. Primerjava med referenčnima letoma se lahko izvede le za nekaj manj kot dve tretjini izobraževalnih sistemov; pojasnila za posamezne države v zvezi z vprašanji primerljivosti so navedena v pojasnilih pod številko.

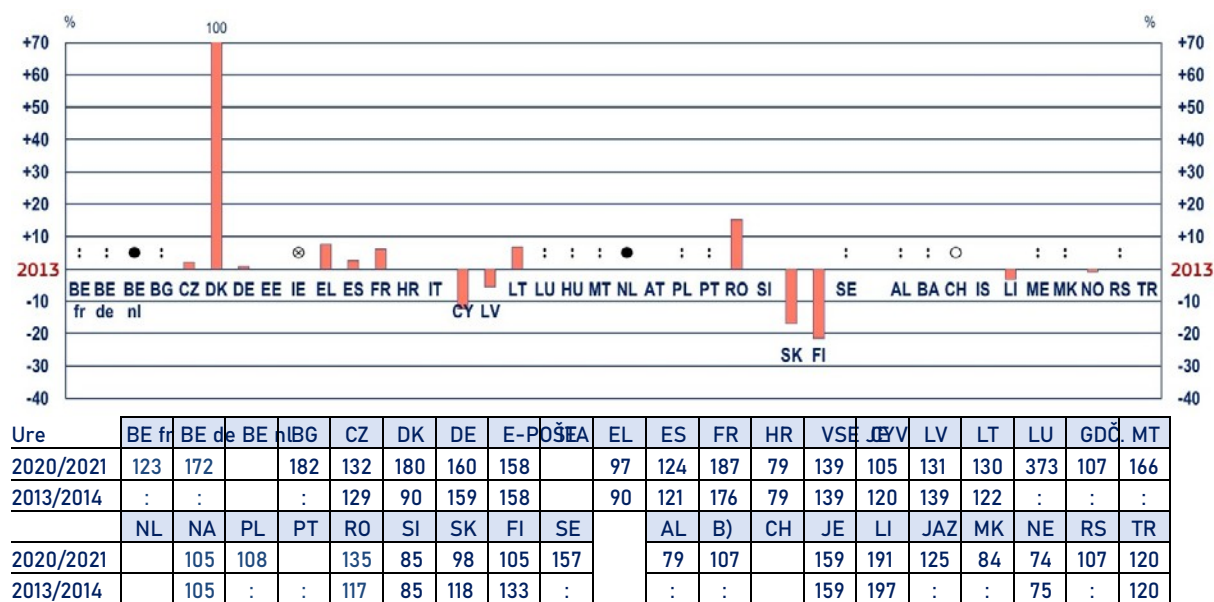
---

84 Skupni znesek poučevanega časa na hipotetično leto ustreza skupnemu času pouka za osnovnošolsko izobraževanje/obvezno splošno srednješolsko izobraževanje s polnim delovnim časom, deljeno s številom razredov v osnovnem izobraževanju/obvezno splošno srednješolsko izobraževanje s polnim delovnim časom.

(a) Osnovnošolsko izobraževanje

(b) Obvezno splošno srednješolsko izobraževanje s polnim delovnim časom

Horizontalna fleksibilnost   Čas poučevanja, določen na ravni kantona   Ni obveznega tujega jezika

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 49 Slika E5: Spremembe (v odstotkih) priporočenega minimalnega časa poučevanja na nominalno leto, dodeljenega tujim jezikom kot obvezni predmeti med letoma 2013/2014 in 2020/2021

Pojasnjevalne opombe

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Ta številka prikazuje razliko, izraženo kot odstotek, med časom poučevanja, namenjenim tujim jezikom kot obveznim predmetom v letu 2020/2021, in časom poučevanja, namenjenim tujim jezikom kot obveznim predmetom v obdobju 2013/2014, ki se uporablja kot izhodišče.

V podatkovnih tabelah pod številkami je prikazano število ur, namenjenih poučevanju tujih jezikov kot obveznih predmetov, na hipotetično leto v letih 2020/2021 in 2013/2014. Čas poučevanja na teoretični letnik v osnovnem izobraževanju/splošnem srednješkolskem izobraževanju s polnim delovnim časom ustreza skupnemu času pouka v tem obdobju izobraževanja, deljenemu s številom let osnovnošolskega izobraževanja/splošnega srednješkolskega izobraževanja s polnim delovnim časom.

Zaradi manjkajočih podatkov v obdobju 2013/2014 ali razlik v metodologiji, uporabljeni za zbiranje podatkov med referenčnima letoma, ni mogoče opraviti primerjave med vsemi izobraževalnimi sistemi. V obeh primerih je simbol „:“ prikazan za obdobje 2013/2014 v tabelah in sliki, podrobne informacije pa so navedene v opombah za posamezne države ⁽⁸⁵⁾.

Horizontalna prilagodljivost: organi za izobraževanje na najvišji ravni določijo skupni čas poučevanja za skupino (ali vseh) predmetov znotraj določenega razreda. Šole/lokalne oblasti se lahko nato svobodno odločijo, koliko časa je treba dodeliti posameznim predmetom. Če to velja za polovico ali več kot polovico razredov osnovnega in/ali rednega obveznega splošnega srednješkolskega izobraževanja, se uporabi poseben simbol ●. Kadar se horizontalna prožnost uporablja za manj kot polovico razredov primarnega izobraževanja ali rednega obveznega splošnega srednješkolskega izobraževanja, se te ocene izključijo iz izračuna hipotetičnih let. To velja za francosko skupnost Belgije in Portugalske v primarnem izobraževanju v obdobju 2020/2021.

Opombe za posamezne države

Opombe za posamezne države v nadaljevanju se večinoma nanašajo na vprašanja primerljivosti med referenčnima letoma. Na sliki E1 so na voljo dodatne opombe za posamezne države o bolj splošnih vprašanjih.

Belgija (BE fr): obstaja razlika v metodologiji (različno kodiranje).

Belgija (BE de) in Švedska: obstaja razlika v metodologiji (različno kodiranje za poročanje o obveznem splošnem srednješkolskem izobraževanju s polnim delovnim časom).

Belgija (BE nl) in Nizozemska: uporablja se horizontalna prožnost.

Bolgarija: obstaja razlika v metodologiji (različno kodiranje za poročevalne predmete v rednem obveznem splošnem srednješkolskem izobraževanju).

Grčija: od leta 2016/2017 obstaja samo ena vrsta celodnevne osnovne šole. Razlikovanje med šolami, ki izvajajo redni učni načrt, in šolami, ki izvajajo enoten revidirani učni načrt, je bilo odpravljeno. Spremenili so se tudi dnevni urnik in število ur poučevanja. Zato primerjava na ravni primarnega izobraževanja ni mogoča.

Luksemburg: obstaja razlika v metodologiji (različno kodiranje za nacionalne jezike).

Malta: metodologija se razlikuje (različni pristopi za poročanje o zimskih in poletnih voznih redih).

Madžarska: obstaja razlika v metodologiji (različno področje uporabe).

Poljska: obstaja razlika v metodologiji (bistvene spremembe v strukturi izobraževanja). Horizontalna prožnost (v več razredih) se uporablja v letih 2013/2014 in 2020/2021.

Portugalska: v letih 2020/2021 je bila v rednem obveznem splošnem srednješkolskem izobraževanju v prvih treh razredih horizontalna prožnost, v zadnjih treh razredih pa kot obvezni predmeti niso bili poučeni nobeni tuji jeziki. Zato s podatki za obdobje 2013/2014 ni mogoče primerjati podatkov.

Romunija: obstaja razlika v metodologiji (sprememba poročanja o šolskem obdobju v osnovnoškolskem izobraževanju).

Albanija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Severna Makedonija in Srbija: podatkov za obdobje 2013/2014 ni.

Lihtenštajn: podatki ustrezajo gimnaziji v rednem obveznem splošnem srednješkolskem izobraževanju.

V osnovnoškolskem izobraževanju se približno polovica izobraževalnih sistemov, za katere je primerjava izvedljiva, ne spremeni ali skoraj ne spremeni. Zelo majhne razlike so lahko preprosto posledica nihanja

---

85 Za popolne podatke o času poučevanja v šolah za obdobje 2013/2014 glej poročilo Eurydice 2015 o tej temi (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2015).

števila dni poučevanja, odvisno na primer od tega, kdaj so počitnice padle skozi vse leto in posebne ureditve šolskega leta.

Med državami z razlikami med referenčnima letoma se je v večini od njih povečal čas poučevanja, namenjen tujim jezikom. Povečanje se je gibalo od približno 10 % do 20 % v Španiji, na Cipru in v Litvi; v Latviji, na Portugalskem, v Sloveniji in Lihtenštajnu je bilo povečanje med približno 30 % in 45 %; nazadnje, v obdobju 2020/2021 se je na Danskem in Finskem čas poučevanja, namenjen tujim jezikom, v primerjavi z obdobjem 2013/2014 povečal za več kot 50 %.

Čas poučevanja se je skrajšal le v treh izobraževalnih sistemih (nemško govoreča skupnost Belgija, Nemčija in Madžarska). Na Madžarskem se je nacionalni učni načrt bistveno spremenil, zaradi česar je bilo zlasti več časa poučevanja dodeljeno prožnim predmetom, ki so jih izbrale posamezne šole in ki so izključene iz obsega te analize. Vendar je nemško govoreča skupnost v Belgiji še vedno med tistimi, ki zagotavljajo največ časa poučevanja tujih jezikov v osnovnem izobraževanju (glej sliko E1).

V obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju s polnim delovnim časom je podobno kot pri osnovnošolskem izobraževanju število držav z opaznimi spremembami (tj. enako ali večje od 3 %) precej podobno številu držav brez sprememb ali skoraj nobenih sprememb. Če pa obstajajo opazne razlike, so na splošno manjše od tistih v osnovnošolskem izobraževanju. Število držav, ki podaljšujejo ali skrajšajo čas poučevanja tujih jezikov v obveznem splošnem srednješolskem izobraževanju s polnim delovnim časom, je približno podobno.

Na Cipru, Slovaškem in Finskem se čas poučevanja, namenjen tujim jezikom kot obveznim predmetom, giblje od približno 10 % do 20 %. Čas poučevanja, namenjen učenju tujih jezikov, se je znatno povečal v petih državah (Danska, Grčija, Francija, Litva in Romunija). Še posebej močno povečanje (100 %) je bilo na Danskem. V tej državi je postalo obvezno, da se vsi učenci naučijo drugega tujega jezika, pred učenjem drugega jezika pa je bil v učnem načrtu opredeljen kot neobvezen (glej sliko B3).

Le malo držav kaže enak trend na obeh ravneh izobraževanja. Med njimi se je največja sprememba zgodila na Danskem, kjer se je čas poučevanja povečal. Nasprotno pa se je na Cipru, v Latviji in zlasti na Finskem število poučevanih ur, namenjenih poučevanju tujih jezikov, v osnovnem izobraževanju povečalo, medtem ko se je v obveznih razredih splošnega srednješolskega izobraževanja zmanjšalo.

OB KONCU SREDNJEŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA SE PRIČAKUJE, DA BODO ŠTUDENTI DOSEGLI STOPNJO B2 V PRVEM TUJEM JEZIKU IN STOPNJO B1 V DRUGEM JEZIKU.

CEFR je okvir za učenje, poučevanje in ocenjevanje jezikov, ki ga je razvil Svet Evrope. CEFR opisuje znanje tujih jezikov na lestvici šestih točk: A1 in A2 (osnovni uporabniki), B1 in B2 (neodvisni uporabniki) ter C1 in C2 (zanesljivi uporabniki). Opise komunikacijskih kompetenc (branje, pisanje, poslušanje in govor) spremlja podrobna analiza komunikacijskih kontekstov, tem, nalog in namenov. Ta okvir omogoča primerjavo testov in preverjanj med jeziki in nacionalnimi mejami. Zagotavlja tudi podlago za priznavanje jezikovnih kompetenc in kvalifikacij ter tako olajšuje izobraževalno in poklicno mobilnost (Svet Evrope, 2020). V priporočilu Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov je priporočeno, da se uporaba CEFR okrepi „zlasti zaradi navdihujočega razvoja učnih načrtov, preizkušanja in ocenjevanja jezikov⁸⁶“.

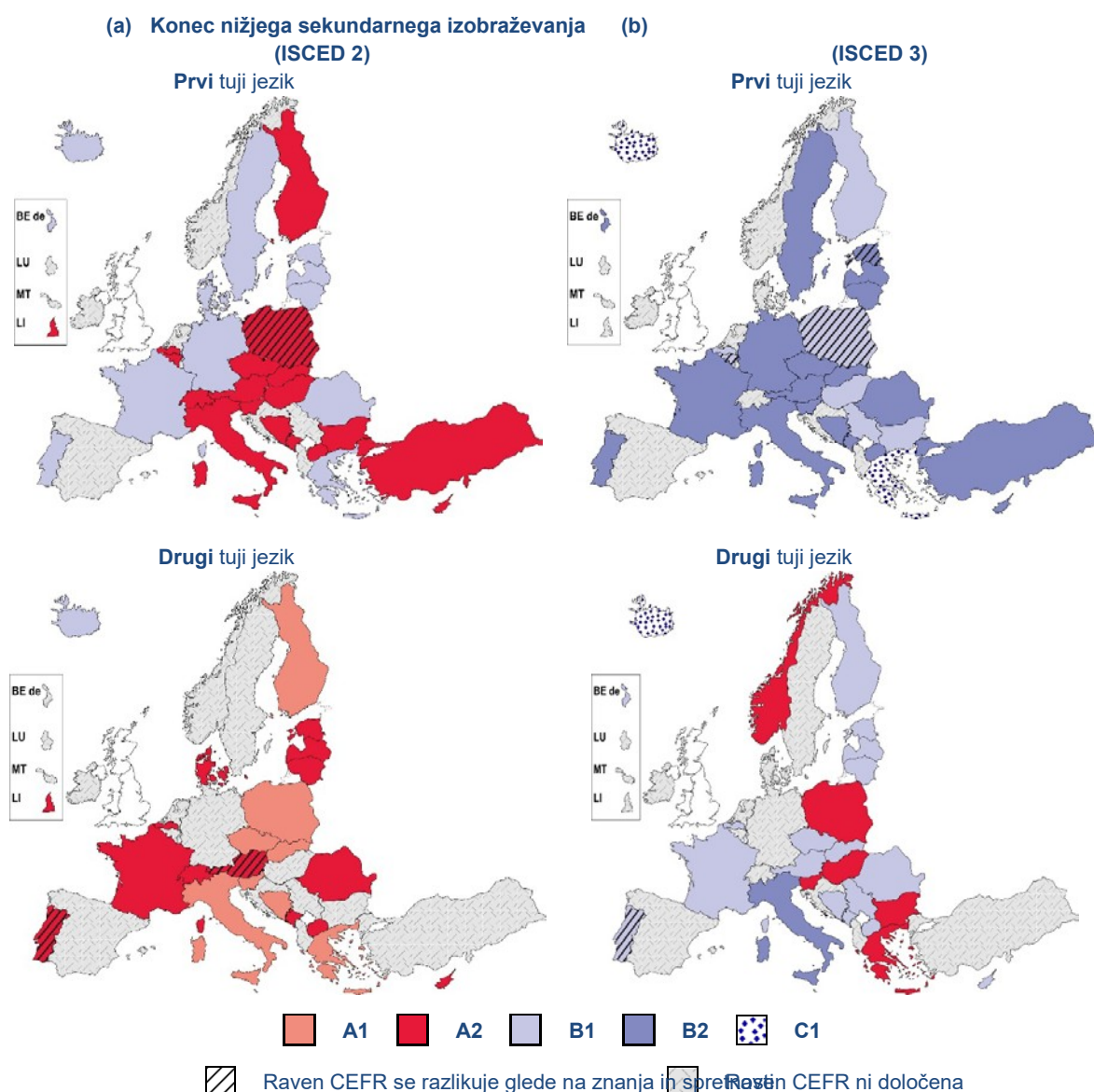
Slika E6 prikazuje pričakovane minimalne dosežene ravni za prvi in drugi tuji jezik kot obvezne predmete (za vse študente) na dveh referenčnih točkah: konec nižjega sekundarnega izobraževanja in konec splošnega srednješolskega izobraževanja. Trenutno približno dve tretjini evropskih izobraževalnih sistemov, v katerih je učenje tujih jezikov obvezno, uporablja CEFR za določitev minimalnih ravni znanja tujih jezikov na teh dveh referenčnih točkah. To običajno velja tako za prvi obvezni tuji jezik kot za drugi obvezni tuji jezik.

Če primerjamo stopnje izobrazbe prvega in drugega tujega jezika na isti referenčni točki, se na splošno pričakuje, da bo uspeh študentov v prvem tujem jeziku višji kot pri drugem. Ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja se minimalna raven na splošno razlikuje med A2 in B1 za prvi jezik ter med A1 in A2 za drugi

86 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov (UL C 189, 5.6.2019, str. 18).

jezik v skoraj vseh izobraževalnih sistemih. Na koncu splošnega srednješolskega izobraževanja večina evropskih držav opredeli B2 kot minimalno stopnjo izobrazbe za prvi tuj jezik in B1 kot najnižjo stopnjo izobrazbe za drugi tuj jezik. Za drugi jezik (ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja) se stopnje doseženosti jezikov po Evropi bolj razlikujejo: od A2 v Bolgariji, Grčiji, na Madžarskem, Poljskem, v Sloveniji in na Norveškem do Islandije C1. Samo dve državi določita minimalno stopnjo dosežene izobrazbe na ravni naprednih ali usposobljenih uporabnikov jezikov (C1 ali C2): Grčija za prvi tuj jezik (C1) in Islandija za prvi in drugi tuj jezik (C1).

V nekaterih izobraževalnih sistemih so pričakovani rezultati za prvi in drugi jezik enaki na isti referenčni točki. To velja za osem izobraževalnih sistemov (flamska skupnost Belgije, Cipra, Avstrije, Švice, Islandije, Lihtenštajna, Črne gore in Severne Makedonije) ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja. Podoben trend je opaziti v šestih izobraževalnih sistemih (flamska skupnost Belgije, Italije, Romunije, Finske, Islandije in Srbije) ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja.

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 50 Slika E6: Pričakovana minimalna stopnja dosežene izobrazbe za prvi in drugi tuji jezik ob koncu nižjega in splošnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 2–3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Ta številka prikazuje pričakovano minimalno stopnjo izobrazbe za prvi in drugi tuji jezik kot obvezni predmet. Natančneje, zajema minimalno raven dosežene izobrazbe, ki jo kot učni izid določijo organi na najvišji ravni. CEFR se uporablja za izražanje doseženih ravni. Zajetih je le šest glavnih ravni (tj. A1, A2, B1, B2, C1 in C2); podravni se ne upoštevajo.

Kadar se raven CEFR razlikuje glede na štiri glavne spretnosti (branje, poslušanje, pisanje in govor), se raven doseganja, določena za večino od štirih znanj in spretnosti, navede v številki; kadar se dosežena stopnja za dve pomembni veščini (npr. branje in poslušanje) razlikuje od tiste, ki je določena za preostali dve pomembni veščini (npr. pisanje in govor), je minimalna raven dosežena prikazana na sliki. V vseh teh primerih so dodatne informacije navedene v opombah za posamezne države.

Raven CEFR ni določena: ta kategorija zajema tri različne situacije: (1) učenje tujih jezikov (prvi in/ali drugi tuj jezik) ni obvezno v nižjem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju; (2) CEFR se ne uporablja za opredelitev ravni doseganja; in (3) v učnem načrtu ni opredeljena nobena minimalna raven doseganja. Informacije za posamezne države so navedene v besedilu.

Za opredelitve pojmov „skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR)“, „tuj jezik“ in „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr): ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja se ravni CEFR za prvi tuj jezik razlikujejo glede na štiri glavne spretnosti: B1 za poslušanje, pisanje in govorjenje; B2 za bralne veščine.

Estonija: ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja se ravni CEFR za prvi tuj jezik razlikujejo glede na štiri glavne spretnosti: B2 za branje, poslušanje in govorjenje; B1 za pisanje.

Francija: ob koncu nižjega srednješolskega izobraževanja je za drugi tuj jezik A2 pričakovana stopnja doseganja vsaj dveh jezikovnih spretnosti.

Avstrija: ob koncu nižjega srednješolskega izobraževanja se za drugi tuj jezik določijo različne ravni za dve vrsti govornih spretnosti: A2 je nastavljen za govorno produkcijo, medtem ko je A1 potreben za govorno interakcijo. Ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja se raven CEFR razlikuje glede na to, koliko let so se učenci naučili drugega obveznega tujega jezika (4 ali 6 let) in/ali glavne zadevne spretnosti (po šestih letih, B2 za branje in B1 za poslušanje, govor in pisanje; in po štirih letih, B1).

Portugalska: ob koncu nižjega srednješolskega izobraževanja se pričakuje, da bodo študenti drugega tujega jezika dosegli A2 v francoščini in nemščini; v španščini je stopnja odvisna od spretnosti (B1 za branje in poslušanje; in A2 za govorjenje in pisanje).

Poljska: ravni CEFR se razlikujejo glede na štiri glavne spretnosti prvega tujega jezika: A2 za govorne in pisne spretnosti ter B1 za spretnosti branja in poslušanja ob koncu nižje srednješolske izobrazbe; in B1 za govorne in pisne spretnosti ter B2 za branje in poslušanje ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja.

Primerjava najnižjih stopenj izobrazbe, določenih za učence tujih jezikov ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja in splošnega srednješolskega izobraževanja, kaže, kot se lahko pričakuje, da obstaja skupna težnja, da bi bile stopnje dosežene višje ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja kot ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja. Obstaja splošno pričakovanje, da bodo študenti dosegli nadaljnji napredek pri nadaljnjem študiju. To velja tako za prvi tuj jezik kot za drugi tuj jezik.

Večina držav določa enake minimalne standarde za štiri glavne komunikacijske spretnosti (poslušanje, govor, branje in pisanje). Vendar so v francoski skupnosti Belgije, Estonije, Avstrije, Poljske in Portugalske določene različne minimalne ravni izobrazbe (glej opombe za posamezne države). Iz te raznolikosti ne izhaja noben jasen trend. Na primer, ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja francoska skupnost v Belgiji določi raven B1 za spretnosti poslušanja, pisanja in govora ter B2 za bralne spretnosti za prvi tuj jezik, medtem ko je v Estoniji določena na B2 za branje, poslušanje in govorjenje ter B1 za pisanje.

Razlike v minimalni stopnji izobrazbe so lahko odvisne tudi od preučeni jezikov. To velja za Portugalsko in Finsko. Na Portugalskem lahko študenti študirajo francoščino, nemščino ali španščino kot drugi jezik. Ob koncu nižjega srednješolskega izobraževanja se pričakuje, da bodo študenti dosegli A2 v francoščini in nemščini, v španščini pa se pričakuje, da bodo študenti dosegli raven, ki je odvisna od spretnosti (B1 za branje in poslušanje ter A2 za govor in pisanje). Na Finskem je najnižja stopnja dosežene izobrazbe za angleščino, ki se uči kot prvi tuj jezik, višja kot pri drugih jezikih (tj. B1 ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja in B2 ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja).

Trije glavni razlogi lahko pojasnijo, zakaj v nekaterih izobraževalnih sistemih ni določena nobena stopnja dosežene izobrazbe.

Prvič, učenje tujih jezikov (za prvi in/ali drugi tuj jezik) v nižjem in/ali splošnem srednješolskem izobraževanju ni obvezno. To velja za Irsko, kjer tuji jeziki niso obvezni predmeti. Uporablja se tudi za francosko skupnost Belgije, Nemčije, Španije, Hrvaške, Švedske in Albanije, kjer na nobeni točki srednješolskega izobraževanja ni obvezen drugi tuj jezik za vse študente. V Bolgariji, na Madžarskem in Norveškem je drugi tuj jezik obvezen samo v splošnem srednješolskem izobraževanju, na Danskem pa je obvezen le v nižjem sekundarnem izobraževanju. Na Malti tuji jeziki v zadnjih dveh letih splošnega srednješolskega izobraževanja niso obvezni predmeti.

Drugič, CEFR se ne sme uporabiti za opredelitev ravni doseganja. To velja za Španijo in Hrvaško, kjer je obvezen samo en tuj jezik, ter za Luksemburg, Malto in Nizozemsko, kjer sta obvezna dva tuja jezika. Na

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Norveškem in v Tūrkiyeju je uporaba CEFR za opredelitev ravni dosežkov odvisna od zadevnega tujega jezika (drugi za Norveško in prvi za Tūrkiye). Podoben mešani pristop najdemo na Danskem, v Švici, Lihtenštajnu in Srbiji, kjer je uporaba CEFR odvisna od stopnje izobrazbe (uporablja se ob koncu nižjega sekundarnega izobraževanja v prvih treh državah in ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja v zadnji).

Nazadnje, v Albaniji za prvi obvezni tuji jezik v učnem načrtu ni določena minimalna raven izobrazbe (drugega obveznega tujega jezika ni).

ODDELEK II – PRESKUSNI UKREPI IN PODPORNİ UKREPI ZA UČENJE JEZIKOV

Čas poučevanja, dodeljen tujim jezikom, tema, ki je obravnavana v oddelku I tega poglavja, je čas, namenjen zagotavljanju formalnih učnih možnosti za učence v šolskem kontekstu. Preizkušanje in sprejemanje podpornih ukrepov za učenje jezikov, ki so v središču tega drugega oddelka, sta tudi drugi pomembni razsežnosti procesa učenja/učenja.

Testiranje ima lahko več oblik, ki so v veliki meri oblikovane glede na njihove namene: lahko je diagnostična, formativna ali povzeta ⁽⁸⁷⁾. Priporočilo Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov podpira uporabo kombinacije teh treh oblik ocenjevanja ⁽⁸⁸⁾.

V tem oddelku so obravnavani povzetki testov tujih jezikov, na podlagi katerih se ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja pridobi potrdilo (glej sliko E7). Razprava se osredotoča na raznolikost tujih jezikov, za katere so ti testi na voljo. To je tesno povezano s slikama B7 in B8 v poglavju B in oddelku II poglavja C. Ta oddelek se nanaša tudi na diagnostično ocenjevanje jezikov ob koncu predšolskega izobraževanja ali začetku osnovnošolskega izobraževanja. Osredotoča se na ocenjevanje jezika šolanja, ki je lahko tuji jezik za nekatere učence (npr. novo prispelle migrante) (glej sliko E8).

Ukrepi za podporo učenju jezikov, obravnavani v tem oddelku (glej sliko E9), so omejeni na ukrepe, namenjene novo prispelim migrantskim študentom v osnovnošolskem in nižjem srednješolskem izobraževanju, kar v večini držav ustreza obveznemu izobraževanju. Priporočilo Sveta iz leta 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov priznava posebne potrebe te posebne skupine učencev, zlasti v zvezi z jezikom šolanja ⁽⁸⁹⁾.

Vsi kazalniki v tem oddelku temeljijo na podatkih, zbranih prek mreže Eurydice, ki zajemajo 39 izobraževalnih sistemov v 37 državah ⁽⁹⁰⁾.

V VEČINI DRŽAV OBSTAJAJO NACIONALNI TESTI ZA MED 6 IN 12 TUJIH JEZIKOV.

Na sliki E7 so prikazani tuji jeziki, ki se testirajo z nacionalnimi testi, ki vodijo do potrdila ob koncu splošnega srednješolskega izobraževanja. Nacionalni testi so standardizirani testi/pregledi, ki jih določijo vrhunski izobraževalni organi in se izvajajo v okviru njihove odgovornosti. Kot kaže slika, večina držav uporablja nacionalne teste. Preizkušene tuje jezike je mogoče razvrstiti v tri glavne kategorije.

Prva kategorija vključuje angleščino, francoščino in nemščino, ki se testirajo z nacionalnimi testi (če obstajajo) v veliki večini izobraževalnih sistemov, ki jim tesno sledijo ruščina, španščina in italijanščina, ki se testirajo tudi v večini od njih. Druga kategorija obsega kitajsko, latinsko, klasično grško (91), japonsko, portugalsko, arabsko, sodobno grško, madžarsko, poljsko in turško. Ti jeziki se testirajo z nacionalnimi testi v od 5 do 10 izobraževalnih sistemih. Zadnja kategorija vsebuje jezike, ki se testirajo v manj kot petih izobraževalnih sistemih. To na primer velja za sodobno hebrejsko (štiri izobraževalne sisteme), perzijsko, finsko, litovsko, nizozemsko in švedsko (tri izobraževalne sisteme).

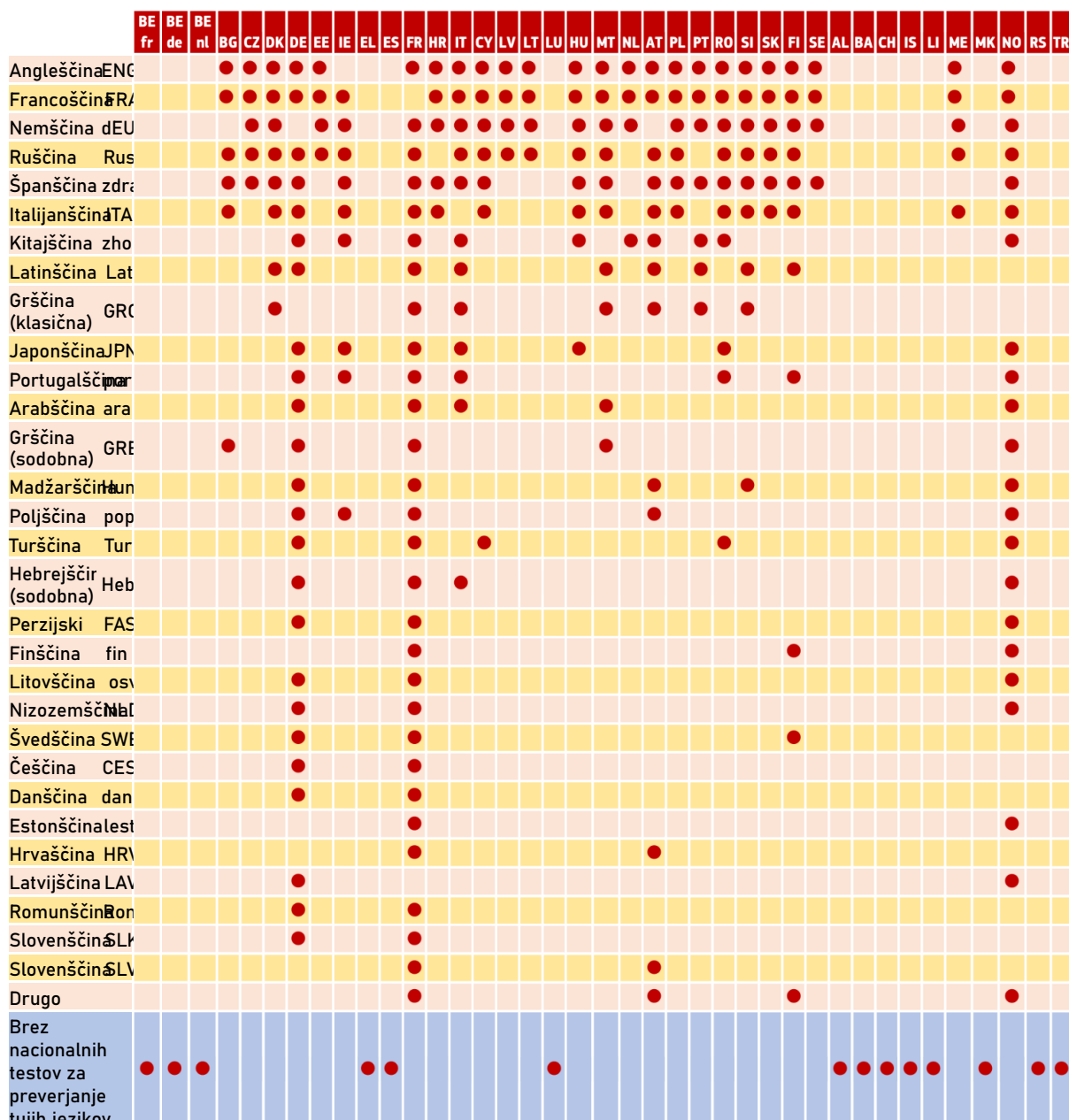
---

87 Diagnostične ocene so predhodne ocene, ki inštruktorjem zagotavljajo informacije o predhodnem znanju, razumevanju in napačnih predstavah učencev pred uvedbo novega koncepta ali dejavnosti. Diagnostična ocena se lahko uporabi tudi za določitev izhodišča za to, koliko akademske rasti je prišlo do dokončanja učne ure.“ „Skupne ocene so evalvacije študentov..., ki se pogosto (vendar ne vedno) pojavijo ob koncu predmeta, modula ali enote, da se izmeri, kako dobro so učenci izpolnili cilje poučevanja.“ „Formativna ocena se ne nanaša na vrsto evalvacije študentov, ampak na čas te ocene“ (McComas, 2014). Dogajajo se med poukom. Učencem in učiteljem zagotavljajo povratne informacije o procesu poučevanja/učenja, da bi ga izboljšali in pomagali študentom izboljšati njihovo akademsko uspešnost.

88 Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, UL C 189, 5.6.2019, str. 21.

89 Prav tam je.

90 Za podrobnosti o pokritosti tega poročila po državah glej uvod v poročilo.

Kljub temu, kar se dogaja.

Slika E7: Tuji jeziki, preizkušeni z nacionalnimi testi v splošnem srednješkolskem izobraževanju (ISCED 3), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Ta številka se nanaša samo na nacionalne teste, ki vodijo do potrdila ob koncu splošnega srednješkolskega izobraževanja. Navedeni tuji jeziki morda ne zadevajo celotne šolske populacije na tej ravni izobraževanja, saj se lahko tuji jeziki, preizkušeni z nacionalnimi testi, razlikujejo glede na izobraževalne poti.

Tuji jeziki so navedeni v padajočem vrstnem redu glede na število izobraževalnih sistemov, ki jih testirajo z nacionalnimi testi. Če je število navedenih jezikov enako, se jeziki razvrstijo v skladu z njihovo ISO kodo (ISO 639–3) (glej <https://iso639-3.sil.org/>, zadnji dostop: 11. julij 2022).

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Uradni jeziki EU so prikazani, ko se testirajo v vsaj dveh izobraževalnih sistemih; vsi drugi jeziki so prikazani, ko se testirajo v vsaj treh izobraževalnih sistemih. Vsi jeziki, ki niso prikazani, so na sliki označeni kot „drugi“ in navedeni v opombah za posamezno državo.

Za opredelitve pojmov „tuj jezik“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ in „nacionalni test“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE de): ni nacionalnega testa, vendar vsi študenti zadnjega letnika srednješolskega izobraževanja sodelujejo na izpitu *diplôme d'études en langue française* (diploma študija v francoskem jeziku) in prejmejo potrdilo, če opravijo preizkus.

Nemčija: izpite *Abitur* (splošna vpisna kvalifikacija za visokošolsko izobraževanje) določijo organi na najvišji ravni v skoraj vseh *zveznih deželah*. Jeziki se lahko med deželami razlikujejo.

Francija: „Drugo“ vključuje albanščino, amharščino, armensko, Bambaro, Baskijo, Berber Tashelhit, Berber Kabile, Berber Kabyle, Berber Riffian, Breton, bolgarščino, katalonščino, kamboški, korziški, Kreol, Fula, Gallo, Hausa, hindijščino, indonezijo-Malajščino, korejsko, laoško, makedonščino, malagaščino, melanščino, norveščino, okcitanščino, regionalni jezik Alzacije in Mozele Frankovske, Swahili, Tahitian, Tamil, Vietnamec, Wallisian in Futunan.

Madžarska: kateri koli jezik, ki se poučuje v šoli, *se lahko preizkusi na maturi* (nacionalni test ob koncu srednješolskega izobraževanja). Navedeni tuji jeziki so tisti, ki so bili testirani v letu 2020/2021.

Avstrija: „Drugo“ vključuje bosanščino, hrvaščino in srbsščino.

Finska: „Drugo“ vključuje jezike Sami (severni, Skolt in Inari).

Norveška: „Drugo“ vključuje albanščino, amharščino, bosanščino, kantonščino, Dari, Filipino, hindijščino, islandščino, korejščino, kurdščino (Sorani), Lule Sami, Severno Samijo, Oromo, Panjabi, Pashto, srbsščino, znakovni jezik, Somalijo, Južni Sami, Tamil, Tajščino, Tigrinyo, Urdu in Vietnamce.

Večina držav z nacionalnimi testi, ki vodijo do potrdila ob koncu splošnega srednješolskega preizkusa med 6 in 12 tujimi jeziki. V treh državah, in sicer v Nemčiji, Franciji in na Norveškem, je število testiranih tujih jezikov izjemno veliko: 24, 60 oziroma 45 tujih jezikov.

PRIPOROČILO ALI ZAHTEVA ZA PREVERJANJE JEZIKA ŠOLANJA PRI MAJHNH OTROCIH OBSTAJA V NEKAJ MANJ KOT POLOVICI IZOBRAŽEVALNIH SISTEMOV.

Obvladati jezik šolanja je ključnega pomena za vsakega učenca, da dobro deluje v šoli. Poleg tega je zdaj priznано, da morajo učenci za uspešno učenje razviti jezikovne kompetence, ki presegajo spontani in na splošno neformalni jezik, ki se uporablja v vsakdanjem družbenem življenju (Svet Evrope, 2015, str. 10). Poseben jezik, ki se uporablja v akademskih okoljih, pogosto imenovan „akademski jezik“, se od vsakdanjega jezika razlikuje na več načinov, na primer s specializiranim besediščem ali kompleksnimi stavki s konektorji. Čeprav je razvoj visoke ravni znanja jezika šolanja lahko izziv za vse učence, je to zlasti za tiste, ki ne govorijo jezika šolanja doma (glej sliko A2).

Povečuje se tudi zavedanje, da ob upoštevanju jezikovnih in kulturnih razmer učencev, ki se razlikujejo od glavnega jezika (in kulture) šole, pozitivno vpliva na dobro počutje in dosežke učencev v šoli, zlasti v zvezi z jezikom šolanja (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2019). Različni konkretni podporni ukrepi, kot je organizacija pouka maternega jezika (glej sliko E9), lahko pomagajo ovrednotiti posebne jezikovne in kulturne okoliščine učencev in na splošno prispevajo k izboljšanju njihovih šolskih dosežkov (Siarova, 2022).

Delovni dokument služb Komisije, priložen predlogu priporočila Sveta o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, se odločno zavzema za „odpravljanje silosov učenja jezikov“ (Evropska komisija, 2018, str. 24), in sicer s celovitejšim pristopom k učenju in poučevanju jezikov v šolah. S tega inovativnega in vseobsegajočega vidika se priporoča tudi ocenjevanje (in potrjevanje) jezikovnih kompetenc učencev (tj. ocenjevanje vseh jezikov, ki jih učenci (delno) lahko obvladajo).

V evropskih državah trenutno ni priporočil ali zahtev, ki bi jih najvišje izobraževalne oblasti zahtevale, da šole izvajajo diagnostične teste celotnega jezikovnega repertoarja učencev, tj. jezika šolanja, maternega jezika, tujih jezikov itd. Obstoječi diagnostični testi se osredotočajo izključno na jezik šolanja.

Namen slike E8 je pokazati, ali organi na najvišji ravni priporočajo ali zahtevajo, da šole izvajajo diagnostične teste jezika šolanja ob koncu predšolske vzgoje ali začetku osnovnošolskega izobraževanja (zemljepis (a)). Prav tako kaže, ali so organi za izobraževanje na najvišji ravni zasnovali ali potrdili orodja za ocenjevanje za izvajanje teh testov (zemljepis (b)). Konec predšolske vzgoje in začetek osnovnošolskega izobraževanja sta ključni točki v izobraževanju, saj pogosto ustrezata obdobju, ko se začne poučevanje pismenosti. Oba zemljevida kažeta tudi, ali diagnostični testi in orodja za ocenjevanje zadevajo vse učence ali le posebne skupine, na primer na novo prispеле migrantske učence ali tiste z disleksijo.

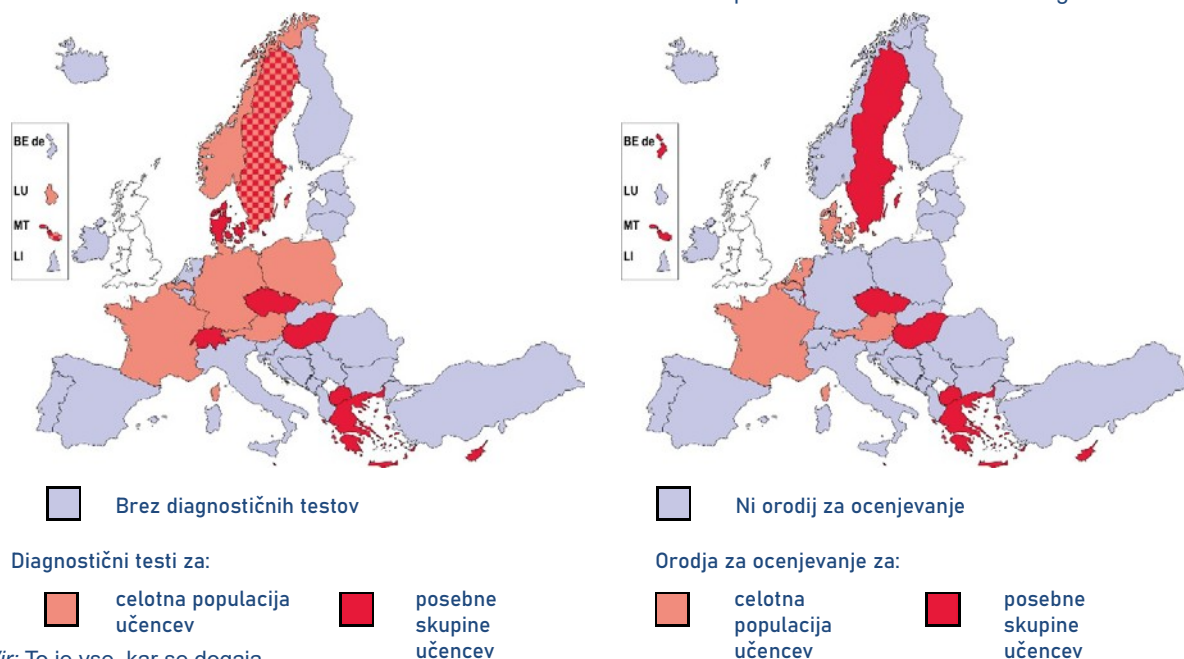
Kot prikazuje slika (karta (a)), organi najvišjega izobraževanja v 16 izobraževalnih sistemih (od 39) priporočajo ali zahtevajo, da šole izvajajo diagnostične teste kompetenc učencev v jeziku šolanja ob koncu predšolske vzgoje in/ali na začetku osnovnošolskega izobraževanja. Polovica jih testira vse učence, druga polovica pa samo določene skupine učencev. Na Malti in Švedskem se šolam priporoča (ali zahteva), da ocenijo celotno populacijo učencev in posebne kategorije učencev.

Novo prispeli migranti in/ali tisti, ki ne govorijo jezika šolanja, so najbolj preizkušene skupine učencev (Češka, Grčija, Ciper, Malta, Švedska in Švica). Druge posebne kategorije učencev, ki so predmet raziskave diagnostičnih testov, so učenci v šolah, kjer več kot 30 % šolskega prebivalstva prihaja iz ranljivih območij (Danska); tiste, ki so opredeljene kot ranljive skupine, na primer učenci iz romske skupnosti ali grški povratniki (Grčija); učenci z disleksijo (Madžarska in Švedska); in učenci, starejši od pričakovane šolske starosti (Severna Makedonija).

Organi za izobraževanje na najvišji ravni v večini izobraževalnih sistemov, v katerih je preverjanje usposobljenosti učencev v jeziku šolanja priporočilo ali zahteva, so oblikovali ali potrdili posebna orodja za ocenjevanje. Izjeme so Nemčija, Luksemburg, Poljska, Švica in Norveška (zemljepis (b)). Medtem ko ni priporočila ali zahteve za izvedbo diagnostičnih testov ob koncu predšolske vzgoje in/ali na začetku osnovnošolskega izobraževanja (zemljepis (a)), so organi na najvišji ravni v nemško govoreči skupnosti Belgije in Nizozemske oblikovali ali potrdili orodja za ocenjevanje. Namenjeni so učencem, katerih znanje jezika šolanja je pod ravni A2 CEFR (nemško govoreča skupnost v Belgiji) in tri do štiriletnim učencem (Nizozemska).

(a) **Diagnostični testi** jezika šolanja, ki jih priporočajo ali zahtevajo organi na najvišji ravni

(b) **Orodja za ocenjevanje**, ki so jih za izvajanje diagnostičnih testov zasnovali ali potrdili vrhunski izobraževalni organi

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika E8: Testiranje jezika šolanja ob koncu predšolske vzgoje (ISCED 0) in/ali začetka osnovnošolskega izobraževanja (ISCED 1), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Testi, osredotočeni samo na bralne spretnosti, so izključeni iz obsega številke. „Celotna populacija učencev“ se nanaša na celotno šolsko populacijo določene starosti.

Za opredelitve pojmov „diagnostični test“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED)“ in „organ na najvišji ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opomba za posamezno državo

Belgija (BE nl): ciljna populacija učencev testa KOALA je celotna petletna populacija učencev, razen na novo prispelih migrantskih učencev.

MANJŠINA DRŽAV SPODBUJA ALI FINANČNO PODPIRA POUČEVANJE MATERNEGA JEZIKA NOVO PRISPELIH ŠTUDENTOV MIGRANTOV

Novo prispeli migrantski študenti so posebna skupina študentov, ki se soočajo z določenim številom izzivov. Ti se nanašajo na migracijski proces (npr. izstop iz matične države in prilagajanje novim pravilom v državi gostiteljici), splošne socialno-ekonomske in politične razmere v državi gostiteljici (npr. sredstva, namenjena izobraževanju) in udeležbo v izobraževanju (npr. neustrezna umestitev v razred ali zagotavljanje jezikov ter pomanjkanje socialne in čustvene podpore). Za reševanje teh izzivov se raziskave zavzemajo za celovit pristop k zagotavljanju podpore, vključno s podpornimi ukrepi za učenje jezikov, ki upošteva akademske, socialne in čustvene potrebe novo prispelih študentov migrantov (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2019).

Kljub temu je v okviru tega poročila, ki se osredotoča na učenje jezikov, poudarek na podpornih ukrepih za učenje jezikov, zlasti tistih, ki jih spodbujajo ali finančno podpirajo organi na najvišji ravni za izobraževanje. Podporni ukrepi za učenje jezikov, ki prispevajo k razvoju z jezikom bogatih učnih okolij, so koristni ne le za novo prispеле migrante, ki pogosto ne govorijo jezika šolanja, temveč tudi za celotno šolsko populacijo (Evropska komisija, 2018).

Kot kaže slika E9, organi za izobraževanje na najvišji ravni v skoraj vseh državah finančno podpirajo ali pizvajajo vsaj enega od naslednjih podpornih ukrepov za učenje jezikov:

- dodatni pouk v jeziku šolanja
- prilagojen učni načrt (tj. učni načrt, katerega standardne zahteve so bile spremenjene)
- tečajji maternega jezika
- asistent v razredu
- dvojezično poučevanje predmetov (materni jezik in jezik šolanja).

Najbolj razširjen ukrep za jezikovno podporo, ki se uporablja v skoraj vseh evropskih državah, je zagotavljanje dodatnih pouka v jeziku šolanja med šolskim časom. Običajno je zagotavljanje takšnih razredov časovno omejeno. Na Finskem je zelo dolgotrajen: učenci lahko koristijo 6 let od dneva, ko začnejo šolo. Samo Bolgarija, Poljska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Albanija, Severna Makedonija in Norveška ne poročajo o taki določbi. Vendar pa ti državi, razen Albanije in Norveške, organizirata dodatne pouk v jeziku šolanja zunaj šolskih ur.

Zagotavljanje dodatnih pouka v jeziku šolanja zunaj šolskega časa je ukrep za jezikovno podporo, ki se spodbuja ali finančno podpira v nekaj manj kot dveh tretjinah izobraževalnih sistemov. V nekaterih od njih je podpora za učenje jezikov zagotovljena poleti. Tako je na primer na Malti. Poletni jezikovni tečaj „Language to Go“, ki ga organizira enota za učenje migrantov, je posebej namenjen novo prispelim migrantskim učencem in tistim z učnimi težavami v malteščini in/ali angleščini.

V več izobraževalnih sistemih organi za izobraževanje na najvišji ravni financirajo zagotavljanje dodatnih pouka v jeziku šolanja, ne da bi pojasnili, ali bi morali biti organizirani med šolskim časom ali zunaj njega. Tako je na primer v flamski skupnosti Belgije, Estonije, Latvije in Nizozemske. V Avstriji je izbrana ureditev za dodatne razrede odvisna od rezultatov študentov na preizkusu znanja nemškega jezika: tisti, ki potrebujejo veliko podpore, se poučujejo zunaj šolskih ur, medtem ko tisti, ki potrebujejo zmerno podporo, prejmejo dodatne lekcije v šolskih urah.

Poleg dodatnega pouka v jeziku šolanja je uvedba prilagojenega učnega načrta še en podporni ukrep, ki je široko dostopen za novo prispеле migrante po vsej Evropi. Uporablja se v nekaj več kot polovici anketiranih držav.

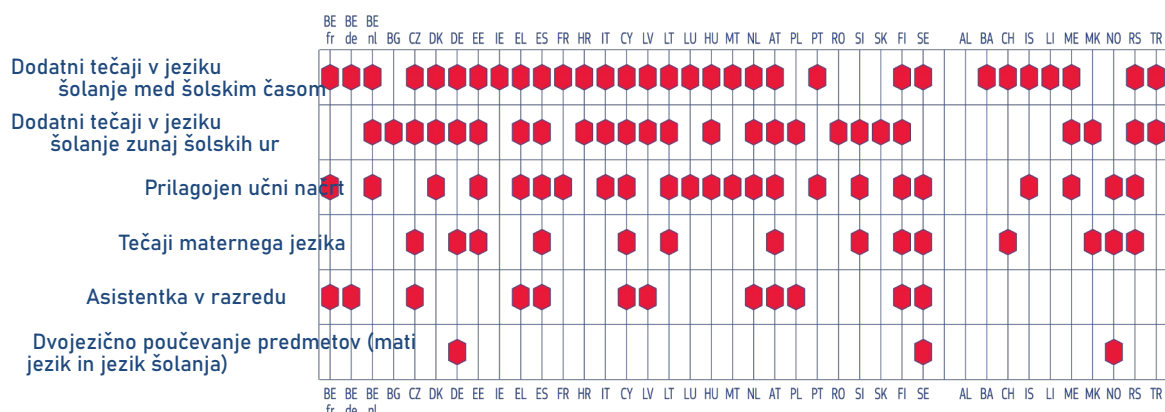
Ker nekaj več kot tretjina držav poroča o spodbujanju ali finančni podpori poučevanja maternega jezika novo prispelih študentov migrantov, je to manj priljubljen ukrep. V nekaterih primerih je ta določba odvisna od države izvora študentov in/ali obstoja dvostranskih sporazumov med državo gostiteljico in državo izvora (npr. Češko in Severno Makedonijo). Na Cipru se tečajji maternega jezika ponujajo v okviru nacionalnega projekta, ki se financira iz strukturnih skladov EU. V Nemčiji in Španiji je razpoložljivost zagotavljanja maternega jezika odvisna od zveznih dežel oziroma avtonomnih skupnosti.

V nekaj manj kot tretjini izobraževalnih sistemov se asistenti za poučevanje uporabljajo v učilnicah, da se olajša učenje novo prispelih migrantov. Omeniti je treba tudi, da delo pomočnikov učiteljev ni nujno omejeno na pomoč novo prispelim migrantskim študentom; lahko je na voljo vsem študentom, ki potrebujejo podporo. Tako je na primer na Finskem.

Poleg tega nekaj držav – samo Nemčija, Švedska in Norveška – zagotavlja dvojezično poučevanje predmetov, vključno z maternim jezikom učencev in jezikom šolanja.

Pri obravnavi vseh analiziranih podpornih ukrepov samo ena država, in sicer Albanija, ne poroča o nobenih ukrepih.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Vir: To je vse, kar se dogaja.

Slika 53 Slika E9: Ukrepi za podporo učenju jezikov za novo prispele migrante v osnovnošolskem in nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 1–2), 2021/2022

Pojasnjevalne opombe

Na sliki je prikazano, ali organi na najvišji ravni spodbujajo ali finančno podpirajo katerega koli od navedenih ukrepov za podporo učenju jezikov za novo prispele migrante.

Ko na novo prispeli učenci migranti obiskujejo dodatne razrede med šolskimi urami, ne sodelujejo pri pouku, ki je bil takrat načrtovan za zagotavljanje standardnega učnega načrta svojim vrstnikom.

Ko novo prispeli migrantski učenci obiskujejo dodatne razrede po šolskih urah, se udeležijo teh razredov po urah, načrtovanih za zagotavljanje standardnega učnega načrta svojim vrstnikom (in sebi).

Prilagojen učni načrt se nanaša na učni načrt, katerega standardne zahteve so bile spremenjene, da bi ustrezale posebnim potrebam in okoliščinam novo prispelih študentov migrantov.

Kadar organi za izobraževanje na najvišji ravni financirajo zagotavljanje dodatnih pouka v jeziku šolanja, ne da bi določili, ali je treba te dodatne razrede organizirati med šolskim časom ali zunaj njega, sta na sliki prikazani obe možnosti.

Za opredelitve pojmov „jezik šolanja“, „Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED)“, „novo prispeli migrantski študenti“ in „organ na najvišji ravni (izobraževanje)“ glej glosar.

Opombe za posamezne države

Nemčija: zagotavljanje podpornih ukrepov je odvisno od zveznih dežel. Prikazane informacije predstavljajo najpogostejše podpirne ukrepe v 16 zveznih deželah v državi.

Španija: o podpornih ukrepih za novo prispele migrantske študente odločajo avtonomne skupnosti. Na sliki so prikazani ukrepi, ki jih je mogoče najti v Španiji, vendar ne nujno v vsaki avtonomni skupnosti.

Nizozemska: šole prejmejo posebna sredstva, kadar sprejmejo učence iz migrantskih okolij. Odločijo se, kako bodo ta sredstva porabili. Ta sredstva so na voljo za obdobje, v katerem traja status migranta, tj. 4 leta.

REFERENCE

Bergroth, M., Dražnik, T., Llompарт Esbert, J., Pepiot, N., van der Worp, K. in Sierens, S. (2022), *Linguistically Sensitive Teacher Education: Zbirka orodij za naloge razmisleka in akcijske raziskave* (<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022021018583>), zadnji dostop: 13. julij 2022.

Council of Europe (1992), *Evropska listina o regionalnih ali manjšinskih jezikih (ECRML)*, serija evropskih pogodb, št. 148 (<http://conventions.coe.int/treaty/en/Treaties/Html/148.htm>), zadnji dostop: 20. maj 2022.

Svet Evrope (2015), *Jezikovna razsežnost v vseh zadevah: Priročnik za razvoj učnega načrta in usposabljanje učiteljev* (<https://www.ecml.at/coe-docs/language-dimensions-subjects-EN.pdf>), zadnji dostop: 17. maj 2022.

Svet Evrope (2020), *Skupni evropski referenčni okvir za jezike: Učenje, poučevanje, ocenjevanje – zvezek spremljevalca*, založništvo Sveta Evrope, Strasbourg (<https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-poucevanje/16809ea0d4>), zadnji dostop: 30. november 2021.

EACEA (Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo) (2015), *Primerjalni pregled priporočenega letnega pouka v obveznem izobraževanju s polnim delovnim časom v Evropi* (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8a70d336-9f16-4907-8908-d44d3cc690fe/jezik-en>), zadnji dostop: 30. januarja 2023.

Evropska komisija (2012), *Prva evropska raziskava o jezikovnih kompetencah: Končno poročilo*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publikacija/42ea89dc-373a-4d4f-aa27-9903852cd2e4>), zadnji dostop: 6. julij 2022.

Evropska komisija (2013), *Študija o izobraževalnem suptortu za novo prispelle otroke migrantov* (<http://bookshop.europa.eu/en/study-on-educational-support-for-newly-arrived-migrant-children-pbNC3112385/>), zadnji dostop: 12. november 2021.

European Commission (2018), delovni dokument služb Komisije, priložen predlogu k priporočilu Sveta o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov, COM(2018) 272 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=SWD%3A2018%3A174%3AFIN>), zadnji dostop: 15. december 2022.

European Commission/EACEA/Eurydice (2015), *Jeziki v srednješolskem izobraževanju: Pregled nacionalnih testov v Evropi: 2014/15*, Eurydice report, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

European Commission/EACEA/Eurydice (2017), *Key data on teaching languages at school in Europe – 2017*, izdaja, Eurydice report, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2018), *The Structure of the European Education Systems 2018/19: Shematski diagrami*, Eurydice – Dejstva in številke, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

European Commission/EACEA/Eurydice (2019), *Integrating students from migrant backgrounds to schools in Europe: Nacionalne politike in ukrepi*, poročilo Eurydice, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2020), *The Structure of the European Education Systems 2020/21: Shematski diagrami*, Eurydice – Dejstva in številke, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2021a), *Priporočeni letni pouk v rednem obveznem izobraževanju v Evropi – 2020/21*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2021b), *strukturni kazalniki za spremljanje sistemov izobraževanja in*

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

usposabljanja v Evropi – 2021: Pregled glavnih reform od leta 2015, poročilo Eurydice, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2021c), *Učitelji v Evropi: Kariera, razvoj in dobro počutje*, poročilo Eurydice, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

Gerken, M. (2022), *Spodbujanje izvajanja Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih z umetno inteligenco* (<https://rm.coe.int/min-lang-2022-4-ai-and-ecrml-en/1680a657c5>), zadnji dostop: 18. maj 2022.

MCComas, W. F. (ur.) (2014), *Jezik znanstvenega izobraževanja: Razširjeni glosar ključnih izrazov in konceptov v znanstvenem poučevanju in učenju* (<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-94-6209-497-0.pdf>), [kije](#) bil nazadnje dostopen: 8. julij 2022.

OECD (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj) (2019a), *TALIS 2018 Rezultati (zvezek I): Učitelji in vodstveni delavci šol kot vseživljenjski učenci*, OECD Publishing, Pariz (https://www.oecd-ilibrary.org/education/talis-2018-results-volume-i_1d0bc92a-en), zadnji dostop: 18. maj 2020.

Siarova, H. (2022), *Izobraževalne intervencije za podporo novo prispelim migrantskim in razseljenim otrokom pri njihovih potrebah po učenju jezikov, ad hoc poročila NESET*, št. 2/2022 (https://nesetweb.eu/wp-content/uploads/2022/09/NESET_AHQ_Languages.pdf), zadnji dostop: 2. december 2022.

UNESCO UIS (Inštitut za statistiko Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo), (2012), *Mednarodna standardna klasifikacija izobraževanja (ISCED 2011)* (<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>), zadnji dostop: 19. januarja 2021.

Wallace, S. (ur.) (2015), *A Dictionary of Education*, Oxford University Press, Oxford.
Doi:10.1093/acref/9780199679393.001.0001.

GLOSAR

Akademski jezik: posebna jezikovna oblika, ki se leksikalno in slovnično razlikuje od vsakdanjega jezika, pogosto vsebuje specializiran besednjak ali posebne slovnične strukture (npr. priključki klavzul) in se uporablja za različne posebne namene, kot so povzetek, primerjava in kontrast. Študenti morajo razviti svoje akademsko jezikovno znanje, da bi se uspešno naučili vsebine ► kurikulumu.

Potrdilo: uradno dokazilo o kvalifikaciji, podeljeni študentu po končanem določeni stopnji ali celotnem izobraževanju ali usposabljanju. Podelitev certifikatov lahko temelji na različnih oblikah presoje; končni pregled ni nujno predpogoj.

Klasični jezik: starodavni jezik, kot sta klasična grščina ali latinščina, ki se ne govori več v nobeni državi in se zato poučuje za druge namene kot za komunikacijo. Učni cilji lahko vključujejo pridobivanje globljega znanja o koreninah sodobnega jezika, ki izhaja iz zadevnega klasičnega jezika, branje in razumevanje izvirnih besedil v starodavni literaturi ali seznanitev s civilizacijo, ki je jezik uporabljala. V nekaterih učnih načrtih se klasični jeziki štejejo za ► tuje jezike.

Skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR): okvir za učenje, poučevanje in ocenjevanje jezikov, ki ga je razvil Svet Evrope. Njegov glavni cilj je olajšati preglednost in primerljivost pri zagotavljanju jezikovnega izobraževanja in kvalifikacij.

CEFR zagotavlja izčrpen opis kompetenc, potrebnih za sporazumevanje v ► tujem jeziku, s tem povezanega znanja in spretnosti ter različnih kontekstov komunikacije.

V CEFR je opredeljenih šest ravni usposobljenosti od „osnovnega uporabnika“ do „ustreznega uporabnika“:

- A1 („preboj“),
- A2 („waystage“),
- B1 („prag“),
- B2 („prednost“),
- C1 („učinkovito operativno znanje“)
- C2 („mastery“).

Omogoča merjenje napredka učencev in uporabnikov tujih jezikov (Svet Evrope, 2020).

Integrirano učenje vsebin in jezikov (CLIL): splošni izraz, ki označuje različne vrste dvojezičnega ali potopitvenega izobraževanja. Dve vrsti CLIL sta bili opredeljeni na podlagi statusa jezikov, ki se uporabljajo za poučevanje različnih predmetov (razen jezikov in njihove literature/kulture).

CLIL tip A: zagotavljanje, kjer se različni predmeti poučujejo v jeziku, določenem v ► najvišji stopnji ► kurikulumu kot ► tujem jeziku. Število predmetov, ki se poučujejo v tujem jeziku, se lahko razlikuje. V nekaterih primerih (primer 1) se vsi predmeti (razen jezikov) poučujejo v tujem jeziku. V drugih (primer 2) se nekateri predmeti (razen jezikov) poučujejo v tujem jeziku, drugi pa v glavnem ► jeziku šolanja v državi.

CLIL tip B: zagotavljanje, kjer se različni predmeti poučujejo v ► regionalnem ali manjšinskem jeziku, ► neozemeljskem jeziku ali ► državnem jeziku (v državah z več kot enim državnim jezikom) in drugih predmetih (razen jezikov) se poučujejo v drugem jeziku, ki je lahko kateri koli drug jezik. Za razliko od CLIL tipa A (primer 1) se v CLIL tipu B predmeti, ki niso jeziki, vedno poučujejo v vsaj dveh jezikih. Poleg metode, ki vključuje dva jezika, se v nekaterih redkih primerih za poučevanje različnih predmetov uporabljajo trije (ali več) jeziki (npr. državni jezik, regionalni ali manjšinski jezik ter tuji jezik).

Stalni strokovni razvoj (CPD): v tem poročilu se CPD nanaša na formalno usposabljanje v službi, ki ga izvajajo učitelji in/ali ravnatelji skozi celotno poklicno pot, kar jim omogoča, da razširijo, razvijejo in posodobijo svoje znanje, spretnosti in odnos. Vključuje tako vsebinsko usposabljanje kot tudi pedagoško usposabljanje. Na voljo so različni formati, kot so tečajji, seminarji, medsebojno opazovanje in podpora mrež izvajalcev. V nekaterih primerih lahko dejavnosti CPD privedejo do dodatnih kvalifikacij.

Učni načrt: uradni ► usmerjevalni dokument, ki so ga izdali organi na najvišji ravni in v katerem so podrobno opisani študijski programi in/ali kar koli od naslednjega: učne vsebine, učnih ciljev, ciljev doseganja, smernic za ocenjevanje učencev ali učnih načrtov. V izobraževalnem sistemu lahko kadar koli velja več kot ena vrsta usmerjevalnega dokumenta, ki lahko šolam nalaga različne ravni obveznosti.

Diagnostični test: „Preizkus, katerega namen je oceniti prednosti in področja učenca za razvoj. To je sredstvo za odkrivanje, kakšno raven podpore ali izziva bo učenec potreboval. Diagnostični test je pogosto prvi korak pri razvoju individualnega učnega načrta. Običajno se izvede, ko učenec vstopi v svoj študijski program, njegovi rezultati pa se včasih imenujejo „vstopno vedenje“ ali izhodišče (Wallace, 2015). Diagnostični testi so lahko nacionalni/standardizirani ali pa jih določijo šole in učitelji sami.

Izobraževalna pot: v nekaterih državah morajo študenti izbrati specialistično področje študija iz različnih možnosti na sekundarni ravni; na primer, od njih se lahko zahteva, da izbirajo med literarnim in znanstvenim študijem ali med različnimi vrstami šol, kot sta gimnazija ali Realschule v Nemčiji. Ta koncept velja samo za redne šole. Ne poskuša opisati zelo specifičnih vrst izobraževanja, kot so ► CLIL, eksperimentalne šole in glasbene šole.

Tuji jezik: jezik, opisan kot tak v ► kurikulumu, ki so ga določili organi na najvišji ravni za izobraževanje. Uporabljeni opis temelji na definiciji, povezani z izobraževanjem, ki ni povezana s političnim statusom jezika. Tako se lahko nekateri jeziki, ki se s političnega vidika štejejo za regionalne ali manjšinske jezike, vključijo v učni načrt kot tuji jeziki. Na enak način se lahko nekateri ► klasični jeziki štejejo za tuje jezike v nekaterih učnih načrtih. Tuji jeziki se lahko imenujejo tudi „sodobni jeziki“ (za jasno razlikovanje teh jezikov od klasičnih jezikov) ali „drugi ali tretji jezik“ (v nasprotju s „prvim jezikom“, ki se lahko uporablja za opis ► jezika šolanja v državah z več kot enim ► državnim jezikom).

Pedagoški učitelj: učitelj (običajno v osnovnošolskem izobraževanju), ki je usposobljen za poučevanje vseh (ali skoraj vseh) predmetov v učnem načrtu, vključno z ► tujimi jeziki. Ti učitelji lahko poučujejo tuje jezike ne glede na to, ali so se usposabljali na tem področju ali ne.

Domači jezik: jezik, ki ga pogosto govorijo doma ► študenti iz migrantskih okolij. Razlikuje se od ► jezika šolanja. V mnogih primerih je domači jezik učenca njihov materni jezik.

Začetno izobraževanje učiteljev (ITE): obdobje študija in usposabljanja, v katerem se bodoči učitelji udeležujejo študijskih predmetov in se poklicno usposabljujejo (tako sočasno kot zaporedno), da bi pridobili znanje in spretnosti, potrebne za opravljanje poklica učitelja. To obdobje se konča, ko se bodoči učitelji kvalificirajo za učitelje.

Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED): referenčna mednarodna klasifikacija za organizacijo izobraževalnih programov in s tem povezanih kvalifikacij po ravneh in področjih. Razvit je bil za lažjo primerjavo statističnih podatkov o izobraževanju in kazalnikov med državami na podlagi enotnih in mednarodno dogovorjenih opredelitev. ISCED zajema vse organizirane in trajne učne možnosti za otroke, mlade in odrasle, vključno s tistimi s posebnimi izobraževalnimi potrebami, ne glede na ustanove ali organizacije, ki jih zagotavljajo, ali obliko, v kateri se zagotavljajo.

Sedanja klasifikacija – ISCED 2011 (UNESCO UIS, 2012) – ima devet stopenj, ki se začnejo pri ISCED 0 (zgodnja predšolska vzgoja) in v obsegu ISCED 8 (doktorska ali enakovredna raven).

To poročilo zajema štiri ravni ISCED (ISCED 0–3), pri čemer je ISCED 1–3 v središču preiskave. Ključne značilnosti zadevnih ravni so naslednje.

ISCED 0: predšolska vzgoja

Programi predšolske vzgoje so običajno zasnovani s celostnim pristopom za podporo zgodnjemu kognitivnemu, telesnemu, socialnemu in čustvenemu razvoju otrok ter za uvedbo organiziranega poučevanja zunaj družinskega okolja.

Programi ISCED 0 so namenjeni otrokom, mlajšim od starosti vstopa v ISCED 1. Obstajata dve kategoriji programov ISCED 0: razvoj izobraževanja v zgodnjem otroštvu in predšolska vzgoja. Prva ima izobraževalno vsebino, namenjeno mlajšim otrokom (v starostnem razponu od 0 do 2 let), druga pa je namenjena otrokom od 3. leta starosti do starosti, pri kateri začnejo osnovnošolsko izobraževanje.

ISCED 1: osnovnošolsko izobraževanje

Osnovnošolsko izobraževanje zagotavlja učne in izobraževalne dejavnosti, ki so običajno zasnovane tako, da učencem omogočajo, da razvijejo temeljne spretnosti na področju branja, pisanja in matematike (tj. bralne in matematične pismenosti). Vzpostavlja trdne temelje za učenje in dobro razumevanje temeljnih področij znanja ter spodbuja osebni razvoj in tako pripravlja študente na nižje sekundarno izobraževanje. Zagotavlja osnovno učenje z malo, če sploh, specializacijo.

Običajna ali zakonita starost za vstop običajno ni mlajša od 5 let ali starejša od 7 let. Ta stopnja običajno traja 6 let, čeprav lahko traja od 4 do 7 let. Osnovnošolsko izobraževanje običajno traja do starosti od 10 do 12 let.

ISCED 2: nižje srednješolsko izobraževanje

Programi na ravni ISCED 2 ali v nižjem sekundarnem izobraževanju običajno temeljijo na temeljnih procesih poučevanja in učenja, ki se začnejo na ISCED 1. Običajno je izobraževalni cilj postaviti temelje za vseživljenjsko učenje in osebni razvoj ter učence pripraviti na nadaljnje možnosti izobraževanja. Programi na tej ravni so običajno organizirani na podlagi bolj predmetno usmerjenega učnega načrta, ki uvaja teoretične koncepte za širok spekter predmetov.

Nekateri izobraževalni sistemi lahko ponudijo programe poklicnega izobraževanja na ISCED 2, da se posameznikom zagotovijo spretnosti, povezane z zaposlitvijo.

ISCED 2 se začne po 4 do 7 letih izobraževanja ISCED 1. Študenti vstopijo v ISCED 2 običajno med 10. in 13. letom starosti (najpogostejša starost 12 let).

ISCED 3: višje sekundarno izobraževanje

Programi na ravni ISCED 3 ali v višjem sekundarnem izobraževanju so običajno zasnovani za študente, ki zaključijo srednješolsko izobraževanje v pripravah na terciarno ali visokošolsko izobraževanje, ali za zagotavljanje spretnosti, pomembnih za zaposlitev, ali oboje. Programi na tej ravni študentom ponujajo bolj predmetne, specializirane in poglobljene programe kot v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2). So bolj diferencirane, s povečano paleto možnosti in tokov, ki so na voljo.

Programi ISCED 3 so lahko splošni ali poklicni. Nekateri programi ISCED 3 omogočajo neposreden dostop do ISCED 4 in/ali ISCED 5, 6 ali 7.

ISCED 3 se začne po 8 do 11 letih izobraževanja od začetka ISCED 1. Učenci vstopijo na to raven med 14. in 16. letom starosti. Programi ISCED 3 se običajno končajo 12 ali 13 let po začetku ISCED 1 (ali okoli 17 ali 18 let).

Jezik kot obvezen predmet: kateri koli jezik, določen kot obvezen predmet v ► kurikulumu ali drugem ► usmerjevalnem dokumentu, ki ga sestavijo organi na najvišji ravni. Izraz se lahko uporablja za primere, ko se morajo vsi učenci določenega izobraževalnega programa ali v določenem razredu naučiti jezika ali v posebnem kontekstu posebnih učnih načrtov za različne ► izobraževalne poti.

Jezik kot pravica: kateri koli jezik, določen v ► kurikulumu ali drugem ► usmerjevalnem dokumentu, ki so ga pripravili organi za izobraževanje na najvišji ravni, ki jih študenti lahko izberejo kot neobvezen predmet. Pravica pomeni, da morajo šole zagotoviti, kar študent izbere. V kontekstu tujih in klasičnih jezikov se lahko izraz uporablja za primere, ko imajo vsi študenti v določenem izobraževalnem programu ali v določenem razredu pravico do izbire jezika ali v posebnem okviru posebnih učnih načrtov za različne ► izobraževalne poti.

Jezikovna ozaveščenost v šolah: pojem, ki se nanaša na večjezični in celošolski pristop, ki vključuje celovito jezikovno strategijo, ki vključuje stalno razmišljanje o jezikovni razsežnosti v vseh vidikih šolskega življenja in predlaga splošni pristop k poučevanju vseh jezikov v šolah (► jezik šolanja, ► domači jeziki, ► tuji jeziki (vključno s ► klasičnimi jeziki) itd.). Pričakuje se, da bo ta pristop vključeval vse učitelje in vodstvene delavce šol ter vključeval starše, druge oskrbovalce in širšo lokalno skupnost. V konkretnem smislu šole, ki poznajo jezik, cenijo jezikovno raznolikost svojih učencev, prepoznajo njihove predhodne jezikovne spretnosti in jih uporabljajo kot učni vir. Šole, ki poznajo jezik, učitelje podpirajo pri obravnavi uporabe določenih jezikov na njihovih tematskih področjih, vključno z ozaveščanjem o različnih jezikovnih registrih in besednjaku (Evropska komisija, 2018).

Jezik šolanja: jezik, ki se uporablja za zagotavljanje vsebine ► kurikulumu in, širše, za komunikacijo znotraj šole in zunaj šole, z zainteresiranimi stranmi, kot so starši in organi za izobraževanje.

Nacionalni test: standardiziran preskus/pregled, ki ga določijo javni organi na najvišji ravni in se izvajajo v okviru njihove odgovornosti. Standardizirani testi/pregledi so katera koli oblika testa, ki (1) zahteva, da vsi udeleženci testov odgovorijo na ista vprašanja (ali vprašanja, izbrana iz skupne banke vprašanj) in (2) se ocenijo na standarden ali dosleden način. Mednarodni testi ali raziskave, kot je SurveyLang, ne spadajo na področje uporabe in niso zasnovani na šolski ravni, tudi če so bili razviti na podlagi centralno zasnovanega referenčnega okvira (Evropska komisija/EACEA/Eurydice, 2015).

Novo prispeli migrantski študenti: študenti, rojeni zunaj njihove sedanje države prebivališča staršem, rojenim tudi zunaj države gostiteljice, ki so šoloobvezni ali mlajši (v skladu z nacionalnimi predpisi o obveznem izobraževanju) in nato vstopijo v formalno izobraževanje v državi gostiteljici (Evropska komisija, 2013).

Neozemeljski jezik: jezik, „ki ga uporabljajo državljani države in se razlikuje od jezika ali jezikov, ki jih uporablja preostalo prebivalstvo države, vendar ga, čeprav se tradicionalno uporablja na ozemlju države, ni mogoče identificirati z določenim območjem“ (Svet Evrope, 1992). Na primer, romanje je neozemeljski jezik.

Uradni jezik: jezik, ki se uporablja za pravne in javne uprave na določenem območju katere koli države. Uradni status se lahko omeji na del države ali razširi na njeno celotno ozemlje. Vsi ► državni jeziki so uradni jeziki, vendar niso vsi jeziki s statusom uradnega jezika državni jeziki (na primer danščina, ki ima status uradnega jezika v Nemčiji, je ► regionalni ali manjšinski jezik in ne državni jezik).

Regionalni ali manjšinski jezik: jezik, ki ga na določenem ozemlju države tradicionalno uporabljajo državljani te države, ki tvorijo skupino, ki je številčno manjša od preostalega prebivalstva države; razlikuje se od ► državnih jezikov te države (Svet Evrope, 1992). Praviloma so to jeziki prebivalstva, ki imajo svoje etnične korenine na zadevnih območjih ali so se naselili v zadevnih regijah že več generacij. Manjšinski/regionalni jeziki imajo lahko status ► uradnega jezika, vendar bo po definiciji ta status omejen na področja, na katerih se govorijo.

Strokovni učitelj: učitelj je usposobljen za poučevanje omejenega števila predmetov (običajno do treh predmetov). To vključuje bodisi ► tuje jezike bodisi enega ali več tujih jezikov in (drugi) predmet(-i).

Državni jezik: kateri koli jezik z uradnim statusom po vsej državi. Vsak državni jezik je ► uradni jezik.

Dokumenti krmiljenja: različne vrste uradnih dokumentov, ki vsebujejo predpise, smernice in/ali priporočila za izobraževalne ustanove.

Študenti iz migrantskih okolij: študenti, ki obiskujejo šolo v državi, ki ni njihova matična država, ali v državi izvora obeh staršev. Ti mandati zajemajo več pravno ločenih položajev, vključno s položajem beguncev, prosilcev za azil, otrok delavcev migrantov, otrok državljanov tretjih držav s statusom rezidenta za daljši čas, otrok delavcev iz tretjih držav, ki niso rezidenti za daljši čas, otrok z neurejenim statusom rezidentov in otrok priseljenskega izvora, ki niso nujno upravičeni do pravnih določb, ki se nanašajo posebej na izobraževanje. Ta opredelitev ne upošteva jezikovnih manjšin, ki so v državah naseljene že več kot dve generaciji.

Nominalna starost učencev: v šolskem sistemu je običajna starost učencev, ko začnejo ali končajo določen razred ali stopnjo izobrazbe. Zgodnji ali pozni vstop v šolanje, ponavljanje razredov ali druge prekinitve šolanja se ne upoštevajo.

Avtoriteta na najvišji ravni (izobraževanje): najvišja raven avtoritete z odgovornostjo za izobraževanje v določeni državi, običajno na nacionalni (državni) ravni. Vendar so za Belgijo, Nemčijo in Španijo uprave skupnosti, zveznih dežel in avtonomnih skupnosti bodisi v celoti odgovorne bodisi si delijo odgovornost z nacionalno ravno za vsa ali večino področij, povezanih z izobraževanjem. Zato se te uprave štejejo za organe na najvišji ravni za področja, na katerih so odgovorne, medtem ko se za področja, za katera si delijo odgovornost z nacionalno ravno, šteje, da sta organa na najvišji ravni.

STATISTIČNE ZBIRKE PODATKOV IN TERMINOLOGIJA

Mednarodna podatkovna zbirka PISA 2018

PISA je mednarodna raziskava, ki se izvaja pod okriljem OECD za merjenje uspešnosti 15-letnikov pri bralni pismenosti, matematični pismenosti in znanstveni pismenosti. Raziskava temelji na reprezentativnem vzorcu 15-letnih študentov, ki so bodisi v nižjem sekundarnem bodisi višjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2 ali 3), odvisno od strukture sistema. Poleg merjenja uspešnosti mednarodna raziskava PISA vključuje vprašalnike za opredelitev spremenljivk v šolskem in družinskem kontekstu, ki lahko osvetlijo ugotovitve ankete. Vsi kazalniki zajemajo javne šole in zasebne šole, ne glede na to, ali prejemajo pomoč ali ne.

Raziskave PISA se izvajajo vsaka tri leta. Prva raziskava je bila izvedena leta 2000; naslednji krogi so bili izvedeni v letih 2003, 2006, 2009, 2012, 2015 in 2018.

Med državami, ki so sodelovale v tem poročilu, le Lihtenštajn ni sodeloval pri zbiranju podatkov za PISA 2018.

Postopek vzorčenja je vključeval izbiro šol in nato študentov. Cilj je bil vsakemu učencu ponuditi enako verjetnost, da bo izbran, ne glede na velikost ali lokacijo šole, ki jo je obiskoval. V ta namen so bile izbrane šole z verjetnostjo, sorazmerno s številom 15-letnikov. V šoli je bilo vzorčeno določeno število učencev. Ta postopek je zasnovan tako, da omeji spremenljivost verjetnosti, da je študent del vzorca.

Kadar se podatki uporabljajo za celotno populacijo države, je bistveno, da se upoštevajo nekatere stroge zahteve, kot je analiza S.E. (ocena napak, povezanih z vzorčenjem). Zaradi tega se lahko zaznavna razlika med dvema postavkama podatkov v statističnem smislu šteje za nepomembno (glej tudi pojasnila pod „Statistični izrazi“).

Vrednosti EU (ocene prebivalstva), predstavljene v tem poročilu, so tehtana povprečja ocen prebivalstva držav/regij EU, ki so leta 2018 sodelovale v raziskavi PISA. To pomeni, da je prispevek vsake države k oceni statističnega kazalnika na evropski ravni sorazmeren z velikostjo države, tj. številom 15-letnih študentov z nemanjkajočimi vrednostmi. Podatkovna zbirka PISA 2018 je na voljo na spletni strani OECD (<http://www.oecd.org/pisa/data/>).

Vprašalniki PISA 2018 so na voljo tudi na spletni strani OECD (<https://www.oecd.org/pisa/data/2018database/>).

Podatkovna zbirka TALIS 2018

Talis je mednarodna raziskava, ki se izvaja pod okriljem OECD in se osredotoča na delovne pogoje učiteljev in učna okolja v šolah. Glavne teme, ki jih zajema, so vodenje šol; usposabljanje učiteljev; ocenjevanje in povratne informacije za učitelje; pedagoška prepričanja, stališča in učne prakse učiteljev; sporočen občutek samoučinkovitosti učiteljev; zadovoljstvo učiteljev pri delu in vzdušje v šolah in učilnicah, v katerih delajo; in nenazadnje tudi nadnacionalna mobilnost učiteljev.

Raziskava se osredotoča predvsem na učitelje v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2). Temelji na vprašalnikih učiteljev in ravnateljev. Vsi kazalniki zajemajo javne šole in zasebne šole, ne glede na to, ali prejemajo pomoč ali ne.

Prvi krog raziskave je potekal leta 2008, drugi pa leta 2013. Najnovejši podatki izhajajo iz tretjega cikla raziskave (2018). OECD trenutno pripravlja program TALIS 2024.

To poročilo uporablja podatke o usposabljanju učiteljev in nadnacionalni mobilnosti učiteljev. Podatki o usposabljanju učiteljev zajemajo 26 izobraževalnih sistemov v 25 državah, ki so sodelovale v tem poročilu in so sodelovale v programu TALIS 2018. Podatki o nadnacionalni mobilnosti učiteljev so na voljo v bolj omejenem številu izobraževalnih sistemov (23). V tem poročilu so predstavljeni tudi podatki o trendih, ki temeljijo na ciklih programa TALIS za leti 2013 in 2018. Podatki o trendih se nanašajo na 17 izobraževalnih sistemov, ki so sodelovali v obeh ciklih.

Standardni postopek vzorčenja je vključeval izbiro 200 šol na državo in 20 učiteljev (na šolo) poučevanja na nižji sekundarni ravni (ISCED 2).

Kadar se podatki uporabljajo za celotno populacijo držav, je bistveno, da se upoštevajo nekatere stroge zahteve, kot je analiza S.E. (ocena napak, povezanih z vzorčenjem), zaradi česar se lahko zaznavna razlika

med dvema postavkama podatkov šteje za nepomembno v statističnem smislu (glej tudi pojasnila pod „Statistični izrazi“).

Vrednosti EU (ocene prebivalstva), predstavljene v tem poročilu, so tehtana povprečja vrednosti držav/regij EU, ki so leta 2018 sodelovale v programu TALIS. To pomeni, da je prispevek vsake države k oceni statističnega kazalnika na evropski ravni sorazmeren z velikostjo države, tj. številom učiteljev ISCED 2 z nemanjkajočimi vrednostmi.

Podatki TALIS 2018 so na voljo na spletni strani OECD (<https://www.oecd.org/education/talis/talis-2018-data.htm>).

Vprašalniki TALIS 2018 so na voljo tudi na spletni strani OECD (<https://www.oecd.org/education/school/talis2018questionnaires.htm>).

Statistični izrazi

Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED): oglejte si glosar.

Standardna napaka (SE): raziskava PISA 2018 in TALIS 2018, tako kot vse druge obsežne raziskave izobraževanja (prejšnje raziskave PISA OECD in Taliss, Mednarodno združenje za vrednotenje izobraževalnih dosežkov v mednarodni študiji bralne pismenosti in trendih v mednarodnih raziskavah matematike in znanosti itd.), obravnava le reprezentativni vzorec ciljnih populacij. Na splošno obstaja neskončno število možnih vzorcev za vsako dano populacijo. Zato se lahko od enega vzorca do drugega ocene za populacijski parameter (povprečje, odstotek, korelacija itd.) razlikujejo. S.E., povezana s kakršno koli oceno populacijskega parametra, količinsko opredeljuje to negotovost vzorčenja. Na podlagi tega ocenjenega parametra in njegovega S.E. je mogoče konstruirati interval zaupanja, ki odraža, koliko se lahko vrednost, izračunana iz vzorca, razlikuje od enega do drugega vzorca. Ob predpostavki, da je ocenjeno povprečje 50 in S.E. 5, je interval zaupanja z napako tipa I 5 % enak $[50 - (1,96 \times 5); 50 + (1,96 \times 5)]$, to je približno [40; 60]. Zato je mogoče reči, da obstaja le 5 od 100 možnosti, da se motijo, če naj bi bilo povprečje prebivalstva v tem intervalu.

Vsi S.E.-ji, zabeleženi v tem poročilu, so bili izračunani z uporabo metod ponovnega vzorčenja in metodologije različnih tehničnih dokumentov raziskave PISA in sistema TALIS.

S.E.-ji podatkov raziskave so navedeni v Prilogi 1.

Statističnega pomena. Nanaša se na 95-odstotno stopnjo zaupanja. Na primer, pomembna razlika pomeni, da se razlika statistično bistveno razlikuje od nič s 95-odstotno stopnjo zaupanja.

PRILOGE

PRILOGA 1: PODROBNI STATISTIČNI PODATKI

Poglavje A

	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
% 2018	11,5	17,4	24,1	17,4	12,9	5,8	8,1	17,8	5,4	9,1	6,2	20,6	11,5	3,3	7,1	22,3	10,5	5,9	82,9	2,2
S.E.	0,21	0,85	2,28	1,33	1,17	0,51	0,39	0,95	0,40	0,59	0,47	0,76	0,66	0,28	0,37	0,53	0,70	0,41	0,42	0,23
Δ 2003-2015	:	10,5	0,7	-7,4	:	3,8	3,8	4,1	:	4,8	2,6	2,9	1,8	:	3,9	:	1,7	:	-8,0	1,7
S.E.	:	1,56	2,50	1,75	:	0,38	0,59	0,96	:	0,86	0,72	1,76	0,98	:	0,48	:	1,42	:	0,59	0,26
Δ 2003-2018	:	10,2	6,9	-5,5	:	4,8	4,2	10,1	:	6,7	3,0	4,8	4,8	:	5,1	:	2,2	:	-9,6	1,6
S.E.	:	1,11	2,70	1,84	:	0,54	0,62	1,11	:	0,79	0,61	1,64	1,00	:	0,45	:	1,31	:	0,58	0,26
Δ 2015-2018	:	-0,4	6,2	1,9	4,2	1,0	0,4	6,0	-0,4	1,8	0,4	1,9	3,1	0,2	1,1	:	0,5	0,5	-1,6	-0,1
S.E.	:	1,63	3,05	1,79	1,50	0,60	0,53	1,22	0,71	0,90	0,77	1,24	0,92	0,45	0,56	:	1,10	0,62	0,60	0,33
	MT	ML	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	ME	MK	NO	RS	TR	
% 2018	82,8	9,8	20,5	1,7	3,1	3,1	9,9	8,7	7,6	17,6	4,0	6,5	27,0	7,2	4,2	7,2	10,2	5,2	7,0	
S.E.	0,54	0,76	0,90	0,29	0,34	0,55	0,39	0,74	0,49	1,03	0,53	0,44	1,20	0,45	0,25	0,39	0,55	0,58	0,91	
Δ 2003-2015	:	-7,4	9,8	0,9	1,4	:	:	4,9	3,1	8,2	:	:	14,0	4,0	:	:	3,9	:	5,4	
S.E.	:	1,42	1,20	0,18	0,35	:	:	1,00	0,57	1,28	:	:	1,38	0,43	:	:	0,80	:	1,26	
Δ 2003-2018	:	-4,8	11,5	1,5	1,7	:	:	4,8	4,7	10,0	:	:	14,9	5,5	:	:	5,1	:	5,2	
S.E.	:	1,49	1,17	0,30	0,40	:	:	1,07	0,54	1,25	:	:	1,39	0,50	:	:	0,77	:	1,17	
Δ 2015-2018	:	-4,9	2,6	1,7	0,6	0,2	0,4	2,3	-0,1	1,9	:	:	0,9	1,6	1,1	1,4	1,1	:	-0,2	
S.E.	:	0,74	0,98	1,31	0,33	0,44	0,62	0,60	0,97	0,72	1,48	:	:	1,69	0,58	0,35	0,52	0,81	1,37	

Δ Razlika med določenimi referenčnimi leti

Vir: Eurydice, ki temelji na PISA 2018, 2015 in 2003.

Razpredelnica 1: Odstotek 15-letnikov, ki doma večinoma govorijo drug jezik kot šolski jezik, 2018 (podatki za sliko A2) in razlike med letoma 2003 in 2015, 2003 in 2018, ter 2015 in 2018

Pojasnjevalne opombe

Podatki, izračunani na podlagi anketnega vprašanja PISA „Kateri jezik govorite doma večino časa?“ (ST16Q01(31) v PISA 2003 in ST022Q01TA v PISA 2015 in 2018). Kategorija „Jezik testa“ se uporablja kot približek za govorjenje istega jezika doma kot v šoli.

Pri upoštevanju razlik med letoma 2003 in 2015, 2003 in 2018 ter 2015 in 2018 so vrednosti, ki se bistveno razlikujejo (p & 0,05) od nič, označene s krepkim tiskom.

Glej tudi pojasnjevalne opombe k sliki A2 v poglavju A.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
A	6.9	11.7	14.4	9.9	0.7	2.9	5.4	13.8	1.3	8.8	4.8	6.1	6.5	0.7	5.9	8.0	1.0	0.5	41.5	:
S.E.	0.18	0.83	1.96	0.89	0.11	0.33	0.28	0.85	0.19	0.58	0.42	0.31	0.49	0.11	0.34	0.45	0.17	0.08	0.64	
B	5.6	11.1	11.2	4.5	:	1.2	5.2	8.3	9.1	9.0	6.9	6.1	7.8	8.3	4.1	6.7	3.4	1.1	13.4	2.2
S.E.	0.16	0.88	1.75	0.49		0.17	0.30	0.50	0.45	0.55	0.45	0.29	0.66	0.48	0.30	0.30	0.27	0.11	0.42	0.30
C	4.4	5.5	9.4	7.0	11.6	2.7	2.6	3.5	4.0	:	1.3	14.2	5.0	2.4	1.1	14.0	9.4	5.3	41.5	1.8
S.E.	0.12	0.36	1.33	0.68	1.13	0.30	0.24	0.29	0.32		0.23	0.69	0.39	0.24	0.13	0.33	0.66	0.42	0.61	0.23
D	83.1	71.7	65.0	78.6	87.2	93.2	86.8	74.4	85.6	81.8	87.0	73.6	80.8	88.5	88.9	71.3	86.1	93.2	3.6	95.6
S.E.	0.30	1.43	2.50	1.41	1.16	0.54	0.52	1.26	0.55	0.91	0.67	0.87	1.02	0.57	0.50	0.60	0.76	0.44	0.25	0.39

%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	ME	MK	NO	RS	TR
A	5.7	7.6	16.7	:	1.9	:	6.9	:	4.3	13.9	:	:	21.7	4.6	1.0	:	7.8	1.0	:
S.E.	0.38	0.66	0.92		0.27		0.31		0.36	1.01			1.08	0.36	0.13		0.49	0.16	
B	3.0	6.2	6.0	:	5.0	:	1.9	0.7	1.5	6.5	:	2.3	12.2	1.0	4.8	1.2	4.6	8.3	0.6
S.E.	0.31	0.65	0.43		0.42		0.18	0.13	0.19	0.50		0.30	0.69	0.18	0.28	0.19	0.43	0.40	0.12
C	77.2	1.9	3.6	1.2	1.1	3.0	2.8	8.0	3.1	3.3	3.8	5.9	5.0	2.5	3.2	6.5	2.3	4.2	6.7
S.E.	0.57	0.25	0.27	0.18	0.14	0.65	0.31	0.73	0.38	0.25	0.52	0.43	0.43	0.28	0.22	0.40	0.21	0.50	0.89
D	14.1	84.3	73.7	98.2	91.9	96.3	88.3	90.9	91.1	76.2	95.6	91.3	61.1	91.9	91.0	91.9	85.3	86.5	92.5
S.E.	0.51	1.24	1.12	0.30	0.62	0.67	0.41	0.74	0.56	1.36	0.51	0.54	1.50	0.47	0.34	0.46	0.80	0.63	0.91

A Študentje priseljencev, ki doma večinoma govorijo drug jezik kot jezik šolanja

B Priseljenci, ki večinoma govorijo jezik šolanja doma

C Nepriseljenci, ki doma večinoma govorijo drug jezik kot jezik šolanja

D Nepriseljenci, ki večinoma govorijo jezik šolanja doma

Vir: Eurydice, na podlagi raziskave PISA 2018.

Razpredelnica 2: Odstotki 15-letnikov priseljencev in nepriseljencev po jeziku, ki se govori doma, 2018 (podatki za sliko A3)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki A3 v poglavju A.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki A3 v poglavju A.

	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	E	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
%	13.3	21.8	41.4	20.5	16.6	3.1	4.5	25.8	2.6	4.7	3.7	27.8	10.8	:	6.4	18.1	10.8	6.6	96.2	:
S.E.	0.50	2.79	0.61	2.80	2.27	0.93	0.58	2.48	0.84	1.70	0.99	1.05	1.60		0.85	0.39	1.39	0.84	0.03	

	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	ME	MK	NO	RS	TR
%	98.0	10.1	29.0	:	:	2.0	10.5	11.0	7.8	22.5	1.8	1.6	4.83	1.2	0.0	5.1	6.1	3.9	8.9
S.E.	0.03	2.29	2.44			0.84	0.49	1.29	1.51	2.59	0.91	0.68	3.32	0.11		0.11	1.52	0.97	1.80

Vir: Eurydice, na podlagi raziskave PISA 2018.

Preglednica 3: Odstotek 15-letnikov, ki obiskujejo šole, kjer več kot 25 % učencev doma večinoma govori drugačen jezik kot jezik šolanja, 2018 (podatki za sliko A4)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki A4 v poglavju A.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki A4 v poglavju A.

Poglavje C, oddelek I

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
≥ 2 FL	7.2	00	X	00*	2.0	0.8	30.2	1.3	33.4	:	35.9	20.2	0.9	20.0	2.7	10.2	19.0	0.7	83.2	2.1
1 FL	78.9	47.3	X	26.7*	81.5	79.0	56.7	52.8	46.3	:	62.4	79.8	99.0	80.0	93.5	89.8	79.2	72.0	16.8	60.3
0 FL	13.9	52.7	X	73.3*	16.4	20.2	13.1	45.9	20.3	:	1.7	0	0.1	0.0	3.9	0.0	1.8	27.3	:	37.6

%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CN	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
≥ 2 FL	4.4	1.0	1.7	5.1	0.6	2.1	0.0	5.0	26.8	15.0	X	4.9	X	22.0	0.0	X	0.0	0.0	:	X
1 FL	95.6	43.6	98.1	94.8	68.1	97.7	81.2	83.4	59.9	79.6	X	69.9	X	53.4	100.0	X	100.0	100.0	:	X
0 FL	0.0	55.4	0.2	0.1	31.3	0.2	18.8	11.6	13.3	5.4	X	25.2	X	24.6	0.0	X	0.0	0.0	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 4: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov (FL) v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), po številu jezikov, 2020 (podatki za sliko C1a)

Pojasnjevalne opombe

Za razlago izračunov in podatkov glej pojasnjevalne opombe k slikama C1a in C1b v poglavju C.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C1a in C1b v poglavju C.

%	BE fr	CZ	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LT	LU	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	FI	LI	NO
7 let	6.8	50.3	13.7	33.2	97.4	100.0	99.8	100.0	100.0	3.2	100.0	44.8	100.0	99.8	100.0	0.5	99.7	99.3	65.3	100.0	100.0
8 let	33.6	75.0	58.4	45.1	98.6	100.0	100.0	100.0	100.0	93.9	100.0	51.3	100.0	99.8	100.0	83.8	99.8	99.1	56.5	100.0	100.0
9 let	38.6	96.6	94.1	83.5	98.7	100.0	100.0	100.0	100.0	98.3	100.0	70.7	100.0	99.9	99.9	98.6	100.0	99.1	99.2	100.0	100.0
10 let	90.9	98.6	95.6	98.2	98.9	100.0	100.0	100.0	100.0	98.6	100.0	92.3	100.0	99.9	99.8	99.7	100.0	98.8	99.6	100.0	100.0

Vir: Izračuni Eurydice, ki temeljijo na neobjavljenih podatkih Eurostata/UOE (zadnja posodobitev: 29. september 2022).

Preglednica 5: Odstotek učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), po starosti, 2020 (podatki za sliko C1b)

Pojasnjevalna opomba

Za razlago izračunov in zbiranja podatkov glede na starost glej pojasnjevalne opombe k slikama C1a in C1b v poglavju C.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C1a in C1b v poglavju C.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
2020	86.1	47.3	X	26.7	83.6	79.8	86.9	54.1	79.7	:	98.3	100.0	100.0	100.0	96.1	100.0	98.2	72.7	100.0	62.4
2013	79.4	50.0	X	28.6	82.9	71.9	56.9	67.9	77.0	:	75.5	99.6	98.8	99.9	99.7	100.0	73.1	74.9	100.0	59.1
%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CN	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
2020	100.0	44.6	99.8	99.9	68.7	99.8	81.2	87.6	86.7	94.6	X	74.8	X	75.4	100.0	X	100.0	100.0	:	X
2013	100.0	52.2	99.9	97.3	35.2	56.5	49.8	84.8	68.8	77.9	X	:	X	:	100.0	X	100.0	100.0	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 6: Delež učencev, ki se učijo vsaj enega tujega jezika v osnovnem izobraževanju (ISCED 1), 2013 in 2020 (podatki za sliko C2)

Pojasnjevalne opombe

Za razlago izračunov in podatkov glej pojasnjevalne opombe k sliki C2 v poglavju C.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C2 v poglavju C.

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
≥ 2 FL	59.2	0	X	65.7	12.0	65.5	85.1	36.9	95.2	7.8	95.7	45.0	75.5	54.6	97.0	83.7	73.0	77.4	100.0	7.4
1 FL	39.2	98.4	X	34.3	86.4	33.0	14.9	58.9	1.9	74.1	3.8	55.0	24.3	45.4	3.0	16.1	25.0	20.8	:	90.4
0 FL	1.6	1.6	X	0.0	1.6	1.4	0.0	4.3	2.9	18.1	0.5	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2	2.0	1.8	:	2.2
%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CN	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
≥ 2 FL	95.0	71.1	7.9	46.7	92.7	94.6	25.6	52.6	98.7	78.6	X	94.9	X	97.1	100.0	X	100.0	66.1	:	X
1 FL	5.0	26.3	92.1	53.2	3.3	5.4	74.4	45.2	1.0	21.4	X	4.6	X	2.3	0.0	X	0.0	28.6	:	X
0 FL	0.0	2.6	0.1	0.1	4.0	0.0	0.0	2.2	0.4	0.0	X	0.5	X	0.6	0.0	X	0.0	0.0	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Tabela 7: Odstotek učencev, ki se učijo tujih jezikov (FL) v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), po številu jezikov, 2020 (podatki za sliko C3 in C4)

Pojasnjevalne opombe

Za razlago izračunov in podatkov glej pojasnjevalne opombe k sliki C3 v poglavju C.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C3 v poglavju C.

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
≥ 2 FL	58.4	:	X	49.3	17.4	43.1	81.7	37.1	95.6	8.5	95.0	41.6	54.0	52.4	98.5	91.6	71.8	81.0	100.0	6.0
%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CN	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
≥ 2	96.5	73.7	9.7	93.6	86.8	95.6	53.9	79.8	98.3	78.2	X	:	X	97.5	97.2	X	98.1	69.9	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Tabela 8: Odstotek učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov (FL) v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), 2013 (podatki za sliko C4)

Pojasnjevalna opomba

Za razlago izračunov in podatkov glej pojasnjevalne opombe k sliki C4 v poglavju C.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C4 v poglavju C.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
≥ 2 FL	Gen	60.0	72.1	X	100.0	72.6	98.8	45.0	58.7	97.6	122	0.9	27.4	99.6	94.3	24.7	38.8	82.6	38.3	100.0	74.9
	Voc	35.1	16.0	X	69.7	42.0	33.9	1.2	1.3	22.6	:	2.8	0.2	32.1	30.0	48.1	32.2	56.4	6.5	77.4	4.5
1 FL	Gen	37.1	27.9	X	0.0	27.1	1.2	39.6	41.2	1.9	66.9	88.8	70.3	0.3	5.7	74.8	55.8	16.1	60.4	:	23.5
	Voc	44.9	70.2	X	30.3	53.1	60.1	14.8	38.3	35.2	:	72.4	45.1	66.7	64.7	51.6	63.3	31.3	54.3	15.2	88.6
0 FL	Gen	2.9	0.0	X	0.0	0.3	0.0	15.4	0.1	0.5	20.9	10.3	2.3	0.1	0.0	0.5	5.8	1.3	1.3	:	1.6
	Voc	18.0	13.8	X	0.0	4.9	5.9	84.0	60.4	42.2	:	24.8	54.7	1.3	5.3	0.3	4.4	14.3	39.2	7.4	6.9
	%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CN	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
≥ 2 FL	Gen	66	67.9	63.6	81.3	7.1	99.1	95.5	98.4	99.0	80.1	X	95.8	X	55.9*	91.9	X	56.6	100.0	:	X
	Voc	1.4	12.4	21.6	76.8	7.3	97.4	29.4	31.5	89.3	3.8	X	28.2	X	5.2*	:	X	:	0.0	:	X
1 FL	Gen	34.0	32.1	36.3	18.7	61.8	0.9	3.3	1.6	1.0	19.9	X	2.8	X	30.1*	8.1	X	43.4	0.0	:	X
	Voc	98.6	58.4	77.6	23.2	72.6	2.4	64.4	68.2	7.9	96.1	X	68.3	X	19.0*	:	X	:	100.0	:	X
0 FL	Gen	0.0	0.0	0.1	0.0	31.1	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0	X	1.4	X	14.0*	0.0	X	0	0.0	:	X
	Voc	0.0	29.2	0.8	0.0	20.1	0.2	6.2	0.3	2.8	0.1	X	3.5	X	75.8*	:	X	:	0.0	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 9: Odstotki učencev, ki se učijo tujih jezikov (FL) na splošno (gen) in poklicnega (voc) višjega sekundarnega izobraževanja (ISCED 3), po številu jezikov, 2020 (podatki za sliki C5 in C6)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z izračuni, zbirnimi podatki EU in podatki o državah glej pojasnjevalne opombe k sliki C5 v poglavju C.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C5 v poglavju C.

	%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
≥ 2 FL	Gen	58.4	78.3	X	99.9	73.3	93.9	49.7	55.6	92.7	6.2	2.7	31.2	97.2	86.9	24.1	83.8	81.9	41.2	100.0	46.1
	Voc	34.1	14.4	X	68.5	48.9	34.3	5.4	1.7	62.3	:	0.1	0.4	30.9	23.1	41.7	21.8	46.1	11.8	67.7	0.7
≥ 2 FL	Gen	68.0	69.7	64.1	69.1	5.1	98.7	95.5	98.7	99.0	81.2	X	:	X	60.1	100.0	X	52.6	:	:	X
	Voc	0.0	12.7	22.3	64.9	9.2	96.6	32.6	66.5	88.6	11.3	X	:	X	15.8	:	X	:	:	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang02] (podatki pridobljeni 15. septembra 2022).

Preglednica 10: Odstotki učencev, ki se učijo dveh ali več tujih jezikov (FL) na splošno (gen) in poklicnega (voc) višjega sekundarnega izobraževanja (ISCED 3), 2013 (podatki za sliko C6)

Pojasnjevalne opombe

Agregat EU za poklicno ISCED 3 je bil označen kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Za metodološke opombe v zvezi s podatki glej https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an4.xlsx.

Za pojasnilo v zvezi z izračuni glej pojasnjevalne opombe k sliki C6 v poglavju C.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C6 v poglavju C.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Povprečna	EU	BE	fr	DE	de	BE	nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 1	0,9	0,5	X	0,3*	0,9	0,8	1,2	0,6	1,1	:	1,3	1,2	1	1,2	1	1	1,2	0,7	1,8	0,7			
ISCED 2	1,6	1	X	1,7	1,1	1,7	1,9	1,3	2	0,9	1,9	1,5	1,8	1,5	2	1,9	1,7	1,8	2,5	1,1			
ISCED 3	1,4	1,5	X	2,1	1,5	1,5	0,9	1	1,6	:	0,9	1	1,8	1,5	1,5	1,4	1,7	1,2	2,6	1,3			
Povprečna	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR			
ISCED 1	1,1	0,5	1	1,1	0,7	1	0,8	0,9	1,2	1,1	X	0,8	X	1,0	1	X	1	1	:	X			
ISCED 2	2,1	2	1,1	1,5	1,9	2	1,3	1,5	2,2	1,8	X	1,9	X	2,0	2,0	X	2,0	1,6	:	X			
ISCED 3	1,5	1,2	1,4	1,9	0,8	2	1,5	1,5	2,1	1,6	X	1,4	X	1,2*	1,9	X	1,6	0,7	:	X			

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang03] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Razpredelnica 11: Povprečno število tujih jezikov, preučenih na študenta v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020 (podatki za sliko C7)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z izračuni, zbirnimi podatki EU in podatki o državah glej pojasnjevalne opombe k sliki C7 v poglavju C.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C7 v poglavju C.

Poglavje C – Oddelek II

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 1	eng	ind	X	fra*	eng	eng	eng	eng	eng	:	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	deu	eng
	84.1	33.1	X	26.1*	77.2	79.1	86.9	57.4	72.6	:	98.2	99.6	96.6	93.3	95.5	100.0	96.9	72.4	100.0	45.9
ISCED 2	eng	eng	X	fra	eng	eng	eng	eng	eng	fra	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	deu fra	eng
	98.3	49.7	X	100.0	91.2	98.2	100.0	100.0	95.7	49.2	99.2	99.2	99.4	98.0	100.0	100.0	97.5	97.8	100.0	74.6
ISCED 3	eng	eng	X	fra	eng	eng	eng	eng	eng	(fra)	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	deu	eng
	88.1	77.6	X	94.4	87.8	93.5	54.1	68.6	81.5	(50.8)	78.3	83.0	99.0	92.4	99.8	99.9	92.4	86.8	86.3	79.4

%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
ISCED 1	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	X	eng	X	eng	eng	X	eng	eng	:	X
	100.0	44.6	99.6	98.8	68.3	88.2	79.4	85.1	83.0	94.6	X	73.5	X	75.4	100.0	X	100.0	100.0	:	X
ISCED 2	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	X	eng	X	eng	eng fra	X	eng	eng	:	X
	100.0	97.4	99.8	98.8	97.3	100.0	99.8	97.0	99.5	100.0	X	100.0	X	99.4	100.0	X	100.0	94.7	:	X
ISCED 3	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	eng	X	eng	X	eng*	eng	X	eng	eng	:	X
	100.0	79.8	99.3	95.9	66.7	99.5	96.8	93.3	97.0	100.0	X	91.8	X	57.7*	100.0	X	99.9	42.5	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Razpredelnica 12: Najbolj učenem tujem jeziku in odstotkih učencev, ki se ga učijo v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020 (podatki za sliko C8)

Pojasnjevalne opombe

Pri sklicevanju na jezike se v tabeli uporabljajo oznake ISO 639–3.

Agregat EU prikazuje odstotek učencev, ki se učijo tujega jezika, med vsemi učenci na določeni ravni ISCED. Temelji na referenčni populaciji vseh študentov v EU, razen države (ali držav), v kateri se zadevni jezik ne šteje za tuj jezik.

Agregat EU za leto 2020 za ISCED 3 je bil označen kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glej metodološka pojasnila v zvezi s podatki: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx

Jeziki, ki niso angleščina, so zasenčeni.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo samo splošno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C8 v poglavju C.

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 1	84.1	13.3	X	0.0*	77.2	79.1	86.9	57.4	72.6	:	98.2	99.6	96.6	93.3	95.5	100.0	96.9	72.4	0.0	45.9
ISCED 2	98.3	49.7	X	65.7	91.2	98.2	100.0	100.0	95.7	:	99.2	99.2	99.4	98.0	100.0	100.0	97.5	97.8	54.3	74.6
ISCED 3	88.1	77.6	X	88.8	87.8	93.5	54.1	68.6	81.5	:	78.3	83.0	99.0	92.4	99.8	99.9	92.4	86.8	84.4	79.4

%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
ISCED 1	100.0	44.6	99.6	98.8	68.3	88.2	79.4	85.1	83.0	94.6	X	73.5	X	75.4	100.0	X	100.0	100.0	:	X
ISCED 2	100.0	97.4	99.8	98.8	97.3	100.0	99.8	97.0	99.5	100.0	X	100.0	X	99.4	100.0	X	100.0	94.7	:	X
ISCED 3	100.0	79.8	99.3	95.9	66.7	99.5	96.8	93.3	97.0	100.0	X	91.8	X	57.7*	100.0	X	99.9	42.5	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Tabela 13: Odstotki učencev, ki se učijo angleščine v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020 (podatki za sliko C9)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z agregatom EU glej pojasnila v tej prilogi v zvezi s podatki za sliko C8.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C9 v poglavju C.

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	
ISCED 1	fra	eng	X	00*	rus	deu	:	fra	est	:	fra	fra	deu	deu	deu	fra	rus	deu	fra	deu	
	5.5	13.3	X	00*	4.3	11	:	2.6	20.7	:	19.2	19.1	3.1	20.4	1.9	2.3	13.3	0.4	83.2	18.9	
ISCED 2	fra	nld	X	eng	rus	deu	deu	fra	rus	spa	fra	fra	spa	deu	fra	fra	rus	rus	deu	fra	deu
	30.6	47.3	X	65.7	10.1	47.6	76.5	23.1	64.7	21.3	47.8	41.3	54.6	44.1	60.4	82.7	58.1	59.3	100.0	29.1	
ISCED 3	deu	nld	X	eng	deu	deu	deu	spa	rus	(deu)	fra	fra	spa	deu	fra	fra	rus	rus	fra	deu	
	20.0	59.2	X	88.8	26.8	37.8	17.2	11.9	44.9	(79.0)	3.8	18.0	59.3	34.9	23.5	25.5	51.8	24.8	85.4	41.0	

%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
ISCED 1	ita	deu	slv	deu	fra	fra	deu	slk	swe	spa	X	deu	X	dan	0.0	X	0.0	0.0	:	X	
	2.4	0.6	0.7	5.0	0.4	10.7	2.1	6.0	18.4	8.6	X	5.8	X	20.7	0.0	X	0.0	0.0	:	X	
ISCED 2	ita	fra	fra	deu	fra	fra	deu	deu	swe	spa	X	deu	X	dan	eng	fra	X	deu	spa	:	X
	55.1	55.3	3.8	40.6	71.2	80.3	21.3	32.3	92.5	45.9	X	76.5	X	95.7	100.0	X	59.6	31.2	:	X	
ISCED 3	ita	deu	fra	deu	spa	fra	deu	deu	swe	spa	X	deu	X	dan*	fra	X	deu	spa	:	X	
	25.4	21.4	15.2	62.9	7.2	85.0	37.0	36.8	89.4	28.6	X	38.1	X	24.9*	91.9	X	30.8	11.7	:	X	

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 14: Drugi najbolj učeni tuji jezik in odstotki učencev, ki se ga učijo v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020 (podatki za sliko C10)

Pojasnjevalne opombe

Pri sklicevanju na jezike se v tabeli uporabljajo oznake ISO 639–3.

Za pojasnilo v zvezi z agregatom EU glej pojasnila v zvezi s podatki za sliko C8 v tej prilogi.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo samo splošno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C10 v poglavju C.

%	BE fr	BG	CZ	EE	HR	LV	LT	MT	AT	PL	SI	SK	FI	IS	
ISCED 1	nld	–	–	rus	est	–	rus	–	–	–	–	–	swe	dan	
	33.1	–	–	15.5	20.7	–	13.3	–	–	–	–	–	18.4	20.7	
ISCED 2	nld	rus	rus	rus	est	ita	rus	rus	ita	–	–	–	rus	swe	dan
	47.3	10.1	13.4	64.7	22.0	10.6	58.1	59.3	55.1	–	–	–	12.9	92.5	95.7
Splošno ISCED 3	nld	rus	rus	rus	est	ita	rus	rus	ita	ita	rus	ita	rus	swe	dan*
	72.7	24.2	11.4	67.0	18.1	22.7	56.7	29.9	34.6	15.0	11.5	10.6	18.1	91.9	32.4*

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 15: Odstotki učencev, ki se učijo druge jezike poleg angleščine, francoščine, nemščine in španščine (če se vsaj 10 % učencev uči drugih jezikov) v osnovnošolskem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2020 (podatki za sliko C11)

Pojasnjevalne opombe

Pri sklicevanju na jezike se v tabeli uporabljajo oznake ISO 639–3.

Tabela prikazuje države, v katerih se vsaj 10 % študentov (na vsaj eni stopnji izobraževanja) uči tuje jezike, ki niso angleščina, francoščina, nemščina in španščina. Druge države niso prikazane.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C11 v poglavju C.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

		%	EU	BE	fr	DE	de	BE	ni	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 1	2020	84.1	13.3	X	0.0*	77.2	79.1	86.9	57.4	72.6	:	98.2	99.6	96.6	93.3	95.5	100.0	96.9	72.4	0.0	45.9				
	2013	77.2	11.4	X	0.1	73.5	71.2	56.9	62.4	68.9	:	74.6	99.0	92.2	92.3	98.8	98.0	71.2	73.7	0.0	40.4				
ISCED 2	2020	98.3	49.7	X	65.7	91.2	98.2	100.0	100.0	95.7	:	99.2	99.2	99.4	98.0	100.0	100.0	97.5	97.8	54.3	74.6				
	2013	96.7	42.5	X	49.3	86.8	96.5	100.0	97.8	97.1	:	99.0	99.4	98.4	97.6	100.0	99.7	95.8	97.1	53.2	68.5				
Splošno ISCED 3	2020	95.7	90.7	X	100.0	90.3	99.9	98.0	97.0	98.5	:	80.6	97.3	99.9	99.8	97.3	100.0	98.0	97.0	100.0	89.1				
	2013	93.8	91.1	X	99.9	90.6	95.1	82.8	86.8	96.0	:	93.5	98.1	99.7	99.4	95.9	91.4	98.6	94.4	97.1	81.8				

		%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
ISCED 1	2020	100.0	44.6	99.6	98.8	68.3	88.2	79.4	85.1	83.0	94.6	X	73.5	X	75.4	100.0	X	100.0	100.0	:	X		
	2013	100.0	52.2	100.0	94.0	34.9	45.3	48.0	81.0	66.3	77.9	X	:	X	71.5	100.0	X	100.0	100.0	:	X		
ISCED 2	2020	100.0	97.4	99.8	98.8	97.3	100.0	99.8	97.0	99.5	100.0	X	100.0	X	99.4	100.0	X	100.0	94.7	:	X		
	2013	100.0	96.6	99.9	96.3	93.4	99.2	100.0	94.9	99.4	100.0	X	:	X	99.8	100.0	X	99.9	100.0	:	X		
Splošno ISCED 3	2020	100.0	100.0	99.8	98.4	62.3	99.4	98.5	98.7	99.7	100.0	X	98.6	X	72.7*	100.0	X	(99.9)	38.7	:	X		
	2013	100.0	100.0	99.9	94.0	59.2	99.6	98.0	98.8	99.9	100.0	X	:	X	70.8	100.0	X	(98.4)	:	:	X		

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Tabela 16: Odstotki učencev, ki se učijo angleščine v osnovnem in splošnem sekundarnem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020 (podatki za sliko C12)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z agregatom EU glej pojasnila v zvezi s podatki za sliko C8 v tej prilogi.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo tako splošno kot poklicno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C12 v poglavju C.

		%	EU	BE	fr	DE	de	BE	ni	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 1	2020	5.5	:	X	26.1*	0.8	0.1	:	2.6	1.4	:	19.2	19.1	:	0.6	0.8	2.3	1.4	0.2	83.2	0.3				
	2013	3.6	:	X	28.6	1.2	0.1	:	3.7	1.6	:	14.8	5.4	:	0.6	0.9	2.0	0.8	0.2	83.8	0.3				
ISCED 2	2020	30.6	:	X	100.0	1.3	2.6	9.3	23.1	2.6	49.2	47.8	41.3	:	1.2	60.4	82.7	2.2	4.6	100.0	0.5				
	2013	33.9	:	X	99.6	3.1	3.3	9.1	24.4	2.7	61.6	49.4	38.7	:	1.4	68.7	90.0	1.0	3.4	100.0	0.5				
Splošno ISCED 3	2020	21.8	:	X	100.0	9.5	11.5	7.8	20.9	5.6	50.8	4.6	24.8	:	4.5	14.8	29.4	5.9	2.7	100.0	8.0				
	2013	23.6	:	X	99.9	12.2	17.5	15.0	24.2	6.4	58.9	4.6	28.7	:	3.6	17.7	37.2	5.8	3.2	100.0	5.8				
		%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR			
ISCED 1	2020	2.2	0.5	0.1	0.4	0.4	10.7	0.0	0.2	2.1	3.0	X	0.0	X	0.6	0.0	X	0.0	0.0	:	X				
	2013	1.1	:	0.3	0.2	0.1	10.8	0.0	0.1	2.0	2.2	X	:	X	0.6	0.0	X	0.2	0.0	:	X				
ISCED 2	2020	28.1	55.3	3.8	1.3	71.2	80.3	1.4	1.0	4.6	14.4	X	2.3	X	1.8	100.0	X	38.7	10.7	:	X				
	2013	35.1	57.8	5.1	3.7	63.3	85.0	3.2	2.6	5.9	15.6	X	:	X	1.8	97.2	X	50.4	14.0	:	X				
Splošno ISCED 3	2020	18.2	28.1	29.7	12.3	3.0	80.8	7.2	9.0	8.8	15.8	X	6.6	X	9.0*	91.9	X	(22.4)	7.4	:	X				
	2013	23.1	32.7	35.5	8.1	2.6	84.9	11.2	14.8	12.0	18.3	X	:	X	11.3	100.0	X	(27.2)	:	:	X				

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Tabela 17: Odstotki učencev, ki se učijo francoščino v primarnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020 (podatki za sliko C13)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z agregatom EU glej pojasnila v zvezi s podatki za sliko C8 v tej prilogi.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo tako splošno kot poklicno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C13 v poglavju C.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 1	2020	3.4	0.9	X	0.0*	2.2	1.1	:	:	3.2	:	16.7	1.2	3.1	20.4	1.9	0.0	5.0	0.4	100.0	18.9
	2013	3.7	1.0	X	0.0	2.6	1.3	:	:	3.9	:	12.0	0.6	5.7	20.2	2.0	0.0	4.7	0.6	100.0	20.4
ISCED 2	2020	21.4	1.4	X	0.0	5.0	47.6	76.5	:	9.9	19.3	46.6	4.8	15.2	44.1	9.4	1.7	13.2	13.8	100.0	29.1
	2013	22.6	1.6	X	0.1	7.2	32.4	73.6	:	14.5	20.9	44.9	3.1	14.4	42.7	8.6	1.3	11.3	11.4	100.0	31.7
Splošno ISCED	2020	21.4	5.2	X	42.3	34.3	64.1	27.4	:	19.4	19.0	4.4	2.9	20.8	62.1	9.2	1.4	26.5	6.7	98.8	55.4
	2013	21.5	5.6	X	51.2	34.2	55.7	28.0	:	29.6	15.4	2.5	2.1	22.0	62.1	7.7	5.3	28.9	10.2	100.0	45.4
	%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
ISCED 1	2020	1.4	0.6	:	5.0	0.1	2.6	2.1	1.7	3.9	3.3	X	5.8	X	0.0	0.0	X	0.0	0.0	:	X
	2013	0.6	:	:	6.7	0.1	1.5	1.7	1.8	3.7	2.2	X	:	X	0.0	0.0	X	1.7	0.0	:	X
ISCED 2	2020	13.7	49.4	:	40.6	1.3	13.6	21.3	32.3	9.3	18.4	X	76.5	X	1.0	0.0	X	59.6	24.0	:	X
	2013	9.1	51.7	:	69.0	0.7	10.3	19.1	57.7	10.5	19.3	X	:	X	2.5	0.0	X	44.9	24.4	:	X
Splošno ISCED	2020	9.2	42.2	:	53.9	1.4	16.3	66.2	57.6	14.6	19.6	X	78.1	X	20.9*	0.0	X	(30.0)	23.0	:	X
	2013	5.0	42.4	:	47.0	1.0	12.5	63.4	58.8	17.6	22.2	X	:	X	22.3	0.0	X	(22.5)	:	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 18: Odstotki učencev, ki se učijo nemščine v osnovnem in splošnem srednješolskem izobraževanju (ISCED 1–3), 2013 in 2020 (podatki za sliko C14)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z agregatom EU glej pojasnila v zvezi s podatki za sliko C8 v tej prilogi.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo tako splošno kot poklicno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C14 v poglavju C.

	%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
ISCED 2	2020	17.7	:	X	0.0	2.1	3.0	:	6.2	0.1	21.3	0.1	:	54.6	0.1	25.0	0.5	0.5	0.2	0.0	0.2
	2013	12.6	:	X	0.0	1.5	1.7	:	3.7	0.3	14.4	0.1	:	37.0	0.1	21.3	0.9	0.0	0.0	0.0	0.1
Splošno ISCED	2020	26.8	7.4	X	2.2	10.6	14.0	17.9	22.5	4.0	18.3	0.0	:	73.1	4.5	15.3	4.0	2.5	0.9	5.8	6.1
	2013	21.9	0.7	X	2.5	9.6	11.9	20.5	18.9	4.1	14.0	0.1	:	70.0	3.2	12.0	18.7	1.1	0.8	5.4	2.9
	%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
ISCED 2	2020	14.0	1.9	1.2	3.6	18.8	0.6	2.5	0.9	3.7	45.9	X	0.0	X	2.4	0.0	X	0.0	31.2	:	X
	2013	7.5	1.9	1.2	1.4	24.1	0.4	2.4	0.7	1.7	43.5	X	:	X	2.9	0.0	X	0.0	31.0	:	X
Splošno ISCED	2020	9.1	5.7	21.5	15.2	9.1	2.6	15.7	12.6	12.9	41.4	X	0.0	X	24.2*	0.0	X	(0.0)	24.1	:	X
	2013	5.3	4.8	15.7	3.3	8.4	2.5	12.3	10.0	13.4	39.9	X	:	X	21.7	0.0	X	(0.4)	:	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 19: Odstotek učencev, ki se učijo španščine v splošnem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2–3), 2013 in 2020 (podatki za sliko C15)

Pojasnjevalne opombe

Za pojasnilo v zvezi z agregatom EU glej pojasnila v zvezi s podatki za sliko C8 v tej prilogi.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo tako splošno kot poklicno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki C15 v poglavju C.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

%	EU	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
Splošno	95.7	90.7	X	100.0	90.3	99.9	78.0	97.0	98.5	:	80.6	97.3	99.9	99.8	97.3	100.0	98.0	97.0	100.0	89.1
Poklicno	79.2	59.9	X	79.7	85.4	91.1	15.4	38.8	56.3	:	73.5	45.3	96.9	89.1	100.0	95.6	83.6	56.2	76.9	69.7

%	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Splošno	100.0	100.0	99.8	98.4	62.3	99.4	98.5	98.7	99.7	100.0	X	98.6	X	72.7*	100.0	X	(99.9)	38.7	:	X
Poklicno	100.0	68.9	99.2	93.7	73.6	99.6	96.1	90.6	95.0	99.9	X	89.8	X	20.9*	:	X	:	46.0	:	X

Vir: Eurydice, na podlagi podatkov Eurostata/UOE [educ_uae_lang01] (podatki pridobljeni 15. decembra 2022).

Preglednica 20: Odstotki učencev, ki se učijo angleščine na splošno in poklicnega srednješolskega izobraževanja (ISCED 3), 2020 (podatki za sliko C16)

Pojasnjevalne opombe

Agregat EU za leto 2020 za poklicno ISCED 3, označen kot „opredelitev se razlikuje, glej metapodatke“. Zato glej metodološka pojasnila v zvezi s podatki: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/educ_uae_enr_esms_an6.xlsx

Za več podrobnosti o agregatu EU glej pojasnila v zvezi s podatki za sliko C8 v tej prilogi.

Podatki z zvezdico so iz leta 2019 (namesto leta 2020).

Podatki v oklepajih zajemajo tako splošno kot poklicno srednješolsko izobraževanje.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države za sliko C16 v poglavju C.

Poglavje D, oddelek I

%	EU	BE fr	BE nl	BG	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY	LV	
A. Skupaj	25.4	28.2	34.0	26.5	16.4	36.8	27.8	29.5	12.0	24.6	26.3	48.0	33.0	
S.E.	0.36	1.25	1.21	0.95	0.68	1.22	1.51	0.95	0.68	1.04	0.94	1.71	1.91	
B. & 35 let	35.3	33.1	47.7	35.0	29.2	59.2	48.7	45.8	17.7	26.5	36.0	57.3	38.9	
S.E.	0.79	1.76	1.85	3.35	1.97	3.41	3.11	2.88	1.50	1.71	3.21	4.70	3.26	
C. ≥ 35 let	23.4	25.1	25.4	25.5	13.5	31.3	24.9	27.3	10.3	24.0	25.3	46.9	32.1	
S.E.	0.38	1.68	1.28	0.97	0.80	1.35	1.57	0.89	0.68	1.23	0.94	1.54	2.07	
RAVNE NA KOROŠKEM – C	8.0	8.0	22.2	9.5	15.6	27.9	23.8	18.5	7.4	2.5	10.7	10.4	6.8	
S.E.	0.83	2.39	2.08	3.47	2.26	3.87	3.12	2.84	1.56	2.06	3.26	4.07	3.54	
	LT	HU	MT	NL	AT	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	TR
A. Skupaj	23.0	18.5	38.3	30.3	30.8	20.6	37.0	11.9	25.9	28.9	40.6	27.1	29.3	32.7
S.E.	0.97	1.07	1.70	2.28	0.73	0.74	1.15	1.04	0.84	1.14	1.03	1.30	0.88	0.89
B. & 35 let	29.9	26.9	52.3	36.7	52.9	37.9	42.3	16.9	26.6	49.2	52.3	47.1	56.2	35.6
S.E.	2.61	2.58	2.29	2.67	1.54	4.61	2.84	2.81	2.07	2.76	2.52	4.17	1.99	1.42
C. ≥ 35 let	22.4	17.5	26.1	27.7	23.1	20.2	35.6	11.2	25.7	24.7	38.5	24.2	21.6	29.7
S.E.	0.99	1.07	1.53	2.63	0.86	0.73	1.23	0.98	0.95	1.18	1.11	1.36	0.75	1.19
RAVNE NA KOROŠKEM – C	7.5	9.3	26.2	9.0	29.8	17.7	6.7	5.7	0.9	24.4	13.8	22.9	32.6	5.9
S.E.	2.69	2.51	2.80	3.12	1.83	4.60	3.09	2.62	2.33	2.79	2.73	4.47	2.06	1.92

Δ Razlika med posameznimi starostnimi skupinami

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Preglednica 21: Odstotek učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so zaključili ITE, ki je vključeval poučevanje v večjezičnih ali večkulturnih okoljih, skupaj in po starostnih skupinah, 2018 (podatki za sliko D3)

Pojasnjevalne opombe

Podatki, ki temeljijo na odgovorih učiteljev na drugo vprašanje „Koliko ste stari?“ in vprašanje 6 (možnost (f)) programa TALIS 2018, „Ali so bili v vašo formalno [izobraževanje ali usposabljanje] vključeni naslednji elementi?“. Odgovori na drugo vprašanje so bili razvrščeni po starostnih skupinah. Ob upoštevanju skupnega odstotka učiteljev v nižjem

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

sekundarnem izobraževanju, ki so zaključili ITE, ki so vključevali poučevanje v večjezičnih ali večkulturnih okoljih, so statistično pomembne razlike od vrednosti EU označene s krepkim tiskom.

Pri upoštevanju razlik med dvema starostnima skupinama (starost 35 let in ≥ 35 let) so vrednosti, ki se bistveno razlikujejo ($p < 0,05$) od nič, označene s krepkim tiskom.

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so leta 2018 sodelovali v programu TALIS.

%	EU	BE fr	BE nl	BG	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY	LV	
CPD	20.1	8.1	17.6	31.4	14.2	14.4	24.9	32.5	6.3	18.7	28.1	37.7	28.4	
S.E.	0.32	0.86	1.28	1.47	0.95	1.46	1.60	0.84	0.74	1.25	1.27	2.15	1.79	
	LT	HU	MT	NL	AT	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	TR
CPD	18.1	14.8	26.9	9.7	17.6	14.0	22.3	17.6	14.2	19.9	23.9	23.0	15.0	27.0
S.E.	0.83	1.08	2.08	0.79	0.80	0.80	1.05	1.68	0.72	1.24	0.94	1.18	0.93	0.88

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Preglednica 22: Odstotek učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so se udeležili dejavnosti CPD, osredotočenih na poučevanje v večjezičnih ali večkulturnih okoljih, 2018 (podatki za sliko D3)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki D3 v poglavju D.

Poglavje D, oddelek II

	EU	BE fr	BE nl	BG	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY
Učitelji tujih jezikov	71.2	73.2	58.7	40.6	72.8	66.0	69.8	80.5	77.6	55.6	79.3	75.7
S.E.	0.72	2.55	2.32	3.09	1.70	2.02	2.12	1.60	2.38	3.01	1.77	3.71
Učitelji drugih predmetov	36.0	33.5	38.4	28.9	40.7	50.1	55.5	38.4	33.1	29.4	27.9	63.5
S.E.	0.48	1.27	1.36	1.29	1.24	1.84	1.46	1.10	1.30	1.43	1.03	1.97
	LV	HU	MT	NL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	TR
Učitelji tujih jezikov	76.2	62.1	54.0	85.5	55.6	39.3	69.2	55.3	66.3	63.9	85.8	20.7
S.E.	3.36	2.20	3.75	2.80	2.11	2.21	3.05	1.79	1.94	2.43	1.97	2.22
Učitelji drugih predmetov	55.7	31.4	29.3	56.5	33.9	32.0	47.3	28.7	48.7	39.0	80.1	8.9
S.E.	1.76	1.33	1.37	1.81	1.07	1.82	1.65	1.18	1.73	1.66	1.86	0.71

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Preglednica 23: Delež učiteljev v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so bili za poklicne namene v tujini, 2018 (podatki za sliko D6)

Pojasnjevalne opombe

Podatki, ki temeljijo na odgovorih učiteljev na vprašanji 15 in 56 programa TALIS 2018: „Ali v tekočem šolskem letu poučujete naslednje kategorije predmetov?“ in „Ali ste bili kdaj na svoji poklicni poti kot učitelj ali med izobraževanjem/usposabljanjem učiteljev v tujini za poklicne namene?“

Učitelji tujih jezikov so tisti, ki so izbrali možnost (e) za vprašanje 15. Učitelji drugih predmetov so tisti, ki niso izbrali možnosti (e) za vprašanje 15 in so označili katero koli drugo možnost(-e) (a)–(i). Mobilni učitelji so tisti, ki so na vsaj eno od primerov mobilnosti odgovorili z „da“ (možnosti (a)–(e)).

V EU so anketiranci iz vseh držav EU, ki so se leta 2018 odzvali na vprašanja programa TALIS, povezana z mobilnostjo.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	Average 17	BE nl	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT
2018	72.2	58.7	72.8	66.0	69.8	80.5	77.6	55.6	79.3
S.E.	0.74	2.32	1.70	2.02	2.12	1.60	2.38	3.01	1.77
2013	57.6	43.0	53.3	45.1	54.2	73.7	63.3	36.8	61.7
S.E.	0.82	2.77	1.96	2.27	2.08	2.02	2.07	2.03	2.33
Δ2018-2013	14.6	15.8	19.5	20.9	15.5	6.8	14.2	18.8	17.6
S.E.	1.11	3.61	2.59	3.04	2.97	2.58	3.16	3.64	2.92
	CY	LV	NL	PT	RO	SK	FI	SE	IS
2018	75.7	76.2	85.5	55.6	39.3	55.3	66.3	63.9	85.8
S.E.	3.71	3.36	2.80	2.11	2.21	1.79	1.94	2.43	1.97
2013	58.6	62.0	59.5	35.1	30.0	39.6	56.2	57.1	71.6
S.E.	3.79	3.04	3.24	2.23	2.26	1.76	2.20	1.86	2.65
Δ2018-2013	17.1	14.2	26.0	20.5	9.3	15.7	10.0	6.7	14.2
S.E.	5.30	4.53	4.28	3.07	3.16	2.52	2.94	3.06	3.30

Δ Razlika med določenimi referenčnimi leti

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018 in 2013.

Tabela 24: Razlike med letoma 2018 in 2013 v odstotku učiteljev sodobnih tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so bili v tujini za poklicne namene (podatki za sliko D6)

Pojasnjevalne opombe

„Povprečje 17“ se nanaša na 17 držav (ali izobraževalnih sistemov) z anketiranci za vprašanja o transnacionalni mobilnosti v programu TALIS 2013 in 2018.

Glej tudi pojasnjevalne opombe k sliki D6 v poglavju D.

	Average 17	BE nl	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT
2018	36.3	38.4	40.7	50.1	55.5	38.4	33.1	29.4	27.9
S.E.	0.51	1.36	1.24	1.84	1.46	1.10	1.30	1.43	1.03
2013	20.0	21.1	21.2	30.4	35.5	24.1	15.3	10.4	13.2
S.E.	0.37	0.94	1.20	1.54	1.26	1.06	0.78	0.72	0.89
Δ2018-2013	16.3	17.4	19.4	19.6	20.0	14.2	17.8	18.9	14.7
S.E.	0.63	1.66	1.73	2.40	1.93	1.53	1.52	1.60	1.36
	CY	LV	NL	PT	RO	SK	FI	SE	IS
2018	63.5	55.7	56.5	33.9	32.0	28.7	48.7	39.0	80.1
S.E.	1.97	1.76	1.81	1.07	1.82	1.18	1.73	1.66	1.86
2013	36.5	37.5	32.7	15.6	17.2	17.4	37.3	31.8	70.9
S.E.	1.35	2.43	1.78	0.96	1.21	1.25	1.36	1.40	1.49
Δ2018-2013	27.0	18.2	23.8	18.3	14.8	11.3	11.4	7.2	9.2
S.E.	2.39	3.00	2.53	1.44	2.19	1.72	2.20	2.17	2.38

Δ Razlika med določenimi referenčnimi leti

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018 in 2013.

Preglednica 25: Razlike med letoma 2018 in 2013 v odstotkih učiteljev drugih predmetov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so bili v tujini za poklicne namene (podatki za sliko D6)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe v prejšnji tabeli v tej prilogi in tiste za sliko D6 v poglavju D.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	EU	BE fr	BE nl	BG	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY
Program EU	27.4	20.1	13.7	35.2	37.6	26.9	51.8	33.3	16.6	25.0	16.7	34.2
S.E.	0.66	3.20	2.14	4.24	2.18	2.93	3.25	2.09	2.22	3.28	2.07	4.84
Nacionalni ali regionalni programi	15.7	:	10.5	18.9	23.4	10.5	33.6	21.6	14.5	20.1	6.6	34.1
S.E.	0.64	:	2.00	3.42	1.59	1.60	2.19	1.55	2.11	2.41	1.27	5.76
	LV	HU	MT	NL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	TR
Program EU	55.8	28.5	36.0	27.9	37.7	59.3	50.5	33.2	37.6	24.2	40.9	58.5
S.E.	5.63	2.73	4.66	3.69	2.45	3.40	4.40	2.36	2.55	2.43	3.19	6.27
Nacionalni ali regionalni programi	29.1	24.6	:	13.2	17.5	24.8	17.9	15.3	17.0	8.2	15.1	:
S.E.	3.46	2.48	:	2.10	2.37	3.01	3.06	2.04	1.96	1.69	2.38	:

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Tabela 26: Odstotek mobilnih učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so s podporo programa mobilnosti odšli v tujino za poklicne namene, 2018 (podatki za sliko D8)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki D8 v poglavju D.

Opombe za posamezne države

Glej opombe za posamezne države na sliki D8 v poglavju D.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	Povprečno 17	BE nl	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT
Program EU za leto 2018	27.2	13.7	37.6	26.9	51.8	33.3	16.6	25.0	16.7
S.E.	0.71	2.14	2.18	2.93	3.25	2.09	2.22	3.28	2.07
Program EU za leto 2013	25.1	17.1	37.5	24.3	41.1	35.2	9.3	12.7	15.2
S.E.	0.89	2.85	2.31	2.33	2.44	2.51	1.81	2.52	1.88
Δ2018–2013	2.1	-3.4	0.1	2.7	10.8	-1.8	7.2	12.3	1.5
S.E.	1.13	3.56	3.18	3.74	4.06	3.27	2.86	4.14	2.80
Nacionalni ali regionalni program za leto 2018	15.4	10.5	23.4	10.5	33.6	21.6	14.5	20.1	6.6
S.E.	0.67	2.00	1.59	1.60	2.19	1.55	2.11	2.41	1.27
Nacionalni ali regionalni program za leto 2013	11.1	:	13.2	:	26.1	19.9	:	22.2	:
S.E.	0.53	:	1.43	:	2.59	1.76	:	2.75	:
Δ2018–2013	4.3	:	10.2	:	7.5	1.7	:	-2.1	:
S.E.	0.86	:	2.13	:	3.39	2.34	:	3.66	:
	CY	LV	NL	PT	RO	SK	FI	SE	IS
Program EU za leto 2018	34.2	55.8	27.9	37.7	59.3	33.2	37.6	24.2	40.9
S.E.	4.84	5.63	3.69	2.45	3.40	2.36	2.55	2.43	3.19
Program EU za leto 2013	40.7	61.2	27.3	45.6	49.7	25.8	38.8	21.0	29.0
S.E.	4.64	3.10	3.92	4.56	3.97	2.24	2.78	1.93	2.24
Δ2018–2013	-6.5	-5.3	0.6	-7.9	9.6	7.4	-1.2	3.3	11.9
S.E.	6.71	6.42	5.38	5.17	5.23	3.25	3.78	3.10	3.90
Nacionalni ali regionalni program za leto 2018	34.1	29.1	13.2	17.5	24.8	15.3	17.0	8.2	15.1
S.E.	5.76	3.46	2.10	2.37	3.01	2.04	1.96	1.69	2.38
Nacionalni ali regionalni program za leto 2013	:	22.6	:	:	:	12.7	13.5	:	20.1
S.E.	:	3.64	:	:	:	1.81	2.03	:	2.59
Δ2018–2013	:	6.6	:	:	:	2.6	3.5	:	-5.0
S.E.	:	5.02	:	:	:	2.72	2.82	:	3.52

Δ Razlika med določenimi referenčnimi leti

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018 in 2013.

Preglednica 27: Razlike med letoma 2018 in 2013 v odstotku učiteljev mobilnih tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2), ki so s podporo programa mobilnosti odšli v tujino za poklicne namene (podatki za sliko D8)

Pojasnjevalne opombe

Podatki, ki temeljijo na odgovorih učiteljev na vprašanji 15 in 56 TALIS 2018 ter 15 in 48 TALIS 2013: „Ali poučujete naslednje kategorije predmetov v tekočem šolskem letu?“ in „Ali ste bili kdaj v tujini za poklicne namene na svoji poklicni poti kot učitelj ali med izobraževanjem/usposabljanjem učiteljev?“, možnost (b) leta 2018 in (c) leta 2013, „kot učitelj v programu EU“, ter (c) leta 2018 in (d) leta 2013 „kot učitelj v regionalnem ali nacionalnem programu“. Učitelji so morda uporabljali obe vrsti programov.

Učitelji tujih jezikov so tisti, ki so izbrali možnost (e) za vprašanje 15. Mobilni učitelji so tisti, ki so odgovorili z „da“ na vsaj eno od možnosti (a)–(e) iz vprašanja 56 v letu 2018 in (b)–(f) v letu 2013.

„Povprečje 17“ se nanaša na 17 držav (ali izobraževalnih sistemov) z anketiranci na vprašanja o transnacionalni mobilnosti v programu TALIS 2013 in 2018.

Pri upoštevanju razlik med letoma 2018 in 2013 so vrednosti, ki se bistveno razlikujejo (p & 0,05) od nič, označene s krepkim tiskom.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE nl), Danska, Francija, Italija, Ciper, Nizozemska, Portugalska, Romunija in Švedska: vzorec je bil leta 2013 nezadosten (manj kot 5 različnih šol ali 30 učiteljev) za kategorijo „nacionalni ali regionalni programi“.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	EU		CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY	LV
A	76.4		77.4	49.6	58.1	89.1	75.3	70.6	91.6	57.3	62.7
S.E.	0.75		1.78	2.72	2.63	1.36	2.69	2.92	1.35	5.68	3.89
B	68.4		56.0	54.8	70.3	80.0	58.8	38.7	83.1	77.1	44.4
S.E.	0.94		2.27	3.12	2.62	2.12	2.92	4.65	1.76	4.83	5.16
C	57.4		73.9	55.2	60.6	60.9	84.9	38.8	41.3	57.8	53.0
S.E.	1.01		1.80	2.89	2.92	2.07	2.17	3.94	2.16	6.47	4.41
D	40.8		45.3	40.3	61.2	46.5	34.3	37.6	25.2	33.5	61.4
S.E.	0.92		2.18	3.16	3.28	1.80	2.87	3.93	1.91	5.90	3.88
E	33.5		25.5	38.0	27.0	41.9	42.8	12.8	23.7	35.8	33.7
S.E.	0.94		1.62	2.14	2.51	2.08	3.05	2.20	2.03	5.31	3.68
F	21.9		33.7	15.4	19.1	30.3	12.0	11.4	15.7	44.4	:
S.E.	0.75		1.88	1.62	2.19	2.40	2.11	3.61	1.95	6.12	:
	HU	MT	NL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	TR
A	82.2	68.7	59.0	51.4	36.9	68.7	70.9	62.3	59.5	33.1	:
S.E.	2.05	3.32	4.95	2.39	3.42	3.59	2.45	2.20	2.80	3.15	:
B	70.8	62.5	63.1	47.7	56.6	41.9	62.5	54.5	66.0	38.6	36.4
S.E.	2.29	5.38	4.27	3.26	4.02	3.06	2.61	2.06	2.53	3.41	5.42
C	35.7	46.9	46.6	74.2	49.8	53.8	35.7	55.0	35.3	:	38.4
S.E.	3.22	5.60	5.08	2.40	3.78	3.50	2.58	2.30	2.74	:	4.76
D	55.2	37.3	44.7	51.6	65.7	59.1	43.2	53.6	41.2	43.5	50.0
S.E.	3.00	4.73	4.07	2.18	3.90	3.20	2.53	2.18	2.73	3.01	5.77
E	27.0	25.6	26.2	10.3	68.3	30.7	23.4	22.4	33.2	31.6	32.7
S.E.	2.54	5.28	3.25	1.70	3.21	3.33	2.40	2.47	2.81	3.18	4.92
F	36.4	35.3	18.3	20.0	15.0	32.1	24.1	39.6	28.8	27.9	79.2
S.E.	2.50	5.30	3.00	2.41	2.04	3.83	2.43	2.43	2.57	2.76	5.05

A Učenje jezikov   B Študij, kot del izobraževanja učiteljev   C Spremljanje gostujočih študentov   D Vzpostavljanje stikov s šolami v tujini   E Poučevanje   Učenje drugih tematskih področij

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Preglednica 28: Odstotek mobilnih učiteljev tujih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju (ISCED 2) po poklicnih razlogih za odhod v tujino, 2018 (podatki za sliko D9)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki D9 v poglavju D.

Opombe za posamezne države

Belgija (BE fr, BE nl) in Bolgarija: to vprašanje v teh državah ni bilo urejeno.

Latvija, Islandija in Türkiye: ena kategorija ni prikazana v tabeli zaradi nezadostnega vzorca (manj kot 5 različnih šol ali 30 učiteljev).

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

	EU		CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY	LV
A	39.3		35.5	10.2	32.5	65.1	30.5	32.3	62.4	23.1	28.7
S.E.	0.75		1.71	1.62	1.49	1.72	1.74	2.04	1.66	1.41	1.84
B	39.3		32.0	48.3	63.9	48.5	21.6	28.8	50.5	64.0	20.4
S.E.	0.71		1.54	2.54	1.55	1.76	1.56	2.27	1.97	2.23	2.31
C	49.9		64.4	54.5	51.5	47.9	78.9	42.8	31.5	50.1	48.3
S.E.	0.76		1.80	2.64	1.64	1.72	1.85	2.78	1.96	2.24	2.42
D	34.9		44.5	36.2	60.7	30.8	24.0	45.0	18.4	35.6	55.1
S.E.	0.71		2.03	2.81	1.86	1.47	1.88	2.49	1.42	1.97	1.99
E	23.3		25.0	32.0	24.0	24.3	18.7	12.1	16.6	25.9	27.3
S.E.	0.59		1.69	2.73	1.39	1.69	1.75	1.28	1.28	2.41	1.48
F	22.3		37.0	15.2	20.6	28.5	4.9	15.5	26.9	40.2	15.2
S.E.	0.61		1.89	2.02	1.48	1.50	0.88	1.51	1.62	2.25	1.37
	HU	MT	NL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	TR
A	42.4	13.3	9.3	20.9	30.2	29.3	25.6	18.7	13.7	10.1	29.3
S.E.	2.31	1.81	1.42	1.57	1.86	1.66	2.07	1.77	1.96	1.47	3.55
B	44.0	40.9	38.3	29.7	46.1	27.9	42.0	29.8	36.1	36.8	32.2
S.E.	1.76	2.76	1.86	1.60	2.09	1.93	2.58	2.00	2.17	1.99	3.96
C	24.8	41.6	35.1	66.4	45.8	55.3	29.1	50.9	39.0	7.2	37.5
S.E.	1.56	2.71	2.48	1.73	2.88	2.29	2.17	1.83	2.36	1.27	3.82
D	53.2	43.5	38.1	42.8	63.1	56.0	44.8	51.0	41.4	34.5	44.8
S.E.	1.87	2.97	2.33	2.00	2.41	2.36	2.31	1.89	2.19	2.05	4.13
E	17.5	36.1	22.5	10.2	52.7	19.9	21.1	24.2	41.6	38.2	35.2
S.E.	1.55	2.55	1.54	1.12	2.63	1.33	2.05	1.79	2.48	2.12	4.04
F	36.2	26.7	19.9	23.3	19.9	21.9	23.9	38.8	29.6	31.9	64.5
S.E.	2.31	2.05	3.31	1.60	2.67	1.45	2.14	1.85	2.60	1.86	4.06

A Učenje jezikov B Študij, kot del izobraževanja C Spremljanje gostujočih študentov D Vzpostavljanje stikov s šolami v tujini E Poučevanje F Učenje drugih tematskih področij

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Preglednica 29: Odstotek mobilnih učiteljev drugih predmetov v nižjem srednješolskem izobraževanju (ISCED 2) po poklicnih razlogih za odhod v tujino, 2018 (podatki za sliko D9)

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki D9 v poglavju D.

Opomba za posamezno državo

Belgija (BE fr, BE nl) in Bolgarija: to vprašanje v teh državah ni bilo urejeno.

	EU	BG	CZ	DK	EE	ES	FR	HR	IT	CY	LV
Manj kot 3 mesece	48.8	76.0	64.5	71.3	70.4	32.5	34.5	71.5	40.9	53.6	78.3
S.E.	0.90	0.00	3.86	1.65	2.33	2.60	2.89	2.60	4.10	2.27	4.80
Vsaj 3 mesece	51.2	24.0	35.5	28.7	29.6	67.5	65.5	28.5	59.1	46.4	21.7
S.E.	0.90	0.00	3.86	1.65	2.33	2.60	2.89	2.60	4.10	2.27	4.80
	HU	MT	NL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	TR
Manj kot 3 mesece	65.0	76.6	61.7	76.4	79.9	76.6	57.7	59.6	60.6	88.1	69.1
S.E.	2.47	3.66	3.33	2.72	3.13	2.69	2.53	2.37	2.64	2.18	6.52
Vsaj 3 mesece	35.0	:	38.3	23.6	20.1	23.4	42.3	40.4	39.4	11.9	:
S.E.	2.47	:	3.33	2.72	3.13	2.69	2.53	2.37	2.64	2.18	:

Vir: Eurydice, na podlagi programa TALIS 2018.

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnjevalne opombe k sliki D10 v poglavju D.

Opombe za posamezne države

Glej opombe držav na sliki D10 v poglavju D.

PRILOGA 2: CLIL V OSNOVNEM IN SPLOŠNEM SREDNJEŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Poučevanje v različnih jezikih in zadevnih ravneh ISCED			
	Status jezika	Jeziki	ISCED raven
Bodi fr	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Francoščina + angleščina	1-3
	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Francoščina + nizozemščina/nemščina	1-3
Postanite de	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Nemščina + francoščina	1-3
Be nl	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Nizozemščina + angleščina	2-3
	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Nizozemščina + francoščina/nemščina	2-3
	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik +1 tuji jezik	Nizozemščina + francoščina/nemščina + angleščina	2-3
	1 državni jezik + 1 drugi državni jeziki +1 drugi državni jeziki +1 tuji jezik	Nizozemščina + francoščina + nemščina + angleščina	2-3
BG	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Bolgarščina + angleščina/francoščina/nemščina/italijaščina/ruščina/španščina	
CZ	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Češčina + angleščina/nemščina	1-3
		Češčina + francoščina/Italija/španščina	2-3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Češčina + poljščina	1-3
DK	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Danščina + angleščina	1-3
DE	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Nemščina + kitajščina/češčina/nizozemščina/angleščina/francoščina/irščina/italijaščina/poljščina/portugalščina/romunski/španščina/turščina	1-3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Nemščina + danščina/srboščina	1-3
E-POŠTA	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Estonščina + nemščina	2-3
		Estonščina + angleščina	3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik brez statusa uradnega jezika	Estonščina + ruščina	1-3
	1 regionalni/manjši jezik brez statusa uradnega jezika +1 tuji jezik	Ruščina + angleščina	1
IE	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Angleščina + irščina	1-3
EL	—	—	—
ES	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Španščina + angleščina/francoščina/nemščina/italijanski/portugalščina	
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Španščina + baskovščina/katalanščina/galicijščina/okcitanščina/valencianščina	
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjši jezik s statusom uradnega jezika +1 tuji jezik	Španščina + baskovščina + angleščina/francoščina/nemščina Španščina + katalonščina + angleščina/francoščina Španščina + galicijščina + angleščina/francoščina/nemščina/portugalščina Španščina + aranščina (okcitanščina) + angleščina/francoščina Španščina + Valencian + angleščina/francoščina	
	1 državni jezik + 1 tuji jezik +1 drugi tuji jezik	Španščina + angleščina + francoščina/nemščina/italijanski jezik	
	1 regionalni/manjši jezik s statusom uradnega jezika +1 tuji jezik	Baskovščina + angleščina/francoščina Katalonščina + angleščina/francoščina	1-3
	FR	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Francoščina + arabščina/kitajščina/danščina/nizozemščina/angleščina/nemščina/italijanski/japonski/korejski/poljski/portugalščina/vietnamsščina
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik brez statusa uradnega jezika	Francoščina + aljaščina/Basque/Breton/Katalonščina/Korsican/Creole/Gallo/Melanesian/Mosellan/okcitanščina/polnezijski jeziki	2-3
HR	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Hrvaščina + madžarščina/srboščina	1-2
		Hrvaščina + češčina	3

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Poučevanje v različnih jezikih in zadevnih ravneh ISCED			
Status jezika	Jeziki	ISCED raven	
VSE	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Italijanščina + angleščina/francoščina/nemščina/španščina	3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Italijanščina + francoščina/Friulian/nemščina/Ladin/slovenščina	1-3
CY	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Grščina + angleščina	1
LV	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Latvijščina + angleščina/nemščina	2-3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik brez statusa uradnega jezika	Latvijščina + poljščina/ruščina/ukrajinščina	1-3
		Latvijščina + beloruščina	1-2
		Latvijščina + litovščina	2-3
Latvijščina + estonščina	1		
LT	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Litovščina + angleščina/francoščina/nemščina	1-3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik brez statusa uradnega jezika	Litovščina + beloruščina/poljščina/ruščina	1-3
LU	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Luksemburščina + nemščina/francoščina	1-3
GDC	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Madžarščina + angleščina/nemščina	1-3
		Madžarščina + kitajščina	1-2
		Madžarščina + francoščina/Italija/ruščina/slovaščina/španščina	2-3
1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Madžarščina + Boyash/Bolgarija/hrvaščina/nemščina/grščina/poljski/romunski/Romany/Srbščina/Slovaščina/Slovenščina	1-3	
MT	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Malteščina + angleščina	1-3
NL	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Nizozemščina + angleščina	1-3
		Nizozemščina + nemščina	2-3
NA	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Nemščina + arabščina/Bosna/hrvaščina/srbščina/angleščina	1-3
		Nemščina + španščina	1-2
		Nemščina + francoščina	1
		Nemščina + kitajščina/poljščina	2
1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Nemščina + hrvaščina (Burgenland hrvaščina)/Madžarska/slovenščina	1-2	
PL	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Poljščina + angleščina/francoščina/nemščina/italijanski/španščina	1-3
		Poljščina + ruščina	2
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Poljščina + kašubian/nemščina	1-2
		Poljščina + ukrajinščina	1-3
		Poljščina + ruščina	2
Poljski + beloruski	3		
PT	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Portugalščina + francoščina	2-3
		Portugalščina + angleščina	1-2
RO	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Romunščina + angleščina/francoščina/nemščina/italijanski/portugalščina/Španščina	1-3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Romunščina + bolgarščina/hrvaščina/češka/nemščina/grščina/madžarščina/italijanščina/polščina/Romany/ruščina/srbščina/slovaščina/slovenščina + madžarščina	2-3
SI	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Slovenščina + madžarščina	1-3
SK	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Slovaščina + angleščina/francoščina/nemščina/italijaščina/ruščina/španščina	1-3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Slovaščina + nemščina/Rusyn	1-2
Slovaščina + ukrajinščina		1-3	

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Poučevanje v različnih jezikih in zadevnih ravneh ISCED			
Status jezika	Jeziki	ISCED raven	
FI	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Finščina + angleščina/francoščina/nemščina/ruščina	1-3
		Finščina + kitajščina/estonsščina/španščina	1-2
	1 državni jezik + 1 neozemeljski jezik s statusom uradnega jezika	Finščina + Sami	1-2
	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Finščina + švedščina	1-2
SE	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Švedščina + angleščina	1-2
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik s statusom uradnega jezika	Švedščina + finščina	1-2
	1 državni jezik + 1 neozemeljski jezik s statusom uradnega jezika	Švedščina + Samija	1
AL	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Albanščina + italijanščina	3
	1 državni jezik + 1 regionalni/manjšinski jezik brez statusa uradnega jezika	Albanski + grško/makedonski	3
B)	—	—	—
CH	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Nemščina + angleščina	3
		Francoščina + angleščina	3
	1 državni jezik + 1 drugi državni jezik	Francoščina + nemščina Nemščina + francoščina Italijanščina + nemščina Romansh + nemščina	1-3
		Francoščina + italijanščina Nemščina + italijanščina Nemščina + Romansh	3
JE	—	—	—
LI	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Nemščina + angleščina	1-3
JAZ	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Črnogorščina + angleščina	1 in 3
	1 regionalni/manjši jezik s statusom uradnega jezika + 1 tuji jezik	Albanščina + angleščina	1
MK	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Makedonščina + angleščina/francoščina	3
NE	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Norveščina + angleščina	2-3
		Norveščina + francoščina/nemščina	3
RS	1 državni jezik + 1 tuji jezik	Srbščina + angleščina/nemščina/francoščina/italijaščina/ruščina/španščina	
TR	—	—	—

Pojasnjevalne opombe

Glej pojasnila v zvezi s sliko B12.

Znotraj države je lahko en jezik del različnih programov CLIL (glej Italijo, Madžarsko, Avstrijo, Poljsko, Romunijo in Slovaško).

Opombe za posamezne države

Italija: od leta 2010 so se vsi študenti zadnjega letnika srednješolskega izobraževanja morali učiti enega nejezikovnega predmeta prek tujega jezika. Tisti, ki so na „jezikovni poti“, se morajo učiti enega nejezikovnega predmeta prek tujega jezika od 16. leta dalje in drugega nejezikovnega predmeta prek drugega tujega jezika od 17. leta dalje.

Luksemburg: vsa navodila so na voljo v jeziku, ki ni luksemburščina, večinoma v francoščini ali nemščini.

Madžarska in Poljska: ni predpisov v zvezi z jeziki za CLIL. Podatki se nanašajo na dejansko zagotavljanje CLIL v šolskem letu 2021/2022.

Slovaška: predpisi, ki se nanašajo na jezike za CLIL, zajemajo le osnovno izobraževanje. Podatki o stopnjah izobrazbe nad osnovnošolsko izobrazbo se nanašajo na dejansko zagotavljanje CLIL v šolskem letu 2021/2022.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Švedska: predpisi, ki se nanašajo na jezike za CLIL, zajemajo le osnovno in nižje sekundarno izobraževanje. Podatki se nanašajo samo na ti dve ravni. CLIL v višjem sekundarnem izobraževanju morda obstaja, vendar je nereguliran.

Črna gora: podatki se nanašajo na pilotni projekt CLIL.

PRIZNANJA

EVROPSKA IZVAJALSKA AGENCIJA ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO

Platforme, študije in analize

Prizoriščemesta Bourget 1 (J-70 – Enota A6) B-
1049 Bruselj

[\(HTTPS://eurydice.eacea.ec.europa.eu/\)](https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/)

Upravljanje urejevalnika

Peter Birch

Avtorji

Nathalie Baïdak (koordinacija), Isabelle De Coster in Daniela Kocanova

Prispevki iz drugih institucij EU

Eurostatova enota F.5: Izobraževanje, zdravstvo in socialna zaščita: Malgorzata Stadnik in Marco Picciolo (podpora
s podatkovno zbirko Eurostata o učenju tujih jezikov)

Zunanji strokovnjak

Christian Monseur, Univerza v Liègeu (izvlečki in izračuni podatkov PISA in TALIS)

Grafika in postavitve

Patrice Brel

Koordinator za produkcijo

Gisèle De Lel

NACIONALNE ENOTE EURYDICE

ALBANIJA

Enota Eurydice
Ministrstvo za izobraževanje in šport
Rruga e Durrësit, št. 23
1001 Tiranë
Prispevek enote: Egest Gjokuta

AVSTRIJA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
Vse je v redu. Bildungsstatistik und – spremljanje
Minoritenplatz 5
1010 Wien
Prispevek enote: Alexandra KristinaR-Wojnesitz (zunanja strokovnjakinja)

BELGIJA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Uprava Générale de l'Enseignement
Avenue du Port, 16 – predsedstvo 4P03
1080 Bruxelles
Prispevek enote: skupna odgovornost

Eurydice Vlaanderen
Oddelek Onderwijs en Vorming/
Oddelek Strategische Beleidsondersteuning
Hendrik Consciencegebouw 7C10
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Prispevek enote: skupna odgovornost

Eurydice-Informationsstelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Fachbereich Ausbildung und Unterrichtsorganización
Gospertstraße 1
4700 Eupen
Prispevek enote: skupna odgovornost

BOSNA IN HERCEGOVINA

Ministrstvo za civilne zadeve

Izobraževalni sektor
Trg BiH 3
71000 Sarajevo
Prispevek enote: skupna odgovornost

BOLGARIJA

Enota Eurydice
Center za razvoj človeških virov
Oddelek za raziskave in načrtovanje izobraževanja
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofija
Prispevek enote: Marchela Mitova in Nikoleta Hristova

HRVAŠKA

Agencija za mobilnost in programi EU
Frankopanska 26
10000 Zagreb
Prispevek enote: Maja Balen Baketa in Ana Dragičević

CIPER

Enota Eurydice
Ministrstvo za izobraževanje, kulturo, šport in mladino
Kimonos in Thoukydidou
1434 Nikozija
Prispevek enote: Christiana Haperi;
strokovnjaki: Dr. Angeliki Constantinou-Charalambous (inšpektor za angleščino, oddelek za srednješolsko splošno izobraževanje), dr. Sophia Ioannou Georgiou (vodja uradnika za izobraževanje na oddelku za primarno izobraževanje, ministrstvo za izobraževanje, šport in mladino)

ČEŠKA

Enota Eurydice
Češka nacionalna agencija za mednarodno izobraževanje in raziskave
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
Prispevek enote: Jana Halamová, Radka Topinková;
strokovnjaki: Eva Tučková, Marie Černíková

DANSKA

Enota Eurydice
Ministrstvo za visoko šolstvo in znanost

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Danska agencija za visoko šolstvo in znanost
Haraldsgade 53
2100 Kopenhagen Ø

Prispevek enote: Ministrstvo za visoko šolstvo in znanost ter
Ministrstvo za otroke in izobraževanje

ESTONIJA

Enota Eurydice
Ministrstvo za izobraževanje in raziskave
Munga 18
50088 Tartu

Prispevek enote: Inga Kukk, Pille Põiklik, Ministrstvo za
izobraževanje in raziskave

FINSKA

Enota Eurydice
Finska nacionalna agencija za izobraževanje
Po Box 380
00531 Helsinki

Prispevek enote: Predstavniki finske nacionalne enote: Tiina
Komppa (višja strokovnjakinja); Janne Loisa (višji strokovnjak);
Petra Packalén (višja svetovalka za izobraževanje)

Specialisti za predmete EDUFI: Minna Bálint (višja svetovalka za
izobraževanje); Kati Costiander (višji svetovalec, izobraževanje);
Nina Eskola (vodja projekta); Anu Halvari (višji svetovalec za
izobraževanje); Annamari Kajasto (višji svetovalec za
izobraževanje); Katri Kuukka (višji svetovalec za izobraževanje);
Olli Määttä (višji svetovalec za izobraževanje); Yvonne Nummela
(višja svetovalka za izobraževanje); Susanna Rajala (višja
svetovalka za izobraževanje)

FRANCIJA

Unité française d'Eurydice
Direktorat za ocenjevanje, napovedovanje in spremljanje
uspešnosti (DEPP)

Ministrstvo za šolsko izobraževanje in mladinske zadeve
61–65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15

Prispevek enote: Françoise Parillaud (strokovnjak), Anne Gaudry-
Lachet (Eurydice France)

NEMČIJA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e. V. (DLR)
Heinrich-Konen Str. 1
53227 Bonn

Eurydice-Informationsstelle der Länder im Sekretariat der
Kultusministerkonferenz

Taubenstraße 10
10117 Berlin
Prispevek enote: Thomas Eckhardt

GRČIJA

Grška enota Eurydice
Direktorat za evropske in mednarodne zadeve
Generalni direktorat za mednarodne in evropske zadeve,
Grška diaspora in medkulturno izobraževanje
Ministrstvo za šolstvo in verske zadeve
Ulica Andrea Papandreou (Office 2172)

15180 Amarousion (Attiki)

Prispevek enote: Georgia Fermeli (svetovalka za znanost) in
Thalia Chatzigiannoglou (svetovalka B za tuje jezike), Inštitut za
izobraževalno politiko

MADŽARSKA

Madžarska enota Eurydice
Organ za izobraževanje
19–21 Maros Str.
1122 Budimpešta

Prispevek enote: Róza Szabó (strokovnjak, organ za
izobraževanje); Sára Hatony (NU)

JAZCELAND

Enota Eurydice
Direktorat za izobraževanje
Víkurbær 3
203 Kópavogur
Prispevek enote: Hulda Skogland

IRSKA

Enota Eurydice
Oddelek za izobraževanje in spretnosti
Mednarodna sekcija
Ulica Marlborough
Dublin 1 – DO1 RC96
Prispevek enote: María Lorigan in Pádraig MacFhlannchadha

ITALIJA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e Ricerca
Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

50134 Firenze

Prispevek enote: Simona Baggiani;

strokovnjak: Diana Saccardo (Dirigente tecnica, Ministero dell'Istruzione e del Merito)

LATVIJA

Enota Eurydice

Državna agencija za razvoj izobraževanja

Ulica 1 (5. nadstropje)

1050 Riga

Prispevek enote: Rita Kursite

LIHTENŠTAJN

Informationsstelle Eurydice

Schulamt des Fürstentums Lihtenštajn

Austrasse 79

Postfach 684

9490 Vaduz

Prispevek enote: Belgin Amann, enota Eurydice, Urad za izobraževanje Lihtenštajn; Barbara Ospelt-Geiger, strokovnjakinja, Urad za izobraževanje Lihtenštajn

LITVA

Enota Eurydice

Nacionalna agencija za izobraževanje

K. Kalinausko ulica 7

03107 Vilna

Prispevek enote: Eglė Petronienė in Beata Valungevičienė (zunanji strokovnjaki)

LUKSEMBURG

Unité nationale d'Eurydice

ANEFORÉ ASBL

eduPôle Walferdange

Bâtiment 03 – étage 01

Cesta Diekirch

7220 Walferdange

Prispevek enote: Claude Sevenig (Ministère de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse – Služba za mednarodne odnose), Nevena Zhelyazkova (MENJE – Service de coordination de la recherche et de l'Innovation pédagogiques et technologiques (SCRIPT) – Division du traitement de données sur la qualité de l'encadrement et de l'offre scolaire et éducative) in Annick Bartocci (MENJE – Service de l'encadrement et de l'offre scolaire et éducative)

L'enseignement secondaire (ES)

MALTA

Ministrstvo za izobraževanje, šport, mlade, raziskave in inovacije

Odlična oblegovalna cesta

Floriana VLT 2000

Prispevek enote: Jeannine Vassallo

ČRNA GORA

Enota Eurydice

Vaka Djurovica bb

81000 Podgorica

Prispevek enote: Divna Paljevič iz izpitnega centra in Fadila Kajevič iz Urada za izobraževalne storitve

NIZOZEMSKA

Eurydice Nederland

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Directie Internationaal Beleid

Rijnstraat 50

2500 BJ Den Haag

Prispevek enote: skupna odgovornost

SEVERNA MAKEDONIJA

Nacionalna agencija za evropske izobraževalne programe in mobilnost

Boulevard Kuzman Josifovski Pitu, št. 17

1000 Skopje

Prispevek enote: skupna odgovornost

NORVEŠKA

Enota Eurydice

Direktorat za visoko šolstvo in spretnosti

Postboks 1093,

5809 Bergen

Prispevek enote: skupna odgovornost

POLJSKA

Poljska enota Eurydice

Fundacija za razvoj izobraževalnega sistema

Aleje Jerozolimskie 142A

02-305 Warszawa

Prispevek enote: Beata Platos-Zielińska; nacionalni strokovnjaki: Agata Gajewska-Dyszkiewicz, Katarzyna Paczuska (Izobraževalni raziskovalni inštitut)

PORTUGALSKA

Portugalska enota Eurydice

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Generalni direktorat za izobraževanje in statistiko znanosti

Vse je v redu. 24 de Julho, 134

1399–054 Lizbona

Prispevek enote: Isabel Almeida in Margarida Leandro v sodelovanju z Generalnim direktoratom za izobraževanje; zunanji strokovnjaki: Helena Peralta in Joana Viana (Inštitut za izobraževanje – Univerza v Lizboni)

ROMUNIJA

Enota Eurydice

Nacionalna agencija za programe Skupnosti na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja

Universitatea Politehnică București

Biblioteca Centrală

Splaiul Independenței, št. 313

Sektor 6

060042 București

Prispevek enote: Veronica – Gabriela Chirea, v sodelovanju s strokovnjaki: Manuela Delia Anghel (ministrstvo za izobraževanje), Rodica Diana Cherciu (Ministrstvo za izobraževanje) in Ciprian Fartușnic (nacionalni center za politiko in vrednotenje v izobraževanju – raziskovalna enota v izobraževanju)

SRBIJA

Eurydice Enota Srbija

Fundacija Tempus

Zabljacka 12

11000 Beograd

Prispevek enote: skupna odgovornost

SLOVAŠKA

Enota Eurydice

Slovaško akademsko združenje za mednarodno sodelovanje

Križkova 9

811 04 Bratislava

Prispevek enote: Marta Čurajová

SLOVENIJA

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Ministrstvo za izobraževanje, znanost v športu

Urad za razvoj in kakovost izobraževanja

Eurydice Slovenija

Masarykova 16

1000 Ljubljana

Prispevek enote: Saša Ambrožič Deleja

ŠPANIJA

Instituto Nacional de Evaluación Educativa (INEE)

Ministerio de Educación y Formación Profesional

Paseo del Prado 28

28014 Madrid

Prispevek enote: Eva Alcayde García, Juan Mesonero Gómez in Jaime Vaquero Jiménez. Prispevek avtonomnih skupnosti/mesta: Manuel Sáez Fernández (Andaluzija); José Calvo Dombón in Óscar Sánchez Estella (Aragón); Carlos Duque Gómez (Kanarija); María Pilar Martín García in Clara Sancho Ramos (Castilla y León); María Isabel Rodríguez Martín (Castilla-La Mancha); Montserrat Montagut Montagut Montagut (Cataluña); Roberto Romero Navarro (Comunidad Valenciana); María Guadalupe Donoso Morcillo in Myriam García Sánchez (Extremadura); Iván Mira Fernández (Galicija); David Cervera Olivares in Gretchen Dobrott Bernard (C. de Madrid); Cristina Landa Gil (C.F. de Navarra); Maite Ruiz López (País Vasco); Antonio Coronil Rodríguez (Ceuta).

ŠVEDSKA

Enota Eurydice

Universitets- och högskolerådet/

Švedski svet za visoko šolstvo

Polje 4030

171 04 Solna

Prispevek enote: skupna odgovornost

ŠVICA

Enota Eurydice

Švicarska konferenca kantonskih ministrov za izobraževanje (EDK)

Speichergasse 6

3001 Bern

Prispevek enote: Alexander Gerlings

TÜRKIYE

Enota Eurydice

MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)

Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat

B-Blok Bakanlıklar

06648 Ankara

Prispevek enote: Osman Yıldırım Uğur; strokovnjak: Prof. Dr. Cem Balcıkanlı

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Vzpostavljanje stikov z EU

OSEBNO

Po vsej Evropi je na stotine lokalnih informacijskih centrov EU.

Naslov centra, ki vam je najbližji, lahko najdete na: https://europa.eu/european-union/contact_en

NA TELEFONU ALI PO E-POŠTI

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Lahko se obrnete na to storitev: z brezplačnim telefonom: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri operaterji lahko zaračunajo te klice),

— pri naslednji standardni številki: +32 22999696 ali

— po elektronski pošti preko: https://europa.eu/european-union/contact_en

Iskanje informacij o EU

NA SPLETU

Informacije v vseh uradnih jezikih Evropske unije so na voljo na spletišču Europa: europa.eu

PUBLIKACIJE EU

You lahko prenesete ali naročite free in cenovno ugodne publikacije EU iz EU Bookshop na: <https://op.europa.eu/en/web/general-publicacije/publikacije>.

Več izvodov brezplačnih publikacij lahko dobite tako, da se obrnete na Europe Direct ali lokalni informacijski center.

(glej https://europa.eu/european-union/contact_en).

PRAVO EU IN Z NJIM POVEZANI DOKUMENTI

Dostop do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1951 v vseh uradnih jezikovnih različicah, je navoljo na spletišču EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/>

ODPRTI PODATKI IZ EU

Portal odprtih podatkov EU (<https://data.europa.eu/en>) omogoča dostop do naborov podatkov iz EU. Podatke je mogoče prenesti in ponovno uporabiti brezplačno, v komercialne in nekomercialne namene.

Ključni podatki o poučevanju jezikov v šolah v Evropi – izdaja 2023

Poročilo Eurydice

V izdaji ključnih podatkov o poučevanju jezikov v šolah v Evropi iz leta 2023 so predstavljene glavne izobraževalne politike, povezane s poučevanjem jezikov v šolah v 39 evropskih izobraževalnih sistemih. Odgovarja na vprašanja o številu in obsegu tujih jezikov, ki jih študirajo študenti, času poučevanja, namenjenem poučevanju tujih jezikov, jezikovni podpori novo prispelim študentom migrantov, nadnacionalni mobilnosti učiteljev tujih jezikov ter številnih drugih temah.

Poročilo vsebuje 51 kazalnikov, ki so organizirani v petih različnih poglavjih: Kontekst, organizacija, udeležba, učitelji in procesi poučevanja. Za oblikovanje kazalnikov so bili uporabljeni različni viri, med njimi mreža Eurydice, Eurostat ter mednarodne raziskave OECD PISA in TALIS. Podatki Eurydice zajemajo vse države Evropske unije ter Albanijo, Bosno in Hercegovino, Švico, Islandijo, Lihtenštajn, Črno goro, Severno Makedonijo, Norveško, Srbijo in Türkiye.

Naloga mreže Eurydice je razumeti in pojasniti, kako so različni evropski izobraževalni sistemi organizirani in kako delujejo. Mreža zagotavlja opise nacionalnih izobraževalnih sistemov, primerjalne študije o posebnih temah, kazalnikih in statistiki. Vse publikacije Eurydice so na voljo brezplačno na spletni strani Eurydice ali na zahtevo v tiskani obliki. Eurydice si s svojim delom prizadeva za spodbujanje razumevanja, sodelovanja, zaupanja in mobilnosti na evropski in mednarodni ravni. Mrežo sestavljajo nacionalne enote v evropskih državah, usklajuje pa jo Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

Za več informacij o zdravilu Eurydice glejte: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/>

ISBN 978-92-9488-107-6

doi:10.2797/529032